

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : N G Calbergs Bogtrykkeri,
1867-1868

redigeret af C. Carstensen.

Skitser og Noveller af Ugebladet "Pressen"

1867; October Kvartal

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DA8-AM 2262

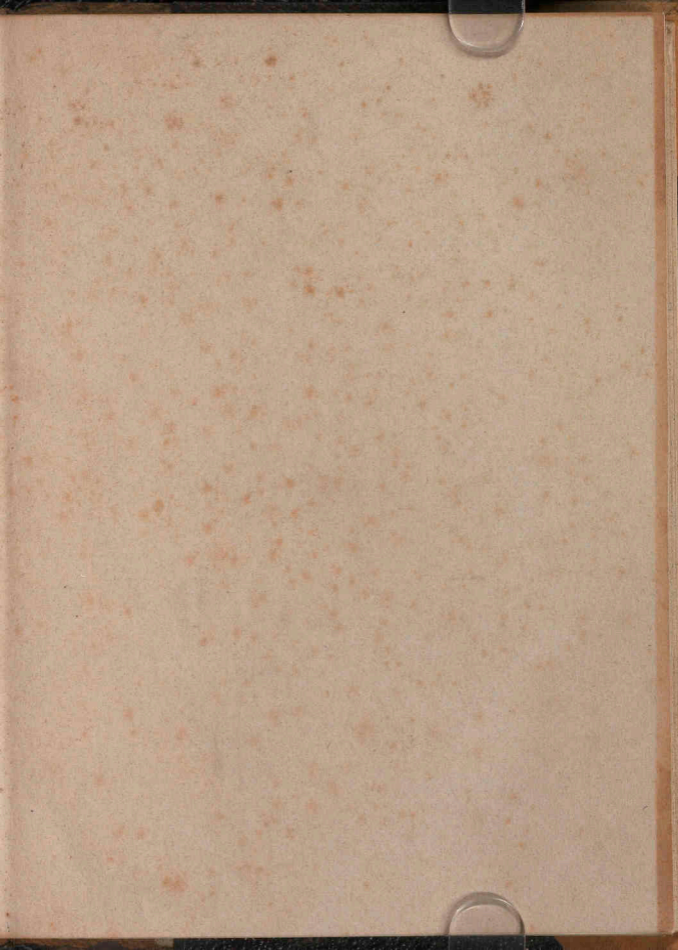
DA8-AM2262

~~L. 14/28~~
80

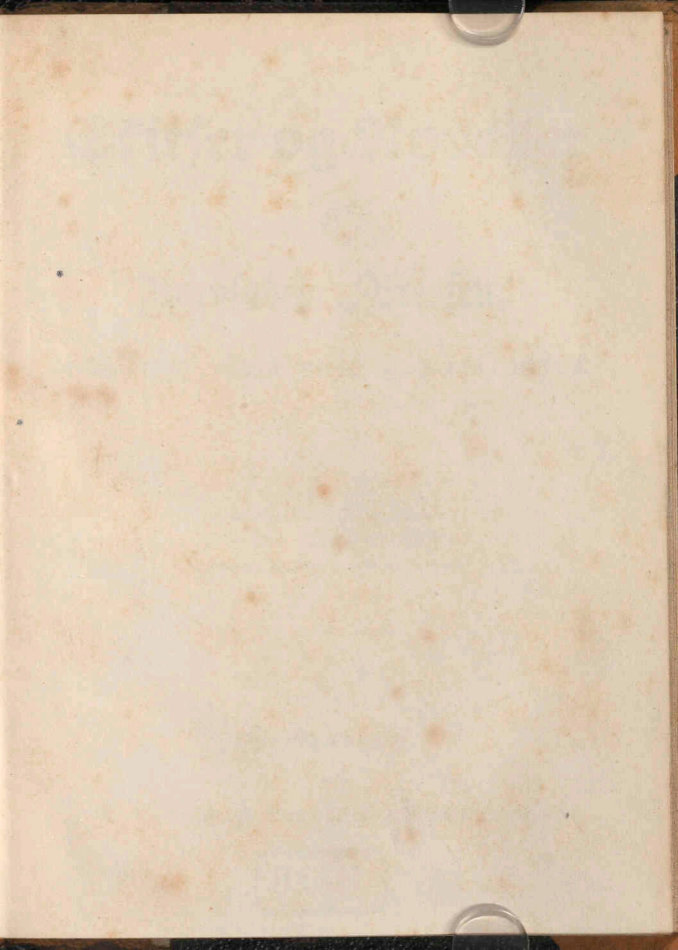
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130024030351

Skitser og Noveller

af

Ugebladet „Presen,”

redigeret af Cand. polit. G. Carstensen.

October Kvartal 1867.

Kjøbenhavn.

N. G. Calbergs Bogtrykkerie, Bimmelstræde 42.

B. U. H.

STATE OF MICHIGAN

IN SENATE

January 15, 1903

REPORT

OF THE

COMMISSIONERS OF THE

LAND OFFICE

FOR THE YEAR

ENDING DECEMBER 31, 1902

Dronning Kristina

efter August Blanche.

Haandværksfamilierne i den vestre Deel af Alara-Byen, eller den Deel deraf, som er Scenen for de Hændelser, jeg vil fortælle, modtog en Tid ofte Besøg af en vis Baron von Köhler, en lille, venlig, middelaldrende Mand; hans venstre Skulder hævede sig noget høiere end den høire, og da han tillige hældede sit Hoved mod venstre, saa saa han ud som en Violin-spiller, naar denne udfører sit Parti. Han viste sig næsten altid i Adelsuniform, skjøndt denne fremhævede hans Banskabning, han førte altid Bærtinden til Bords og ved høitidelige Leiligheder proponerede han ogsaa altid Bærtens og Bærtindens Staal. Den første Staal jeg erindrer at have hørt udbragt var af ham, og jeg hørte

den senere mange Gange og altid uden Forandring: „Mit naadige Herkskab! Jeg maa tillade mig at bede Dem om, at tage Glas i Haand og forene Dem med mig i en hjertelig Skaal for den ædle, fortræffelige Vært og den fortryllende, elskværdige Værtinde.“ Denne Skaal ledsagedes af et trefoldigt Hurra, hvortil Baron selv gav Tegn ved en Bøining med Glasset, og det hændtes stundom, at Værten og Værtinden deeltog i Gæsternes glade Hurra-raab; i den Grad bleve Alle elektriserede af de velvalgte Ord, fremsagte med den aristokratiske Næselhd, som er eiendommelig for Ridderkskabet og Adelen.

Baron von Kähler, der allerede i Buggen havde været Fændrik ved et Landregiment, som han forøvrigt ingensinde, ikke engang som Ældre gjorde Tjeneste ved, havde tillige et anseet Navn som Forfatter hos bemeldte Haandværksfamilie. Han havde nemlig oversat Dronning Kristinas Historie af J. B. Cateau-Catteville, og han forærede hver af de Familier, han var bekjendt med, et Exemplar af sit Værk, indbunden i rødt Saffian med Guldsnit og med en særskilt Dedicering til Værtinden i Huset, hvilket blev an-

feet for en stor Artighed. Den vakre Bog laae ogsaa stadig til Skue paa Bordet i Stadsstuen for at beundres af Fremmede, hvorhos man aldrig undlod at vise Dedikationen til Bærtinden pyntligen skrevet af „Joh. Fred. Køhler, Baron og forhenværende Fændrik.“

Paa denne Maade blev Dronning Kristinas Historie temmelig grundigt studeret af ovennævnte Familier. Men Mandfolk og Fruentimmer havde meget forskellige Meninger om denne Dronning, i Særdeleshed om en vis Favorit, Marquis Bonoldeschi hendes Overhofstaldmester, hvem hun paa en saa grusom Maade lod dræbe paa Slottet i Fontainebleau i det Guds Aar 1657.

Historien beretter nemlig, hvorledes Marquis Bonoldeschi, der havde fulgt Dronningen ud af Landet, efter at hun havde nedlagt den svenske Krone, en Dag fik Befaling til at indfinde sig hos hende. Han kom bleg og skjælvende. Dronningen gav Bonoldeschi Copierne af nogle Breve og spurgte, om han vedkjendte sig dem. Bonoldeschi benægtede det. Men da fremtog Dronningen selve Originalerne og viste ham dem. Nu kastede Bonoldeschi sig paa Knæ.

„Forræder!“ raabte Dronningen. Ved dette Udraab aabnedes en Dør i Galleriet og ind traadte nu Capitainen for Dronningens Garde, Grev Sentinelli, en af Bonoldeschis Rivaler, efterfulgt af tvende Drabanter, alle med Sværd.

Bonoldeschi vedblev at bede om Naade. Men Dronningen erklærede at hans Dom var fældet, og at han maatte berede sig paa Døden; derpaa forlod hun Gemakket. Grev Sentinelli og hans Drabanter dræbte nu Bonoldeschi. Saaledes beretter Historien i Korthed denne Begivenhed.

Denne Gjerning fordømtes nu paa det strengeste af Mændene, men Fruentimmerne forsvarede den i Almindelighed, idet de erklærede, at den Mand, som forraadte en Kvindes Hemmeligheder — hun være sig Dronning eller Badstørpige — ikke kunde straffes haardt nok. Jeg var selv engang Bidne til en saadan Disput, og det var hos en rig Tømrer ved Navn Lundsted, som havde sit Værksted og sin Bolig i store Battugaden. Tømreren, som var Enkemand, havde to Børn, en Datter 26—27 Aar gammel, og en 14aarig Søn, min Sideskammerat

i Klara-Skole. Jomfru Beata var høi af Væert og vilde have seet ret godt ud, naar hendes Næse ikke havde været for spids. Spidse Næser minde altid om Sværdfisken, som skal være svær at faa Bugt med.

Jeg besøgte ofte Lømrerens Søn, og det var ved et saadant Besøg, at jeg hørte Disputen. Lømreren var isærd med at spille Dam med en ung Mand med et hyppigt sort Haar og et svært Overskjæg. Han hed Bisstrøm, og var Skriver ved Toldboden. Jomfru Beata sad og arbejdede ved sit Sybord, medens hendes Broder og jeg ved et andet Bord studerede paa et Raart over Sverrig. Som sædvanlig fa'dt Taler snart paa Dronning Kristina, thi ogsaa Jomfru Beata havde modtaget et Exemplar i rødt Saffian med Guldsnit.

„Dronning Kristina var en Tøsse,“ meente Lømreren, idet han legede med Dambrikkerne, „at bære sig ad med en Mand ligesom med en Euursteg, der skal spækkes, eller med et Dørslag der skal bores Hul i!“ Hun burde mindst have havt sine 33 paa Nyastykkerne og siden være sat i Tugthuset paa Livstid. Dam!

„Saa!“ yttrede Jomfru Beata; „men et Mandfolk kan bære sig ad som han lyster, kan gjøre saa mange Skarnstregere, som det behager ham, uden ringeste Følge for ham. Er De ogsaa af den Mening, Secretair Bisstrøm?“

„Jomfru Beata har Ret,“ svarede han med Doverskæget, uden dog at hæve Dinene op fra Brillerne; „en saadan Fyr burde spiddes. Dam!“

„Naa, det er godt De idet mindste vil indrømme det,“ sagde Beata med et besynderligt Blik paa den unge Mand.

I det Dieblif gav jeg ikke synderlig Agt paa Beatas Ord eller Miner; men senere stode de desto klarere for mig og da indsaae jeg deres rette Betydning, især efter den Begivenhed jeg nu vil fortælle om, en Begivenhed som længe gav Stof til Samtale i visse Kredse.

En Formiddag faaer Secretair Bisstrøm Bud fra Jomfru Beata med Anmodning om at komme hen til hende Klokker 6 om Eftermiddagen. Han kommer og faaer at vide, at Tømreren er gaaet ud, men at Jomfru Beata som var beskæftiget med at rulle Tøi, har bedt om han vilde komme ned i Kullestuen. Kommen

dermed, finder han Jomfru Beata sidde paa en lang Bænk, som var trukken frem midt paa Gulvet. Paa selve Kullen stod et Lys, som kastede et dunkelt Skin over Bærelset. Bisstrøm gik et Skridt tilbage, thi det forekom ham, at Beatas Næse var dobbelt saa lang og spids som den pleiede.

„Jeg har anmodet Dem om at komme herhen for at læse dette,“ begyndte ligesom Dronning Kristina, Beata, rækkende Secretairen et bestrebet Stykke Papiir.

„Et Brev seer jeg,“ sagde Bisstrøm betragtende Papiret, „men hvad skal dette sige! Et Brev fra mig! Hvad er Meningen dermed! Eller . . . .“

„Læs!“ faldt Beata ham i Talen med dump Stemme.

Bisstrøm kastede et Blik paa Indholdet, og jo mere han saae paa det, desto forlegnere syntes han at blive.

Et slikt Brev var heller ikke rart at læse høit. Det var nemlig fra Secretair Bisstrøm til en Kammerat paa samme Contoir, dateret 2 Uger tilbage og lød som følger:

„Bedste Broder!

„Hvor kjedeligt at jeg ikke kan være med
 „til Gildet iaften! Men det er mig umuligt
 „thi just iaften skal jeg ud paa en Fart
 „med min gamle Galante, Du veed nok;
 „medens J muntret Eder paa bedste Biis,
 „maa jeg kurre som en Turteldue, og des=
 „uden som sædvanlig give Champagne.
 „Oprigtig talt, denne lille Lytighed be=
 „gynder at at blive mig vel dyr, især da
 „man paa disse Værtshuse udenfor Byen
 „ikke kan faae halve Flaske, men altid
 „maa kjøre op med en heel. Min gamle
 „Galante drikker Champagne som en Garder=
 „lieutenant. Kan jeg skulke af, saa kommer
 „jeg senere paa Aftenen. Hils Klumpen
 „fra

S. Bisstrøm.”

Det var, som sagt, ikke godt at læse saa=
 danne Sager høit. Bisstrøm blev saa flau,
 saa han ikke kunde faa Munden aaben til den
 mindste Forklaring.

„Ja saa, Du har megen Besvær med din
 gamle Galante!” begyndte Beata med isnende
 Bitterhed i Tønen: „Naa, det begynder at blive

Dig vel dyrt, skriver Du. Men mig, mig bliver det ikke for dyrt . . . Og siden forøger Du Gemenheden ved Løgn. Naar har Du nogenfinde givet Champagne? Du Staffel. Du er værre end en Forræder, Du er en Usling!"

Høift ulykkespaaende var det Blik, som den nye Kristina derved kastede paa den nye Bonoldeschi og idet hun greb en Bordklokke, som stod paa Bænken, ringede hun stærkt. Ved dette Signal traadte 3 firrkaarne Karle ind i Kullestuen. Ingen af disse Drabanter syntes bevæbnede, dog kunde man naar man saae næriere til, opdage Noget, som stak frem bag deres Skjødskind, og som syntes at ligne et Knippe fine Kviste uden Blade.

"Hvad er Meningen med denne Komædie?" tog vor Sekretair endelig til Orde, idet han maalte de 3 Drabanter, som paafaldende forekom ham at ligne Svendene fra Bærkstedet, fra Top til Taae. "Din Dom er fældet og der er ingen Raade at vente," erklærede den nye Kristina, idet hun reiste sig fra Bænken og ved et Tegn med Haanden til sine Drabanter gik hun til en Dør i Baggrunden af Stuen og forsvandt.

Det Bærelse, hvori hun nu befandt sig, var et smudsigt Rum oplyst af et Spedelys, der stod paa en Bunke vadsket Tøi. Hun stængede derpaa Døren til, og lagde sit Dre til den for at lytte. Hun ventede at faae noget at høre og hun fik det ogsaa. Først hørte hun en heftig Ordverling, hvorunder Secretairen baade truede og bad, men baade Trudsler og Bønner besvaredes med Haanlatter. Derefter hørtes et Bulder, som om flere Personer toge Tav i hverandre.

„Bind ham for Munden, Du Kalle!“ hørtes derpaa af en hæs Basrøst, „naar Døren er lukket knirker den ikke. See saa, Herren brøler jo, som om det gif paa Livet løs . . . Aha, ned med alle Forhindringer . . . gentilt skal det være . . . Gud bevare os . . . See saa, brøler J nu igjen . . . Stille nu! Søde Moer skal ikke gjøre det bedre.“

Under en dump Stønnen fulgte nu en voldsommere Larm, omtrent som naar Een fastes over en Bænk, og saa opstod en dyb Tausshed. Den nye Kristina lagde sit Dre om muligt endnu nærmere til Døren, og hvad hun derpaa hørte, maa have tiltalet hende særdeles,

thi der spillede et Smil om hendes Læber, som lidt efter lidt udviklede sig, saa det bedækkede hele Ansigtet. Det var en Furies Latter.

.....
 Om trent 10 Minutter senere saae man en lang Herre med stort Overskjæg gaae i store Battugaden. Han skred meget langsomt op ad Gaden og holdt Benene usædvanligt vidt fra hinanden. Stundom standsede han og vendte sig med sammenbidte Tænder og knyttet Næve om mod den Kant, hvorfra han var kommen. Derpaa fortsatte han sin hinkende Gang. Kommen ind i Dronningens Gade, dreiede han af til Høire, og standsede udenfor det Huus, hvor Værtshuset Keiserkronen dengang var. Efterat have betænkt sig lidt, steg han varsomt op af Trappen, og kommen ind i Stuen, sneg han sig forsigtigt frem til Disken.

„Et Glas Punsch, og det stort!“ forlangte han med en vis Mildhed baade i Blik og Stemme.

„Na, er det Dig Bisstrøm!“ raabte en Stemme fra et Værelse indenfor: „Punsch kan Du faae herinde. Kom herind Broder!“

Ømmende sig ved hvert Trin gif Bisstrøm ind i Bærelset, hvor han fandt nogle Benner siddende omkring et Bord. Han stirrede næsten bevidstløs paa dem.

„Hvordan er det fat med Dig?“ spurgte Gen, „Du har soldet i Nat, kan jeg see. Du har bestemt endnu Tømmermænd i Hovedet.“

„Tømmermænd,“ mumlede Bisstrøm, maaskee tænkende, at om han end ikke havde Tømmermænd i Hovedet, saa havde han dem et andet Sted.

„See saa, sæt Dig nu ned, sæt Dig nu ned kjære Broder!“ raabte Alle, og droge Bisstrøm ned paa en Stol ved Siden af Bordet.

„Au!“ skreg Bisstrøm og foer strax op fra Stolen med de frygteligste Grimacer.

„Men hvad gaaer der af Dig iasten, kjære Broder?“ spurgte Bennerne; det maa være alvorligt?

„Ak,“ stammede Bisstrøm endelig: „jeg har . . . jeg har . . . saa skræffelige Gigt-smerter.“

„Har Du Gigt?“ raabte Gen, „det veed jeg Naad for. Skynd Du Dig hen og tag finst Bastonade.“

„Bastonade! Hvad behager?“ freg Bisstrøm pustende og stønnende.

„Har Du aldrig taget finst Bastonade før?“ spurgte Bennen.

„Nei,“ svarede Bisstrøm, sikkert ønskende, at han kunde sige det samme om den Svenske.

„Gymnastik er bedre,“ sagde en anden af Brødrene, „vend Ryggen hid, saa skal jeg daffe dig.“

„Nei Tak!“ Dette frabad Bisstrøm sig visfelig.

„De Raad due ikke,“ forfikkrede en Tredie, „gaae Du blot hjem Bisstrøm, og læg et dygtigt Sennopsplaster paa, eller bad Dig blot med Salt og Brændeviin, saa skal Du faae at see, hvor godt det vil gjøre.“

„Upaatvilelig meget godt, udmærket godt!“ indrømmede Bisstrøm og hinkede af, givende Keisertronens Sundhedscollegium Døden og Djævelen.

Det varede ikke længe før Optrinnet i Kullestuen, baaret om paa Rygtets Ringer, blev bekendt i hele Stokholm, og Komfru Beata blev i den Anledning kaldet Dronning Kristina hvilket smigrede hende meget.

Secretair Bisstrøm følte sig imidlertid ikke
 saa smigret ved at blive kaldet Bonoldeschi, og
 han skyndte sig derfor at blive forsat til en
 Soldbetjentplads i Provindsen, idet han i Sind
 og Skind forbandede Dronning Kristina, den
 Eldre saavel som den Yngre.

Antipathie.

(Af Concordia, efter J. C. Fürst.)

„Oberst Z!“ raabte Tjeneren, og aabnede Sa-
 lonens Fløjdøre.

Alles Blikke vare henvendte paa den Ind-
 trædende. Oberst Z. var almindelig bekjendt
 som mauvais sujet. Udtrykket er uoversættelig.
 Dameyndling, Modeherre, lystig Fætter, galant

Menneske — Alt indbefatter det. Den polske eller franske Officeers Væsen og Adfærd var meget dannet og behageligt. Han var nemlig polsk af Fødsel, men fransk ved Opdræelse og Felttoge. Det var dengang Keiserdømmets meest glimrende Periode. Det mandlige Toilette var meget elegant, og ingen Mand i Frankrig overgik heri Oberst Z., der var Gjenstanden for Kvindernes Beundring og Mændenes Misundelse.

En af Damerne blegnede flygtigt, da hun saae Obersten træde ind. Hun var den smukkeste paa hele Ballet. Paa hendes Ansigt maalede sig Livsfrohed med den ungdommelige Rødmes Flammeskriver, det klare Øie og den skyfri Pande gjengave en mild og reen Englejjæl.

Hun var en Englænderinde. Obersten trykkede nogle af hiin Heltetids tidlig modne Unglinger den Høre til Hilsen, derpaa nærmede han sig den smukke Englænderinde.

— „Frøken,“ sagde han, med et Blik, ingen Beltalenhed kan tolke, „Frøken! Herr de Chateaubriand har malet det christelige Paradises

Salighed; men hvad er det døde Bogstav imod det virkelige yndige Liv, denne de kvindelige Formers Fuldkommenhed?"

Damen smilede blidt og svarede: „De nedværdiger Epauletterne. En Verdensmand er det tilladt at lype; en Digter at overdrive, men Krigeren skulde det være forbudt at sminke sine Ord med Usandhed.“

Saaledes begyndte en Underholdning at udspinde sig, der lidt efter lidt nærmede sig Fortrolighedens inderligere Gebeet. De aandrigeste Gjenstande og ømmeste Udtryk verlede; Kjærligheden er ødsel Poesie. De følte sig saa salige midt i alle disse flygtige Selstabsglæder, saa salige ved de gjensidige søde Ord og kjærlige Blikke, at de havde glemt Alt, hvad der lokker og forfører, Alt, hvad der tiltrækker og fængsler: Ballet, Genjyn, Fordomme, Skinsyge, og havde en erotisk Digter seet det skjønne Par han vilde sukkende have forstummet for Livets Poesie.

Men Orchesteret lød, Ballet blev aabnet. I ubeskrivelig Sindsbevægelse hød Oberst J. den unge Englænderinde sin skjælvende Haand dog — hun stødte den tilbage. — Heller ikke

i Aften? sagde han. „Heller ikke i Aften — og aldrig!“ svarede hun og slog Dinene ned.

Obersten veeg et Par Skridt tilbage, og udbrød med mørke Blikke og oprørt Sind: „De er stolt, for stolt. Mangen Dame i denne Salon vilde være smigret ved mit Tilbud.“

Den unge Englænderinde smilede ironisk.

„Jeg veed,“ tilspiede han, „hvormeget latterligt der ligger i et saadant Sprog, men har jeg behov, atter at fortælle Dem mit Levnetsløb, for at overbevise Dem om, at min flaaue Forsængelighed ikke just ganske er begrundet i Usandhed? De veed, Skjæbneu gav mig en dobbelt Lykke. Som Barn greb jeg Vaabnet for mit Land, ved Abukir vandt jeg Hæder og Saar, ved Marengo Vre og Agtelse, da jeg kom til Paris var min Berømmelse ilet forud, man kaldte mig den første Duellant, den elst-værdigste Mand. Jeg kom i Mode som mauvais sujet. Da lærte jeg at kjende Dem. Forsængeligheden, der vel var at undskyldes hos et af Alle saa forgudet ungt Menneſke, svandt. De var ung, smuk, dannet, agtet og elsket, jeg maatte føle, hvad Enhver følte for Dem. Jeg elskede Dem.“

Han taug et langt Minut. Aabnende Vinduet, vedblev han: „De erindrer vel endnu, Frøken, Maanen straalende blidt, som i Aften; Himlen var klar, venlig, salig. De hørte mig, De gav mig Svar. Hviſet Svar! Ingen Fader, ingen Onkel, ingen ſmaalig jordift Magt var tilſtede, der kunde paalægge Dem Haand. Deres Hjerte — ene Deres Hjerte talte. —“

Ubevidſt lagde hun ſin Haand paa hans Arm, men trak den ſtrag tilbage.

„Jeg negter ikke,“ forſatte atter Oberſten, „ſiden hint Minut, der for mig var et heelt Liv fuldt af Lykke, har jeg ſtedſe modtaget umiſkjendelige Beviſer paa Deres Godhed, Deres Hengivenhed for mig; men aldrig, aldrig aabnede De mig Deres Haand til venligt Tryk, aldrig ſammenslyngede ſig vore Arme til hvirvelende Dands.“

„Georg,“ ſvarede den unge Englænderinde med en Tone, hvori Omhed kjæmpede med Breidſe, „De bliver vred, ſom et Barn, iſtedet for at væbne Dem med Taalmodighed, ſom en Mand. Jeg veed, at mine Vægringer ere Dem ubegribelige, maafkee endog fornærmende; men betænk vel, min Ven, at Vinden er af Naturen

begavet med et eget Væfen, der aldrig ret for-
ftaaes, De maa derfor være overbærende med
hendes Svagheder, naar det er Dem om at
gjøre, at beholde hendes Kjærlighed."

Polakkens Pande træk sig i Folder. „Frøken,"
sagde han med dæmpet Stemme og i en Tone
hvis Energier tog Roserne af hendes Kinder:
„at stufte en Mand, er urigtigt, at haane ham
er affkyeligt. Var det en Feiltagelse af Gud,
at han gav Dem et Engleanfigt? Skulde han
blot ved Dem have formeret Antallet paa hjerte-
løse Qvinder, hvis Blikke forsør, for at for-
giste?"

„Georg!"

En saa ædel Unillie udtalte sig af dette
eneste Ord, at Obersten blev forvirret.

De vil vide Hemmeligheden? vedblev hun.

„Ja!"

Hun greb hans høire Haand og lagde en
af sine Fingre paa hans Tommelfinger.

„Georg, min Ven, De har sex Fingre."

Obersten bleandede; thi længst fortrolig med
denne Misdannelsse, havde han forglemt, at den
existerede. Derpaa holdt han i et Par Secunder

sit Hoved i begge Hænder, og fjernede sig langsomt.

Den unge Englænderinde blev taus og bestyrtet. Hun reiste sig, og vovede ikke at forsvare sin latterlige Antipathi, hvorved det sidste Led i Kjeden, der endnu holdt hende fast til Lykken, brast. Nu kom Smerte og Anger. Hun gik irette med sig selv, bebreidede sig sin Letsindighed og følte, at en Mand ikke kunde have Tilgivelse for en Kvinde, der ingen Medlidenhed havde havt med hans Egenfjærlighed.

Salen aabnede sig og Obersten traadte ind. Hans Ansigt var bleat, men roligt. Englænderinden var i pijnlijk Forlegenhed.

Obersten skred hen over Salen.

„Har De allerede bortlovet denne Dands?“ spurgte han, idet han bukkede sig for hende.

Hun svarede Nei.

„Saa vil De vel dandse den med mig,“ sagde han i en kold Tone og trak den høire Haand ud af Vesten. „Jeg har nu kun fem Fingre.“ — Hun faldt i Afmagt.

Saa ligegyldigt, som Obersten havde behandlet sit Liv paa Balpladsen, havde han nu behandlet sin Finger, han havde afbugget den.

Fjorten Dage efter denne Hændelse blev den unge Englænderinde Oberstens Brud. Napoleon undertegnede Egtteskabscontracten. Paris snakkede i hele otte Dage om det smukke Par. Otte Dage i Paris ere otte Aar andetsteds.

Onkel og Neven.

(Af Edmond About.)

I.

Jeg er vis paa, at De er gaaet mere end tyve Gange forbi Doctor Auvrays Huus, uden at gjætte, at der gjøres Mirakler der. Det er en beskeden, næsten skjult Bolig uden Bram og uden Indskrift; man læser ikke engang paa Porten dette forslidte Skilt: Sundhedsanstalt. Det er beliggende i Udkanten af Montaigne-Alleen, imellem Fyrst Solytkoffs gothiske Palads

og den store Triats gymnastiske Institut. Portnerlogen er tilvenstre, Pavillonen tilhøre indeholder Doctorens Cabinet og hans Kones og Datters Bærelser. Hovedbygningen er i Baggrunden, den vender Bagsiden ud til Alleen, og Vinduene vende mod Sydost ud til en lille Park beplantet med Kastanie- og Lindetræer.

Det er der, at Doctoren pleier og undertiden helbreder de Sindsfyge.

Jeg vilde ikke indføre Dem hos ham, dersom man stod Fare for, der at møde alle Arter af Banvid; De behøver ikke at frygte for, at komme til at udholde det hjertegribende Syn af Fjollethed, paralytisk Galskab eller Raserie. Hr. Audray har, som man siger skabt sig en Specialitet, han behandler Monomanie.

Det er en fortræffelig Mand, fuld af Kundskaber og Mand, halv Læge og halv Philosoph, Elev af d'Ecquirol og Laromiguiere.

Dersom De nogeninde møder ham med hans skaldede Hoved, hans vel barberede Hage, hans sorte Klæder og hans faderlige Ansigtstræk, vil De ikke vide om han er Læge, Lærer eller Præst Naar han aabner Læberne gjætter De, at han vil sige til Dem: „Mit Barn.“

Hans Dine ere ikke stygge, de have et klart, mildt Blik, man troer at see end heel Verden af Tanter.

Hr. Muvray havde allerede bestemt sig for sit Kald, medens han endnu var Clev ved Ashlet for vanvittige Kvinder. Han studerede videnskabelig Monomanien, denne besynderlige Forvirring af Aandssevnerne, som sjelden kan udledes af en legemlig Aarsag, som ikke staaer i Forbindelse med nogen synlig Feil ved Nervesystemet og som helbredes ved en moralsk Behandling. Han blev ved sine Jagttagelser hjulpen af en Oppasserske ved Afdelingen Pinel, som var temmelig smuk og velopdragen.

Han forelskede sig i hende, og saasnart han blev Doctor giftede han sig med hende. Det var en beskeden Begyndelse. Imidlertid havde han lidt Formue, som han anvendte til at grundlægge det Etablisement, som De kjender. Med en Smule Charlatanerie vilde han kunne have gjort sin Lykke derved; han nøiedes med at see sig dækket for sine Udgifter. Han undgaaer al Opsigt, og naar han har udført en mærk værdig Cuur fortæller han det ikke til Noen.

Hans Berømmelse har skabt sig selv, næsten mod hans Villie.

Ønsker De et Beviis derfor? Behandlingen af den fornuftige Monomanie, som han udgav hos Bailliere opnaaede 6 Oplag, uden at han sendte et eneste Exemplar til Bladene. Ganske vist er Beskedenheden en Dyd, men man maa ikke misbruge den. Frøken Aubray har ikke mere end 20,000 Francs i Medgift, og hun bliver 22 Aar den 30te April.

For omtrent 14 Dage siden (jeg troer det var Torsdagen den 13de December) standsede en Leievogn foran Hr. Aubrays Gitter. Kudsken bankede paa Borten, der aabnedes. Vognen kjørte frem til den Pavillon som beboedes af Doctoren, og to Mænd traadte hurtig ind i hans Cabinet. Tjenestepigen bad dem sætte sig ned og vendte. Klokken var da 10 om Formiddagen.

Den ene af de Fremmede, var en Mand paa 50 Aar, høi, mørk, blodrig, med stærk Farve, styg og især meget slet skabt, med gjen-nemborede Øren, tykke Hænder og enorme Tommelfingre. Forestil Dem en Arbejder isørt sin Herres Klæder, og det er Hr. Morlot.

Hans Neveu, Francois Thomas, er en ung Mand paa 23 Aar, som er vanskelig at beskriver, fordi han ligner hele Verden. Han er hverken høi eller lille, smuk eller styg, hverken bygget som en Hercules eller udmeislet som en Dandy. Han er beskeden fra Top til Taae med kastaniebruunt Haar og Klædedragt. Da han traadte ind til Hr. Muvray var han i voldsom Bevægelse. Han gik op og ned i et Slags Kaserie, han stod ikke stille et Dieblif, han betragtede tyve Ting paa eengang, og han vilde have rørt ved Alt, dersom han ikke havde haft bundne Hænder.

„Berolige Dig,“ sagde hans Onkel til ham, „hvad jeg gjør med Dig er til Dit eget Bedste. Du vil blive lykkelig her, og Doctoren vil helbrede Dig.“

„Jeg er ikke syg. Hvorfor har Du bundet mig?“

Fordi Du vilde have kastet mig ud af Døren. Du har ikke Din Fornuft min stakkels Francois. Hr. Muvray vil give Dig den tilbage.

Jeg taler ligesaa fornuftig som Du Onkel og jeg veed ikke, hvad Du mener. Jeg har mine Mandsevner, et sundt Omdømme og en

fortræffelig Hukommelse. Ønsker Du at jeg
 skal fremsige nogle Vers? Skal jeg oversætte
 noget Latin? her er netop en Tacitus i dette
 Bibliothek . . . Dersom Du foretrækker at
 andet Experiment, vil jeg løse et arimethisk eller
 geometrisk Problem. . . . Du ønsker det ikke?
 . . . Nu, vel, hør da hvad vi have taget os
 for idag . . . Du kom Klokken otte imorges,
 ikke for at vække mig, thi jeg sov ikke, men for
 at trække mig ud af min Seng. Jeg klædte
 mig paa selv, uden Germanis Hjælp, Du bad
 mig om at følge med til Doctor Audray, hvilket
 jeg nægtede, Du vedblev at plage mig og jeg
 blev vred. Germain hjalp Dig at binde mine
 Hænder, jeg vil jage ham bort iasten. Jeg
 skylder ham Bøn for tretten Dage, det vil sige
 tretten Francs, eftersom jeg giver ham tredive
 Francs om Maaneden. Du bør give ham Skades-
 erstatning, da det er Dig, som er Skyld i, at
 han mister sin Plads. Er det maaskee ikke for-
 nuftig talt? og er det endnu din Hensigt, at
 jeg skal være gal? . . . Ah, min kjære Onkel,
 vær barmhjertig, og husk paa at min Moder
 var din Søster! Hvad vilde min stakkels Moder
 sige, dersom hun saae mig her? . . . . Jeg vil

ikke gjøre Dig noget Ondt derfor, og Alt kan endnu ordnes til gjensidig Tilfredshed. Du har en Datter, Frøken Klara Morlot . . .

Ah, Du seer vel, at Du ikke har din Fornuft! . . . Jeg skulde have en Datter, jeg? . . . Men jeg er jo ugift!

Du har en Datter, gjentog Francois mekaniff.

Min stakkels Neveu! . . . Hør nu vel efter hvad jeg vil sige: Har Du en Cousine?

En Cousine? nei, jeg har ingen Cousine. Oh! det er ikke min Skyld, jeg har hverken Cousiner eller Fætttere.

Jeg er din Onkel, ikke sandt?

Ja Du er min Onkel, skjøndt Du har glemt det idag.

Dersom jeg havde en Datter, vilde hun være din Cousine, eller da Du ingen Cousine har, har jeg altsaa ingen Datter.

Du har Ret . . . Jeg har havt den Lykke at see hende sidste Sommer ved Badet Gms tilligemed hendes Moder. Jeg elsker hende, jeg har Grund til at troe, at jeg ikke er hende ligegyldig, og jeg har den Være at bede Dem om hendes Haand.

Hvis Haand?

Deres Frøken Datters Haand.

Al, tænkte Hr. Morlot, Hr. Audray maa være meget dygtig, dersom han kan helbrede ham! Jeg vil betale ham 6000 Franks af min Reveus Indtægter. Naar jeg af de 30000 betaler 6000 bliver der 24000 tilbage. Jeg er altsaa riig. Stakkels Francois.

Han satte sig ned og aabnede en Bog. „Sæt Dig ned,“ sagde han til Francois, „jeg vil læse Noget for Dig. Hør efter det vil berolige dig. Han læste:

„Monomanien er en Idees, en Lidenstabs udelukkende haardnakkede Herredømme. Den har sit Sæde i Hjertet, det er der man maa søge den og helbrede den. Aarsagerne til denne kunne være Kjærlighed, Frygt, Forfængelighed, Uergjerrighed og Samvittighedsnag. Den giver sig tilkjende ved de samme Symptomer som Lidenstaben, snart ved Glæde, Munterhed, Hestighed og Støi, snart ved Frygtsomhed, Sorgmodighed og Tausshed.

(Fortsættes.)

Onkel og Neven.

(Af Edmond About.)

(Fortfat.)

I.

Under denne Oplæsning syntes Francois at berolige sig og at blive søvrig, det var varmt i Doctorens Cabinet. Bravo! tænkte Hr. Morlot, det er allerede et af Videnskabens Vidundere, der bringer en Mand til at sove, som hverken er søvrig eller sulten. Francois sov ikke men han spillede en Sovendes Rolle til Fuldkommenhed. Han lod sit Hoved falde til Siden og traf Veiret med mathematisk Regelmæssighed. Onkel Morlot lod sig narre deraf, han fortsatte Læsningen med sagte Stemme, derpaa gabede han, ophørte at læse, lod Bogen glide ned, lukkede Dinene og sov troskyldig ind til sin Nevens store Tilfredshed, som ondskabsfuldt iagttog ham.

Francois begyndte med at flytte sin Stol, Hr. Morlot rørte sig ikke. Francois spadserede idet han bragte sine Støvler til at knage. Hr.

Morlot gav sig til at snorke. Derpaa nærmede den Gale sig til Skrivebordet, finder en Kniv med hvilken det lykkedes ham at skjære sine Næb over. Han befrier sig, holder et Glædes-
skrig tilbage og gaaer med sagte Skridt hen til sin Onkel. I to Minutter er Hr. Morlot bagbunden, men saa forsigtigt, at han ikke bliver forstyrret i sin Søvn.

Francois beundrede sit Arbeide og tog Bogen op, som var faldet paa Gulvet. Det var den sidste Udgave af „den fornuftige Monomanie.“ Han gav sig til at læse, idet han ventede Doctorens Ankomst.

II.

Jeg maa imidlertid fortælle Dem Francois og hans Onkels Fortid. Francois var eneste Søn af en forhenværende Kunstdreier i Passage du Simon. Kunstdreierhaandværket er en god Forretning, man tjener næsten hundrede Procent

paa alle Artikler. Siden hans Faders Død, førte Francois det velhavende Liv, som man kalder honnet, uden Tvivl fordi det forhindrer os i at begaae Forbrydelser, maaskee ogsaa fordi det tillader os at vise en yderst honnet Adfærd mod vore Venner. Han havde 30,000 Francs i Rente.

Hans Tilbøieligheder vare overordentlige simple. Han foretrak Alt, hvad der ikke glimrer, og han valgte naturligviis sine Handsker, Beste og Beenklæder af den Slags beskedne Farver, som ligge mellem sort og kastaniebrunt. Han brugte ikke Lorgnet, fordi, som han sagde, hans Dine vare gode, han brugte heller ikke Naal i sit Tørklæde, fordi hans Halstørklæde sad fast af sig selv; men Sagen er at han frygtede for at gjøre sig bemærket. Lakeringen paa hans Støvler blændede ham. Han vilde have været meget ulykkelig, hvis Tilfældet ved Fødselen havde givet ham et berømt Navn, eller dersom blot hans Gudmoder havde givet ham et Fornavn som Americ eller Fernand, vilde han aldrig have undertegnet sig saaledes. Heldigviis vare hans Navne saa beskedne, at han ikke kunde have valgt dem bedre selv.

Hans Beseidenhed forhindrede ham i at vælge en Carriere. Efterat være kommen over Baccalaurat Examen, stod han foran denne store Port, som fører til Alt, og han betragtede længe de syv eller otte Veie, som stode ham aabne. Skranken forekom ham al for larmende. Lægestanden altfor besværlig, Handelen altfor indviklet, og Administrationen altfor afhængig. Hvad Armeen angaaer, da ville han slet ikke tænke derpaa, Tanken om Uniformen bragte ham til at skjælve. Han vedblev da med sin gamle Metiee, ikke fordi den var den letteste, men fordi den vakte mindst Opsigt. Han levede af sine Renter.

Da han ikke selv havde tjent sine Penge, laante han gjerne ud. Paa Grund af en saa sjælden Dyd gav Himlen ham mange Benner. Han holdt meget af Dem og gjorde gjerne hvad De ville. Naar han mødte een af Dem paa Boulevarden, var det altid ham som lod sig tage under Armen og lod sig føre hvorhen man vilde. Læg Mærke til, at han hverken var dum, indskrænket eller uvidende. Han kunde tre eller fire levende Sprog, han forstod Latin, Græsk, og Alt hvad man lærer i Skolen, han havde

Begreb om Handel, Agerdyrking og Litteratur og han dømte fornuftigt om en ny Bog, forudsat at der Ingen var tilstede til at høre paa ham.

Men det var navnlig ligeoverfor Damer, at hans Svaghed viiste sig i hele dens Styrke. Han maatte nødvendigviis altid elske Een eller Anden, og dersom han en Morgen, naar han gned sine Dine, ikke skintede et Kjærlighedslys i Horizonten, vilde han staae op i daarligt Humour, og useilbarligt trække sine Strømper paa med Brangen ud. Naar han var tilstede ved en Concert eller et Skuespil, begyndte han altid med at søge et Ansigt, som behagede ham, og det betragtede han saa hele Aftenen. Dersom han fandt et saadant Ansigt, var Skuespillet smukt eller Concerten glimrende, hvis ikke talte Alle daarligt eller sang falskt. Hans Hjerte havde en saadan Rædsel for Tomhed, at han, naar han befandt sig ligeoverfor en middelmaadig Skjønhed, slog sig i Siderne for at finde hende fuldkommen. De vil let gjætte at denne Universalømhed var meget uskyldig. Han elskede alle Damer, uden at sige dem det fordi han aldrig havde povet at tale til Noget.

Han var den oprigtigste og uskadeligste Rouee, Don Juan, om De vil; men førend Synet af Donna Julia.

Naar han elskede, lavede han dristige Erklæringer, som aldrig kom over hans Læber, han gjorde Cour, han viiste sin Sjæls Dyb, han førte lange Samtaler, fortryllende Dialoger, hvortil han lavede Spørgsmaal og Svar. Han fandt Ord, som vare stærke nok til at rocke Klipper, brændende nok til at smelte Jis. Men han bragte aldrig Noget til Udsørelse. Man maa ville for at blive elsket. Forskjellen mellem Dnske og Billie er stor, mellem Dnsket som svæver taaget imellem Skyerne, og Billien som løber tilfods paa Risfelstenene, mellem den ene som venter Alt af Tilfældet og den anden, som ikke forlanger Noget uden af sig selv, mellem Billien, som gaaer løs paa Maalet tværs over Gærder og Grøfter, over Bjerger og Dale, og Dnsket, som bliver roligt siddende og med sin blideste Stemme anraaber Tilfældet.

Smidlertid havde Francois dog engang povet at elske aabenlyst, nemlig i Augustmaaned, fire Maanedes førend vi træffe ham isærd med at bagbinde sin Dnsel. Han havde ved Badet

Gms mødt en ung Pige, som næsten var lige-
 saa bly som ham, og hvis bævende Frygtsom-
 hed havde givet ham Mod. Det var en ung
 og fin Pariserinde, bleg som en Frugt modnet
 i Skyggen. Hun var ledsaget af sin Moder,
 som paa Grund af et kronisk Onde var nød-
 saget til at bruge Badene. Saavel Moder
 som Datter havde levet langt borte fra Verden,
 thi de betragtede Badegjæsternes larmende Skare
 med forbausede Blikke. Francois blev tilfældig-
 viis presenteret for dem af een af sine Venner,
 som var Reconvalescent og som igjennem Tydsk-
 land begav sig til Italien. I Løbet af en
 Maaned saae han dem dagligt og blev saa at
 sige deres eneste Selskab.

For de fiintfølende Sjæle er Mængden en
 stor Gensomhed, og jo mere Verden larmer om-
 fring dem, desto mere trække de sig tilbage i
 deres Krog for at tale i Fortrolighed. Den
 unge Pariserinde og hendes Moder trængte
 hurtigt ind i Francois Hjerte og befandt sig
 vel der. De opdagede hver Dag nye Skatte,
 ligesom de første Søfolk, der satte Foden paa
 Amerikas Jord, de vandrede med Fryd i dette
 jomfruelige og hemmelighedsfulde Land. De

spurgte aldrig om han var rig eller fattig, det var tilstrækkeligt, at han var god, og intet Fund kunde være kostbarere end dette Guldhjerte. Francois var paa sin Side henrykt over sin Forvandling.

Har man nogensinde fortalt Dem, hvorledes Foraaret bryder frem i russiske Haver. Igaar dækkede Sneen Alt, idag bryder en Sofstraale frem som kaster Vinteren paa Døren. Om Middagen have Træerne Knopper, om Aftenen ere de bedækkede med Blade og den følgende Dag have de næsten Frugter. Saaledes vorede og blomstrede Francois Kjerlighed. Hans Kulde og Undseelse blev ført bort som Jisstykker ved en Doversømmelse, det undseelige og modløse Barn blev Mand i nogle Uger. Jeg veed ikke hvem der først udtalte Ordet Egtskab, men det er ogsaa ligemeget, det er altid underforstaaet naar to ærlige Sjæle tale om Kjerlighed. Francois var myndig og Herre over sin Person, men den, som han elskede, var afhængig af en Fader, hvis Samtykke var nødvendigt. Det var i dette Punkt, at den uhykkelige unge Mand fik Dverhaand. Clara kunde ofte nok sige: Skriv kun dristigt, Fader er underrettet, Du vil faae

hans Sa-tykke med omgaaende Post. Han skrev sit Brev hundreoe Gange, uden at kunne bestemme sig til at sende det afsted. Og dog var Sagen saa let, at den tarveligst udfyrede Aand kunde have truffet sig hæderligt ud deraf. Francois kjendte sin tilkommende Svigerfaders Navn, Stilling, Formue, ja endo- saa hans Humeur. Man havde indviet ham i alle Familiens Hemmeligheder, han var næsten en Søn. Hvad havde han at gjøre? Med saa Ord at udtale, hvad han var og hvad han eiede. Svaret var ikke tvivlsomt. Han tøvede saa længe, at Clara og hendes Moder bleve nødsagede til at tvivle om ham. Jeg troer at de vilde have viist Taalmodighed endnu i fjorten Dage, men den faderlige Klogskab tillod det ikke. Dersom Clara elskede, dersom hendes Elsker ikke besluttede sig til officielt at erklære sine Hensigter, maatte man uden at spille et Minut bringe den unge Pige til et sikkert Sted, altsaa til Pariis. Maa-fee Francois Thomas da vilde fatte den Beslutning at komme og forlange hende tilægte, og han vidste i saa Tilfælde, hvor han skulde søge hende.

(Fortsættes.)

Hertuginde i Upsala

efter Auguste Blanche.

Under mit Besøg i Paris i Vinteren 1851—
52 overværede jeg en Formiddag en Proces i
„Palais de justice.“ Det var en Pressesag
mellem Charles Bonaparte, Prinds af Canino
Fætter til den daværende Præsident og nuvæ-
rende Kaiser, og den som Forfatter bekjendte
Marquis d'Artingcourt. Deune havde nemlig
udgivet en Brochure, ved Navn, „Det røde
Italien,“ hvori han beskyldte Prindsen af Ca-
nino for under Folkeopløbet i Rom 1848 at
have været den, som først rettede en Kanon
mod Vaticanet. Bonaparterne, der ere de
første til hvilken som helst Daad, som kan ligge
i deres Interesse, er af samme Grund ogsaa
beredt til at fornægte hvad som helst. Følgelig
besværede det slet ikke Charles Bonaparte i
Maret 1851 at fornægte det Factum, som han
havde prælet af i Maret 1848.

Processen tildrog sig imidlertid størst Op-
mærksomhed ved, at den berømte Berryer skulde

optræde som Advokat for Marquis d'Arlicourt. Berryier, „den store Forsvarer af en tabt Sag,“ som Lamartine kalder ham, er siden 1830 Legitimisternes selvskrevne Sagfører. Naar og hvor Berryier optræder medfører han sit sædvanlige Auditorium, bestaaende af den gamle franske, saakaldte legitime Adels, som i sine Andagtsbøger har den bourbonske Krouprætendent Henrik den 5tes Billede ved Siden af Madonnas. Hele Nætsjalen var ogsaa opfyldt med denne stolte Samfundsklasse, som blot lever i Fortiden. Nødtvungen tolererer den Kaiserdømmet under Louis Napoleon, ligesom den tolererede Kongedømmet under Louis Philippe, men anerkjender ikke og vil aldrig anerkjende Noget af dem. Kun Bourbonnernes Tilbagekomst vilde kunde bevæge disse Familier til atter at betræde Tuillerierne, hvis Beboere siden Julidagene 1830 kun have været Gjenstand for deres Foragt og Had. Mere end en Snigmorderdolk eller Pistolkugle er bleven smedet eller smættet i den gudfrygtige Forstad, som kaldes St. Germain.

Naar Berryier reiste sig for at tale, saa reiste sig ogsaa hele denne glimrende Forsam-

ling af Hertuger og Marquier, Hertuginde og Marquiser, og jeg saae dem da uophørlig føre de glædebehandskede Hænder sammen til Applaudering. Naar Berryer taug og satte sig, saae jeg ogsaa alle hans Beundrere og Beundrerster sig ned. Alt det øvrige var dem komplet ligegyldigt. De fleste af disse høibaarne Damer vare ældre og havde seet deres bedste Dage. Men af deres høie Bander, store brune Øine, lidt høiede Næser og lille Mund kunde man dog forestille sig, hvad de havde været i deres Ungdom. Der fandtes dog ogsaa nogle Yngre, høie, smækkre, høibarmede, ligeledes af „pursang,“ som det hedder om den gamle frankiske Race, og blandt dem var der en, som tildrog sig ligesaamegen Opmærksomhed ved sin Skønhed, som Berryer ved Veltalenhed.

„Hvad hedder den vidunderlig deilige Dame der?“ spurgte jeg en Ubekjendt, som havde Plads nærmest ved mig.

Da det Svar jeg fik, blev givet meget hvast og hurtigt, saae jeg ikke opsnappe mere, end at det var en qvindelig Etling af det hertugelige Huus Sully, som var uddød paa Mandssiden. Navnet Sully, har som En-

hver veed, stor Betydning i Frankrigs Historie, men det havde en særegen Betydning for mig paa Grund af en lille Historie, som jeg havde hørt fortælle under mit Reiseaar i Upsala. Det første jeg kom hjem til mit Hotel, slog jeg derfor op i mine Optegnelser over mine Ungdoms-aar. Jeg fandt der, det følgende:

„Aar 1829 den 27de October. Nær ved Graaforet paa Upsala Kirkegaard findes en forfalden og næsten overbegroet Vigsteen med følgende Indskrift:

Maximil de Betune,
Lingvæ Gallicæ Magister
nat 1770, denat 1822.

Det var en Hertug af Sully, som efterat være emigreret fra Frankrig under den første store Revolution, havde nedjat sig som Lærer i Frankf. Han havde imidlertid altid holdt sit Navn skjult og det var først efter hans Død, at man fik hans rette Navn at vide. Denne Oplysning om den afdøde Sproglærer erholdt jeg den 17de October 1829, da jeg i Selskab med nogle Kammerater besøgte Kirkegaarden. Men det varede ikke længe, før jeg fik mere at

vide af en gammel Student, som havde kjendt den Ufdøde personligt, og man kan tale om mindre interessante Ting.

Monsieur de Betunc, som den franske Emigrant kaldte sig, var kun 22 Aar gammel da han kom til Upsala. Han medførte da sin unge Hustru og en et Aar gammel Søn, som døde kort efter. Familien levede yderst eensomt og omgikkes Ingen. De saa, som kom i Berøring med dem, skildrede dem som yderst elskværdige og dannede, og den unge Frue, som et Vidunder af Skjønhed, skjøndt ingen Sultaninde kunde være farrigere med at vise sit Ansigt uden for Haremmet end hun var det paa Upsalas Gader.

Efter 10 Aars Ophold i Upsala fødtes en Datter, men hvis Fødsel kostede Moderen Livet. Mathilde, saaledes hed Datteren, voksede op deiligere end den deiligste Rose, som den gamle Student udtrykte sig, og hun havde ingen anden Lærer end sin Fader, som ogsaa længe var hendes eneste Selskab. Den Beskrivelse, som den gamle Student gav mig af hende var saa tilalende, at jeg, da jeg saa den unge Skjønhed i Retsalen i „Palais de justitie,“ syntes

at saadan og ikke anderledes maatte Mathilde de Betune have seet ud. De samme Træk kan som man ved, være arvelige i en Familie.

En saadan Skjænhed kunde umuligt blive ubemærket i Upsala. Den unge Mathilde blev inviteret til alle Selskaber, men hendes Fader hindrede hende altid i at tage mod Indbydelserne. Men derimod kunde han ikke hindre, at Studenterne tidligt og seent affang Serenader under hans Vinduer. Faderen beklagede sig over at han ikke fik Natters, Datteren blev ligeledes forstyrret i sin Søvn, men beklagede sig ikke. Efter saadanne Nætter straaledede hendes Dine mærkelig nok klarere, disse vidunderlige mørke Dine, som den gamle Student ikke kunde tale om, uden at blive veltalende, han som ellers var meget ordknap og tilmed tør som Pergament.

En Dag aabenbarede Mathilde sin Fader, at hun var forelsket i første Tenoren i en af Serenadekvartetterne. Samme første Tenor, der boede i Huus sammen med Monsieur de Betune, var Student fra Södermanland og studerede til theologisk Embedsexamen. De Theo-
Presben. Oktober Kvartal. 2

loger have nu altid en saadan Hast med at forlove sig. Levebrødet er nært og sikkert, men temmeligt lille, og Monsieur de Betune syntes at det var altfor lille, og selv om det havde været ligesaa stort og velsignelsesrigt, som et af de 5 smaa Brød, hvorom Skriften taler, saa vilde han endda ikke have taget mod Tilbuddet, hvilket man først senere fik at vide. Endnu vidste Ingen af, at der fandtes en Hertuginde i Upsala, og Hertuginde vidste det ikke selv. Monsieur de Betune havde holdt sin Datter i fuldkommen Uvidenhed om hendes Byrd.

„Har han formelig anholdt om Deres Haand, Mademoiselle?“ spurgte Monsieur de Betune.

„Ja, min Fader,“ svarede Mademoisellen.

„Naar?“

„Igaar Eftermiddags.“

„Altsaa medens jeg som sædvanlig var ude at give Timer?“

„Jeg troer det var paa den Tid.“

„Han kom ikke naar jeg var hjemme?“

„Han vovede det ikke, han bad mig spørge Fader, naar han maatte komme.“

„Hvad Svar gav De, da han begjærede Deres Haand?“

„Mit Ja, naturligviis.“

„Uden at begjære Betænkningstid.“

„Det behøvedes ikke. Han har længe havt mit Hjerte.“

Monsieur de Betune sukede, han tænkte formodenlig paa sit Fødeland, hvor Haanden i Giftermaalsanliggender er Alt og Hjertet Intet, især i de sødte Familier.

„Men jeg forlanger Betænkningstid, jeg,“ sagde de Betune, „og jeg formoder, at De samtykker deri, Mademoiselle?“

„Det forstaaer sig . . . Men hvor lang?“ lagde Datteren forsigtigviis til.

„Jeg forlanger 3 Maaneder, og det er dernæst min uroffelige Villie, at De i den Tid hverken maa tale med ham eller besvare hans Breve, dersom han skulde være saa paatrængende at skrive.“

„Jeg giver Dem mit Ord,“ sagde Mathilde efter en lynlig Kamp, „men hvad har De imod ham, Fader?“

„Na, egentlig ikke Noget. Men han taler Fransk som en Stymper.“

„Det er sandt. Men han taler desto smukkere Svensk,“ sagde Mathilde.

Monsieur de Betune sukkede paany. Han tænkte rimeligviis paa den Tid, da hverken han selv eller nogen Anden af Slægt kunde drømme om, at en Datter af den Sullyske Familie skulde kunne forstaae en Kjærlighedserklæring paa Svensk, om den saa var nok saa smuk.

Samme Dag lukkede han sig inde, efterat have sendt Bud til de Elever, som han ventede den Dag. Han skrev flere Breve, alle adresserede til Paris. Dmtrent 6 Uger efter fik han et Brev fra Paris og efter at have læst det, syntes han at være i det allerbedste Humeur af Verden, og viste sig sømmere end sædvanlig mod sin Datter.

Det laffede mod Slutningen af den tredie Maaned. Holmin, Mathildes Udkaarne havde imidlertid taget sin Embedsexamen, havde forladt Upsala og befandt sig nu som velbeskattet Capellan hos en Provst i Södermanland. Den sidste Uge af Bentetiden var allerede kommen, da Holmin en Dag i Juni Maaned 1822 fik et Brev med Upsala Posttempel og forseglet med sort Lak. Han brød Lakket med rystende

Haand og fandt et Bisitkort, der underrettede ham om Monsieur de Betunes dødelige Afgang i en Alder af 52 Aar og nogle Maaneder. Paa Grund af Embedsforretninger var det ham først muligt at reise den 4de Dag efterat han havde modtaget Skrivelsen, men saa reiste han ogsaa Nat og Dag og en skjøn Morgen befandt han sig igjen i Upsala. Det var tredie Dagen efter de Betunes Begravelse. Han ilede til Sørgehuset, foer igjennem den velbekjendte lille Gal og fandt snart Mademoiselle de Betune, der klædt i dyb Sorg sad i et Bærelse indenfor.

Hun var dog ikke alene, der var to ældre Herrer hos hende, af hvilke den ene var vor Capellan velkjendt som Landshøvdingen Baron Fok. Den anden var en lille Olding med mørke, markerede Ansigtstræet og et blaat Ordensbaand i Knaphullet.

Mathilde reiste sig med synlig Forlegenhed for at gaae den Indtrædende imøde, men standfedes af Baron Fok, som udbad sig en Samtale under 4 Dine med Capellanen. Begge gik derpaa ud i Galen. Der fik vor Capellan nu at vide, hvad hverken han eller nogen Anden

hidtil havde havt Aelse om, at den afdøde de Betune havde været en Hertug Sully, endvidere at et Medlem af Familien, netop den gamle Herre med det blaa Ordensbaand, var kommen til Sverrig, for at hente den unge Hertuginde Mathilde og føre hende til Frankrig. Baronens ansaae det nu for givet, at Capellanen ikke havde Noget at indvende imod, at den unge Dame atter blev gjenindsat paa den Plads som tilkom hendes Rang og Stilling i Samfundet. Hvad nu end Holmin havde at kunne indvende derimod, saa erklærede han sig dog villig til at give efter for Forholdenes Magt og udbad sig blot Tilladelse til at sige den unge Dame et sidste Farvel, en Bøn som ikke ret vel kunde negtes.

Baronen gik og et Dieblif efter viste Mathilde sig i Salen. Holmin, var i denne Stund Herre over sig selv — maaskee det sværeste Herredømme paa Jorden — nærmede sig den unge Pige, og erklærede mildt men alvorligt, at han, paa Grund af de forandrede Forhold opgav al Fordring paa hendes Haand. Han takkede hende for den henrundne Tid, der havde været saa riig paa lykkelige Drømme, takkede

hende endvidere for at han i sit Hjerte kunde opbevare et Minde saa skjønt og reent, at det næsten kunde holde ham skadesløs for det han tabte. Han tolte længe, men tilsidst mærkede han, at hans Følelser vare ifærd med at overmande ham, han fremmulede da neppe hørligt et „Farvel,“ og vendte sig om for at gaae.

„Nei, gaae ikke!“ standsede Mathilde ham, „gaaer De, saa gaaer jeg med. Det er altsaa ikke nok, at jeg har mistet min Fader, man vil ogsaa berøve mig min Brudgom! Nei, det maa ikke skee.“

Hvad Døden har berøvet mig, kan jeg ikke gjenvinde. Men saalænge jeg har Liv vil jeg kjæmpe for min Kjærlighed. Hvad bryder jeg mig om et Fædreland, som jeg aldrig har seet og som forstød min stakkels ædle Fader? Hvorfor skulde jeg forlade det Land, som viste sig gjæstfri mod ham, gav ham Huusly og Fred, medens han levede, og en Grav da han døde? Hvad gavner mig Rang og Byrd, naar jeg derfor skal miste mit Livs Lykke? Nei, jeg bliver her, om saa en Dronning Krone venter mig.

Inden hun havde talt ud, laae hun allerede i sin Elfers Arme og blandede sine Taarer

med hans. De Taarer, de høre nu altid til
 faavel til Livets Fryd som til dets Smerte.

Her hjalp nu ingen Protester mere, hverken
 svenske eller franske. Dnkelen med sit Ludvigs-
 ordenens blaa Baand maatte vende tilbage med
 uforrettet Sag, efter at han havde været saa
 artig at give sin Niece en Banknote paa 10,000
 Francs, en ringe Ting for en Hertuginde, men
 en stor Hjælp for en Capellans Fruue paa Lan-
 det.

Om sider fik de et Pastorat i tredie Klasse,
 men hele deres Liv blev en Pastorale af første
 Klasse.

Hævnjerrighed og Udelmod.

En sand Begivenhed. (Af Concordia.)

—

Det mangehovedede Uhyre, Choleraen, havde
 naaet den vestlige Deel af Schlesien. Udelæg-
 gelse, Skræk og Forvirring fulgte dens Fod-
 spor. Det var i Efterhøsten 1831, da den

Efterretning, at denne rædsomme, epidemiske Sygdom allerede var udbrudt i den to Mile fjernede Landsby, ankom til det eensomt beliggende Forsthuus i Kohlwalde. Jægeren Anton sad en Aften med sin unge Kone i den lune Stue, og Begge talte om Forholdsregler de vilde træffe, for at afholde denne almindelige Fjende fra deres stille Bolig. Tvende blomstrende Drengene paa to til fire Aar, huld som Engle, slumrede alt i deres Seng. Bludselig gjøede Jagthundene, og Jægerdrengen meldte, at Bjergmølleren fra Landsbyen S. stod udenfor, og bad om at blive indladt, idet han i denne afføndrede Skovhytte søgte Beskyttelse for Choleraen.

„Bjergmølleren!“ udbrød Jægeren forundret „vor Dødsfjende vover at søge Beskyttelse under dette Tag, i det Huus, over hvilket han har ønsket de skrækkeligste Forbandelser, siden jeg har ført Dig, min kjære Kone, hjem som Brud, dog, vi have aldrig været fjendtlig stemte mod ham, og naar han betragter vort Huus som et Asyl, saa har han sikkert taget sin Forbandelse tilbage. Vi ville betragte dette som et

Legn paa hans Forsoning, og forunde ham Indgang og Beskyttelse.

Bjergmølleren traadte ind i Stuen med vaklende Skridt og blegt, forstyrret Ansigt. Han bad i en angerfuld Tone begge Egtesolk om Tilgivelse for sit længe nærede Had, der ikke havde havt anden Grund end Kjærlighed til Marie, Jægerens nuværende Kone. Han rakte dem Haanden til Forsoning, og gjentog sit Andragende, om at maatte forblive saalænge i Forstboligen indtil Smitsottens Raseri havde forladt Landsbyen. Jægeren og hans Hustru behandlede deres Gæst, som en længe savnet Ven, og opbød Alt, for at give ham Beviser paa deres gode Sindelag, efter at have beværtet ham, tilberedtes ham et Hvilested, hvorpaa de ønskede ham en behagelig Re. Efter nogle Timers Forløb vækkede Jægerdrengen sin Herre og sagde, at Mølleren yttrede ved en mistænkelig Ildbefindende alle Symptomer paa Cholera. Jægeren sprang ud af Sengen, for selv at overbevise sig om Sandheden af denne Efterretning. Snart gave hans Jagttagelser ham den skrækkelige Bished, at Choleraen var udbrudt hos Mølleren i fuld Kraft. Jæger-

drengene beredte sig til at ville bringe den Syge
 paa en Bærebør til Landsbyen, for at ikke
 Smittestoffet skulde have farlige Følger for
 Huset. Men Jægeren Anton lod ikke dette For-
 slag komme til Udførelse; Gæstfrihedens hellige
 Ret, Pligten at hjælpe Ulykkelige erholdt Over-
 haand. Han befalede sin Kone for en Sikker-
 heds Skyld, at begive sig til den øverste Etage
 med begge Børnene, og efterat have hidbragt
 sit Huusapothek, anvendte han de Hjælpemidler
 som de russiske Læger havde foreskrevet i denne
 frygtelige Sygdom. Selv Konen, efterat have
 baaret de sovende Smaa ovenpaa, rakte sin
 Mand opfrende Bistand ved dennes medicinske
 Forretninger, Sygdommen havde naaet sit Cul-
 minationspunkt. Fornæmmelsen af den nære
 Død overfaldt den Ulykkelige; han samlede alle
 sine Kræfter sammen og sagde: „Knuus mig,
 o Himmel! med dit Lyn og straf mig med
 din hele Brede for min umenneskelige Forbry-
 delse! Dræb mig! Døden er mig nu en større
 Belgjerning, end Eders Mennefsjærklighed. Viid
 at jeg alt følte Spiren til Choleraen i mig,
 og at Tanken om Hævn i samme Dieblif vaag-
 nede hos mig. Med dette Giftstof sneg jeg mig

til Eders fredelige Hytte, i den djævelske Tanke at myrde Eder Begge ved Smitten og drage Eder med mig i Graven. Jeg har naaet dette Maal, men ved Gravens Rand griber Angren mig med Tigerklør, og lader mig ikke døe, førend J slæbe mig ud i Skoven, mig Uhyre, til Føde for Ulvene. Eder, mine Belgjørere, Eder vilde jeg myrde, o, giver mig Dødsstødet!”

Saaledes lød hans Klager, indtil han udmattet og bevidstløs sank tilbage, imedens en fold Gysen foer Egteparret igjennem alle Lemmer af Skræk over det Hørte.

„Lad os kaste den Hund ud til Vede for Ulvene,“ raabte Jægerdrengene, „eller hænge ham i det første det bedste Træ, at Ravnene kunde hakke hans forgiftede Hjerte ud af ham.“

„Ulykken, Vildfarelsen, Synden selv, give ingen Ret til at betræde Syndens Bei,“ sagde Anton; „det er et Menneſke, der trænger til vor Hjælp, og at gjøre Godt imod vore Fjender er Frelserens Bud.“

Mand og Kone fordoblede deres Anſtrængelſer til den Syges Viſtand, og de havde den Glæde, at deres Midler ikke forbleve uden Virkning. Mølleren blev fuldkommen helbredet.

Den Angerfuldes Tak overgik enhver Beskrivelse. Han erholdt Livet i det Huus, hvortil han vilde henbringe Døden. Men Himlen udbredte sine beskyttende Vinger over det ædle Ugtepar, der med saa stor Opoffrelse havde reddet deres Dødsstjendes Liv. Epidemien gik Huset forbi. Efter nogle Ugers Forløb feiredes en Fest, en Forsonings- og Takkefest i Forsthuset, og Historien om Hævnjerrighed og Udelmodighed gik fra Mund til Mund.

Søvnjægeren Alfred.

(Af R. Gutfkows Roman „Wally.“)

Det var den tolvte Time — Midnatstimen — da Alfred foer op fra sit Leie. Endnu blussede Lampen, hvilken han havde glemt at slukke, og dannede, alt eftersom Flammen blev større eller svagere, skrygtige Kredse paa hans Kammers Vægge. En Tidlang sad han overende i Sengen, og forfulgte denne spøgelsesagtige Leg paa

de stumme Bægge. Han søgte om en Gjenstand for dette Billede, han maatte tænke paa Verden, der slumrede derude, og tænkte først paa Julie.

„Min Julie,“ sagde han stille hen for sig og reiste sig da noget høitidelig og metanist op af Sengen. Han hørte Pendulslagene af Uhret der stod paa Bordet foran Speilet. Han saae sig selv i Speilet med blege, spørgelsesagtige Træk og med Dine, der syntes at være tillukte. Da sad han paa Stolen ved Sengen og havde uden egentlig at ville det, klædt sig paa.

Jeg vil gaae hen til Julies Vindue og trække Gardinet tilside, hvidskede han, men som halvt i Spøg, thi Julie boede jo i tredie Etage. Dog gik han.

Gaderne vare øde og tomme. Man saae Ingen, heller ikke Alfred. Hvor gaaer han da? Det er mørkt, Maanen er skjult bag tykke Skyer man kan derfor ikke see Alfred.

Alfred stod for Julies Huus, han vilde have svoret paa, at han stod for hendes Vindue, skjøndt det laae i tredie Etage.

Det er ikke muligt, lød en Stemme i hans Indre, Julie boer paa tredie Sal, et lille Tag-

skjæg rager ud over Vinduet, og er begroet med Mos og Huusløg. Den stakkels Julie, jeg vil være flittigere, hun skal for Fremtiden boe i anden Etage.

Nu forekom det Alfred, som om han trykfedede imod Vinduet, men det modstod Trykket. Det forekom ham, som om han bankede, men Lyden tabte sig bag det hvide Kullegardin. Han maatte smile over sin egen Indbildningskraft.

Hvad om Du — tænkte han — traadte ind i Huset, sneg Dig op ad de to Trapper og bankede paa hendes Kammerdør.

Men da maatte han igjennem Naboens Huus, der syntes at staae ham aabent, maatte klattre over Have- og Gaardgjærdet, og derfra søge at trænge ind.

Og alt Dette lykkedes fortræffeligt. Han stod nu ligesom høiere end Julies Kammer var, hvilket han ikke saa ganske kunde forklare sig. Da blændede en Lysstraale ham, en snurrende Lyd lod sig høre. Julie havde trukket Kullegardinet op, hun stod i Natdragt og med blottede Skuldre ved Vinduet, som hun aabnede.

Alfred var nu tæt foran hende. Hvad feiler hende? tænkte han, hun bliver forstrækket,

Hun aabner Munden, som om hun vilde raabe om Hjælp, hvad, skjælver Du ved at gjenfjende mig, Julie?

Alfred! Lød det igjennem den mørke Natte-luft. Men Alfred laae med knuust Hoved nede paa Steenbroen. Alfred var en Svøngjænger eller Nattevandrer. Julie troede ikke at have seet Noget, da Alfred var død. Hun lagde sig atter i sin hvide, bløde Seng og drømte om ham. Den næste Morgen erfoer hun Alt. Hun lever endnu, men fører et kummerligt Liv; thi Taarer fortærer hende langsomt.

Onkel og Neven.

(Af Edmond About.)

—
(Sluttet.)

II.

En Morgen, da Francois kom for at hente Damerne til en Spadseretour, meldte Hotelvæerten ham, at de vare reiste til Paris. Deres Værelser vare allerede optagne af en engelsk Familie. Et saa haardt Slag, som uden Forberedelse faldt ned paa et saa svagt Hoved rystede hans Fornuft. Han løb ud som en Gal og gav sig til at søge Clara paa alle de Steder, hvor han pleiede at føre hende hen. Han vendte hjem med en voldsom Hovedpine, han lod Lægen hente, lod sig aarelade, tog russiske Dampbade, han var nærvæd at pine sig selv, han hævnede sin Sjæls Lidelser paa sit Legeme. Da han troede sig helbredet, vendte han tilbage til Frankrig, aldeles bestemt paa at forlange Claras Haand endog førend han havde omklædt sig. Han iler til Paris, springer ud af Vaggonen,

glemmer sin Bagage, springer ind i en Fiacre og raaber til Kudsken:

„Til Hende i Galop!“

„Hvorhen min Herre?“

„Til Hr. . . . rue . . . . jeg veed det ikke mere.“

Han havde glemt sin Elstedes Navn og Adresse. Lad mig tage hjem, tænkte han, jeg vil senere kunde erindre det. Han rakte Kudsken sit Raart og blev kjørt hjem.

Hans Portner var en barnløs Olding ved Navn Emanuel. Da han aabnede Porten, hilfede Francois ham dybt og sagde til ham:

Min Herre, De har en Datter, Fruen Clara Emanuel, jeg vilde have skrevet til Dem for at forlange hende tilægte, men jeg har fundet det mere passende, personlig at gjøre dette Forlangende.

Man begreb strax at han var gal, og man skyndte sig at hente hans Onkel Morlot i Forstaden St. Antoine.

Onkel Morlot var den hæderligste Mand i rue Charonne, som er en af de længste Gader i Paris. Han fabrikerede antikke Møbler, med almindelig Talent og ualmindelig Sam-

vittighedsfuldhed. Han havde aldrig udgivet farvet Bæretæ for Jbenholt eller solgt et Skab fra sin Fabrik som et Møbel fra Middelalderen.

Han havde gjort sig til Princip og til Lov aldrig at gjøre Noget Uret. Med et Maadehold, som næsten forekommer latterlig i Luxusindustrien, indskrænkede han sin Fortjeneste til 5 pro Cent. Han havde derfor ogsaa vundet mere Agtelse end Penge.

Efterat have havt Forretningen i 30 Aar var han ligesaa rig, som da han traadte ud af Bæreaarene. Han havde ført en Tilværelse omtrent som den fattigste af sine Arbeidere, og han spurgte sig selv med lidt Skinsyge, hvorledes Hr. Thomas havde baaret sig ad med at opsamle Capitaler. Dersom Hr. Thomas saae lidt ned paa sin Svoger med en Parvenus Forfængelighed, saae saae denne til Gjengjæld lidt ned paa Hr. Thomas med en Mand's Stoltthed som ikke har forurettet Noget.

Mennesket er en forunderlig Skabning, jeg er ikke den første, som har sagt det. Denne Hr. Morlot, hvis mikroskopiske Redelighed var til Morstab for hele Forstaden, følte i sit Hjertes

Junderste ligesom en behagelig Kildren, da han
 erfarede sin Nevens Sygdom. Han hørte en
 lille indsmigrende Stemme, som sagde ganske
 sagte: Derjom Francois er gal bliver Du hans
 Formynder. „Retskaffenheden skyndte sig at
 svare: Vi ville derfor ikke blive rigere.“ Hvor-
 ledes svarede Stemmen, en Affindigs Pension
 har aldrig kostet 30,000 Francs om Aaret.
 Forøvrigt ville vi faae Uleilighed deraf, vi
 ville komme til at forsinke vore Forretninger,
 vi fortjene en Erstatning, vi ville ikke gjøre
 Nogen Uret.“ Men svarede Uinteressseertheden,
 man bør offre sig gratis for sin Familie. Virkelig
 svarede Stemmen, men hvorfor har vor Fa-
 milie da aldrig gjort Noget for os, vi have
 havt ubehagelige Dieblikke, vanskelige Betalinger,
 men hverken Francois eller hans Fader have
 nogensinde tænkt paa at hjælpe os. Bah! ud-
 brød Sjælsgodheden, det betyder Intet, det er
 blind Alarm, Francois vil blive helbredet paa
 to Dage. Maaskee vedblev den haardnakkede
 Stemme, vil Sygdommen dræbe ham, og vi
 ville da arve ham uden at gjøre Nogen Uret.
 Vi have arbeidet tredive Aar for den Fyrste,
 som regjerer i Potsdam, hvem veed, om en

strueløs Fusentasts Hoved ikke kan gjøre vor Lykke.

Den stakkels Mand lukkede Øret, men dette Øre var saa stort, saa rummeligt, saa udvidet i Form af en Muuslingeskål, at den lille snedige og gjennemtrængende Stemme altid vidste at skaffe sig Udgang. Huset i rue Charonne blev betroet til Mestersvenden, og Onkel Morlot op slog sit Vinterquarteer i sin Neveus smukke Bærelser. Han sov i en god Seng og befandt sig vel. Han satte sig til et fortræffeligt Bord, og den Mavekrampe, som han i mange Aar havde klaget over, svandt som ved Tryllerie. Han blev opvartet, friseret og barberet af Germain og han vænnede sig dertil. Lidt efter lidt trøstede han sig ved at see sin Neveu syg, han blev ganske fortrolig med den Tanke, at Francois maaskee aldrig ville blive helbredet. Af og til sagde han til sig selv for at berolige Samvittigheden. Jeg gjør ikke Uret mod Noen.

Efter tre Maaneders Forløb kjedede han sig over at have en Gal i sit Hjem, thi han troede at være hjemme. Francois stadige Brøvlagtighed og hans Manie til at forlange Clara tilægte, forekom ham at være en utaalelig

Byrde. Han besluttede at faae ham ud af Huset og at indespærre ham hos Hr. Muvray. I ethvert Tilfælde sagde han til sig selv, vil han blive bedre pleiet, og jeg vil være mere rolig. Videnskaben siger, at man gjør bedst i at rive Gale ud af deres Omgivelser for at adsprede dem, jeg gjør min Pligt.

Det var med disse Tanker, at han var slumret ind, da Francois sneg sig til at binde ham. Hvilken Opvaagnen!

III.

Doctoren traadte ind idet han undskyldte sin længe Udeblivelse. Francois reiste sig, lagde Bogen paa Skrivebordet og forklarede Sagen med overordentlig Tungefærdighed, idet han spadserede op og ned med store Skridt.

Min Herre, sagde han, det er min Onkel paa mødrene Side, som jeg kommer for at betroe deres Omsorg. De seer en Mand paa 45

til 50 Aar, hærdet ved Arbeide og et arbeids-
somt Livs Savn, forøvrigt er han født af sande
Forældre, i en Familie hvor man aldrig har
seet et Tilfælde af mental Forstyrrelse. De har
altsaa ikke at gjøre med et arveligt Vanvid.
Hans Sygdom er en af de besynderligste Mono-
manier, som de moaskee nogensinde har høvt
Veilighed til at iagttage, han gaacr med en
utrolig Hurtighed fra den høieste Grad af Mun-
terhed til den høieste Grad af Sørgmodighed.
Det er en besynderlig Blanding af Monomanie
og Melancolie.

„Har han ikke fuldstændigt mistet For-
nuften?“

„Nei, min Herre, han er ikke affindig, han
er kun forvirret i et Punkt, saa han hører vel
til deres Specialitet.“

„Hvorledes er hans Sygdoms Character?“

„Af! min Herre, det er vort Aarhundredes
Pengegriffhed. Den stakkels Syge tilhører ganske
sin Tid. Efterat have arbeidet fra sin Barn-
dom finder han sig uden Formue. Min Fader
som begyndte paa samme Maade som han, har
esterladt mig en betydelig Arv. Den kjære Dufel
har begyndt med at være skinsyg, derefter har

han tænkt, at, da han er min eneste Slægtning vilde han blive min Arving, dersom jeg døde, og min Formynder, dersom jeg blev gal, og da en svag Aand let kommer til at troe, hvad han gjerne ønsker, har den Ulykkelige tilsidst overbevist sig om, at jeg var gal. Han har sagt det til Alle, og han vil ogsaa sige det til Dem. Skjøndt han var bunden i Bognen, troede han dog at det var ham, som bragte mig til Dem.

Fra hvilket Tidspunkt skriver det første Tilfælde sig?

Det er omtrent tre Maanedes siden. Han gik ned til min Portner og sagde til ham med en forvildet Mine:

Hr. Emanuel, De har en Datter . . . lad hende blive i Deres Loge og kom og hjælp mig at binde min Neveu.

Hvorledes dømmes han om sin Tilstand, veed han at han er syg?

Nei, min Herre, og jeg troer det er et godt Tegns. Jeg skal desuden sige Dem, at der er betydelig Uorden i Fordøielsesorganerne. Han har fuldstændig mistet Appetitten og han lider af Spvnløshed.

Saameget desto bedre. En Vanvittig, som spiser og sover regelmæssigt er næsten incurabel, tillad mig at vække ham.

Hr. Aubray berørte sagte den Sovendes Skulder. Hr. Morlot sprang hurtig op, og hans første Bevægelse var at guide sine Dine. Da han saae, at hans Hænder vare bundne, gjættede han hvad der var passeret under hans Søvn, og han brød ud i en voldsom Latter. En fortræffelig Spøg, sagde han.

Francois traf Doctoren tilside.

Seer De! nu er han lystig, om fem Minutter vil han være rasende.

Lad mig raade, jeg forstaaer hvorledes man skal tage dem.

Han smilte til den Syge, som til et Barn man vil more: Min Ven, sagde han til ham, De vaagner i godt Humeur, har De havt smukke Drømme?

Jeg har ikke drømt. Jeg leer over at see mig bunden. Man skulde tro, at det var mig som var gal.

Hør! sagde Francois.

Hav den Godhed at befri mig Doctor, jeg vil bedre kunne forklare mig, naar jeg er frie.

Mit Barn, jeg vil gjerne løse Dem, men De maa love at være fornuftig.

Ah, saaledes min Herre, er det virkelig deres Mening, at De anseer mig for gal.

Nei min Ven, men De er syg, vi ville pleie Dem, vi ville helbrede Dem. See nu ere deres Hænder frie, men misbrug dem ikke.

Hvad Bøffer vil De, at jeg skal gjøre? jeg bringer Dem min Neveu. . . .

Godt sagde Hr. Auvray, vi ville strax tale derom. Jeg har fundet Dem sovende, hænder det Dem ofte, at De sover om Dagen?

Aldrig! det er den fordømte Bog. . .

Oh! Oh! sagde Forfatteren, Tilfældet er alvorligt, De troer altsaa virkelig, at Deres Neveu er gal?

Han maa bindes, min Herre, og Bevistet herfor er, at jeg har maattet binde hans Hænder med dette Reb.

Men det var jo Dem, som havde bundne Hænder. Erindrer De ikke, at jeg nylig har befriet Dem?

Det var mig . . . . lad mig dog forklare Dem hele Sagen.

Stille, min Ven, De opirrer Dem, De er meget rød, jeg vil ikke have, at De anstrænger Dem, det er tilstrækkeligt, at De svare paa mine Spørgsmaal. De siger at Deres Neveu er syg.

Gal! gal! gal!

Og De er glad, ved at see ham gal?

Jeg.

Svar mig aabenhjertigt. De ønsker ikke, at han skal helbredes, ikke sandt?

Hvorfor?

For at hans Formue kan falde i deres Hænder. De vil være riig, det pincer Dem at have arbeidet saalænge, uden at have samlet nogen Formue? De troer, at nu er Louren kommen til Dem?

Hr. Morlot svarede ikke, han havde Dinene fæstede mod Jorden. Han spurgte sig selv, om det ikke var en slem Drøm, og han søgte at udfinde, hvad der var virkeligt i denne Historie med de bundne Hænder, og denne ubetjendte Spørger, som læste i hans Hjerte, som i en aaben Bog.

Hører De Stemmen? spurgte Hr. Muvray.

Den stakkels Dntel følte Haarene reise sig paa hans Hoved. Han erindrede denne haard-

nakkede Stemme, som hvidskede ham i Dret, og han svarede maskinmæssigt: Undertiden.

Ah, han har Sandsebedrag.

Nei, jeg er ikke syg, lad mig komme ud, jeg mister Forstanden her. Spørg alle mine Benner, de vilde sige Dem, at jeg har min fulde Fornuft. Føl min Puls, De vil see, at jeg ikke har Feber.

Stakkels Onkel, sagde Francois, han veed ikke at Vanvid er et Delirium uden Feber.

Min Herre, dersom vi kunne give vore Syge Feber, ville vi helbrede dem alle.

Hr. Morlot kastede sig i sin Lænestol, hans Neveu vedblev at gaae op og ned af Gulvet.

Min Herre, sagde Francois, jeg er dybt bedrøvet over min Onkels Ulykke, men det er en stor Trøst for mig, at jeg kan betro ham i Hænder som Deres. Jeg har læst deres beundringsværdige Bog om den fornuftige Monomanie, det er det mærkværdigste, som er skrevet siden „Behandlingen af mentale Sygdomme“ af den store Esquirol. Det er nogle Dage siden at jeg spiste Frokost i Galehospitalets Vagtsstue, Jeg har der en Skolekammerat, en ung Læge, ved Navn Ravin, som De maaskee kjender.

Jeg har hørt ham omtale, som en ung
 Læge med en stor Fremtid.

Alle disse Herrer have forsikket mig om,
 at dersom min Onkel kunde helbredes, maatte
 det skee ved Dem. Jeg veed iøvrigt, at De er
 en Fader for Deres Syge, og jeg vil derfor
 ikke fornærme Dem ved at anbefale Dem min
 Onkel. Hvad Prisen for hans Underhold an-
 gaaer, da overlader jeg til Dem selv at be-
 stemme den. Han tog af sin Tegnebog en Bank-
 billet paa tusinde Francs, som han lagde paa
 Kaminen. Jeg skal have den Ære at komme
 her i Løbet af næste Uge. Paa hvilken Tid
 er det tilladt at besøge de Syge?

Mellem 12 og 2. Hvad mig angaaer, da
 er jeg altid hjemme. Farvel min Herre.

Standt ham! raabte Onkel Morlot, lad
 ham ikke gaae, det er ham der er gal, jeg skal
 forklare Dem hans Galsskab.

Vær kun rolig, kjære Onkel, svarede Fran-
 cois, idet han trak sig tilbage. Jeg efterlader
 Dig i Hr. Auvrays Hænder, han vil bære Om-
 sorg for Dig.

Hr. Morlot vilde løbe efter sin Neveu, men
 Doctoren holdt ham tilbage.

Hvilken Ulykke, udbrød den stakkels Dufel, han vilde ikke sige en eneste Dumhed! Derksom han blot vilde talt en Smule vildt, vilde De snart faae at see, at det ikke er mig som er gal.

Francois var allerede udenfor Døren. Han kom pludselig tilbage, som om han havde glemt Noget, gik lige hen til Doctoren og sagde til ham.

Min Herre, min Dufels Sygdom er ikke den eneste Grund, hvorfor jeg kommer til Dem.

Ah! Ah! mumlede Hr. Morlot, som skimtede en Straale af Haab.

Den unge Mand vedblev: De har en Datter.

Endelig udbrød den stakkels Dufel, De hører, at han siger: De har en Datter.

Doctoren svarede Francois. Ja min Herre, forklar mig. . . .

De har en Datter, Frøken Klara Muvray. Hør ham, hør ham, jeg sagde Dem det nok.

Ja, min Herre, sagde Doctoren.

Hun var for tre Maaneder siden med sin Moder ved Badet Ems.

Bravo, bravo! hylede Hr. Morlot.

Ja min Herre, svarede Hr. Aubray.

Hr. Morlot løb hen til Doktoren og sagde til ham: De er ikke Læge, De er Pensionair i dette Huus!

Min Ven, svarede Doktoren, dersom De ikke er rolig, vilde vi give Dem en Douche.

Hr. Morlot foer forfærdet tilbage. Hans Neveu vedblev:

Min Herre, jeg elsker Deres Frøken Datter, jeg har Haab om at være gjenelsket, og forudsat at hendes Følelser ikke have forandret sig siden Septembermaaned, har jeg den Ære at bede om hendes Haand.

Doktoren svarede: Det er altsaa med Hr. Francois Thomas, at jeg har den Ære at tale?

Med ham selv, min Herre og jeg burde have begyndt med at sige Dem mit Navn.

Min Herre tillad mig at sige Dem, at De har ladet vente meget længe paa Dem.

I dette Dieblik blev Doctorens Opmærksomhed henvendt paa Hr. Morlot, som gned sine Hænder med et Slags Kaserie. Hvad feiler De min Ven? spurgte han med sin blideste og faderligste Stemme.

Presfen. Oktober Kvartal.

Jntet. Jntet, jeg gnider mine Hænder.

Dg hvorfor?

Der er Noget, som generer mig.

Hvor, jeg seer Jntet?

De seer det ikke? der, der mellem Fingrene,
jeg seer det godt, jeg.

Hvad seer De?

Min Neveys Formue. Tag den væk Doktor.
Jeg er en ærlig Mand, jeg vil ikke tage Noget
fra Nogen.

Medens Doctoren opmærksomt hørte paa
Hr. Morlots første Udbrud, foregik der en sel-
som Forandring med Francois. Han blegnede,
han skjælvede, hans Tænder klappede i Munden.
Hr. Muvray vendte sig imod ham for at spørge
hvad han feilede.

Jntet, svarede han, hun kommer, jeg hører
hende, det er Glæden . . . . jeg er overvældet.
Sykken falder over mig som Sne. Vinteren
vil blive streng for Elskere. Doctor, see dog
hvad jeg har paa Hovedet.

Hr. Morlot løb hen til ham, idet han
raabte: Nok! tal ikke mere vildt, jeg vil ikke
mere have, at Du bliver gal. Man vil sige,
at det er mig, som har berøvet Dig Fornuften.

Jeg er en ærlig Mand. Doctor, see mine Hænder, undersøg mine Lommer, send Bud hjem til mig i rue de Charonne, lad mine Skuffer aabne; De vil faae at see, at jeg ikke har fremmed Gods.

Doctoren var i stor Forlegenhed med sine to Syge, da i det samme en Dør aabner sig, og Clara kom for at melde sin Fader, at Frokosten var paa Bordet.

Francois sprang op som en Fjer, og vilde ile hen til Frøken Auvoisy, men hans Legeme faldt tungt tilbage i Sænestolen, og han var næppe istand til at fremstamme nogle Ord.

Clara! det er mig. Jeg elsker Dig. Vil Du? . . . .

Han lod Haanden gaae over sin Pande. Hans blege Ansigt blev blodrødt. Hans Tindinger bankede voldsomt, han følte en heftig Sammenpresning oven over Dienbrynene.

Clara, som var mere død end levende, greb begge hans Hænder, hans Hud var tør og Pulsen slog saa hurtigt, at den stakkels Pige blev forfærdet. Det var ikke jaaledes, at hun haabede at see ham. Efter et Par Minutters Forløb udbredte en guul Teint sig omkring Næsen og

Hr. Auvray gjenkjendte alle Symptomerne paa en Galdefeber. Hvilken Ulykke sagde han, at det ikke er hans Onkel, som faaer denne Feber, den vilde helbredet ham.

Han ringede, Tjenestepigen ilede til, derpaa Fru Auvray som Francois næppe gjenkjendte, saa overvældet var han. Man maatte uden Dphold bringe den Syge i Seng.

Clara tilbød sit Bærelse og sin Seng. Det var en fortryllende lille Seng med hvidt Omhæng og et nydeligt lille Bærelse ordnet med en kydss Smag, Dersom De skulde faae Feber kjære Læser, ønsker jeg Dem et lignende Sygeværrelse.

Medens man ydede Francois den første Pleie, løb hans Onkel fortvivlet om i Bærelset, standsede Doctoren, omfavnede den Syge, greb Fru Auvrays Haand og skreg: „Frels ham, hurtigt, hurtigt, jeg vil ikke have, at han skal døe; jeg nedlægger Protest mod hans Død, det er min Ret, jeg er hans Onkel og Formynder, dersom De ikke helbreder ham, vil man sige, at det er mig som har dræbt ham. De ere Bidner til, at jeg ikke forlanger at arve ham.

Jeg giver alt hans Gods til de Fattige. Giv mig et Glas Vand til at toe mine Hænder.

Man førte ham over i Sygehuset, hvor han blev saa rasende, at man maatte give ham Spændetrøien paa. Sygevogeterne droge Omsorg for ham.

Fru Muvray og hendes Datter pleiede Francois med Kjærlighed, skjøndt Enkelthederne ved Pleien ikke altid vare behagelige. De vil sige mig, at disse to Qvinder i den Syge saae en Svigersøn og en Mand, men jeg troer ikke at han vilde have tabt Noget ved at være en Fremmed. St. Vincent de Paul har kun opfundet en Uniform, thi der er hos Qvinden af enhver Stand og enhver Alder Stof til en barmhjertig Søster.

Da de sad Nat og Dag i dette Bærelse fuldt af Feber, benyttede Moder og Datter deres ledige Diebliske til at udvegle deres Grindringer og deres Forhaabninger. De kunde hverken forklare sig Francois lange Taushed eller hans pludselige Tilbagekomst, eller den Begivenhed, som havde ført ham til Avenue Montaigne. Dersom han elskede Clara, hvorfor havde han da ladet vente paa sig i tre Maaneder? Havde

han da behøvet sin Onkels Sygdom for at indføre sig hos Hr. Muvray? Dersom han havde glemt sin Kjærlighed, hvorfor havde han da ikke ført sin Onkel til en anden Læge? Der gives mange i Paris. Maaſkee havde han troet sig helbredet for sin Paſſion, indtil det Dieblif, da Claras Nærværelſe havde betaget ham hans Bildfarelſe? Men, nei, han havde jo, førend han ſaae hende, forlangt hende tilægte.

Alle diſſe Spørgsmaal beſvarede Francoiſ under ſit Delirium. Clara, ſom hang over hans Læber, hørte begjærligt paa hans mindſte Ord, hun commenterede dem med ſin Moder og Doctoren, ſom ſnart gjættede Sandheden. For en Mand, ſom er øvet i at udtyde de meeſt forvirrede Ideer og at læſe i en Ranvittigs Sjel, ſom i en halv udviſket Bog, er en Feberpatients Fantasier et forſtaaeligt Sprog, og det meeſt forvirrede Delirium er ikke uden Lyſglimt. Man erfarede ſnart, at han havde miſtet Forſtanden og under hvilke Omſtændigheder, man forklarede ſig endog, hvorledes han havde været den uſkyldige Aarſag til ſin Onkels Sygdom.

Nu begyndte der en ny Række Befymringer for Frøken Muvray. Francoiſ havde været gal.

Vilde den skræffelige Crisis, som hun havde frem-
 skyndt uden at vide det, helbrede den Syge?
 Doctoren forsikkrede, at Feberen i Almindelighed
 gjorde Ende paa Vanvidet, imidlertid gives der
 især i Lægevidensskaben, ingen Regel uden Und-
 tagelse. Forudsat at han blev helbredet, kunde
 man saa ikke befrygte Tilbagefald? Vilde Hr.
 Auvray samtykke i at give sin Datter til en af
 disse Syge? Hvad mig angaaer, sagde Clara,
 idet hun smilede sørgmodigt, da frygter jeg
 Intet, jeg vil vove det. Det er mig, som er
 Marsag i hele hans Ulykke, bør jeg da ikke trøste
 ham. I ethvert Tilfælde indskrænker hans Gal-
 skab sig til at forlange min Haand. Den Dag
 da jeg bliver hans Hustru, vil han Intet have
 at forlange, vi ville da ikke have Noget at be-
 frygte. Det stakkels Barn var syg paa Grund
 af sin store Kjærlighed, helbred ham kjære Fader
 men ikke formeget. Lad ham vedblive at være
 gal nok til at elske mig, som jeg elsker ham!

Vi ville saa at see, svarede Hr. Auvray.
 Bent til Feberen er forbi. Dersom han er
 skamfuld over at have været syg, dersom jeg
 seer ham melankolisk efter hans Helbredelse,
 svarer jeg ikke for Noget. Dersom han derimod

erindrer sig sin Sygdom uden Skam og uden Beklagelse, dersom han taler om den med Resignation, dersom han uden Forlegenhed seer de Personer, som have pleiet ham, saa kunne vi lee af Tilbagefaldene.

Hvorfor skulde han være skamfuld over at have elsket for høit? Det er en ædel Galsskab, som aldrig vil gribe de smaa Sjæle. Og hvorfor skulde han være forlegen ved at see dem, som have pleiet ham?

Efter 10 Dages Feberphantasier befriede en voldsom Sved ham for Feberen, og han kom igjen til sin Bevidsthed. Da han saae sig i et ubekjendt Værelse imellem Fruen og Frøken Muvray, var hans første Tanke, at han endnu var i Hotellet „de fire Aarstider“ i Gms. Hans Soaghed, hans Magerhed og Lægens Nærværelse bragte ham paa andre Tanker, han erindrede men kun svagt. Doctoren kom ham til Hjælp. Han sagde ham Sandheden, men med Forsigtighed, Francois begyndte med at høre sin Historie som en Roman, hvori han ikke spillede nogen Rolle, han var en anden Mand, en ganske ny Mand, og han gif ud af Feberen, som af en Grav. Hans Hjærne var fuld af tomme

Num, som fyldtes lidt efter lidt. Snart var han Herre over sin Mand, han kom igjen i Besiddelse af Erindringen om det Forbigangne. Denne Cuur var et Arbeide for Videnskaben og især for Taalmodigheden. Hr. Muvrays faderlige Anordninger vare beundringsværdige. Den fortræffelige Mand havde Blidhedens Genie. Den 25de December sad Francois paa sin Seng og styrket ved en Hønsetjødssuppe og et halvt Eg fortalte han uden Afbrydelse, uden Forvirring, uden Skam, uden Beklagelse og uden anden Bevægelse end en rolig Glæde, de tre forløbne Maaneders Historie. Clara og Fru Muvray græd ved at høre ham. Doctoren havde Udseende af at gjøre Notitser eller at skrive efter Dictat, men der faldt noget Andet end Blæk paa Papiret.

Da Fortællingen var færdig, tilspøiede Reconvalescenten som Slutning:

Idag den 25de December sagde jeg til min fortræffelige Doctor, min høitelskede Fader Hr. Muvray, hvis Gade og Huusnummer, jeg aldrig skal glemme. Min Herre, De har en Datter, Frøken Clara Muvray, jeg har seet hende sidste Sommer ved Badet Gms tilligemed

hendes Moder, jeg elsker hende, hun har viist at hun elsker mig, og dersom De ikke frygter for, at jeg atter skal blive syg, har jeg den Ære at bede om hendes Haand.

Doctoren gjorde kun et lille Tegn med Hovedet, men Clara lagde sine Arme omkring dens Syges Hals og kysjede ham paa Panden. Jeg ønsker ikke andet Svar, naar jeg skal gjøre et lignende Forlangende.

Samme Dag stod Hr. Morlot op Kloffen otte om Morgenen. Han var nu mere rolig og befriet for Spændetrøien. Idet han stod ud af Sengen tog han sine Tøfler, vendte og dreiede dem, undersøgte dem omhyggeligt og gav dem til Oppasseren, idet han bad ham at se, om de ikke indeholdt 30,000 Francs i Rente. Derpaa redte han sit Haar i en god halv Time, idet han sagde: Jeg vil ikke at man skal sige, at min Neveys Formue ligger paa mit Hoved. Han rystede hvert af sine Klædningsstykker ud af Binduet, efter først at have undersøgt dem i deres mindste Folder. Da han var klædt paa forlangte han en Blyant og skrev paa Murene i sit Værelse:

Du skal ikke begjære Næstens Gods.

Derpaa begyndte han at gnide sine Hænder med en utrolig Hurtighed, for at overbevise sig om at Francois Formue ikke flæbede ved dem. Hr. Auvray gjorde ham sit daglige Besøg, han troede at det var en Forhørsdommer og for-
 tangte indstændigt at blive undersøgt. Doctoren gav sig tilkjende og sagde ham, at Francois var helbredet. Den stakkels Mand spurgte om Pengene vare fundne. Naar min Neveu tager bort herfra, behøver han Penge. Hvor ere de? jeg har dem ikke. Med mindre de skulde ligge i min Seng! Og inden man kunde forhindre ham deri, vendte han op og ned paa sin Seng. Doctoren gik ud, idet han trykkede hans Haand. Han gned denne Haand med samvittighedsfuld Omhu. Man bragte ham hans Frokost. Han begyndte med at undersøge sin Serviet, sit Glas, sin Kniv og Tallerken, idet han gjentog at han ikke vilde spise sin Neveus Formue. Da han havde spist vadskede han sine Hænder omhyggeligt. Gaffelen er af Sølv, sagde han, dersom der var Sølv siddende paa mine Hænder.

Hr. Auvray mistvivler ikke om at helbrede ham, men der behøves Tid dertil. Det er især om Sommeren og Efteraaret, at Lægerne helbrede Banvittige.

Skarprefteren i Wien.

I Wien indbød en stakkels Tungfindig eller Vanvittig, der var fjed af Livet, Skarprefteren til sig. Manden kom og blev bragt hen i det meest affides liggende Værelse i Huset. Den Ulykkelige lukkede Døren til efter sig, kastede Nøglen ud af Rinduet, og begjærede nu af den høist forundrede Gæst, vlieblikkeligen at blive hængt. Skarprefteren undskyldte sig med Manglen af alt Tilbehør til en saadan Forretning, han havde ingen Strikke, intet Søm. — „For dette har jeg sørget,“ sagde den Vanvittige, „Sømmet er alt flaaet i Væggen, og her er Nøb.“ — „Men hillemcæn!“ bemærkede Bødlen, „hvor troer De jeg kan hænge Dem uden Lov og Dom? det vilde nok bekomme mig ilde.“ — „Ogsaa denne Indvending har jeg forudseet,“ svarede den Livsmætte, og fremtog tvende skarpladte Pistoler; „her er Lov og Dom! Enten hænger Du mig strax paa Stedet uden Modsigelse, eller jeg brænder løs.“ — Saadanne Grunde vare nu

rigtig nok ikke let at modsigge. Skarpretteren syntes at maatte gjøre en Dyd af Nødvendigheden, men opspandt imidlertid en Krigslist til at afvæbne sin Modstander. „Godt,“ sagde han, „jeg vil opfylde Deres Ønske; men De maa først tilstaae mig en billig Begjæring. De maa uemlig give mig en skriftlig Tilstaaelse om, at det skeer med Deres frie Billie, at jeg hænger Dem, for at jeg, med en saadan Attest, kan rense mig fra alt Ansvar. Naar dette er i Orden, skal jeg med al Fornøielse tridse Dem op.“

Staklen fandt denne Fordring begrundet i Billighed, bad Bødlen tage Plads saalænge, lagde Pistolerne fra sig paa Boroet og udsærdigede det ønskede Document i lovlig Form.

Imidlertid havde Skarpretteren faaet Tid og Leilighed til at overtænke sin Stilling, og gjorde den ikke meget glædelige Bemærkning, at om endogsaa han kunde bortpractisere de to ladte Pistoler, befandt han sig dog alligevel i den Andens Magt, den Banvittige var nemlig ikke blot stærkere end han, men hans rasende Tilstand vilde end meer forsøge den naturlige Styrke, saa at Bødlen, naar det gif løs paa

egentligt Slagsmaal, sandsynligviis var bleven overmandet.

Men næppe var det begjærede Beviis udstedt, saa anstilte Skarpretteren sig ganske rolig: „Vær De kun ikke bange,“ sagde han, „læg De kun trøstigt de uvenlige Pistoler bort; thi endog foruden disse er De jo den Stærkere. Ved Deres Attest her, er jeg fuldkommen sikker, at hænge Folk er nu engang mit Haandværk, og om jeg heiser Een meer eller mindre op, kan være mig ligegyldig. Forresten skal De slet ikke være forfnyet, det er en ret behagelig Død, at blive hængt, vel driver et saadant Halsbind Dinene lidt ud af Hovedet, men forøvrigt sover man mere ind derved, end man egentlig døer.“

Imedens han talte saaledes, med heldig kunstlet Fatning, bleve alle Tilberedelserne gforte til Executionen. Den Banvittige syntes ganske at have tabt sin Mistro, traadte nærmere, lod sine Pistoler ligge, og erholdt de nærmere Forholdsregler af Manden.

Nu begyndte Udførelsen. Allerede havde han faaet Strikken om Halsen, og Skammelen stod parat under Sømmet. Men førend han besteg den, spurgte Skarpretteren ganske kold-

blodigt, hvor den anden Snor var. — „Hvad for en anden Snor?“ — „Jh nu den, hvormed Hænderne skulde bindes Dem paa Ryggen, har De vel nogensinde seet Een blive hængt, hvis Hænder have været frie? Saasnart jeg trækker Løkken til, vil De jo slaae ud med Hænderne, jaer mig bort og holder Dem fast ved Strik-
ken. Eller har De maaste Lyst til at dingle en Timestid, førend Manden gaar af Dem?“

Den Banvittige fandt denne Indvending meget grundet, ledte og søgte rundtomkring, og fandt nogle Baand, med hvilke han godvilligen lod sig binde. Men næppe var dette skeet før end Skarpretteren bemægtigede sig Pistolerne, skjød dem af ud af Vinduet, gjorde Ansfrig, og reddede saaledes ved sin List den Ulykkelige's Liv, og sig selv for et tungt Ansvar.

Dræk af Arabere.

En Gjerrig fra Cusa hørte, at der levede en meget sparsom Mand i Bassora, hos hvem alle Gjerrige kunde gaae i Skole. Han begav sig altsaa til ham. „Du er velkommen,“ sagde

Manden fra Basjora, „vi ville strax gaae paa Torvet, for at gjøre vort Indkjøb.“ De gif hen til Bageren og spurgte: „Har Du godt Brød?“ — „Frisft og hvidt som Smør.“ — „Du seer,“ sagde Manden fra Basjora til den fra Cusa, at Smør er bedre end Brød, fordi det sammenlignes med hiint; vi ville altsaa gjøre bedre i at kjøbe Smør. De gif til Smørhandleren, som svarede paa deres Spørgsmaal, at han havde Smør, saa friskt og sødt som den fineste Olivenolie. — „Du hører,“ sagde Værten, „det bedste Smør bliver sammenlignet med Olie, som altsaa maa være at foretrække derfor.“ De gif til Oliehandleren. „Har Du god Olie?“ — „Den bedste klar og reen som Vand.“ — Ah! ha! raabte Manden fra Basjora, „altsaa er Vand det bedste af Alt, jeg har en heel Opstander fuld deraf hjemme, og jeg vil fremsætte det for Dig.“ Og virkelig gav han ikke sin Gjæst andet end Vand, da dette skulde være bedre end Olie, Olie bedre en Smør og Smør bedre end Brød. „Gud være lovet,“ sagde den Gjerrige fra Cusa, „jeg har ikke gjort min Reise forgjæves, men lært Noget, som er værdt at kjende.“

Tegnebogen

efter August Blanche.

Sommeren 1839 kom der fire Studenter fra Upsala til Stokholm. I 8 Dage strøge de omkring i Gader og Stræder, førende det meest ubundne Liv af Verden og pantsættende Alt, hvad de eiede og havde. Den 9de Dag toge tre af dem Veien til Ladegaardslandet, barhovede og med Galoscher, ikke uden paa Støvlerne, men paa Strømperne; thi Støvlerne vare gaaede deres egen Vej. De standsede et Dieblif udenfor Gitterporten til Frederikshof, Svea Gardes Caserne, som for endnu en Gang at overlægge en Sag.

„Der er Rubicon,“ sagde den Ene, idet han pegede paa Gitterporten.

„Dg her staae tre Cæsarer,“ sagde den Anden. „Cæsarer uden Lykke.“ „Dg derinde,“ lagde den Tredie til, „derinde vinker os Capitolium med dets Lectorer og dets . . . „Fasces,“ faldt den Første ham i Talen, „Fasces suet

Fascies," det er udlæst: Høie Embeder ere besværlige. Fremad Marsch, gaae paa.

Under denne Sang rykke vore tre Cæsarer ind i Casernegaarden, hvor de gjorde Holdt udenfor Bagstuen, og spurgte efter Fanejunter Lund.

Denne viste sig snart. Det var en Mand med et pynteligt og godt Udseende, men bekjendt for sin usædvanlige Fedme.

"Hvad vil J?" spurgte han.

"Lade os hverve paa tre Mar," svarede den Første, tagende Ordet paa egne og Kammeraters Begne.

"Hvad er J for Karle?"

"Frie Studenter!"

"Som er kjed af Friheden?" spurgte Lund med en deeltagende Mine.

"Nei, men vi tørste efter Uere."

"Her bliver det næppe for fedt med den Artikkel."

"Na jo, naar vi blot kunde naae at blive Fanejunter," sagde Studenten med et Blik paa Lunds hængende Mave.

Fanejunteren rynkede Panden. Han syntes ikke om Hentydninger i den Retning.

„Har I exerceret?“ spurgte han, med barskere Stemme.

„Vi have Alle skrevet, baade pro exercitio og pro gradu . . .“

Maaskee Magistre . . . Vi har fire saadanne Fyre isorveien her ved Garden.

„Saa bliver vi da 7, 7 som Carlsvognens Stjerner.“

„Carlsvognen!“ gjentog Janejunkereren, „det bliver mig et seent Kjøretøi, men der skal ikke være Mangel paa Smørelse, det skal jeg være Mand for,“ mumlede han ved sig selv.

De tre Studenter lode sig da hverve paa tre Aar, og da de noget senere paa Dagen sad inde paa Casernen, hver ved sit Brødsfad og langede efter Mælken, saae de noget triste ud, men det gav sig med Tiden.

Jeg kjendte dem alle tre fra den første Periode af mit Studenterliv. Den Første eller Drdsføreren var en af de kunstsabzrigeste og meest lovende ved Universitetet, men han døde som Gardist af Delirium Tremens paa Garnisons-hospitalet paa Kongsholmen. De Dvrige naaede heller ikke Capitolium, men de undgik dog den Forpeiste Klippe. Den Ene, som var Søn af en Godsinspecteur i Finland, vendte efter ud

staaet Tjenestetid tilbage til sit Fødeland. Han paaastod selv, at han havde lært god Orden ved Garden, skjøndt han indrømmede, at der gaves ordentligere. Den Tredie var Søn af en Godsforvalter i Roslagen, og vi vare allerede Kammerater i Clara-Skole; han døde af Cholera 1853, men som Fanejunker ved samme Regiment, som han havde tjent i som Menig.

Men der var jo kommen fire Studenter til Stokholm; hvordan gif det da med den Fjerde? Medens hans tre Kammerater vare paa Veien til Frederikshof, gif den Fjerde paa Fortouget ud mod Nordstrømmen. Han vandrede frem og tilbage, snari seende ned i Strømmen, som med Foraarets Kraft og Livlighed brød sig mod Bropillerne, snart skuende op mod Foraars-himlen, som Fløiel, blød og skjær hvælvede sig over Hovedstaden. Det forekom ham, som de to stredes stærkt om ham. Naar man føler sig meget ulykkelig, er man lidt tilbøielig til at ansee sig for en meget vigtig Person i Tilværelsen. Det er som om det Godes og dets Dudes Mester ikke havde andet at gjøre, end at sysselsætte sig med Gens Ulykke. Man er det Tvistens Uble hvorom Himmel og Helvede kjæmper.

Den unge Student, som gif paa Fortouget, besluttede at afvente Solens Nedgang, for, uforstyrret af den, at kunne iværksætte sit for- tvivlede Forsæt at tage Livet af sig. Han havde som man seer valgt en anden Udvei end sine Kammerater.

Men da nu Solen endelig gif ned og Dæm- ringen begyndte at indfinde sig, da vor Student der nu var sikker paa ikke at blive forstyrret ved nogen Indblauding af Himlens Mæster, kastede et Blik paa den mørke, brusende Strøm under sig og det tyktes ham, at en Stemme fra Bølgerne hvistede: „Hvad Du ikke kunde gjøre ved Da- gens Lys, det maa Du heller lade være nu, for jeg har ikke Lyst til at modtage Tyvekoster.“ Vor Student rystede forundret paa Hovedet. Han havde aldrig tænkt sig, at Mørkets Magter vare saa nøieregnende.

Som han nu bedst stod og grundede over sin uventede Opdagelse, blev han en Herre vaer som syntes at komme fra Gustav Adolphs Torv. Denne Herre, som var ganske ubekjendt for vor Student, og han kjendte vel heller ikke Mange i Hovedstaden, var iført lysgraa Beenklæder og tort Frakke eller Pjækkert af sort Fløiel, hvilket

paa den Tid var høieste Mode. Herren i Fløiels-
 pijækkerten standsede paa Hjørnet af Dronnin-
 gensgade, tog en Tegnebog op af Lommen og
 begyndte at blade i den.

Vor Student saae, at Tegnebogen var
 meget tyk; thi han havde gode Dine, og hvem
 har ikke gode Dine til en tyk Tegnebog? Efter
 at Herren havde bladet noget i Tegnebogen, tog
 han et Stykke Papiir, der paa Afstand saae ud
 som en gul Seddel, frem af den og lagde denne
 i sin ene Buxelomme. Derpaa lukkede han atter
 Tegnebogen sammen, stoppede den i samme
 Lomme som før, og gik hen ad Dronningens
 Gade til.

Med megen Opmærksomhed havde vor Stu-
 diosus fulgt enhver Bevægelse af Herren i Fløiels-
 pijækkerten og da denne havde taget en Seddel
 frem, følte han sig ganske oplivet. Det kunde
 ikke være nogen Tvivl underkastet! Den Frem-
 mede var en af disse Menneſkevenner, som paa
 Afstand lægte Trangen og Nøden, og som aabner
 Hjerter og Punge, uden at man først behøver
 at banke paa. Han havde seet ham blade i
 Tegnebogen og derpaa tage en Seddel frem.
 Hvad Bestemmelse kunde den vel have andet

end redde ham fra Døden. Han beredte sig allerede paa at takke i de varmeste Udtryk, da saae han Sedlen blive stoppet i Eiermandens egen Lomme, saae Tegnebogen blive lukket, og det blev atter mørkt i hans Sjæl. Denne Herre i Fløielspjækkerten var saaledes ikke alene ikke nogen Mennefføven, men han var ovenikjøbet en Spotter, som viste den Ulykkelige, der stod i Begreb med at indvie sig til Døden, et Glimt af Livet uden at have til Hensigt at redde ham.

Var det vel Umagen værd at betænke sig længere? og hvorfor skulde han forøvrigt betænke sig? Han havde ilke en Skilling i Lommen og ingen Huusly den kommende Nat, thi ligesom sine Kammerater var han bleven smidt ud af den Leilighed, de havde leiet i Fællesskab ved deres Ankomst til Stokholm. Han vidste at hans Familie ansaae ham for en uigjenkaldelig forloren Søn. Ved sin Død kunde han idet mindste befrie dem fra den Blet, som klæbede ved deres Familier, som havde ladet sig hverve ved Garden. Han vilde ved sin Død atter erverve sig en Fordring paa Sines Medlidenhed; deres Deeltagelse vilde følge ham i hans vaade Grav. Det var ham næsten en Lyst at tænke

paa Døden. Men Et var der dog, som han burde gjøre, inden han gjorde det sidste Spring, han burde underrette sin Familie derom, han burde med nogle Ord lade dem vide, hvorfor han tog Afsted med Livet, ellers kunde de komme paa den Tanke, at han var faldet i af Baade, ja, maaskee endogsaa troe at det var skeet i drukken Tilstand, han som led baade Hunger og Tørst. Han havde gjort sin Indtrædelse i Verden som en overdaadig Odeland, han vilde forlade den som en Martyr. Saaledes har Glendigheden ogsaa sin Uergjærrighed.

Han gik ind i en Urtebod for at skrive disse Afstedzord og derpaa styrede han atter Koursen ad Dronningensgade til: Men idet han dreiede om Hjørnet, følte han noget blødt under Fodeu. Der laae en Tegnebog paa Gaden. Han tog den op, fandt at den var meget tyk og indsaae nu, at den maatte tilhøre Herren i Fløielspijækkerten.

Bor Studiosus følte sine Kinder rødme, ja brænde som om der var Ild i dem. Det maa dog siges til hans Ure, at han ikke et eneste Dieblif søgte at indbilde sig selv, at Eiermanden af Tegnebogen havde tabt den med Billie, for

at Finderen kunde spare sig at takke sin Belgjører. Et saadant Bevies paa Edelmød og Uegennytte var vel heller ikke tænteligt. Bor Student skyndte sig op ad Dronningensgade for at faae fat i Herren i Fløielspijækkerten, han syntes at see en Person, der lignede ham, dreie om af Store Battugaden, men ved nærmere Efterseende var det en Anden. Han standsede et Dieblif, uden at vide hvad han vilde gjøre. Endelig fattede han en Beslutning, og gif ind paa Norgreens Kjælder ved Dronningensgade.

Kjældermester Norgreen, død for omtrent 10 Aar siden, var en af sin Tids meest bekjendte Originaler. Han havde været rig, men var bleven fattig ved sin Hjælpsomhed. - Nu søgte han uden Hjælp at blive rig igjen. Han havde hverken Stupige eller Opvarter, han feiede selv sin Kjælder og var selv Opvarter. Der var ikke stort Udvalg i hans Kjælder, men hvad der var, det var udsøgt. Den Kunde, som for sin egen Person forlangte mere end en Snaps eller mere end et Glas Punsch, fik Spydheder af ham. Det var en Samvittighedsfag for ham, at Ingen gif bestjænkert bort fra ham, og kom Noget bestjænkert did, blev han formelig

viist bort. Man maa være en Original, for at troe at kunde blive en riig Mand paa den Maade.

Norgreens Kjælder var imidlertid meget besøgt. Det var fornøieligt at spadse med den muntre Norgreen, som sprang omkring mellem Borde og Bænke med sit blaa Forklæde og sine graa Haar; fornøieligt at høre ham hvæse som en Kat, naar en Gæst forlangte en Snaps eller et Glas Punsch for meget, medens at alle andre Kjældermestere aldrig synes at man kan begjære nok.

„Hvad ønsker Herren?“ spurgte Norgreen vor Student, som ilede gennem Kjælderstalen og satte sig ind i et indre Rum.

„Alt,“ svarede Studenten; „thi jeg har fastet hele Dagen.“

Norgreen maalte sin Kunde fra Top til Taae og rystede paa Hovedet, hvilket paa andet Dausk vilde sige: Han der hører ikke til den forhaabningsfulde Ungdom.

„Faaer man Noget paa Kredit her?“ spurgte Studenten.

„Nei!“

„Kan man faae Noget imod Pant?“

„Nei!“

„Naar man nu er nær ved at sulte ihjel.“

„Saa maa man sulte ihjel,“ svarede Norgreen, „og det er vel ogsaa det Bedste, der kan hændes dem, som har gode Arme og Been og ikke vil bruge dem.“

„Men hvad siger De da om denne her,“ sagde Studenten og lagde den tykke Tegnebog paa Bordet.

„Herren har jo Penge nok, hvad Tanden klager De da for?“

„Tegnebogen er ikke min.“

„Naa saadan!“

„Jeg har fundet den.“

„Naa saadan!“

„Vær saa god at hjælpe mig med at tælle.“

Bor Student aabnede Tegnebogen og talte i Norgreens Nærværelse 2 nye Hundrededalerssedler og 12 paa 10 Rd.

„Jeg maa da faae Findeløn for disse her,“ yttrede Studenten.

„Naturligviis.“

„Mindst en Daler.“

„Ganste vidst.“

„Giv mig da for en Daler Middagsmad.“

„Strax,“ svarede Morgreen og hentede derpaa en hel Deel gode Varer, hvorover Studenten kastede sig med en glubende Appetit.

Morgreen stod og saae til, medens Studenten fortalte det lidet, han vidste om Tegnebogens Eiermand.

„Men stop lidt,“ raabte Morgreen pludseligt, idet han greb en af Sedlerne og betragtede den nøiere.

„Hvad nu?“ raabte Studenten, der med Forundring saae, hvorledes Morgreen holdt den ene Seddel efter den anden op for Lyset og undersøgte dem paa begge Sider.

„Falske!“ raabte Morgreen.

„Falske!“

„Hver evige en!“

„Nu for Pokker!“ raabte Studenten, „nuttatte Herren sin Daler.“

„Men De vinder 500 Daler, hvis De kan opdage Falskneren; thi jeg har hørt af en paa-
lidelig Person, at der i Morgen vil komme en
Kundgjørelse fra Dverstatholderen, hvori der ud-
loves en saadan Belønning til den, som finder
Falskneren. Man er først idag kommen efter,
at der er givet en Mængde saadanne Sedler ud

i Boutikkerne. Imorges saae jeg en af dem, og den lignede disse paa et Haar. Mesterligt gjorde alle sammen. Stort Genie, men han faaer Krandsen om Halsen istedetfor om Panden. Kan De huske hvordan den saa ud, som tabte Tegnebogen.

„Jo, det var et-ganske kjønt Menneſte med en kroget Næse og sædvanlige røde Kinder.“

„Godt, Deres Lykke er gjort.“

„Femhundrede. Saa flaaer det ogsaa til til et Glas Punsch.“

„Strax. Men gaae nu snart til Politimesteren, ja, det var maaskee bedst at gaae lige til Dverſtatholderen.“

Studenten fik sit Glas Punsch og tømte det.

„God Nat Hr. Norgreen og tak for god Kredit,“ sagde Studenten, idet han reiste sig for at gaae; i Morgen kommer jeg ned og betaler.

„Jeg giver Intet paa Kredit,“ svarede Norgreen. „Hvad De har fortæret idag, trakterer jeg med. Det er første Gang jeg har trakteret Nogen i min egen Kjælder. Men jeg har heller aldrig seet saa meget falskt og ærligt paa en Gang. Bliv saaledes ved unge Mand, saa

faaer De Kredit hos hele Verden, og det er bedre end Kredit i Bærtshufene."

Vor Student skyndte sig nu til Overstattholderen og befandt sig snart i et Forværelse, hvor der stod en Ordonants af Svæa Artilleri.

"Generalen tager ikke mod Nogen paa denne Tid af Dagen," sagde Ordonantsen.

Idetsamme kom en ung Herre gaaende inde fra Leiligheden af, uden at see paa nogen af de Tilstedeværende. Men desto større Opmærksomhed tiltrak han sig selv, navnlig fra Studenten, som blev ved at stirre efter ham længe efterat han var gaaet. Saaledes stod han en Tid, da hørte han sig tiltalt af en Officeer, der var Adjutant hos Overstattholderen.

"Hvem er De og hvad ønsker De?"

"Jeg ønsker at tale med Generalen," svarede Studenten.

"Generalen tager ikke imod. Farvel!" sagde Adjudanten og vendte Ryggen til.

"Men jeg har Noget høist vigtigt at meddele," sagde Studenten.

"Og det er?"

"Det er om de falske Sedler."

„Falske Sedler,“ sagde Adjudanten med synlig Interessee, „veed De Noget om de falske Sedler?“

„Ja!“

„Bent lidt,“ sagde Adjudanten og forsvandt. Men strax efter viste han sig igjen, gav Studenten et Tegnetil at træde ind, og nogle Sekunder efter befandt Denne sig Ansigt til Ansigt med en ældre Herre, der sad foran et kostbart Skrivebord. Det var en stadselig, Urefrygt indgydende Skikkelse. Det rige, sølverhvide Haar stod i Kontrast til det endnu ungdommelige Ansigt med de ædle Træk.

„Har De nogen Oplysning at give om de falske Sedler, som i disse Dage blive verledede paa forskjellige Steder her i Byen?“ begyndte den ældre Herre.

„Jo, Hr. General,“ svarede vor Student, idet han nærmede sig Skrivebordet og gav Generalen Tegnebogen, hvorpaa han fort og tydeligt gjorde Rede for, hvorledes han var kommen til den.

„Jo,“ sagde Generalen, idet han meget tilfredsstillende betragtede Sedlerne, „de ere af Pressen. Oktobertartal.

samme Slags og følgelig af samme Fabrik. I Sandhed min unge Ven, De kunde befrie os fra meget Hovedbryd, dersom De ligesaa let kunde skaffe os Fabrikanten tilveie. Troer De at kunne gjenkjende den, som tabte Tegnebogen?"

"Jo, jeg har seet ham igjen, og kjendte ham strax."

"De har seet ham igjen, siger De. Naar?"

"For et Dieblig siden ude i Forstuen."

"Hvad for noget, i min Forstue siger De?"

"Ja, han kom netop her inde fra."

"Han, som kom herinde fra?"

"I lyse Buxer og med Fløielspijækkert."

"Er De gal, Herre! Det var jo Dorele, Kunstneren Dorele."

"Jeg kjender ikke Kunstneren Dorele, men vist er det, at han, som nys kom ud i Forstuen er den samme Person, som tabte Tegnebogen paa Hjørnet af Dronningensgade."

"Åh!" stønnede Generalen, idet en dyb Rødmen udbredte sig i hans Ansigt.

Men jo høiere Blodet steg op i Hovedet paa Generalen og jo tættere den lagde sig over de ædle Træk, desto mere gik det op for vor Student, at der var den meest paafaldende Lig-

hed mellem den Elbres Ansigt og dens, som nylig var gaaet gennem Forstuen.

„Det var da Satans til Historie med der Tegnebog,“ mumlede Generalen mellem Tænderne. „Vær saa god min Herre, at gaae ud i Forstuen og vent der!“ gjentog han efter en Pause, ganske gulbleg i Ansigtet.

Studenten gik og ventede i Forværelset. Han hørte Klokker ringe og saae Adjundanter løbe frem og tilbage. Til sidst. . . . Men et Par Ord kan let forklare hvad der skete. Inden Natten kom var Dorele fanget og tilstod sin Brøde. Men inden Dommen faldt, lykkedes det ham at undslø. Man anede, at den indflydelsesrige Mand, som havde baaret Omsorg for Dorele fra Barndommen af, ogsaa havde baaret Omsorg for hans Flugt. Han kom til England, men undgik ikke længe Forbryderens sædvanlige Skjæbne, saavidt man ved.

Hvad vor Student angik, saa hævede han næste Dag de 500 Rd., tog dermed til Upsala, fik nogen Tid efter en hæderlig Examen, og døde som en agtet Embedsmand.

Liget som Kluklager.

Oversat efter Edgar Poe.

Jeg vil være den Dedip, som løser Rattleborg-Gaaden. Jeg vil — og jeg alene er istand dertil — forklare det hemmelighedsfulde Raffineri, som har frembragt det berømte Mirakkel, — det sande, godtgjorte og ubestridelige Mirakkel, der gjorde Ende paa Rattleborgensernes Bantro og omvendte de meest forhærdede Skeptikere.

Denne Begivenhed, som jeg skal være den Sidste til at omtale med Letsindighed, passerede i Efterhøst Anno 18 . . .

Hr. Barnabas Shuttleworth, en af Byens respectableste Borgere, var forsvunden for flere Dage siden, under Omstændigheder, der lode befrygte en Forbrydelse. En Lørdag Morgen tidlig var han redet igjennem den store Gade i Rattleborg. Man vidste at det var hans Hensigt at tage til Byen K., som omtrent laae 14 Mile fra Rattleborg, og vende tilbage samme Dags Aften. Men næppe to Timer efter at

han havde forladt Byen, kom hans Hest tilbage uden ham og uden den Vadsæk, der ved Afreisen var befæstet ved dens Sæddel. Det stakkels Dyr var desuden saaret og bedækket med Dynd. Disse Omstændigheder vakte naturligviis en levende Uro blandt den Forsoundnes Benner, og da Søndag Morgen ligeledes gif hen, uden at han kom tilbage, saa reiste alle Rattleborgenserne sig en masse, for at drage ud og lede efter den Forulykkede.

Ingen viste større Iver og mere Energie ved denne Leilighed end Hr. Shuttleworths fortrolige Ven, en Hr. Charles Lytly, eller som han i Reglen kaldtes, „Gamle Charley Lytly.“

Hvoraf det kommer, det veed jeg ikke; men saameget er vist, at dette Navn altid udøver en hemmelighedsfuld Indflydelse paa dets Eiermands Character; Alle ved Navn Charles ere frimodige, mandige, ærlige, godmodige, tjenstvillige Fyre, med en klar, vellydende Stemme, som gaaer Gen til Hjertet, og med et aabent Blik, der syntes at sige: „Jeg har en god Samvittighed, er ikke bange for Noget, og er ude af Stand til at begaae en Nederdrægtighed.“ Man kan derfor ogsaa være vis paa, at alle

Dukler fra Amerika, alle forgløse Dagdrivere, som optræde i Comedierne, kaldes Charles.

Naagtet vor gamle Charley kun havde boet 6 Maaneder i Rattleborg og naagtet Jugen kjendte hans Fortid, var det dog slet ikke faldet ham vanskeligt at knytte Forbindelse med Byens meest anseete Borgere. Der fandtes ikke en eneste Rattleborgenser, som ikke vilde have taget hans blotte Ord godt for 200 Daler. Og hvad Fruentimmerne angik, veed jeg ikke, hvad de ikke vilde have gjort for at behage ham. Og alt dette kom af, at hans Gudfader havde havt den gode Idee at kalde ham Charles og at han, som Følge deraf, havde et af disse frimodige Ansigter, som Lord Chesterfield ansaae for det bedste Afbefalelsesbrev.

Jeg troer allerede at have omtalt, at Mr. Shuttleworth baade var een af de respectableste og rigeste Mænd i Rattleborg, og Charley Lyfth stod i et saa fortroligt Forhold til ham, som om de havde været Brødre. De to gamle Gentlemænd boede Dør om Dør med hinanden og skjøndt Mr. Shuttleworth kun sjældent besøgte sin Nabo og aldrig nød Noget i hans Huus, saa vare de dog lige gode Venner, og

Charley undlod aldrig to tre Gange om Dagen at spørge til sin Vens Befindende. Han blev da som oftest til Frokost eller Middag, og det vilde være vanskeligt at opgive det Quantum Viin, som de to gamle Knægte stak under Besten ved en saadan Leilighed. Gamle Charley havde en afgjort Forkjærlighed for Chateau margeaux, og det gjorde piensynligt Mr. Shuttleworths Hjerte godt at at see den ene Flaske forsvinde efter den anden. En Dag, da de havde knækket Halsen paa et betydeligt Antal Flasker, gav Mr. Shuttleworth sin Ven et dygtig Dunk i Ryggen og raabte:

„Jeg vil betro Dig Noget, min gamle Ven: De er en Gut, den flinkeste Gut, jeg nogensinde har truffet paa, og da De forstaaer saa godt at stikke paa Varerne, saa vil jeg forære Dig en heel Kiste Chateau margeaux. Jeg vil være fordømt, hvis jeg ikke endnu i Eftermiddag skrifer til mine Leverandører og giver dem Ordre til at sende Dig en dobbelt Kiste af den bedste Viin, som de kunne opdrive, og den vil jeg forære Dig. Sagen er nu afgjort, og en Dag, naar Du mindst venter det, kommer Kisten anstigende.“

Jeg har blot anført dette lille Beviis paa Gavnildhed, for at vise det intime Forhold, der herskede imellem de to Venner.

Ruvel . . Den omtalte Søndagmorgen, da man begyndte at ane, at Mr. Shuttleworth maatte være falden for en eller anden Morders Haand, viste Charley en langt dybere Bevægelse end jeg havde troet ham istand til. Da han fik at vide, at hans Vens Hest var kommen ene hjem, uden Badsæk, bedækket med Blod, samt faaret af en Kugle, der var gaaet tværs igjennem den uden at dræbe den, — da han fik alt Dette at vide, blev han saa bleg, som om det stakkels Dyrs Herre havde været hans kjædelige Broder eller Fader, og han skjælvede over hele Kroppen som et Ejseløv.

I det første Dieblik var han altfor overvældet af Smerte til at kunne foretage sig Noget eller til at overveie, hvad der var det bedste at gjøre; det gif saavidt, at han raadede Mr. Shuttleworths Venner til at forholde sig rolige, idet han sagde, at det var bedst at vente en Ugestid eller to, ja selv en Maaned eller to, for at see, om der imidlertid ikke vilde komme Noget op om Mr. Shuttleworth, eller om han

maaskee ikke i egen Person vilde komme tilbage og forklare, hvorfor han havde sendt sin Hest isorveien. Jeg antager, at Læseren ofte har bemærket, hvor almindelig denne Mangel paa Energie er hos Folk, der ligger under for Byrden af en hæsting Sorg. Deres Mandstyrke bliver fløvet, de ræddes for enhver Tanke om Handling, og de holde meest af at ligge roligt i Sengen og kjæle for deres Sorg.

Rattleborgenserne havde en saa stor Mening om gamle Charleys Viisdom og Dygtighed, at de syntes tilbøielige til at tiltræde hans Mening og ikke røre sig i Sagen. Jeg troer virkelig at denne værdige Gentlemands Anskuelse vilde have vundet Seir, hvis ikke det ubeleilige Tilfælde var indtruffet, at Mr. Suttlevorths Neveu, et ungt udsvævende og ilde berygtet Menneske havde blandet sig i Sagen. Denne Neveu, hvis Navn er Pennyflather, vilde aldeles ikke tage mod Raicon, men kom i det hæftigste Oprør, naar der taltes om at lade Sagen hvile og paastod, at man øieblikkelig skulde søge efter den Myrdedes Lig. Dette var den unge Mand's egne Ord, og Mr. Lysty bemærkede ved denne Leilighed meget træffende, at det var

en besynderlig Maade at udtrykke sig paa, for ikke at sige noget Værre.

Denne Bemærkning undlod ikke at gjøre sin Virkning blandt Tilhørerne, og en af de Tilstedeværende spurgte Mr. Pennyflather i en betydningsfuld Tone, om han var saa nøie bekendt med alle Omstændighederne, ved hans Onkels Forsvinden, at han kunde være bespøjet til at omtale denne værdige Gentleman som et Lig? Der blev i denne Anledning verlet endeel bittere Ord, navnlig imellem gamle Charley og Mr. Pennyflather. Et Mundhuggerie imellem disse to Herrer kunde imidlertid ikke forbause Nogen; thi i de sidste to eller tre Maaneder havde der ikke hersket nogen god Forstaaelse mellem dem. Ja det var endog gaaet saavidt, at Mr. Gysty var bleven slaaet til Jorden af sin Vens Neveu, som vilde lære ham, havde han sagt, at opføre sig paa en anstændig Maade i andre Folks Huse.

Gamle Charley havde ved denne Leilighed givet Beviser paa en exemplarisk Koldblodighed og en sand kristelig Kjærlighed.

Han reiste sig op, bragte sine Klæder i Orden igjen og gjorde intet Forsøg paa at

hævne sig for den Fornærmelse, der var tilføjet ham. Han indskrænkede sig til at sige: „at det skulde Mr. Pennyflather nok faae betalt ved Leilighed“ — en høist intetsigende Trudsel, der utvivlsomt var glemt, ligesaa snart den var undsluppet ham.

Hvorledes det nu end forholder sig, (alt Dette kommer forøvrigt slet ikke Sagen ved,) saa blev Resultatet, at Rattleborgenserne paa Mr. Pennyflathers Tilskyndelse, besluttede at sprede sig i Omegnen for at lede efter Mr. Shuttleworth. At man skulde dele sig i smaa Afdelinger, for paa engang, at kunne gennemjøre hele Omegnen, var noget, som Alle meente, fulgte af sig selv; men Mr. Lysty udsandt forskjellige geniale Grunde for at bevise, at det vilde være den største Dumhed af Verden. Jeg husker nu ikke længere, hvad det var for Grunde, som han rykkede frem med, men saameget husker jeg, at det lykkedes ham at overbevise Alle med Undtagelse af Mr. Pennyflather, og man blev endelig enig om, at Rattleborgenserne skulde rykke ud en masse under Ansørsel af gamle Charley Lysty.

Man maa iøvrigt indrømme, at de vanskelig kunde faae en bedre Anfører end gamle Charley, om hvem Alle vidste, at han saae som en Los; men uagtet han førte dem gennem Braaer og Krinkelkroge, ad Veie og Stier, hvis Tilværelse Jungen havde nogen Anelse om, og uagtet Undersøgelsen vedvarede en heel Uge, opdagede man dog intet Spor af Mr. Shuttleworth.

Naar jeg siger intet Spor, udtrykker jeg mig mindre korrekt; thi ved Hjælp af Hestehobene (som vare af en ganske eiendommelig Form) lykkedes det at spore den gamle Herre til et Sted, der laae omtrent tre Mile øst for Rattleborg paa den til Byen førende Landvei; men her dreiede Sporet af en Sidevei, som forforte de Veien omtrent en halv Miil, og førte gennem en lille Skov, hvorpaa den atter stødte til Landveien. Ved at følge denne kom de Søgende endelig til en lille Dam, der næsten skjultes af Tornebuske, og som laae paa den høire Side af Sideveien; men paa den modsatte Side af denne Dam ophørte ethvert Spor af Hesten. Det var tydeligt at en Kamp havde fundet Sted her, og det saae ud til, at et Le-

geme, langt tungere og sværere end en Mand, var bleven slæbt fra Stien hen til Dammen.

Man traf nu to Gange Vand gennem Dammen, men uden at opdage Noget, og de Søgende, der begyndte at mistvivle om at komme til noget Resultat, vilde allerede begive sig hjem, da Forsynet heldigviis gav Mr. Charley Lystyd den Indskydelse at aflede Vandet. Da mange af Rattleborgenserne havde forsynet sig med Spader, for det Tilfælde, at de skulde komme til at grave Mr. Shuttleworths Lig op, saa fik man snart Vandet afledet, og næppe var Bunden bleven synlig, førend man midt i Dyndet opdagede en sort Silkevest, der strax blev gjenkjendt som Mr. Pennysflathers Eiendom. Denne Vest var fuld af Rister og Blodpletter; flere af de Tilstedeværende erindrede nu, at de havde seet den unge Mand bære den, samme Morgen, da hans Onkels Afreise fandt Sted; medens lige saamange Andre, erklærede sig rede til, hvis det gjordes nødig, med God at bekræfte, at Mr. Pennysflather havde baaret en Silkevest af en ganske anden Couleur samme Dags Aften. Men Ingen havde seet ham bære den sorte Silkevest efter Onkelens Forsvinden.

Sagen begyndte nu at tage en slem Bending for Mr. Pennyflather; og man bemærkede at han var blevet noget bleg og ikke havde fundet Noget at svare, da man affordrede ham en Forfloring.

Hans øiensynlige Forvirring forøgede naturligviis Mistanken; de saa Benner, som hans udsøevende Liv havde levnet ham, forlode ham Alle som Gen, og viste endnu større Iver i at faae ham fængslet, end selv hans værste Fjender. Men paa den anden Side viste Mr. Lystys Høimodighed sig paa Grund af Contrasten i et saameget desto mere straalende Lys. Han forsvarede Mr. Pennyflather i et af Veltalenhed overstrømmende Foredrag, hvori han mere end en Gang hentydede til den oprigtige Tilgivelse han havde skjænket denne unge Tusentast — den værdige Mr. Shuttleworths Arving — dengang han havde fornærmet ham paa saa plump en Maade.

„Jeg tilgiver ham af mit ganske Hjerte!“ sagde han, „Jeg beklager at Omstændighederne tale saameget imod ham. Langt fra imidlertid at ville see Sagen i det værste Lys, vil jeg tvertimod gjøre mig al mulig Umage for, an-

vende al den Smule Beltalenhed jeg besidder, for, saavidt min Samvittighed tillader det, at mildne den haarde Anklage, som synes at reise sig mod den ulykkelige unge Mand."

Paa denne Vei talte Mr. Lysty endnu en lille halv Time, og hans Tale røbede ligesaa megen Forstand som Hjertensgodhed; men disse varmtfølende Folk ere sjælden heldige i deres Bemærkninger. Henrevne af ædel Iver, begaae de en Mængde Bommertes, og i den bedste Hensigt af Verden, gjøre de ofte den Ven, hvis Sag de tjene, mere Skade end Gavn.

Saaledes gik det ogsaa ved denne Reilig- hed gamle Charley med al hans Beltalenhed. Naaget han gjorde Mirakler til Gunst for den Anklagede, traf det sig dog saaledes, at hele hans Tale, udentviol mod hans Vidende og Villie, kun tjente til at indgyde en god Me- ning om Taleren, men forøvrigt langt fra at adsprede Mistanken mod Mr. Pennyflather, tværtimod forøgede Mængdens Harm mod ham.

Et af de uforklarligste Misgreb, som den ædelmodige Forvarer begik, var at betegne den formodede Skyldige som hans værdige Vens Arving. Ingen havde hidtil tænkt paa denne

Omstændighed. Man mindedes blot visse Trudfler, som Onkelen, der ikke havde andre Slægtninge end denne Neveu, havde udstødt imod ham for et Par Aar siden. Kattleborgenserne vare nu saa naive, at de troede, at disse Trudfler strax vare blevne satte iværk og at Mr. Shuttleworth virkelig havde gjort sin Neveu arveløs; men gamle Charleys Bemærkninger bragte dem til at tænke nøiere over Sagen, og de indsaa nu at det var muligt, at Mr. Shuttleworth havde indskrænket sig til Trudfler alene. Derefter opstod naturligviis det vigtige Spørgsmaal: „cui bono?“ et Spørgsmaal, som endnu mere end den Omstændighed med Silkevesten, der var bleven funden i Dammen, bidrog til at vælte Mistanken over paa Mr. Pennyflather.

(Sluttes.)

Liget som Anklager.

Oversat efter Edgar Poe.

(Sluttet.)

Man maa her tillade mig at gjøre en lille DiscreSSION. Jeg ønsker nemlig i Forbigaaende at gjøre opmærksom paa, at den saa simple og lakoniske latinske Talemaade, jeg har benyttet, cui bono? næsten altid er bleven misforstaaet og galt oversat. I alle fascionable Romaner ligesaa den berømte Bulvers til de Herrer penny a lieurs, Ainsvorth og C., blive disse to Ord: cui bono? gjengivne som „i hvad Diemed“ eller (som om der stod quo bono?) „til hvad Nytte.“ Det er et reent juridisk Udtryk, som netop anvendes i Tilfælde, der ere saa analoge med dette, naar man vil bevise, at et bestemt Individ har begaaet Forbrydelsen, fordi han alene har kunnet have Gavn af den. Den ene rigtige Mening af denne Talemaade er nemlig „til hans Fordeel.“

Under de forhaandenværende Omstændigheder var Spørgsmaalet cui bono? nu netop meget compromitterende for Mr. Pennyflather! Efter at have gjort et Testament i hans Faveur, havde hans Onkel senere truet med at ville gjøre ham arveløs; men Trudslen var ikke bleven sat iværk endnu og det oprindelige Testament eristerede i uforandret Skikkelse. Dersom det havde været ødelagt eller forandret, vilde den Mistænkte ikke have havt anden Grund til Forbrydelsen end Ønsket om at hævne sig, — og Haabet om at gjenvinde Onkelens Venstabs vilde selv i dette Tilfælde sikkert have afholdt ham fra en saadan Forbrydelse. Men da Testamentet var forblevet uforandret, medens Trudselen om at forandre det, stadig svævede over Neveuens Hoved, som et Damoclessværd, saa havde den unge Mand havt stærke Bevæggrunde til at dræbe Oldingen.

Mr. Pennyflather blev derfor uden videre Omstændigheder arresteret, og Rattleborgenserne begave sig paa Hjemveien med deres Fange, efterat de endnu i nogen Tid forgjæves havde fortsat deres Efterforskninger. Paa Hjemveien

indtraf endnu en Omstændighed, som endmere bestyrkede Mistanken mod ham.

Mr. Lysty, som i sin Jorighed altid gik i Spidsen, løb pludseligt nogle Skridt frem, bukkede sig ned og optog en Gjenstand, som han syntes at undersøge i al Hast. Man lagde nu Mærke til at han forsøgte at putte denne Gjenstand i sin Lomme; men han bar sig saa ubehændigt ad, at man saae, at det var en lang catalonisk Kniv, og han blev derfor tvunget til at udlevere den. Et Douzin Vidner gjenkjendte strax Kniven, som Mr. Pennykathers, hvis Navn desuden var indskaaet i Skaftet. Kniven var aaben og Bladet friskt af Blodpletter.

Fra dette Dieblif af nærede man ingen Tvivl om den unge Mand's Skyld, og næppe var man kommen til Rattleborg, før han blev stillet for en Dyrighedsperson, der skulde forhøre ham.

Sagen antog strax en høist ugunstig Bending for den Tiltalte. Udspurgt, om hvor han havde opholdt sig den Morgen, da Mr. Shuttlevorthy forsvandt, havde Fangen den Frækhed, at tilstaae, at han havde været paa Jagt i Nær-

heden af den Dam, hvori man, taffet være Mr. Lystys Snildhed, havde fundet den blodige Vest.

Mr. Lysty traadte nu frem og forlangte med Taarer i Dinene at blive forhørt. En streng Følelse af de Pligter, han skyldte sin Staber og sine Medmennesker, tillod ham ikke længere, sagde han, at tie stille. Hidtil havde den oprigtige Belvillie, som han nærede for sin Bens Neveu, uanseet Deunes flette Dpførsel imod ham, bevæget ham til at opstille alle mulige Gjerninger, der paa en gunstig Maade kunde forklare de Omstændigheder, der talte imod Pennyflather; ulykkeligviis var disse Omstændigheder altfor overbevisende, altfor klare. Han turde nu ikke nøle længere, sagde han; Han troede sig forpligtet til at sige Alt, hvad han vidste, om hans Hjerte saa end skulde briste under Dpfyldelsen af denne smertelige Pligt.

Han fortalte nu: At Mr. Shuttleworth Aftenen før den Dag, da han forsvandt, i hans Nærværelse havde underrettet sin Neveu om, at han den næste Dag vilde tage til Nabobyen for at deponere en betydelig Sum Penge i Dennes Bank. Ved samme Leilighed havde han endvidere erklæret bemeldte Neveu, at det var hans

uigjenkaldelige Beslutning at gjøre ham arbe-
løst.

Idet Vidnet endte denne Beretning, op-
fordrede han den Anklagede til at erklære, om
hans Udsagn ikke var overensstemmende med
den strengeste Sandhed. Til alle Tilstedevæ-
rendes Forbauselse erklærede Mr. Pennyflather,
at det var fuldkommen sandt.

Ovrigheden ansaae det nu for sin Pligt at
foranstalte en Undersøgelse af det Bærelse, som
den Anklagede havde beboet hos Onkelen. Man
fundt der en gammel forslidt Tegnebog med
Staallaas, som øieblikkelig blev erkjendt for at
være Mr. Shuttleworths. Men Tegnebogen
var tom, og Dommeren søgte forgjæves at af-
presse den Anklagede en Tilstaaelse om hvor
Pengene vare blevne af. Han paastod haard-
nakket, ikke at vide det Mindste om hele Sagen.
Man havde endvidere i en Halmadratsje fundet
en Skjorte og et Halstørklæde, der vare mærkede
med den ulykkelige unge Mand's Navn, og som
vare fulde af Blodpletter.

Under disse Forhandlinger erfarede man,
at Mr. Shuttleworths Hest nylig var død af
sit Saar, og Mr. Lysty foreslog, at man skulde

undersøge Cadaveret, for, om muligt, at finde Kuglen. Som sagt, saa gjort, man ilede afsted, og efter megen Besvær og megen Roden om i Brysthulheden paa Dyret, lykkedes det gamle Charley at finde en Kugle af usædvanlige Dimensioner, som nøiagtigt passede til Mr. Pennys flathers Bevær. Som for at imødegaae endog den svageste Mulighed af en Feiltagelse, fandtes der paa denne Kugle et Mærke, der svarede til en Fordybning i en Kugleform, som den Anklagede erkjendte for sin.

Da Kuglen var funden, sendte Dommeren Fangen tilbage til Fængslet, for at han kunde blive der til næste Retssaison, og afflog med Bestemthed at tage imod Caution, skjøndt Mr. Lysty gjorde ham flere Forestillinger i den Anledning, og tilbød at ville gaae i Borgen med hvilken som helst Sum. Dette nye Beviis paa gamle Charleys Edelmødighed harmonerede fuldstændigt med den elskværdige og ridderlige Opførsel, som han altid havde lagt for Dagen i Rattleborg.

Den hæderlige Borger lod sig ved denne Seilighed saa ganske henrive af sin varme Sympathie, at han glemte, da han tilbød at ville

gaae i Borgen for Mr. Pennyflather, at han selv ikke eiede Andet end Gjæld.

Resultatet af at Mr. Pennyflather blev fremstillet for Ussicerne, er let at gjætte.

Den næste Retsfaison blev han forhørt under alle Kattleborgensernes lydelige Jubel. Beviserne i Forbindelse med flere graverende Fakta, som Mr. Uystys ømme Samvittighed forbød ham at dølgge, vare saa uigjendrivelige, at Juryn uden at forlade Salen, erklærede den Anklagede for skyldig i Mord med Overlæg. Den Ulykkelige blev derpaa dømt til Døden, og paany hensat i Fængslet, for der at afvente sin Henrettelse.

Gamle Charley Uystys ædle Opførsel havde imidlertid forøget den Agtelse og det Venskab, som han stod i hos Kattleborgenserne. Han blev ti Gange saa populair som tidligere og or at gjengjælde den Gæstfrihed hvormed han blev behandlet, opgav han den strænge Sparommelighed, som hans Fattigdom hidtil havdeaalagt ham, og havde ofte smaa Selskaber hvor Bid og Lune krydrede Retterne. Det følger af sig selv, at den lystige Stemning, der herskede ved disse Gilder, ofte blev dæmpet ved

Tanken om den sorgelige Skjæbne, som ventede
 Nevenen af vor Varts asdøde Ven.

En smuk Morgenstund blev denne prægtige
 gamle Gentleman, paa den behageligste Maade
 af Verden overrasket ved Modtagelsen af føl-
 gende Brev:

Charley Lysty, Esq., Rattleborg.
 Chat. Mar. A. N. I.

„Min Herre!

„Følge en til vort Huus for omtrent to
 „Maaneder siden indløben Ordre fra vor
 „ærede Korrespondent, Mr. Barnabas Shutt-
 „levorthy, have vi den Ære at tilsende
 „Dem en Kasse Chateau margeaux, Mærket
 „og Nummeret som ovenfor.

Vi forblive, min Herre,

Deres ærbødige Tjenere:

Hoppi, Frogi, Bogi og Comp.“

P. S. De vil modtage Kisten pr. Karre,
 Dagen efter dette Brevs Modtagelse. Vor Hilsen
 til Mr. Shuttleworthy.

Efter Mr. Shuttleworthys Død havde Mr.
 Lysty opgivet alt Haab om at faae den ham
 lovede Kiste Wiin, og han betragtede den derfor
 nu som en speciel Gave fra Himlen. Han var

derfor jæleglad, og i den første Glædesruus indbød han et lille Selskab Venner til næste Aften at smage paa den kjære, salige Mr. Shuttleworths Foræring. Dog maa man ikke tro, at han nævuede sin kjære, afdøde Ven i Indbydelserne, nei, efter modent Overlæg kom han til det Resultat, at det var bedst at undgaae det, og hvis min Hukommelse ikke slaaer mig feil, omtalte han aldeles ikke, at han havde faaet en Kiste Vin forærende. Han bad blot sine Venner om at komme og hjælpe ham at tømme nogle Flasker udmærket Vin, som han næste Dag ventede fra Byen af. Jeg har aldrig funnet gjætte, hvorfor gamle Charley ikke vilde sige, at Vinen var en Foræring fra Mr. Shuttleworth; men det er udenfor al Tvivl, at han har havt en fortrinlig Grund dertil.

Den næste Dags Aften kom endelig og fandt et ligesaa talrigt som udvalgt Selskab forsamlet hos Mr. Lysty. Næsten den halve By, jeg iberegnet, var der; men til vor Værts store Uergrelse kom den med saamegen Længsel ventede Vin først temmelig seent paa Aftenen, efterat Gjæsterne allerede i fuldt Maal havde ladet gamle Charleys prægtige Aftensmaaltid

vederfares Nætsfærdighed. Vinen kom dog endelig i det Dieblif, hvor man mindst ventede den, og da Selskabet var meget oprømt, besluttede man eenstemmigt at Kassen skulde sættes op paa Bordet og det kostbare Indhold af Viin tages ud af den.

Man gav sig strax ifærd med Arbeidet. Jeg tog fat med, og i en Haandevending havde vi Kassen oppe paa Bordet, midt imellem Flasker og Glas, hvoraf en Mængde gik itu ved dette Sammenstød. Gamle Charley, som allerede var temmelig beruset og ligesaa rød i Ansigtet som en Krebs, reiste sig med megen Værdighed fra sit Sæde, bankende i Bordet med en Kaffel og opfordrende Selskabet til at forholde sig stille, „medens Skatten blev opgravet.“

Lidt efter lidt lagde Tumulten sig, og som det ofte gaaer i lignende Tilfælde, den blev efterfulgt af en dyb Taushed. Mr. Lysty anmodede nu mig om at tage Laaget af, og jeg gav mig nu med den største Glæde ifærd med Arbeidet. Jeg anbragte et Stemmejern, gav det nogle faae lette Slag med en Hammer, og pludselig, som om jeg havde truffet en Fjeder, sprang Laaget op, og i samme Nu foer den

myrdede Mr. Shuttleworths fornuuste og blodige Liig op i en siddende Stilling med Ansigtet mod Bærten. Stivt og sørgmodigt stirrede det et Dieblif paa Mr. Lysty, udtalte langsomt men tydeligt de Ord:

„Du er min Morder!“

faldt derpaa ud af Kisten og rullede hen af Bordet.

Det er umuligt at beskrive den paafølgende Scene. Alle som een styrtede hen imod Vinduer og Døre, og mere end een robust Mand var nærved at faae ondt. Men da det første Skrækkens Dieblif var forbi, rettedes Alles Dine mod Hr. Lysty. Skulde jeg end leve hundrede Aar endnu, vilde jeg dog aldrig glemme den Angst og dødningsagtige Blegghed, der afmalte sig paa hans nys saa rødmusfede og triumpherende Ansigt. En Minut eller to forblev han ligesaa ubevægelig som en Marmorstatue.

Bludselig hævede han sig fra sit Sæde, styrtede forover og faldt henover Bordet lige ved Siden af Liget. Derpaa afgav han med hææs og af Stønnen afbrudt Stemme en udsørlig Tilstaaelse om det skrækkelige Mord, for hvilket Mr. Pennyflather var bleven dømt.

Indholdet af denne Tilstaaelse er kortelig dette. Efter at have fulgt sit Offer til Sumpen havde han dræbt Hesten med et Pistolstød og benyttede sig af Dyrets Fald til at dræbe Jytteren; derpaa havde han sat sig i Besiddelse af Tegnebogen. Da han troede Hesten død, havde han med stor Besvær slæbt den gennem Buskadsset, der omgav Sumpen. Til sidst havde han lagt Liget af Mr. Shuttleworth paa sin egen Hest og havde saaledes transporteret det til et pde Sted midt inde i Skoven.

Besten, Kuiven, Tegnebogen og Kuglen havde han selv anbragt paa de Steder, hvor de bleve fundne, det var nemlig hans Hensigt at hævne sig paa Mr. Pennyflather. Det var ogsaa ham, som havde bevirket Opdagelsen af den blodplettede Skjorte og Lommeørklæde.

Imod Slutningen af denne gruopvækkende Fortælling blev den elendige Snigmorders Stemme huul og stammende. Da han endelig havde sluttet sin Tilstaaelse, reiste han sig op, gik frem i Værelset, vaklede og styrtede derpaa om, ramt af et apoplectisk Slag.

Intet kan i Virkeligheden være simplere end de Midler, jeg saa heldigt havde anvendt

paa at fravryste Snigmorderen den saa beleilige
 Bekjendelse. Den gode Mr. Lysths overdrevne
 Frimodighed var mig saa modbydelig, at den
 fra først af havde indgydt mig Mistanke. Som
 Dienvidne til den Scene, der fandt Sted, da
 Mr. Pennyflather slog ham, var jeg bleven
 truffet af det djævelske Udtryk, der viste sig i
 gamle Charleys Ansigt. Det var kun et Lyn-
 glimt; men mere behøvedes ikke for at overbe-
 vise mig om, at Snyltegjæsten vilde vide at
 hæbne sig ved given Leilighed.

Fra den Stund var jeg oplagt til at see
 hans Handlinger i et andet Lys end Rattle-
 borgenserne.

Jeg lagde nu først Mærke til, at alle for
 Mr. Pennyflather compromiterende Opdagelser
 directe eller indirecte udgik fra Mr. Lysth. Men
 det var dog egentlig Historien med Kuglen, der
 rigtig aabnede Dinene paa mig. Rattleborgens-
 ferne glemte, (men jeg huskede det), at Kuglen,
 som havde saaret Hesten, var gaaet ind i den
 ene Side og ud af den anden. Det var altsaa
 klart, at den, som havde opdaget Kuglen inde
 i Dyret, ikke var Andet end en duelig Tassen-
 spiller. Denne Opdagelse bragte mig paa Tanker

om, at de andre Beviser vare lavede paa lignende Maade. Da jeg nu, medens jeg tænkte paa Alt dette, ovenikjøbet lagde Mærke til at Mr. Lysty, efter sin Bens Død viste sig langt mere gjæstfrie og udgav langt flere Penge end tidligere, saa opstod der hos mig en vis Mistanke, der ikke var ringere, fordi jeg ikke betroede den til Noget.

I Haabet om at finde Mr. Shuttleworths affjælede Legeme, anstillede jeg nu ivrige Efterforskninger, og af særegne Marsager holdt jeg dem i en Retning, ganske modsat den, hvor gamle Charley holdt sine. Resultatet blev, at jeg efter nogle Dages Forløb fandt en gammel Brønd, hvis Aabning var skjult af Buske, og paa Bunden af den laae Mr. Shuttleworthy.

Tilfældigviis havde jeg været Bidne til Samtalen den Dag, da Mr. Lysty havde smigret sin Ven saalænge, at Denne havde lovet ham en Kiste Chateau margeaux, og derpaa byggede jeg nu min Operationsplan. Jeg skaffede mig et langt og solidt Stykke Fiskebeen, som jeg stødte ned gennem Svælget paa Liget. Derpaa lagde jeg den salig Af døde ned i en gammel Biinkasse paa en saadan Maade, at jeg,

idet jeg sammenbødiede Liget, tillige sammenbødiede Fiskebenet. Jeg var endog nødt til af alle Kræfter at tynge paa Laaget, medens jeg sømmede det fast, og forudsaae derfor, at Laaget vilde springe op og Liget reise sig, saasnart man slog Sømmene fra.

Efter saaledes at have tilberedt min overraskende Gave, mærkede, nummererede og adresserede jeg den, som man ovenfor har seet; efter derpaa at have skrevet et Brev i Mr. Shuttleworths gamle Vinleverandeurers Navn, befalede jeg min Tjener paa et aftalt Tegns at bringe Kisten ind i Mr. Lystys Huus. Hvad angaaer de anklagende Ord, som jeg havde til Hensigt at lade Liget sige, da stolede jeg paa mit Talent som Bugtaler; og hvad Virkningen af denne angaaer, da regnede jeg ubetinget paa den elendige Snigmorders Samvittighedsnag.

Naar jeg nu fortæller, at Mr. Pennyflathes strax blev løsladt, arvede sin Onkel, forbedrede sig og for Fremtiden førte et sædeligt og ordentlig Liv, troer jeg ikke at have flere Forklaringer at gjøre.

Den sorte Død.

(Et jydsk Folkesagn af Dve Thomsen.)

Frygteligen rasede Pesten, henimod 5 Aarhundreder tilbage i Tiden, i Europa, og udbredte Død og Ddelæggelse overalt; endnu vare Danmarks Sletter uberørte af dens dræbende Mand; men Aaret 1350 efter Christi Byrd, var det Rædselsaar, i hvilket mangen ædel dansk Mand og dansk Kvinde maatte segne for Pestens, eller som kaldte den, den sorte Døds Alt angribende Sværd.

Der, hvor nu Jyllands uoverskfuelige He-der udbrede sig, hvor Diet Intet møder uden den frie Luft og den mørke Lyng, der smilede for-
 dum blomstrende Egne Vandrereren imøde, og dunkle Lundes Skygger qvægede ham, naar han træt nedbøiede sig for dem. Der, hvor nu de faae Beboere afbrænde Lyngen, og med Møje bringe Jorden til at yde den Afgrøde, der skal

ncere dem, — der saae man fordom muntre Hobe, efter fuldendt rigelig Høst, takke alle gode Gavers Giver ved sømmelig Lystighed. Saadant var Landet, da den dræbende Pest begyndte at yttre sig; men snart bortrev den Sønnen af Moderens Arme, Pigen fra den Elskedes Bryst og saare faae vare de, som overlevede denne Rædselens Tid. De Tilbageblevne vare ei istand til at give Jorden den fornødne Dyrfking, og efterhaanden forvandlede det Jndre af Landet til en Hedestræfning.

Af de mange Sagn, der, indtil vor Tid, have forplantet sig fra Mund til Mund, om disse vore ulykkelige Forfædre, vil jeg her fortælle Et:

I Ribe Stift, ei langt fra den store Randbøllehede, ligger Landsbyen Vorbasse, hvis Kirke nu er tilstrækkelig for de flittige Kirkegjængere i en Egn, hvor fordom tvende Kirker fandtes, i Almstok, Rød og Fittig. Overalt i denne Egn udbredte den sorte Død Ddelæggelse, dagligen bortrev den et stort Antal of de Medlidende, der søgte at komme deres elskede Angrebne til Hjælp. Gensomt i Byen levede en gammel gudsfrygtig Enke med sin skønne Datter,

Anne, der ei forlod den svage Moders Side. Hvert Dieblif var hun Vidne til, hvorledes Beboernes Antal formindskedes, og med Styrke, ventede hun og Moderen den truende Død. Saaledes svandt mange sørgelige Dage, og sjeldent saae Anne noget Menneffe slæbe sig forbi de smaa Binduer, indtil endeligen Jagen mere lod sig tilhøne. — „Gode Moder!“ udbrød hun da, „jeg frygter, at vi ere Eneste af alle Byens Beboere, der endnu ere ilive, og er det saa, da vil jeg bede til Gud, at han ogsaa tager os til sig ved en hurtig Død, hellere end vi skulle vansmægte af Hunger.“ — „Nei, min Datter,“ svarede den Gamle, „gjør ikke en saadan Bøn. Ere vi end de eneste Tilbageblevne, vil Gud dog vide at sørge for os; vor Tillid til ham ville vi ikke tabe. Gaa ud, og søg om der ikke findes flere Levende.“ — Sukkende adløp Anne den elskede Moder.

Hun traadte ud af den lave Hytte; men hvo mægter at beskrive hendes Følelser, ved det Syn, der fremstillede sig for hendes Nie. Overalt, hvorhen hun skuede, saae hun mere eller mindre fortærede Døde henstrakte. Ei laae de ene og adspredte, men mau saae tydeligen af

de samlede Grupper, hvorledes de Fleste vare faldne, som Offre for deres Kjærlighed. Anne gyste; men uvilkaarligen knælede hun og opsendte sit rørte Hjertes Tak til Himlens og Jordens Herre. Intet levende Væsen fandt hendes forskende Die, og inderligen bedrøvet bragte hun Moderen dette skrækkelige Budskab. „Herren være med os, vi ville ikke frygte,“ vedblev den Gamle, foldede de rystende Hænder, og hævede andagtsfuld sit Blik imod Himlen.

Sørgeligen henrandt endnu nogle Dage. Smidlertid rasede en frygtelig Storm, som rensede Luften, og da Anne en Morgen aabuede sine Dine, smilede Solen venlig ind paa hendes Leie. Glad vækker hun den Gamle, og snart bringer hun hende med ud i friere Luft. Forsigtig leder hun Moderen til et nærstaaende Træe, under hvis Grene de i blidere Dage saa ofte havde søgt qvægende Skygge. — „Gode Gud! ogsaa her et Liig,“ udbrød Anne, da i det samme det Menneſte, der laae udstrakt under Træet, aabner Dinene. „Moder, han lever, lad os hjælpe ham,“ vedblev hun; men hurtig reiste Unglingen sig, og stod der, stum af Glæde, ved Synet af levende Medmenneſter

— „Hvo er Du, og hvorfra kommer Du?“ spurgte den Gamle; thi hverken hun eller Anne kjendte ham. De satte sig nu Alle under Træet, og da Peter, saaledes hed den Fremmede, havde fattet sig, besvarede han korteligen deres Spørgsmaal saaledes: „Døden rasede i min Fødeby, hvor jeg ved mine Hænders Arbeide ernærede min Moder og min Søster. Nafladeligen maatte jeg see, hvorledes næsten alle Beboerne bortreves, — dog endnu levede min Moder og Søster; men iblandt de Sidste, som faldt, vare ogsaa de, og jeg saa mig da til min Forsærdelse ene tilbage. Jeg besluttede at forlade et Sted, der var mig saa sørgeligt, og gik imod Syden. I flere Dage har jeg slæbt mig omkring, indtil jeg iaftes udmattet sank ned ved dette Træ, hvor jeg skulde opvagne til den Glæde at finde Eder.“ — „Ogsaa vi ere ene,“ sagde den Gamle, „og seer du, Anne, Gud vilde og kunde hjælpe os.“ — „Bær Du nu min Moder, og Du min Søster,“ afbrød Peter hende, og trykkede derved Hænder, som Pant paa, at han vilde være dem en Søn og Broder. „Det er Gud, som førte mig til Eder, han vil ogsaa velsigne mit Arbeide, saa at vi alle tre kunde møttes.“

Med Tak til ham, der havde styret det saaledes, vandrede de alle tre til den Gamles Hytte. Peter var en flink Karl, og arbeidede uførtrodent, saa at han ernærede dem Alle, var det end stundom med Vanskelighed.

Et Aar var svundet, og Peter var endnu som Søn og Broder i Huset; men nu gif han en Dag til den Gamle og Anne, fattede deres Hænder og tiltalte Dem saaledes: „Eet Aar har jeg arbeidet for Eder, og viist, at jeg gjør Alt uførtroden. Anne, vær Du nu min Hustru, og Du, gode Moder, giv dit Mirde dertil.“ — „Ja Du fortjener hende,“ svarede den Gamle, greb de Unges Hænder, forenede dem og velsignede Dem.

Endnu havde hun den Glæde, i sin høie Alder at see sig omgiven af muntre Børnebørn. — Peter og Anne nødde den Fryd at see deres Afkom befolke Byen, og endnu tale de fromme Beboere i Borbasse gjerne om det Par, fra hvilket de Alle nedstamme.

Grændsejægeren.

(Af „Materialien zu einem Volkskalender.“)

Kongen af Preussen, Frederik den Store, havde i Aaret 1745 anden Gang erobret Schlesien. Men naar Een erhverver sig et nyt Huus eller en Have, over hvis Besiddelse han tilforn har maattet procedere med sin Naboe, saa hænger han i Begyndelsen Noget for de Vinduer, der vende ud til Naboens Gaard, gjør Gjærdet omkring Haven høiere, og nægter Børnene at gaa over det for at hente Frugt. — Saaledes var Kongen sig ogsaa ad med Schlesien, og forbød sine nye Børn at bringe visse Levnetsmidler og Vare over Grændsen fra det nærliggende Sachsen eller Bøhmen. Det var nu hans Sag, men at adlyde burde have været Deres.

De forbudne Frugter vare at faae langt billigere udenfor Grændsen, og ved Snighandel kunde man vinde store Summer. Da tænkte

Kongen, der kjendte Menneskene; Det nytter Dig ikke; de blotte, stille Grændsehøie gjøre ikke Sagen klar; Du maa sætte Nogen paa Post der, som har to gode Dine! — og dermed udnævnte han en Mængde Grændsejægere, der skulde passe paa Snighandlerne og gjøre Jagt paa dem.

De havde gjerne kunnet fange mangan listig Skjælm, naar de blot havde faaet ham fat, det skulde have været mig det samme; men at den arme Wendler næsten var en af de første, de tog, vil gjøre mig ondt, saalænge jeg lever. Denne Wendler var en velhavende Mand, eiede en Bondegaard, og var ogsaa en lykkelig Mand; thi han havde en god Kone, og fire vakre Børn og et tilfreds Hjerte. Han Søster var gift nærvæd Grændsen inde i det Sachsiske, og til hende tog han sin Tilflugt, da Lynilden i Efteraaret havde slaaet ned i hans Lade og Flammen forteret den hele rige Høst.

„Svoger,“ sagde han, „Du maa iaar hjælpe mig med Jødekorn; Sædekornet skal jeg nok købe mig!“ og Svogeren ikke alene samtykkede men pakkede ham ogsaa dennegang ovenikjøbet hele Bognen fuld af Korn og Levnetsmidler som

Forcæring, og Søsteren gav nyt uldent Tøi og endnu meget mere til Svigerinden og til Børnene, fordi de dog iaar vilde fattes Penge til Vinterklæder, og Begge sagde: „Kjør med Gud Broder, og hent mere!“

Wendler kjørte, og tænkte: „Hvad Du har paa Vognen, har De jo forcæret Dig! og — man skal ikke see given Hest i Munden, havde han skullet sige, thi Korret var just ikke det reneste og Tøiet just ikke heller det fineste; men han fortalte sig og sagde: „Given Hest skal man ikke tolde! Grændsejægerne og Toldbetjentene, tilspøiede han, ere desuden idag til Marked. Du træffer Dem altsaa ikke engang paa Post!“ og dermed kjørte han en Snigvei, og vilde hellere slet ikke faae Die paa noget Toldhuus.

Men paa Grændsejægeren Hermann kunde Kongen forlade sig; han var ikke til Marked, men snarere paa Snigveiene, og han tog ogsaa her imod Wendler. Næsten alle de forcærede Ting vare forbudne Vare, og der hjalp da ingen Bønner, han arresterede baade Kudst og Vogn. Wendlers Kone kom med Børnene Faderen i Møde, og forskrækkedes ikke lidet, ved at finde ham saa bleg som et Blig og i dette Selskab.

Her havde da Grændsejægeren Hermann endnu et haardt Pust; thi Moder og Børn omfavnede hans Knæe, bade om Naade og Barmhjertighed for Fader, og Wendler selv rakte ham endnu engang den skjælvende Haand og sagde: „Herr Grændsejæger, see paa dem her, og lad mig slippe! Min Søster har jo forceret mig det! Tag, hvis J maa det, Bogn og Hest, men forraad mig blot ikke: siig heller, at Kudsten er fluppet Eder af Hænderne, J kjendte ham ikke.“

Jeg vilde ikke her have været i Hermanns Sted, thi det er mig altid som om Naade og Forbarmelse ikke alene finder Rum nok i en Konges Hjerte, og derfor ogsaa maa søge sit Dvarteer andetsteds; men en Grændsejæger maa have et Hjerte, fast og koldt som en Grændsesteen.

Og Hermann var en ægte Grændsejæger. Han sagde smilende: „Nei, min Broder, med Naade og Barmhjertighed tør jeg ikke gjøre Indgreb i Kongens Embede. Jeg gjør min Pligt, har ret godt kjendt Dig, og man maa ikke heller fornægte sin Næste.“

Saaledes blev da Wendler fængslet; Regjeringen statuerede et Exempel, og sendte ham for flere Aar i Lugthuset.

Da han igjen kom paa fri Fod, maatte han som en Betler gaae forbi sin forrige Eiensdom, thi Huus og Gaard vare satte til Auktion og solgte for at bestride Sagens Omkostninger. Han fandt Kone og Børn i en ussel Hytte ved Enden af Landsbyen, og havde maaskee nu snarere ustraffet kunnet drive Snighandel, thi Grændsejægeren syntes ikke mere at kjende ham, og slog Dinene ned hver Gang han mødte ham; men Wendler vilde hellere være en flittig Daglønner, og tænkte: „Bedre Du er bange for mig, end jeg for Dig.“

Endelig udbrød Syvaarskrigen, og Østerrigerne droge igjen ind i Schlesien. Da havde Grændsejægerne Tiden for sig, thi de behøvede ikke længer at passe paa, eftersom alle Snigveie igjen vare frank og frie. Men Hermann tænkte: „Du er og bliver dog ved at være din Konges Grændsejæger, og Fjenderne ere jo vel heller ikke andet end Contrabandeurer; derfor kan Du jo imidlertid give en Smule Agt paa dem.“

Det gjorde han da ogsaa, listede sig til at faae deres Anslag at vide hvor han kunde, og bragte sin Konge ofte de vigtigste Efterret-

ninger, hvorved mange af Fjendens Planer tilintetgjordes. Kongen kaldte ham en tro Tjener, Fjenden udfjældte ham for en Espion, søgte at faae ham fat, for at hænge ham, og satte endogsaa en Priis af 100 Daler paa hans Hoved.

Mon den arme Wendler vel vidste det? Han havde kunnet behøve de hundrede Daler!

En Dag listede Hermann sig igjen forklædt, med en vigtig Efterretning henad den Kant, hvor de preussiske Forposter stode. Da han dreiede om et Hjørne af Skoven, kommer en Commando østerrigske Ryttere ham imøde. Det var nu rigtignok de Rette at møde; men han kunde ikke længer undvige, han maatte staae Forhør. Vagtmesteren spurgte: hvem han var?

„Jeg er Forvalter Seifert fra Landsbyen derne!“ var Svaret.

„Han lyver,“ raabte Een af Commandoen, „det er sikkert ingen Anden, end Grændsejægeren Hermann! Jeg har før engang ladet mig vise den Patron paa et Dvægmarked; og maatte tage meget feil, hvis det ikke skulde være ham!“

„Det var en Fangst, Herr Vagtmester!“ raabte en Anden.

Bagtmesteren blev hæftigere; men Hermann svoer sig Pokker i Bold, og viste et bruffet Brev, der indeholdt en Kornbestilling hos Forvalter Seifert. Ved denne sikkre Adfærd blev Bagtmesteren vildledet, og vilde allerede give slip paa ham, thi han tænkte: „Den man gjerne vil have snappet og hængt, seer man overalt!“

Men i det samme raaber atter en Anden af Compagniet, „Holdt, der kommer vor Mand! jeg kjender ham, det er Daglønneren Wendler, hvem den Krabat for en reen Bagatels Skyld har skilt ved Huus og Gaard, og hjulpen til Lugthuset; af ham kan vi faae de sikkreste Efterretninger!“ Og virkelig kom den arme Wendler langsomt henad Veien, trillende en Karre med tørre Dviste.

For Hermann var han endnu mindre den rette Mand, og han blev til Mode, som om han stod paa Ketterstedet, især da han godt gjenkjendte Snigveien og det samme Sted, hvor han engang selv havde givet Wendler den Lære: „Man maa ikke fornægte sin Næste!“

Bagtmesteren kaldte ad Daglønneren og spurgte ham: „I kjender dog vel Grændsejægeren Hermann?“

„D, ja! ham kjender jeg meget nøie!“
var Svaret.

„Nu, saa see engang paa dette Menneſte, han vil være Forvalter Seifert fra Landsbyen dernede, men vi holde ham for at være Spionen Hermann, der har bragt Eder i Tugthuset. J veed da ogsaa, at der er sat en Priis af 100 Daler paa ham, og jeg vil gjerne betale Eder et Forskud.“ Med disse Ord trak Bøgmesteren en svær Pung ud af Lommen, og lod Sølvet deri listligt klinge.

Jeg vilde heller ikke her have været i Wendlers Sted. Thi Næringsjorg er en bitter Kost, men Høvnen er en sød Spise, og jeg beder derfor hellere hver Morgen: „Herre! giv os vort daglige Brød, og før os ikke i Fristelse.“

Wendler blev ogsaa Svaret længe skyldig, og netop fordi Høvnen er sød, sagde han endelig: „Ja jeg kjender denne Mand nøie, og man skal jo ikke fornægte sin Næste!“ — og atter taug han, saae alvorligt paa Grændsejægerens blege Ansigt, og da Denne meente, nu vilde Bødelsværdet ramme ham — da viftede i Daglønnerens Bryst Raaden med det hvide Klæde, og han sagde: „Ja jeg kjender

denne Mand nøie! — Det er Forvalter Seifert!" — Og hermed gif han tilbage til sin Karre, og trillede de tørre Dviste trøstigt hjem. Men Bagtmesteren puttede sin Pung igjen i Lommen, og lod Grændsejægeren roligt gaae sin Gang. — Og det var godt, thi saaledes bleve de alle Tre rigere!

Aneedoter.

Man spurgte Grevinde B., hvorfor hun altid gav sine Domestiker saa snevert Livree, og korte Livkjoler. „Åt jo," svarede hun, „de stjæle nok ud af Huset, saaledes som de gaae, gav jeg dem lange Frakker, slæbte de tilfidsft hele Palaiet med.

En havde ladet sig forfærdige et Harnisk, der sluttede meget stramt om ham. „See saa," sagde Rustmesteren, „nu kan Ingen gjøre dem nogen Skade." — „Og jeg endnu mindre tilføie Andre nogen," var Svaret.

Benjamin Snålandus

efter August Blanche.

I mit Husaar fandtes der en Student i Upsala af dette Navn. Hans rette Navn var Benjamin L. . . af Smaalands Nation, men dette blev snart forandret til Snålandus. Han gif som oftest klædt i en grøn Vadmelstøfte og Kalveskindsbuxer. Af den Grund var der Mange som kaldte ham „Kalveskindsbuxerne.“ Han var allerede 2 Mars Student, da jeg og mine Kammerater fra samme Aar fra Stokholms Gymnasium kom til Universitetet, og det jagdes almindeligt, at han havde til Hensigt at tage Magistergraden og senere theologisk Embeds examen. Hvorledes det gif til, at han sluttede sig til os Stokholmere, husker jeg ikke længere; men han havde for Skik at passe paa, naar der kom nye Studenter til Upsala og saa følge dem saalænge deres Pung eller Kredit strakte,

og derpaa opførte han Andre. Da han først engang var kommen i Lag med os, saa sugede han sig saa fast som en Igle, der var nemlig nogle unge Menneſker iblandt os, hvis Forældre vare meget formuende Folk, saa Sønnenne havde Raad til at ſteile lidt ud paa Livet. . . Man havde aldrig hørt, at Snålandus eller Kalveſkindsbuxerne nogenſinde havde gjort ſig ſkyldig i den ringeſte Udgiſt, ſkjøndt han hver Dag nød Godt af andres Gæmildhed. Derimod havde vi til Gjengjæld frit Lov til at lee over hans Kalveſkindsbuxer, ſom tilmed vare meget ſnævre og ſlidte, og ligeledes havde vi Lov til at lee over hans vældige Appetit, hvorpaa han gav os de meeſt overraſſende Prøver.

Han kunde „æde hele Spiſefeddelen igjennem,“ ſom det hed; det vil ſige begynde med Anſchiovis eller Lax i Luge og derpaa gaae frem Ret efter Ret lige indtil Deſerten og ſaa gaae den ſamme Vej tilbage og ſlutte med Anſchovis. Kort ſagt, han kunde ſpiſe Alt og meget af Alt, men han havde en medfødt Modbydelighed for ſelv at betale hvad han fortærede.

Snålandus var dog ingenlunde nogen fattig Student. Han var Søn af en meget velſtaaende

Landmand i Smaaland, og han flottede sig ogsaa med et ualmindelig stort Gulduhr, som havde tilhørt hans Bedstefader og var forsynet med en svær Guldkjede og store Berloffer, der hang og dinglede udenpaa Kalveskindsbuxerne. Dette Uhr viste han os altid, sandsynligviis for at vise sig taknemmelig for vor Gjæstfrihed, men han var meget ængstelig for at Noget skulde røre derved, som om han frygtede for, at Klenodiet skulde lide Skade derved. Endvidere havde han altid mange Penge i sin Tegnebog, sædvanlig nye Sedler, hviltet havde til Følge, at vi stundom verlede hos ham, men saa lavede han det altid saaledes, at der manglede nogle Skillinger idet han gav tilbage, dem trak han formodentlig af som en billig Provisiou.

Det er klart, at en saadan Selskabsbroder ikke kunde være behagelig i Længden; man kunde jo ikke altid lee ad hans Kalveskindsbuxer eller hans store Appetit, som tømte vore smaa Kasser, skjøndt han for Afverlingens Skyld tilbød at drikke 20 Glas Likhør inden 5 Minutter, naar man blot vilde betale dem. Men han var ikke let at blive af med. Han havde den vidunderligste Evne til at opsuuse os. Hvor vi end

vare, hvor hemmeligt vi end holdt det, Kalve-
skindsburerne hittede os alligevel og tog efter
gammel Vane ligesaa meget til sig alene, som
alle vi Andre tilsammen. Men naar der blev
Tale om at gjøre op, fandt han altid paa et
eller andet Paaskud til at stikke af. Da vi nu
tilsidst vare blevne lede og kjede af dette paa-
trængende Væsen, besluttede vi at gjøre ham
led og kjed af os.

En Aften traf vi ham paa Torvet.

„Hør Du, det kunde ikke være saa tosset
at faae sig en bedre Aftensmad i Aften,“ sagde
vi til ham.

„Nei, det vilde ikke være saa ueffent,“ ind-
rømmede Snålandus med straalende Dine.

„Men hvor skal vi gaae hen?“

„Tidlunds Kjælder er den bedste, jeg fore-
slaaer Tidlund,“ svarede Snålandus.

„Lad gaae da med Tidlund.“

Vi gik derpaa til Tidlunds Kjælder, hvor
vi leiede os et særskilt Værelse. Det blev een-
stemmigt overdraget til Snålandus at gjøre Be-
stillingen, thi det forstod han sig bedst paa.
Snålandus, der følte sig smigret ved vore gode
Tanker om hans Smag og som blev opfordret

til ikke at være kneben, udførte sit Høery til Alles Tilfredshed. Maden blev sat paa Bordet og spist under en Mængde Complimenter til den dygtige Anordner. Derpaa blev der Spørgsmaal om Viin.

„Hvad siger Du om Champagne, Broder,“ spurgte vi Snålandus.

Snålandus, der var ude af sig selv af Glæde, skyndte sig at requirere en, to, ja tre Flasker, der hurtig tømtes. Snålandus var mageløs, han var utrættelig i at vise os Bedstefaders Uhr, i at tilbyde at bytte Penge for os og i Andet af den Slags, som han pleiede at gaae os tilhaande med.

„Hør Du, Broder Benjamin, kan Du sætte en Flaske Champagne for Munden og ikke tage den bort førend den er tømt til sidste Draabe?“ spurgte en af Kammeraterne ham.

„Det gjælder en Eggetoddy at jeg kan,“ svarede Snålandus, henrykt over at komme til at more Selskabet ved sine sædvanlige Kunster.

„Men tager Du den blot et eneste Dieblik fra Munden, saa har Du tabt,“ raabte en Anden.

Snålandus smilte overlegent, skyndte sig ud, men kom strax efter ind med en Flaske Champagne, Proppen fløi mod Loftet og Flasken til Snålandus Mund. Da han holdt Flasken over Anfiatet, havde han naturligviis sine Dine rettede paa Loftet. Deraf benyttede vi os til at liste af, den Ene efter den Anden. Da vi vare komne ud i Kjældersalen verlede vi et Par Ord med Opvarterne og forsvandt derpaa.

„Bundet!“ raabte han, „og kom nu i en Fart med Eggetoddyen, der er ikke saameget at man kan gjøre en Negl fugtig dermed. Men hvor ere de Karle henne. Ah, de Skurke vil nok narre mig, men jeg skal snart faae fat i dem. Derpaa tog han et Skridt for at ville gaae, men standsedes af Opvarterne.“

„Herren skal vel betale først?“ meente de.

„Hvem skal betale?“ spurgte Snålandus.

„Herren naturligviis, Herren, som har krævet ind.“

„Skal jeg betale!“ skreg Snålandus og det med et Udtryk i Stemmen, som noksom viste, hvor lidet vant han var dertil.

„Det er jo Dem, som har bestilt baade Aftensmaden og Viinen!“

Det var ikke paa min Regning, det var paa de Andres, forklarede Snålandus i den ynkeligste Tone af Verden.

Vi bryde os ikke om, hvad Herrerne har mellem dem selv indbyrdes, sagde den første Dpvarter, vi holde os kun til dem, som har gjort Bestillingerne. Gjør nu ikke mere Brøvl om en saadan Bagatel, det er jo kun 36 Rdr.

Er det 6 Rdr.? klagede Snålandus.

36, rettede Dpvarterne i Chor.

Herregud! stønnede Snålandus, ingen forstandige Menneſter kunde tro, at jeg har trafeteret for ſaa forſærdelig meget."

Na, det kan jo hænde Een at have ſaaet Spandeeerbuxerne paa, meente den første Dpvarter.

Nei, det kan umuligt hænde mig, jeg er jo ikke reen gal, ſvarede Kalveſſindsbuxerne. Lad mig nu komme ud gode Herrer, jeg er ſaa bange for at jeg ikke kan komme ind, jeg har glemmt min Portnøgle, jeg ſkal komme igjen i Morgen.

Nei, nu maa Herren betale og ikke gjøre mere Brøvl.

Kan jeg ikke faa Kridt til imorgen?
 Betal først, saa skal Herren faae et stort
 Stykke Kridt i Kjøbet.

Hvad er det for et Bæsen her i Stuen,
 spurgte Kjøldermesteren, der kom ind i det
 samme.

Na det er Hr. Snålandus, som vil gaae
 uden at betale, oplyste Opparterne.

Snålandus! brølede Snålandus. Naa saa
 man giver mig Dgenavn herinde! Det skal I
 staae til Ansvar for, det skal blive Eder en dyr
 Historie, jeg tager Alle til Bidne paa, at man
 skjælder mig ud for Snålandus, det skal komme
 til at koste mere end 36 Rdr.

Han bildte sig maaskee ind, at han paa
 den Maade kunde faae Sagen qvitteret, men
 der hjalp ingen „Kjære Moer,“ han gjorde et
 fortvivlet Forsøg paa at undvige, men blev
 greben af omtrent et Dusin Hænder. Tilfids
 tog man hans Uhr, Bedstefaders Uhr i Pant
 og lod ham derpaa gaae.

Imidlertid var vi fulgt hjem med en Kamme-
 rat, som hed Bigstrøm, og sad nu hos ham,
 ubarmhjertig leende over den Spot, vi havde
 spillet Snålandus, da Døren pludselig aabnes
 og Snålandus styrtede ind.

Tak for Gildet! raabte vi, idet vi greb hans Hænder og rystede dem af alle Kræfter trods hans Modstand. Tak Broder! den Gang flottede Du Dig rigtig. Veed Du hvad, det var næsten formegen Champagne, Du vilde nok rigtig sætte os, men tak, tak Hædersbroder!

Snålandus gloede paa os, næsten ude af Stand til at faae et Ord frem, uagtet Munden stod paa vid Gab.

J gif uden at betale, sagde han endelig.

Hvad for Snak? spurte Bigstrøm, der førte Ordet paa Alles Vegne; det var jo Dig, som trakterede, Dig som foreslog at gaae til Tidlundz. Du vor Belgjører iasten, kjære Broder!

Var jeg Belgjører? stønnede Snålandus, jeg var Fanden heller!

Det troede vi idetmindste, sagde Bigstrøm.

Nei, det troede J ikke, paastod Snålandus, det var bare eu Skarnstreg for at narre mig.

Na Gud bevare os, vidst troede vi det, faldt vi Alle ind.

Men da J nu ikke tro det længere, yttrede Snålandus med Graaden i Halsen, da J nu ikke troe det mere, jaa. . . .

Jo vidst troer vi det, vi blive ved at troe det. Vil Du da have, at vi skal mistroe Dig.

Jo, det maa J gjerne, sagde Snålandus; og jeg som maatte sætte Bedstefaders Uhr, som jeg har viist Eder saa mange Gange og som J har havt saa megen Kornkielse af, Men J sætter ikke Priis paa Noget, Intet er Eder helligt.

Jo vist sætte vi Priis paa Bedstefaders Uhr.

Naa, saa indløs det da, bad Snålandus nok saa ynkelig.

Men hvor kan Du forlange fligt; vi har jo ikke en Skilling i Lommen?

J kan faae at laane hos mig, udbrød Snålandus med et Lysglimt i Diet, J kan laane saameget J vil, hos mig.

Taf, taf, raabte vi og strakte Hænderne ud imod ham.

Det skal J, vedblev Snålandus, men det forstaaer sig, jeg maa have Sikkerhed, god Sikkerhed.

Ja vel, vore Beviser

Nei, protesterede Snålandus, saa kom jeg vil at sagsøge Eder, og J er jo heller ikke myn-

dige. Men J maa vel have Noget at sætte i Pant.

Umuligt, hvad skal vi sætte i Pant?

Na, svarede Snålandus, som aldrig var raadvild, Vigstrøm har et kostbart Gulduhr, Det kan J faae 40 Rd. paa.

Det er min Bedstemoders Uhr, oplyste Vigstrøm, og Du maa ikke troe, at jeg vil bære mig ligesaa dumt ad med Bedstemoders Uhr, som Du med Bedstefaders.

J Sturke! brølede Snålandus ude af sig selv af Kaserie, er det Takken fordi jeg har druffet Broderskab med Eder.

Naa saa, Du er uhøflig mod Folk, som Du har havt den Ære at have til Gæster! raabte vi og fjørte Kalveskindsbuxerne paa Døren.

Men lidt efter stak han atter Hovedet ind af Døren.

Bæddemaalet, som jeg vandt, Eggetoddyen som jeg skal have? spurgte han.

Det er sandt, det har Du Ret i, svarede Vigstrøm og gav ham leende en Mark.

Det er kun 16 Skilling, bemærkede Snålandus, og en Eggetoddy koster 18 hos Tidlund.

Du er ogsaa gal, at Du altid vælger de dyreste Steder, yttrede Nigstrøm, er Du ikke bleven brændt nok i Aften? See nu til at Du kan komme afsted Din Vdeland.

Buh, udbrød Snålandus nu tudende, jafaa . . . buh . . . J vil altsaa absolut bedrage mig . . . J Svinhunde . . . buh!

Ja jaa, raabte vi og reiste os truende op. Men nu tog Snålandus til Beens og det med en saadan Fart, at han slog en Kuldbytte ned af Trapperne. Vi hørte, hvorledes han rutsede ned af Trappetrinene. Heldigviis havde han Kalveskindsbuxerne paa. Strax efter hørte vi nogle Snoboldte blive kastede paa Ruderne og derpaa hans tunge Skridt op ad Gaden.

Fra den Stund slap vi ham. Hvergang vi mødte ham, saae han den anden Dei, rimeligviis for ikke ved Synet af os, at oprive et gammelt Saar, som sikkerlig aldrig blev lægt.

Fire eller fem Aar senere traf jeg denne Original i Stokholm. Snålandus havde formentlig meent, at Magistergraden og Embeds-examen vare for dyre, og derfor indskrænket sig til Kammerexamen, som den billigste. Han besøgte mig engang og bad om jeg ikke vilde

presentere ham i nogle gjæstfrie Huse, helst hos Bager- eller Bryggerfamilier, da han havde hørt, at det var de bedste Madsteder.

Er det fandt, at de altid har stegt Flæsk og Kartofler til Frokost, spurgte han mig ganske aabenhjertig.

Jeg tog mig vel iagt for at presentere en saa lidet elskværdig Person, som tilmed havde til Hensigt at gjøre sine Visitter saa tidlig paa Morgen, og jeg er næsten sikker paa, at heller ingen Anden presenterede ham. Men havde han ingen Bekjendtskaber med de Levende i Stokholm, saa syntes han at være som Barn i Huset hos de Døde. Jeg traf ham som oftest ved Begravelser, skjøndt jeg vidste med Bestemthed, at han ikke stod i noget Forhold til de Afdøde. Ved saadanne Leiligheder mødte han ligesom Andre med hvidt Halstørklæde og temmelig gode sorte Klæder. Ligesom alle Andre paatog han sig et sørgmodigt Ansigt, ja bød endog Hovedet bøiet for at see rigtig deeltagende ud. Men saasnart Serveringen begyndte og Tjenerne traadte ind med Tallerkenerne, da reiste han Hovedet og kastede sig glubsk over Traktementet.

Mosel eller Rhinskvain? bød Tjenerne.

Snålandus tog baade Rhinskviin og Mosel inden Tjeneren kunde komme afsted med Baffen.

Der gif vel næppe nogen Dag uden at man saa ham snige sig sørgeklædt omkring i Gaderne og see efter hvor der fandtes en eller anden med Grankviste bestrøet Port. Uden at vide hvem der var død, styrtede han da op og blandede sig mellem Gjæsterne. Undertiden faldt det ham ind at tale med de andre Begravelsesgjæster, mens han drak sin Bouillon.

Herre Gud, hvor gaaer det til med os! sukfede han, den ene Dag frisk og sund som en Nødde-fjerne, og den næste Dag ligge med Næsen i Beiret.

Hvad behager? var Krigsraaden frisk og sund! yttrede den Tiltalte, det er jo i detmindste 7 Aar siden han lagde sig i Sengen for ikke at forlade den mere.

Ved en anden Begravelse, sagde han til en anden Begravelsesgjæst, idet han tog en Nævesuld Confect fra Fadet.

Herregud, hvor det gaaer til med os! Havde han svære Smertes?

Han! hvilken han? Herren mener vel hun?

Javist, javist. Jeg meente at han, hendes Mand maatte lide meget af Sorg?

Hendes Mand? hun var jo Enke, det maa Herren vel vide.

Jo, det maa jeg naturligviis. Jeg meente hendes Fæstemand. Sagde jeg ikke Fæstemand? Fæstemand? Kjællingen var jo over 80tyve Aar.

Snålandus skyndte sig ind i et andet Bærelse og fra den Tid besluttede han at vise sin Oceltagelse mere ved Lader en ved Ord. Det er imidlertid meget rimeligt, at han længe kunde have vedblevet at leve paa de Dødes Bekostning, ja kunde maaskee gjøre det endnu, hvis ikke hans ualmindelige Begjærighed og deraf følgende Glubskhed, tilsidst havde tiltrukket sig Opmærksomhed hos de Tjenere, som pleiede at varte op ved Begravelserne. Næsten overalt traf de den samme Skikkelse, som stadig trængte sig frem i den forreste Række ved Bordet. Han drak den ene Kop Bouillon efter den anden, slugte Posteier i Dousinviis og foer frem som en Bild mellem Confecten. Naar Tjeneren saa tilsidst skulde gaae bort med Fadene, passede Pressen. Oktoberkvartal. 6

han paa ved Døren til Spiseværelset og stoppede Alt, som endnu fandtes paa Fadene, ned i sin Hat, til grændsesløs Harm for Tjenerne, som meente at have vundet Hævd paa „le beau reste.“

En Dag var han som sædvanlig til Begravelse, men havde endnu ikke faaet fat i Suppen, da en Herre, som syntes at være Bært, slog ham paa Skulderen og bad om at maatte tale med ham i Enrum.

Hvem er De, som gaaer her og flottes dem? spurgte Bærten.

En af Gjæsterne, kan De vel begribe, svarede vor Helt ganske ugeneert, thi han var nu saa vant til Begravelser, at han ansaae sig for ligesaa uundværlig, som Præsten og Degnen.

Hvad er Deres Navn?

Snålandus opgav ærligt sit Navn.

Det Navn staaer ikke optaget paa Indbydelseslisten, erklærede Bærten.

Det var mærkeligt, sagde vor Helt, idet han strakte Haanden ud efter Suppen, som nu nærmede sig.

Holdt Herre! raabte Bærten, gribende fat i den udstrakte Arm; har De faaet Indbydelsesfort til Begravelsen.

Ja vel, to, sagde Snålandus for at forsøge Sikkerheden, og dermed dreiede han sig om, thi han havde faaet Die paa et prægtigt Fad med Posteier; men han blev holdt tilbage af den haardnakkede Vært, som kaldte paa et Par Tjenere.

Smid denne Herre paa Døren! befalede han dem.

Begge Tjenerne grebe vor Helt ved Kraven og førte ham ud, hencyft oover endelig at kunne gjengjælde ham de mange fede Mundfulde han havde bedraget dem for. Da de vare komne ud til Trappen, stillede han for Beqvemmeligheds Skyld med Ansigtet mod Trappen, hvorpaa de ved Hjælp af flittig Anvendelse af Fødderne bragte ham ned paa Gaden i en større Fart end han var vant til.

Benjamin Snålandus hinkede høist misfor- nøiet hjem. Han havde nærret den faste Tro, at den eneste Nytte, som de Døde kunde gjøre, var at føde de Levende, og denne Tro, var nu bleven rokket paa en saa følende Maade.

Det natlige Søslag.

(En historisk Skizze.)

For kraftigere at beskytte sin udbredte Handel, udrustede det ostindiske Compagnie i Holland i Aaret 1615 en Flaade paa 7 Skibe, og overgav en meget øvet Sømand, Joris van Spielbergen, Befalingen over samme.

Det Kongelige spanske Raad i Peru havde imidlertid neppe faaet Efterretning herom, førend det besluttede paa enhver mulig Maade at søge at tilintetgjøre denne Flaade, der, trods det ringe Antal Skibe, desuagtet forekom det høist farlig, og da det ikke vovede at møde de øvede Hollændere paa aaben Sø, foredrog man at ligge paa Luur efter dem i Havnene, for der paa samme Tid at kunne angribe dem fra Land- og Spsiden.

Kun den spanske Admiral, Don Rodrigo, en Slægtning af Vicekongen i Peru, jatte sit

ungdommelige Overmod mod denne vel overlagte Plan, og forsikrede, at han (saaledes lode hans egne Ord) tiltroede sig med ifkun tvende Skibe at opfange disse unge hollandske Hunde og forsagte Strukthøns, allerhelst siden de, ifølge sikre Efterretninger, havde udholdt en svær Storm ved Gjennemseilingen af det magellanske Stræde, og herved, yderst svækkede, sikkert vilde overgive sig til ham, uden at løsne et Skud.

Vicekongen fandt Behag i denne stolte Forvovenhed, han fæstede Lid til Don Rodrigo og gav ham en Flaade af 8 Skibe, for virkelig at opspøge Hollænderne i aaben Søe. Admiralskibet Jesu Maria, kaldet var besat med 460 Mand og 24 Kanoner; Vice-Admiralskibet, Santa Anna med 300 Mand og 1. Kanoner; det tredie Skib de Carmes, førte 200 Mand og 8 Kanoner; det fjerde Skib, St. Diego, et lignende Antal af Folk og Skyts; det femte Skib, Maria del Rosario, 150 Mand og 4 Kanoner, og de tre sidste Skibe vare uden svært Skyts, kun bemandede med Soldater.

Den hollandske Admiral van Spielbergen erfarede vel ogsaa fra sin Side, betimelig nok, at denne fjendtlige Flaade var stukken i Søen

i den Hensigt at tilintetgjøre ham, men han gik ikke destomindre i Land med sit Mandskab paa Den Santa Maria, gjorde stort Bytte i de der-værende spanske Etablissemens, og erobrede, da han knap var seilet detsfra, et med Oliver og rede Penge rigt ladet spansk Skib, hvilket han, efterat det fanane Mandskab og Ladningen var bragt i Sikkerhed, flux lod bore i Sønt.

Neppes var imidlertid dette Bytte erobret, førend man ogsaa i det Fjerne saa Wimplerne af den fjendtlige spanske Flaade, der med fulde Seil styrede løs paa Hollænderne, saa at om Aftenen begge Flaader allerede laae tæt overfor hinanden. Den spanske Vice-Admiral Don Pedro Alvarez de Piger, en af de meest erfarne Sømcænd i hiin Tid, lod sin ungdommelige Admiral advare om ikke at vove Angrebet ved den indbrydende Nat. Men den letfindige, altfor hidfige Rodrigo, forblev døv for ethvert forstandigt Raad, seilede dristig løs paa det hollandske Admiralskib, Solen kaldet, og kom det Kl. 10 om Aftenen, saa nær, at han selv kunde tilraabe det, den stolte Opfordring: uden videre at overgive sig. — Men Spielbergen besvarede denne med en fuld Salve af grovt og smaat

Skjts, og saaledes begyndte da virkelig Søslaget under den indbrydende Natts Skygge. Himlen var vel overalt skjult med mørke Skyer, som om ogsaa den havde væbnet sig til Kamp, men desuagtet hvilede Elementerne, og vilde være stumme Vidner, og det dybe Vindstille lod den usynlige menneskelige Kamp kun høres desto mere rædselsfuldt. Trommer hvirvlede, Trompeter blæste, Befalingsmændenes Raab lød; — men Natten tilslørede Alt hvad der skete, ingen Skibslygte var tændt, før ei at tjene Fjenden til Maal, og kun i det brændende Skjts blaalige Lyn gjenkjendte Fjenderne hinanden et Dieblit, og hørte, efterat det flygtige Lyn igjen var opslugt af Natten, kun de Saaredes Jammerffrig, der vare blevne trufne af det lysende Skud. Selv Venner søgte hinanden ofte forgjæves, de turde, trods den Frygt gjensidig at tilintetgjøre hinanden, ikke standse Kampens Raferie, og Tilfældet blev anraabt om, kun at styre Kuglerne mod Fjendehjertes.

Hollænderne havde taget en heldig Stilling og traf næsten ved hvert Skud, saa at det spanske Admiralskib, meget beskadiget, endelig forsøgte at trække sig ud af Karpen; men det totale

Blikstille standsede det, det maatte holde Stand, og vilde sandsynligviis være blevet boret i Grund, hvis ikke et andet spanskt Skib tilfældigviis var kommen den hollandske Admiral i Flanken. — Spielbergen vendte nu Kampen til denne Side, og tilredte ogsaa det andet fjendtlige Skib saa at det begyndte at synke. I denne Nød drev det hen paa en hollandsk Jagt, ved hvilken Mandskabet i Dødsangsten vilde klamre sig fast og frelse sig. Men det blev ogsaa her stødt tilbage og saaledes sank det da kort efter med Mand og Muus. Næppe havde den hollandske Jagt her seiret, før den spanske Admiral, der paany forsøgte Flugten, ligeledes stødte paa den og blev nu tvungen til at bestaa en Kamp med den. Ved de hyppige Krudtlyu bemærkede man snart paa det hollandske Vice-Admiralskib den store Trængsel, hvori Jagten befandt sig, og en Officeer paa hiint, en gammel fortrolig Vaabenbroder af Capitainen paa Jagten, bad Vice-Admiralen om at turde ile sin Ven til Hjælp. Han besteg i dristig Hast med væbnet Mandskab en Baad og styrede jublende med Seierskrig henimod Jagten, for at bringe den Frelse. Men Capitainen, blændet af Skytsets Ild, holdt og-

jaa denne Baad for nærmende Fjender, og medens han tappert slog den fjendtlige Admirals Angreb tilbage, skjød han sin trofaste frelsende Vens Fartøi i Sønf. — —

Da Morgenen endelig gryede efter denne rædselsfulde Nat stræbte flere Skibe, som vare bortdrevne i Mørket, igjen at ile deres Landsmænd tilhjælp. Don Rodrigo havde lagt sig bag ved sin Vice Admirals næsten endnu ubeskadigede Skib, hvor han troede at finde Beskyttelse, men van Spielbergen angreb begge paa ny, og det kom til en ny morderisk Kamp mellem begge Barters Admiral- og Viceadmiralskibe, der forblev uafgjort indtil det hollandske Skib Adolus ogsaa ilede til, og saaledes hjalp at beskyde Spanierne, at de endelig dreve begge deres Skibe tæt op til hinanden og lagde dem bredbords sammen, for fra det ene at kunde flygte over i det andet. Viceadmiralskibet var nu haardest tilredt og truede med at synke først, Alle flygtede derfor over paa Admiralskibet. Men dette befandt sig i en ikke mindre elendig Tilstand; den ringe Deel af Mandskabet, som endnu var i Live, ilede hen paa Forstavnen af Skibet hvor Nogle stak den hvide Fane iveiret, Andre

igjen reve den ned, og besluttede hellere at døe end at overgive sig. Fortvivlelse kjæmpede her imod Fortvivlelse, Feighed imod Mod, Selvopholdelseslyst mod Forragt for Døden, og forglemmende Kampen imod Fjenden, dreve Spanierne, der vare døde for deres Befalingsmænds Røst, hverandre indbyrdes fra det ene Skib over i det andet. Da havde endelig Vinden reist sig og Bølgerne kastede den hollandske Viceadmiral som en Mægler imellem de tvende spanske Skibe; dette gav Spanierne deres Bevidsthed tilbage, de klamrede sig nu fast til det fjendtlige Skib, for at bestige det som Seierherrer, men bleve ogsaa her slagne tilbage, og den spanske Admiral forsøgte nu, med fulde Seil og begunstiget af Vinden, endelig sin sidste Frelse i Flugten. Tvende hollandske Skibe forfulgte ham, indtil Ratten igjen skjulte ham — man har aldrig siden hørt det allerringeste fra ham. — Smidlertid havde van Spielbergen, efter lang haardnasket Modstand, endelig erobret det spanske Viceadmiralskib og gjort Mandskabet til Fanger. Dette skulde nu, tilligemed Viceadmiralen Don Pedro Alvarez de Piger, fremstilles for Seierherren. Men Don Pedro paastod ikke at ville

forlade sit Skib før efter den næste Nats Forløb og foregav i den Henseende, at have aflagt et høitideligt Løfte. Det blev tilstaaet ham, og Seierherren van Spielbergen beqvemmede sig til selv at besøge den heltmodige Fange paa hans halvt splintrede Skib. Her fandt han Don Pedro med Resten af sine Officerer rolig ved Aftensbordet, tvende ranke Unglinger, hans Sønner, sad ved hans Side. Den gamle Viceadmiral reiste sig langsomt fra sit Sæde, da van Spielbergen traadte ind i Kabytten, hans graae Haar var endnu fuldt af Blod, og med skjælvende Haand rakte han Seierherren et Bæger Viin:

„Bær mig velkommen, Hr. Admiral,“ udbrød han, „J har fuld Ret til at være min Gæst. Tag dette Bæger! Vi tømme ikke saa let et igjen tilfammen!“

Spielbergen drak, og da han igjen vilde gaae og rakte sin Fange Haanden, sagde Don Pedro: „Jeg ønsker Eder idag af Hjertet en god Nat; thi J har fortjent den, gid J i Morgen tidlig til Gjengjæld ogsaa af Hjertet vil ønske mig en god Morgen!“ Dermed adskildtes de.

Men da den næste Morgen gryede, var det erobrede Skib forsvundet. Don Pedro havde nemlig vel beregnet, at det formædelst de store Beskædigelser, kun i faae Timer kunde holde sig over Vandet; og med den faste Beslutning hellere at kaare Død end Fangenskab, havde han formaaet dem, der vare omkring ham, til med ham her heltmodigen at vente deres Undergang. Saaledes vare de da alle i den dybeste Tausshed, paa det at ingen Lyd skulde foraade deres Flugt til Dybet, og hemmelighedsfuldt under Nattens Mørke sjunkne til Havets Bund.

Spielbergen stod forstenet paa Dækket, saae veemodigt paa Bimlerne af de sjunkne Skibe, hvilke endnu svømmede om paa Havets Overflade, og idet han udstrakte sin Haand imod Morgenskyerne, udbrød han: „God Morgen Don Pedro!“

Livet er en Drøm*.)

(Sidestykke til Abu Hassan og Jeppe paa Bjerget.)

Hertug Philipp af Burgund (den Gode) pleiede ofte at omtale, hvor ustadig Verden var, og hvor lidet man kunde stole paa den. Da han en Nat gif omkring med nogle af sine Folk, fandt de et Menneſte, der beruset og oversmurt med Ekarn, laae paa Baden i en ſaa dyb Søvn at man ikke var iſtand til at vække ham. Hertugen lod ham bringe til ſit Slot, for med dette Menneſte at viſe ſine Hoffolk, hvad Verden var.

Dette ſkeete. Hertugen beſalede, at afklæde den Beruſte, paatrække ham en fin Skjorte, lægge ham i den fyrſtelige Seng, og ſtrax om Morgenen opvarte ham i alle Hendeender ſom en Fyrſte. Alt blev punktligen opfyldt. Da

*) S. El viage entretenido-por Augustin de Rojas.

Manden om Morgenen vaagnede af sin Huus, viste sig Hertugens Kammerherrer og spurgte ham, af hvilken en Farve han ønskede en Klædning. Han var ikke lidet forundret ved at see sig i et saa herligt Gemak, omgiven af saa fornemme Herrer, og betragtede dem, uden at sige et Ord. Han kunde jo ganske tydelig erindre sig, at han, for et Par Timer siden, havde druffet i Bærtshuset, og at der i hans Huus, der befandt sig i Nærheden af Slottet, gik en uhyre Blæsebælg, da han var en ærlig Smed. Høffolkene bragte ham nu en prægtig Klædning, og rakte ham Band til at vadske Hænderne i, hvilket han afflog som en usædvanlig Bequemmelighed. Han svarede slet ikke paa noget som helst Spørgsmaal, og da han saae ud af Vinduet, og blev sit lille Huus vaer, sagde han halvhoit til sig selv: „Milde Himmel, er det ikke min Smedie? Drengen hist, der spiller Top, er jo min Søn, Bartolillo? Konen, som hist spinder ved Døren, er jo min Kone, Torivia! Hvem har da sat mig ind i al denne Herlighed?“ — Endelig maatte han sætte sig til Taffels og Hertugen iagttog nu alle hans Bevægelser.

Genimod Aften gav man ham saamegen Viin, at han snart igjen var i en saadan Tilstand, som den, hvori man havde fundet ham paa Gaden, og næppe var han igjen sovet ind førend man klædte ham af, gav ham sine gamle Klæder paa, og bar ham hen til samme Sted, hvor man Dagen før havde fundet ham. Derpaa gif Hertugen med et talrigt Følge hen til ham, lod ham vække, og spurgte ham, hvem han var. Forfkræffet gav Manden til Svar: Efter Alt, hvad der i de sidste to Timer havde mødt ham, vidste han ikke ret at kunde sige, hvem han var. „Og hvorfor ikke?“ spurgte Hertugen. — „Kjære Herre!“ svarede han, „jeg er en Smed; jeg gif for omtrent to Timer siden hjemme fra, og drak mig en Kande Viin i Bærtshuset, og da Sønnen overvældede mig, blev jeg liggende her. Imidlertid har jeg drømt at jeg var bleven Konge, blev opvartet af mange Herrer, havde smukke Klæder paa, sov i en herlig Seng, aad og drak ret kosteligt, og jeg var saa sjæreglad over det hele Liv, at jeg næsten var ude af mig selv af Glæde; men jeg mærker nu nok, at det hele var en Drøm.“ —

„Seer I nu, mine Venner,“ — sagde da Hertugen — „det er et Billede af Livet! Alt er kun en Drøm; thi skjøndt alt dette virkelig er hændet ham — som I vide — troer han dog, han har kun drømt det.“

*

*

*

Hvor lykkelige ville vi ofte ikke være, dersom vi, ved Tabet af et eller andet Gode, som vi med overdreven Smerte mindes at have besiddet, kunde sige os selv: „Det var kun en Drøm.“

Aneedote.

Noogle Borgere indsendt sig hos en hollandsk Ritmester og klagede over, at man havde udplynret dem. „Ere I ogsaa overbeviste om, at det vare mine Folk?“ spurgte han. De meente jo. „Lode De Eder beholde Noget tilbage?“ vedblev Officieren at spørge. „Blot en lille Færepenge,“ var Svaret. „Ja saa maa I henvende Eder til en Anden, mine Venner; thi mit Mandskab levner Intet.“

Lykkens Ustædighed.

(En Fortælling af Fr. Kind*.)

Min Fodvandring syntes at opfylde Alt, hvad jeg havde lovet mig af den. Den friske Bjergluft har styrket mit Bryst, disse Egnes raae Naturskønhed har virket opmuntrende paa mine Sanser; Bjergboernes jevne Godhjertighed er velgjørende for mit Sind — og dog, Du mit Kjæreste paa Jorden! er jeg sørgmodig. Da en stærk og vedholdende Regn, der i den forløbne Nat har udviklet sig af Uveirsstyrer, idag paa Lægger mig en Rastdag, saa veed jeg ikke at anvende Gensomheden i denne Landsbykro bedre, end ved, paa en rigtignok kunstløs Maade, men, saaledes, som mit Hjerte indgiver mig det at ti. melde Dig Marsagen til min mørke Stærning,

*) Fra Zeitt. f. d. eleg. Welt, Juni 1826

Du erindrer Dig sikkert endnu fra vore Samtaler en af mine akademiske Venner, ved Navn, Hartmann. Jeg erfarede efter hans Afreise kun saa meget, at han havde faaet et Præstekald her i Berdorf, og nogle Aar efter var bleven meget lykkelig gift. Det sidste vidste jeg kun af hvad jeg havde hørt; thi vore Breve vare, som det gjerne pleier at hændes, først blevene sjeldnere og sjeldnere og endelig aldeles udeblevene. Nu da Kirkebyen kun laae en lille Miils Vei udenfor den Retning jeg tog, kunde jeg umulig afholde mig fra at gjøre denne lille Omvei. Jeg fattede det Forsæt at tage Mattheherberg her, og glædede mig ikke lidet til uventet at overfalde den længe savnede Ven ved sit eget Arnested.

Min glade Forventning blev imidlertid stuffet. Jeg erfarede strax her i Bærtshuset, at jeg endnu iforgaars vilde have truffet min Ven her, men at han tidlig igaar Morges var reist paa nogle Dage til sin Kone, der, for sin lidende Sundheds Skyld, opholdt sig i Badet i Grünthal. Som Aarsag til hendes Sygelighed angav Bærtinden en heftig Skræk, traak paa Skuldrene med den meest velmeente Medliden-

hed, og henviste mig om nærmere Efterretning til Stedets Rantor, der tilforn havde været Præstens Lærer, og endnu bliver æret af ham som en Fader.

Jeg opsogte da ogsaa denne endnu i Tusmørket, fandt en meget velvillig, næsten 70 aarig Olding, gav mig tilkjende for ham som Hartmanns Universitetsven, og bad ham derpaa om at give mig nogen Efterretning om ham. Han nødte mig til at gaae ind i en af Bønner og Meloner omgivet Løvhytte i hans til Præste- og Kirkegaarden grændsende Blomsterhauge, og fortalte mig omtrent følgende:

„Den nuværende Præst, med Fornavn Henrik, var en Søn af den Forrige, og gif i sine tidligste Aar i Skole hos mig. Allerede dengang opstod der et inderligt Venstabs imellem ham og en anden noget ældre Dreng, Gotthelf Winter, en Huusmands søn heraf Byen; dette bevirkede da ogsaa, at Gotthelf turde tage Deel i den Underviisning, salig Sognepræsten gav sin Søn. Saaledes vorede Drengene op med hinanden, vare altid, ikke blot i Læretimerne men ogsaa i Mark og Skov, hos hinanden, og bleve, først af Præsten og siden af det hele

Sogn, kaldte David og Jonathan; Gotthelf som den ældre og langt kraftigere, forestillede der ved David, Henrik, som den yngre og blidere, Jonathan.

Henrik kom i sit 14de Aar i Skole i den nærliggende Ståd, men Gotthelf begyndte at gaae sin Fader tilhaande med at fælde Træer, hvormed denne fornemmelig ernærede sig, og gjald inden kort Tid for den dygtigste og dristigste blandt alle hans Lige. Ofte gaves der ogsaa Veilighed for ham at udrette et Grinde til Staden og han undlod da aldrig at see ind paa Skolen til sin Henrik. Men naar denne engang slap ud i sine Ferier, løb Gotthelf ham sikkert hver Gang imøde et langt Stykke ad Veien, og havde om det ogsaa kun var at opstille Doner til Kramsfuglefangst, stedse forberedet ham nogle Fornøielser, der endnu saa temmelig erindrede om deres forrige Kammeratskab.

Da Henrik blev Student, viste Gotthelf sig vel noget mere tilbageholdende imod ham, fordi han troede, at den forrige Fortrolighed ikke mere sømmede sig for ham, Huusmandssønnen og Skovhuggeren; men Henrik blev næsten for første Gang heftig derover, og saaledes blev

det da for Diebliffet ganske ved det Gamle. Iøvrigt var dette Forhold høift fordeelig for Gotthelf. Han følte sig ligesom hævet ved sin Ven; han vaagede paa det omhyggeligste over sin Adfærd, og undgik Alt hvad der havde kunnet fremstille denne Forbindelse som uværdig, han søgte, saavidt hans indskrænkede Omstændigheder tillode det, bestandig meer og meer at udvide sine Kunskaber og sin Dygtighed. Desuden vidste han ved flog Sparommelighed at lægge saameget op, at han engang kunde besøge Henrik paa Universitetet, omendstjøndt dette ligger 20 Mile herfra.

Ungdomsaarene løb hen; Gotthelfs Fader var død, og han havde faaet Huset efter ham. Derhos var han bleven en rank, kraftfuld Mand, der var Ansører ved hvert med Fare forbundet Foretagende, og havde let turdet banke paa hos de fineste og meest velhavende Gaardmandsdøttre uden at berygte nogen Kurv. Men Gods og Guld var ikke hvad han søgte, og han havde allerede forlængst fæstet sit Blik paa en fattig, men vakker og smuk Bjergmandsdatter, der næsten fra Barndommen af havde tjent paa det en lille Miilsvei herfra liggende Hammerværks-

gods. Da Begge vare vante til Arbeide og tillige fulde af Tillid til Gud, saa var der intet tveien for deres Giftermaal, og saaledes havde da den unge Hartmann, der imidlertid var vendt tilbage og bleven Kapellan hos sin Fader, den Glæde at kunne læse Betsignelsen over sin Gott-helf og hans raske, fornøiede Christel som første Brudepar. Fra nu af var den beskædne Skovhugger vel ikke længer at bevæge til for fremmede Bidner at gjøre den gamle Fortrolighed gjældende, dog gaves der Dieblikke, da Fornavnet Henrik og det broderlige Du endnu som tilførn strømmede fra hans fulde Hjerte.

Ræppe var den smukke Bjergmandsdatter selv gift, førend det forekom hende uomgængeligt nødvendigt, at ogsaa Hr. Kapellanen maatte søge og finde en Kapellaninde, og en lille Plan hertil var ligesaa snart lagt. Denne var ingen anden, end at den unge Hr. Præst og Mariane, den rige Hammerværkseier Herfurths eneste Datter, hvem hun fra Barnsbeen havde opdraget og elsket som sin Diesteen, maatte blive et Par.

„De veed sandsynligviis,“ vedblev den selvgraa Olding, med noget Lune, idet han skjød sin fløiels Kallot ned over Dret, „at Fruentimmer

naar de ville stifte Egtefæber, ikke slippe noget Middel, der kan føre til Maalet, af Dinene. Saaledes havde da ogsaa Md. Christel, i det visse Haab, at Kapellanen ogsaa skulde være med ved Daaben, dog uden først at gjøre sin Mand til Fortrolige, allerede for længe siden afgjort med denne, som Noget, der fulgte af sig selv, at Mariane skulde staae Fadder til deres første Barn. Hun fødte en rask, sund Dreng, der efter Faderen, blev kaldet Gotthelf, og Alt gik som hun vilde — kun med Undtagelse af at Kapellanen var kaldet hen til en Syg i et Annexogn, og at derfor den Gamle døbte Barnet. Nu maatte hun vel tage Manden paa Raad med, og han fandt Sagen ret klog og nyttig. Men da han ved Leilighed havde følt sig for hos sin Ven, men denne, uden at indlade sig derpaa, havde erklæret, at Kaldet var for lidet til at ernære to Familier, maatte Planen for det første sættes til Side.

Omtrent et Aar efter gik den gamle Sognepræst heden, og nu gjaldt hos den gode Christel dette Giftermaals Anliggende allerede for saa godt som afgjort. Mariane maatte naturligviis ogsaa bedes til det andet Fadder Gilde, og det

andet Barn, ligeledes en Dreng, blev opkaldt efter Faderens Vens, Henrik. Den unge Moder som ved denne Leilighed atter med megen Nørrighed selv overtog en Værtindes Embede, var inden søie Tid fast overtydet om, at — som hendes Mand ofte sagde — Træet vel ikke faldt ved det første, dog — som han rigtignok ikke havde sagt — nok med det andet Slag, eller med andre Ord, at Hr. Pastoren havde fastet et Die paa Mariane, der jo ogsaa var hans Skriftebarn, og at hun vel havde fastet flere end eet Die paa ham.

Hun havde ei heller blot ladet sig vildlede til at see hvad hun gjerne vilde. I det mindste roste Mariane, kort førend hun igjen steg i Bognen, Præsten særdeles meget for sin kjære Veninde, og forsømte fra den Stund af, selv naar hendes Fader fik Forfald, ingen Prædiken; idet mindste faldt ogsaa Præstens Blik nu langt ostere end tilforn, og især ved Steder, der ret strømmede ham fra Hjertet, hen paa den tilgittrede Stoel, der tilhørte Hammerværkseieren og hans Familie.

Derved lod det imidlertid ogsaa til at beroe. Den unge Præst blev ved at leve, som

han pleiede, blot for sine Bøger, nævnte, naar han besøgte Winters aldrig Mariane, og yttrede selv, naar Christel paa en fiin Maade bragte Talen paa Herfurths, i det høieste saa meget at Faderen var en ret vakker Mand og Datteren en meget sædelig og velopdragen Pige. Ja, da endelig Madam Skovhuggerfsken slet ikke længer kunde holde ud at see derpaa mere, men efter at hun engang havde sat den fedeste Fløde og et Fad af en af hende selv udvalgt Buss Jordbær for den ærede Gjæst, temmelig tydelig vovede sig frem med sine Tanker, gav han, hurtigt afbrydende, omendssjøndt ikke uden Forlegenhed, at forstaae, at Mariane dog havde een Feil, nemlig, at hun var meget for riig.

Om end denne Feil paa den ene Side forekom Giftermaals Stifterinden meget tilgiveligt, saa troede hun paa den anden ogsaa at have læst tydeligt nok i Pastorens Sjæl til at turde vove Noget paa egen Haand. Hun begav sig derfor en Søndag Eftermiddag, stadselig pyntet efter vort Sogns Stik, med begge sine Børn paa Veien til Jomfrue Fadderfsken, erfarede snart heelt af denne, at hun ikke i mindste Maade var ugunstig findet mod Hr. Pastoren; bragte

da Hr. Herfurth i bedste Lune smøgede sin Bibe under Lindetræerne i Gaarden, og ret venligt klappede Børnene paa de friske, røde Kinder, Talen paa en lille Dattersøn, som han jo kunde have naar han blot vilde, og nævnte tilsidst, da hiin optog hendes Spøg vel, den kjære Hr. Pastor i Bergdorf, der sikkert vilde være en ligesaa antagelig som taknemmelig Svigersøn, men sikkert, af alt for stor Betsedenhed, neppe havde Mod til at frie til en saa riig Pige.

Der gik, som man pleier at sige, paa en gang et Lys op for den lyttende Hammerværks-herre. „Holla!“ sagde han, idet han hastig bankede sit Merskumspibehoved ud paa Steenbordet — „hænger det saaledes sammen? Saa det er derfor, at Mariane altid saa tidlig om Løverdagen lægger sit Søndagsstads i Orden og beder mig saa smukt, at jeg dog ikke skulde forsumme Kirken? Nu, nu! Rigdom hist, Rigdom her. Jeg har ogsaa været fattig, saa fattig som en Kirkerotte, og Gud har velsignet mig. Desuden er den geistlige Stand den ærværdigste, en Madam Pastorinde tør efter Fruen paa Godset altid holde sig for den første, og — han studerer sig jo ganske bleg og mager — til

Superintendent kan han ogsaa bringe det, om han ellers vil: Altsaa — hvis han vil have min Pige — nu! saa kan man jo altid tales nærmere ved om den Sag. Hvad Mariane angaaer — nei, see Christel, staaer ikke den Skjelm paa Luur derhenne ved Vinduet, og spiller endogsaa maaskee under Dækket med Dig — nu hvad hende angaaer, saa veed jeg allerede hvad Klokken er sloget! hun vil vist ikke græmme sig ihjel over det Forslag!”

Madam Christel var nu noksom paa det Nene med Sagen, til at hun kunde tiltræde Tilbageveien med det gladeste Hjerte, og — for at fatte mig i Korthed — Pastoren, der allerede kun havde givet Mariane alfor dybt Indpas i sit Hjerte, lod sig af Winters bevæge til at frie til denne i sit Livs skjønneste Blomster værende Pige, og fik strax det hjerteligste Tiliagn saavel af Fader som af Datter. Man havde i mange Tider ikke seet noget skjønnere og elskværdigere, og derhos ogsaa af Alle i Sognet mere elsket Brudepar, og paa det at deres Lykke ikke heller skulde savne det Ndre, gav den rige Hammerværkseier sin Datter et Udstyr, hvorover en adelig Frøken ikke havde behøvet at skamme

fig. Hof sagt, da den unge Fru Pastorinde kom til Gaarden, fulgte der efter hende en lang Række Bogne, der vare smykkede med Spinderotte, Baand og Krandsje, høit oppakke med Huusgeraad, og til hvilke der endnu tilsidst sluttede sig en splinterny, smukt lakeret, med to modige, meklenborgske, kastaniebrune Hingster forspændt Kalesche. „Den skulde J have, for at J ogsaa imellemstunder kunne besøge mig!“ raabte den ret rørliche Svigerfader ned til dem fra Sadlen, gav sin Hest af Sporerne, for saaledes baade at blive frie for Tassigelsen og for Afsteden, og travede afsted, idet han lystig fløitede for sig selv, henad Veien.

Jeg forbigaaer et Tidrum af henved tre Fjerdingaar, i hvilket det nye Egtepar indrettede sig paa det beqvemmeligste og fredeligste, og bestandig mere vandt alle Sognefolkernes Kjerlighed. Men ligesom næsten ingen Uge gik hen, uden at Begge, idetmindste een Gang, havde besøgt Svigerfaderen, saaledes skulde da ogsaa dette skee en smuk Sommerdag. Bognen holdt med glimrende poleret Seletøi for Præstegaarden, de fyrige, brune Hingster stampede og skræbede med Foden. Egteparret steg i Bognen, og den

unge Pastor, der fra Ungdommen af bestandig havde havt Øvelse i at kjøre, lod Karlen blive tilbage og tog selv Tømme og Bidst i Haanden.

De rullede let og lystigt henad Beien igjennem det saakaldte Unterdorf, da den unge Kone paa Engen udenfor Landsbyen blev den saakaldte Hyrekone vaer, om hvem jeg, førend jeg gaar videre, dog først maa berette Dem Noget, i hvor besynderligt det end maa klinge.

Der gives maastee intetsteds her i Landet nogen Landsby, i det mindste ingen i den her-værende Egn, hvor der ikke findes en eller anden af Naturen eller Lykken, eller ogsaa af begge paa engang, stedmoderlig behandlet eller forsvømt Skabning, som tjener Bønderne, uagtet deres Godhjertighed og til Trods for al Lære og Advarsel, enten til Maal for Spot og ubetænktomt Spøg, eller vel ogsaa betragtes af dem med Frygt og Rædsel. Næsten skulde man tro, at Landsbylivets Sneverhed, at Savnet af Ryheder paa en vis Maade kræver en saadan Gjenstand, som man kan drille og bespotte, eller for hvem man gjensidig kan gjøre hinanden bange; thi næppe er et saadant ulykkeligt Væsen død, før inden

fort Tid et andet, tilforn ubemærket, træder i det forrige's Sted.

Til denne rædselvækkende Art hører nu Hyrefonen, der vel har dette Navn, enten fordi hun boer i en Lade bagved Hyrehuset, eller fordi hun, naar hun ikke gaaer om og betler og synger for Dørcne, vogter Geder, Gjes og Høns. Ingen veed den Gamles Navn, selv ikke de Ældste i Menigheden; dog er der ingen Tvivl om, at hun er født i Landsbysen, og skal længe have færdeedes omkring imellem Krigsfolkene, og i sin Ungdom have levet i meget gode Omstændigheder. Sildigere, da hun er nedsjunken til Landstrygeriske og bleven sygelig, har man ladet hende transportere fra det ene Sted til det andet, og det herværende Politi har maattet skaffe hende Forsørgelse — hvor ussel denne er, kan De vel tænke Dem. Men Enhver, der kan, undviger hende allerede langt borte; de unge Piger slaae Kors for hende og ingen Jæger gaaer hende forbi, uden at sende en Forbandelse efter hende. Intet Under da, at den væmmelige Gamle, uagtet et Skin af Hellighed, nærer en skjult Ondskab, eller er halv vanvittig, og derfor i den hele Egn snart gjælder

for en Dvægdoktorste og Prophetinde, snart for en Hex og Besat.

Ræppe havde derfor Hyrekonen, der rigtignok med sine mørke glødende Dine, med sine vildehængende graae Haar, og med de Pjalter, hvori hun er hyllet, frembyder et sandt Rædselssyn faaet Die paa Bognen, førend hun, efter sin Sædvane, løftede Rjæppen, som hun betjener sig af til at drive Dvæget, tre Gange høit iveiret, og med en hylende Stemme begyndte at synge:

„Før Natten graa sig Lykken vender
Tidt fra den lyse Morgenstund.“

Præstekonen foer sammen og raabte blegnende til sin Mand: „Lader os vende om og fjøre til Oberdorf! Vi have jo desuden saa længe ikke seet ind til Winters!“ Præsten søgte at faae hende derfra, men gav, da hun bestandig ængsteligere bad ham derom, endelig efter, og dreiede om. Da de imidlertid vare komne ud i det Frie, og Veien tillod det, kunde han ikke afholde sig fra venlig at bebreide hende denne Haardhed mod et ulykkeligt, allerede ved den almindelige Foragt dybt nok nedbøiet Væsen.

Pressen. Oktoberkvartal. 7

„Og hvad vil Du da?“ — tilspøiede han — „er det hun sang, ikke et Vers af en from Digter, skrevet til Trøst for alle dem, der føle sig ulykkelige?“

Omendskjøndt Præstekonen i Almindelighed indrømmede sin Uret, paaastod hun dog, at det, uagtet al hendes bedre Vidende og Villie, var hende aldeles umuligt at blive Herre over sin Afsty for den gamle Betlerske, og forklarede dette endnu yderligere saaledes: „Det er jo netop det, der forekommer mig besynderligt, ja i Sandhed rædselsfuldt ved hende, at i hendes Mund det Gode syntes at forvandle sig til Ondt, Trøsten til Trudsel. En Vidende kan tilraabe sig deslige Linier, men tænk selv, kjære Mand; til os, et lykkeligt ungt Par, til mig, der med lange Haab gaaer et vigtigt Dieblif imøde — til os, der ville hen til vor dyrebare gamle Fader, i en saa herlig og deilig Morgenstund! Hu! det kom mig for, som om Døden gik over min Grav!“

„Jeg vil sige Dig Alt,“ — vedblev hun, da Manden endnu bestandig rystede paa Hovedet, men derhos saae ned paa hende, fuld af kjærlig Belymring — „jeg kan, jeg kan jo ikke

gjøre for det, om jeg i den Gamle seer en skadefroe Vanhelds-Prophetinde. Jeg kunde vel være en 11 Aar gammel, da jeg en Dag fulgte med min Moder ned til Høstfolkene paa Marken. Jeg sprang foran. Moder var saa glad over, at Gud saa rigelig havde velsignet Høsten — da sad Hyrefonen paa Hug ved Veien, ved Siden af et forfaldet, mosbegroet Steenkors, og da hun havde faaet en Gave af min Moder, sang hun, ligesom til Taksigelse, den Vise efter os: „Hvo veed hvor nær mig er min Ende?“ Min Moder havde indtil den Stund været blomstrende og frisk, ja et Billede af Sundheden, men paa Tilbageveien, da vi bleve overfaldne af et Uveir, følte hun sig stærkt ophidset af at gaae i den lumre Hede, hun drak en kjølig Lædskedrik, faldt i en hidsig Feber, laae otte Dage eiter i Liigkisten, og da man bar hende bort, blev den samme Sang sjungen.“

Sognepræsten mærkede nu tydeligt, at denne Samtale altsor meget angreb den mellem frygtssom og salig Forventning svævende unge Kone, ud-satte derfor til en mere passende Leilighed at faae hende denne lille Dvertroe ud af Hovedet, og ledede Samtalen hen paa en anden muntre

Gjenstand. Dette blev ham saameget desto lettere da de imidlertid havde naaet Gotthelfs lille Huus. Men her var Ingen hjemme. De fik a; den gamle Udslytteriske at vide, at Skovhuggeren allerede ved Daggry var gaaet ud paa Arbeide med flere af sine Kammerater, og at Christel med begge Børnene var fulgt efter ham henimod Kl. 8 for at bringe ham Frokost.

Præsten lod da de muntre Brune paa ny, lette og lystigt trave henad Hammerværket til, og det milde Landskabs høie-Inde gjengav ikke blot ham, men ogsaa hans Kone ganske den forrige Munterhed. De tjørte over en grøn Bakke; paa venstre Side laae en dyb Dal med en sølvklar, rislende Bjergstrøm; langt henne paa høire Side hævede sig steile Klippevægge, hvis Toppe vare kronede med Naaletræer; Solen skinnede klar, Fuglene quiddrede, Bjerg høiene gjenløde af Dregslag. „Skjøn er, o Gud! Din vide Jord!“ udbrød Konen med dyb Følelse, og heldede sit Hoved med de sorte Lokker op til den ulykkelige Mages Barm — da pludselig et jublende Raab lød ned fra en af Klippetoppene og en kjæmpemæssig Gran rullede ned fra den odrette Bæg med lydelig tordnende Brag. He-

stene bleve skye og steilede; det var umuligt at standse dem; de rasede i mangfoldige Retninger omkring og over den grønne Bakke, over de frist maiede Høstakke, over Steensmuld, gennem en Huulvei og derpaa ned, ned mod den gabende Afgrund. Allerede var der ikke at tænke paa Frelse, da Gotthelf, der havde hørt Skriget, og gennem et for ham velbekjendt, nærmere førende Svælg, mindre havde klavred end styrtet sig derned, kastede sig med en saadan Kraft imod de vilde Heste, at de, idet de steilede tilbage, itubrøde Bognstang og Bogn, og nu, skummende, brusend eog zittrende stode stille. Præsten blødte, men var imidlertid kun let saaret paa Haanden, hans Kone syntes ubeskadiget, men laae i en Afmagt, der lignede Døden. Henrik og Gotthelf løftede hende ud af Bognen og lagde hende i Græsset. Skovhuggeren øste med Haanden Vand af en Steenrevne, men endnu vilde der ikke vise sig Tegns paa Liv. „Gud være lovet!“ raabte Skovhuggeren — „derhenne kommer Christel, hun veed sikkert Hjælp! — Hurtig Kone, kast Gotthelf i Græsset! — Skynd, Dig, skynd Dig!“

Men den Ulykkelige lagde kun det yngre Barn fra sig, sank selv paa Knæ, og løftede den ældre Dreng, Præstekonens Gudsøn iveiret, og hans Hoved sank tilbage over hendes Skuldre. Han havde, medens hans Moder slog Hør, træt af at springe og løbe omkring, lagt sig bag ved en Høstak, og var faldet i Søvn, de rasende Heste vare med Vognen faret over ham; Barnet, med de endnu for faae Dieblikke siden friske, æblerøde Kinder, var nu blegt og dødt! — — Hithenne, hvor de mange Blomster smile imellem Liigstenene, hist hvor Maanen blinker ned fra den dunkle Skye, er det fælleds Hvilested for Præstekonens Gudsøn — og hendes eget, dødsfødte Barn.

Dette fortalte Oldingen mig, og var saa bevæget, at han ikke længer kunde tale. Jeg trykkede taus hans Haand og vi adstildtes. Men det jeg havde hørt veeg aldrig af min Erindring, og selv i Drømme seer jeg Billedet af den ulykkelige Moder og af den unge Præstekone, der kun vendte tilbage til Livet, for ved det forfærdende Syn igjen at kastes til Jorden. — Ja, min Elskede! Der maa gives et Sted, hvor Meget bliver anderledes! Hvorledes? Et ret-

færdigt og alljærligt Væsen skulde ofte lade Dyden lide og Lasten triumphere, ja vel endog med Rolighed gaae Døden imøde? det skulde føre den Ustydige, den Fordærbelse imøde, han vil undgaae, og ikke sjeldent selv krone en Midtings frækkeste Bovestykke med det lykkeligste Udfald — hvis denne Jord var vor eneste Bestemmelse, hvis den var mere end et Forberedelsessted, end en Opdragelsesanstalt for et høiere Liv?

Noddeskallen.

(En Fortælling af Concordia.)

Lynde og næsten uendelig fine ere Hedderkoppenes Traade, eller Silkeormens Spind; men endnu tyndere, endnu meget, meget finere ere hine Traade, hvilke sammenbinde eller indvikle de menneskelige Skjæbner. Skjøndt Historie- og

Romanfkrivere forlængft have gjort os opmærksomme herpaa, kan dog Fortællingen om en ung Mand, der ved en Nøddeskal bragtes i Skjændfel og Glendighed, ikke være ganske overflødig.

Bendorf — en raff Yngling, fuld af Følelse for Ure, Ret og Frihed, med ædle Grundfætninger og ubesmittet Retfchaffenhed — havde fuldendt fine Studier. Var end Hovedet fuldt af Videnskab, var dog derfor Hjertet ikke tomt paa Enthusiasme for alt Skjønt og Godt. Fast og streng imod fig selv, var han, desto værre, meer eftergivende end Epheuraften imod Den, til hvilken han hang fig; og stedse hang han ved Nogle eller Noget.

Hans varme Tone i Samtaler, hans Ords og Afdærds originale Præg, hans Frihed i at tænke og udtale den fri Tanke, samt hans Mod i at spotte forældede Fordomme, gjorde ham snart bemærket. Mange Mænd, især de gamle rystede stiltiende paa Hovedet; Andre, og fornemmelig de, der hidtil selv havde angivet Smagens Tone, dadlede høit det unge Bruushoved, ikke fordi han bruste, men fordi han overtraf dem i Vid og Viden; men ogsaa Mange elskede ham, og tilhvidstede ham sagte: „Bravo, unge

Mand! Frøet spirer i Dig, vær virksom, og det vil herligt udvikle sig!"

Geelt anderledes modtog det smukke Rign ham. — I enhver dannet Kreds var han velkommen, og der var ingen ung Pige, der gjorde sig nogen Samvittighed af, at lade en stiv og strunt Høivelbaarenhed, trods Gallauniformen, blive staaende for at give sig i Snak med den unge Supernæmercør Secretair; heller ikke var der nogen moderne Dame, der ikke den næste Aften eftersnakkede hans Dom over Skuespil og Skuespillere; ligesaa lidt, som der var nogen Matrone, der ikke med sand Medlidenhed udbrød: „Et dannet, ungt Menneske, dersom han dog blot gif flittigere i Slotskirken!“ — I maangt et Selskab, hvor man hidtil kun havde spillet l’Hombre, spillede man nu, for at være ham til Behag, Whist, der den Tid ikke endnu var i Mode. Kort sagt: han var yndet overalt, saalænge han yndede Alle, uden at foretrække Noget i Særdeleshed.

Men — man kan ogsaa faas for Meget af Friheden; Bendorfs begyndte at vælge og foraste, og snart indskrænkede sig hans Valg blot
L: 111. Analia, blid, smuk, ung, riig, af

uplettede Sæder og Villieuskyld, stred om Rangen med Julie, ligesaa rigt begavet, om mulig smukkere, men mindre god og blid. Hvor Hin rørte, henrev Denne, hvor Hin sølte, spottede Denne. Amalia syntes født til et stille landligt Liv, Julie var derimod ganske skabt for Residensstaden. Julie var vittig og munter, men hvert Ord var koldt beregnet, hver Mine var Udkastet til en Seiersplan; hun vilde have været istand til at regjere et Land og ødelægge det, dersom en Fyrste havde elsket hende, hun var dertil stolt, og ivrigt hengiven til Spil. Havde Amalia mange Veninder, saa var Julie desto rigere paa Venner og Beundrere. Behagede Hin ofte, glimrede Denne ikke sjeldnere, og roste man ofte Hin talte man endnu oftere om Denne; rigtignok var det ligesaa ofte Ondt som Godt, men det var nok for hendes Ergjærrighed, at hun saae sig bemærket.

Bendorfs var længe ubestemt med sig selv om, hvilken af dem han skulde vælge, gjerne havde han, som Fallstaf hos Shakspeare, taget Dem Begge, imidlertid seirede dog hans bedre Overbeviisning over de bestukne Sandser, og hans Valg faldt paa Amalia. Han søgte om

hendes Venſkab, og erholdt det, ſøgte fremdeles om hendes Kjærlighed, ogſaa denne blev ham til Deel. Snart var han hendes erklærede Forlovede, og han ventede nu blot paa, at en Formand i Cancelliet ſkulde ſalig henſøve, og gjøre Plads for ham, for at knytte en uopløſelig Forbindelse med Amalia.

Næppe erfoer Staden dette Arrangement, førend Meget forandrede ſig. Mangen Fader til vorne Døttre modtog hans Beſøg koldere end tilforn, og indbød ham ſjeldnere, mangen Moder ryſtede med en betænkſom Mine ſit Hovedtøi og ſuffede: „De ſlemme Tider! Næppe ſex og tyve Aar gammel, og allerede tænke paa Frierie!“ Mangen Pige fandt hans Næſe nu dog en Smule lidt vel kroget, hans Figur for ſlank og hans Tone for ſelvfløg; og mangen hemmelig Tilbeder af Amalia forſikrede, fra de bedſte Kilder at have den Eſterretning, at Bendorf juſt ikke udførte ſine Embedspligter til Bedkommendes aldeles Tilfredshed.

Men Bendorf, ſkjøndt han ſaae og hørte diſſe og andre ſaadanne Forandringer og Bemærkninger, gif ſin jevne Bei, uden at agte ynderlig derpaa. Ganſke fængſlet til Amalia,

forekom ethvert Selskab ham kjedeligt, hvor han ikke sandt hende. Han anstrængte sig ikkun for at tæfkes hende, og anvendte al sin Aandskraft og sine Talenter for at naae hendes uddeelte Gunst, idet han stedse troede, ikke endnu at være værdig til den Kjærlighed, der fra hendes Side med hver Dag dog blev inderligere og stærkere. Omfider var hans Collega saa høflig at indslumre til Herrens Glæde. Posten stod Bendorfs aaben, og — o Salighed! om en Maaned skulde den tilbedte Amalia være hans Brud.

Enhver af Bendorfs sande Venner ønskede ham nu til Lykke, enhver af hans Fjender misundte ham, og enhver Pige af Amalias Bekjendtskab tænkte sukkende: „Hvem der dog var i hendes Sted.“

Hvad enten det nu var af Mistro til egen ham velbekjendt Svaghed, eller af skaanende Agtelse for Amalias, destoværre ikke ubetydelige Gang til Skinsyge, eller ogsaa af sand Kulde for Alt, hvad der ikke var hende — nok: han havde, siden han tilstod hende sin Kjærlighed, næsten afbrudt al Dmgang med andre Fruentimmer, og ganske den med Julie. Men, i samme Grad, som hans Kulde steg, vorede

Julies virkelig alvorlige Tilbøielighed, jo mere han syntes at forglemme hende, jo oftere tænkte hun paa ham, udfastede ofte allertjærest udrugne Planer; men, trods al Fiinhed stedse forgjæves. Endelig, skjøndt det varede længe nok, blev hun tjed af at ødsle paa den Uværdige en Gunst, til hvilken saa Mange beilede, og tillige rigeligen gjenajældte med gyldne Uhre, Perler og Diomant-smykker. — En Sindsforandring, med hvilken Wendorf var meget tilfreds.

Engang da han, træt af Rescripter og Extracter, paa en lummervarm Sommerestermiddag ilede til sin Udkaarne, fandt han hende ganske alene ved det aabne Vindue, hvor hun læste i en Bog, og tillige, maaskee for at forskorte et kjedsomt Sted, sysselsatte sig med at aabne nogle Nødder, der laae i Karmen. Hun modtog ham, som sædvanlig, paa det Dmmeste; lænet til hendes Arm sad han længe her, og talte om hendes Ynde og sin Kjærlighed, om den herlige Fremtid, der vendtede ham ved hendes Side, og gjennemgik hvert Smaatræk fra deres Bekjendtskabs første Dage. Ganske tabt i sig selv og i Samtalen, greb han, uden at vide hvorfor, eller, som man siger: uvilkaarlig, en

Saandfuld Røddeskaller og fastede dem ud af Vinduet.

„Hvad gjør Du, Bendorf?“ udbrød Amalia hurtig. „Du kunde jo faste Nogen dem i Hovevet!“ — „Det skulde gjøre mig ondt,“ svarede han, gif smilende til Vinduet, og foer endnu hurtigere og meer forskrækket tilbage; thi han saae underneden nogle Damer staae stille og see npeie op. Amalia, hvem hans skisten Farve ikke undgif, skyndte sig, ligesaa ubetænksum til Vinduet, saae ogsaa ud, og hørte tydeligen Ordene: „Jeg takker Dem, Bendorf, for Deres Høflighed! Den er noget nymodens, men mangler ikke den muligst fineste Smag. Maaskee var De bange for, at jeg ellers ikke vilde have seet Dem ved Siden af Deres elskværdige Selskaberinde.“

„Det var Julie Hilmer!“ udbrød Amalia fuld af bitter Vregrelse. „Der har Du gjort en net Streg, hun hader os, uden Deite, dybt nok, og vil nu være sneverhertet nok, til at holde det for en forsætlig Fornærmelse.“

Qvinden, der saa ofte i store og vigtige Anliggender udmærker sig ved en høi Grad af Høimodighed, viser næsten altid i Bagateller en overdreven Vengstelighed. Saaledes gif det ogsaa

Amalia. Hun overlod sig til en Mængde Slutninger og Formodninger, der lænkedes sammen som Granater paa en Perlesnor, uden indre Sammenhæng og dog berørende hverandre, og det kostede den stakkels Wendorf demosthenisk Betsalenhed, blot saa nogenlunde at berolige hende. Netop som han haabede, at det ikke aldeles skulde mislykkes ham, traadte Amalias Stuepige ind i Bærelset. Denne, der stod høit i sit Herfskabs Gunst, havde hændelsesviis just befundet sig i Døren, da det ulykkelige Kast havde truffet Julies Næse, og hun fortalte nu med en Røiagtighed, der var nær ved at gjøre den gode Ungling rasende, og med en Skriftendes Bidtløstighed, alle de Spotteord, hvilke Julie sidenester havde tilladt sig, eller skulde have tilladt sig.

Amalias Harmes steg med hvert Ord; men da hun endelig hørte den ondskabsfulde Formodning, hendes Medbeilerske havde yttret, at nemlig hun selv skulde have tilskyndet Wendorf til hin Fornærmelse, for dog at lade Julie see at hun ogsaa besad en Tilbeder, — da blussede Breden i lys Lue, thi Det, der er hendes Kjøn fjærere end Livet selv: den qvindelige Forsængelighed, fandt sig paa det smerteligste krænket.

— Forgjæves beviste den bestyrkede Elsker, der nu for første Gang i sit Liv saa den blide Amalia saa opbragt, ved mangeslags Grunde den endnu ikke angrebne Sætning: „Skeet Gjer- ning staaer ikke til at ændre.“ Forgjæves for- sikrede han hende: at et saadant Væsen, som Julie, burde man aldeles ikke tage Notice af; hvad han saa end sagde: Amalia vedblev at være fortørnet, og befalede ham omsider, strax at gaae til Julie, gjøre hende Afbigt, og med fordomsfri Oprigtighed paatage sig hele Stylden for den begaaede Forseelse.

(Fortsættes.)

Anecdote.

En Kapuciner bebreidede en Uhrmager, at han og hans Lige ikke vare Korset troe. „J tager Feil, ærværdige Herre,“ svarede Manden, „denne Bebreidelse træffer Eder og Eders, men ikke os; thi J sætte Korset fra Eder for alle Døre og paa Gaderne i Regn og Sne; vi have det daglig hos os i Huset, ja endog med os i Sengen.“

Moddeskallen.

(En Fortælling af Concordia.)

—
Fortsat.

For at tilstaae Sandheden, var just Forbringeren — i en saa høflig Verden, som den nærværende, hvor man endog beder Den om Forladelse, der træder os paa Foden eller spytter os i Hovedet, naar han kun er rig og fornem — hverken saa sælsom eller saa ubillig, naar man tager Hensyn til, at dog en smuk Næse, uden Skyld og Brøde, var bleven fornærmet; kun Tonen, i hvilken Amalia anmodede ham om at gjøre en saadan høflig Undskyldning, behagede ikke Bendorf, der ovenikjøbet i sit hele Liv ugjerne ubetinget lod sig befale Noget. Tanken om, at en slig Estergivenhed vilde have skadelige Følger for ham i Fremtiden som Vægte-
mand, fæstede Mod hos ham, han paastod den

Indskrænkning ved Befalingen, at Afbigten skulde
 skee engang ved Leilighed, hvorimod Amalia,
 paa sin Side, fordrede: han skulde strax bede
 Julie om Forladelse, og saaledes skildtes de da
 i Brede fra hinanden, og Wendorf ilte for første
 Gang forstemt og mismodig fra Amalia til
 sit Hjem. Her, paa det eensomme Værelse, be-
 gyndte hans kogende Blod at aftjyles; han
 fandt, at han havde været for standhaftig (saa-
 ledes hencævnte den Stolte sin haardnakkede Egen-
 sindighed); han kom i Hu, at Manden bør
 være noget eftergivende imod det svagere Kjøn
 og han besluttede derfor at adlyde Amalia, for-
 udsat, at hun endnu engang, og paa en blidere
 Maade, forlangte sit Ønske opfyldt. — Saaledes
 henløb den korte Sommeraften, han sov paa
 sit gode Forsæt, og vilde netop gaae ud, da
 Amalias Pige kom til ham og bragte ham en
 Billet fra sit Hærskab, i hvilken den Elskede
 meldte ham: at Efterretningen om, at en Paa-
 rørende, der boede ude i Landet, var bleven
 farlig syg, nødsagde hende til en pludselig
 Rejse, vilde han derfor tale med hende, maatte
 det skee snart, dog tillod hun ham kun Ad-

gangen under den Betingelse, at han først maatte have gjort Julie Afbigt.

Bendorf havde nyligen selv havt ifiude at gaae til Julie; men Gjentagelsen af Befalingen paa en saadan Maade, og den Betingelse, til hvilken den var bleven, ærgrede ham saaledes, at han nu meget opbragt paa Amalia, hvem han dog elskede saa høit, gif til hendes Medbeilerske. — Julie syntes i Begyndelsen at blive noget overrasket ved hans Besøg (hvilket hun i lang Tid havde maattet undvære), især da hun erholdt det paa en saa usædvanlig Tid (det var omtrent halvanden Time før Middagstiden); men, som en Mesterinde i Forstillelseskunsten, fattede hun sig dog snart, modtog ham med den meest indsmigrende Høflighed, hørte paa hans stammende Undskyldning over den Fornærmelse, han uforsætlig havde tilføiet hende igaar, med et godmodigt Smil, og forsikrede, at den alt var halv forglemt, og nu ganske tilgivet, samt bad ham, efterat have hvidsket et Par Ord til Pigen, at tage Plads. Alt hvad Biid, Vittighed og ukunstlet Frimodighed vare istand til at frembringe, opbød nu Julie, for at henrive Bendorf, der havde ventet en haanende

Modtagelse, og nu, til sin store Forundring, opd en saa velvillig. Bendorf, i hvis Hjerte idag Kjærligheden til Amalia taledede med en noget dæmpet Stemme, Bendorf, der i lang Tid ikke havde seet Julie, fandt nu hendes Samtale saa behagelig, at hans gode Lune atter vendte tilbage: han indlod sig i en Væddekamp med hende i Vittighed, og en halv Time henløb ligesaa hurtig for ham som en Minut. — Smidlertid traadte ogsaa Julies Fader ind i Bærelset, hun havde alt mistet sin Moder, og var den allerede temmelig aldrende Mand's eneste Yndling, samt tillige den meest uindskrænkede Hersterinde i hele Huset. Da man alt havde indbudt endeel Fremmede tilbords, blev ogsaa Bendorf, der længe havde været kjendt af den Gamle og yndet af ham, høfligt anmodet om at blive og tage Deel i Maaltidet.

Først i dette Dieblif tænke Bendorf, efter sin Indtrædelse i dette farlige Bærelse, paa Amalia, paa hendes snarlige Afreise, og paa hans Skyldighed: forinden at besøge hende og forsonde sig med hende. Han undskyldte sig derfor paa det høfligste for at modtage den gamle Hilmers smigrende Indbydelse, og tilstod ham

frimodigen Grunden til sit Afslag. Men Julie hjalp saa ibrigt med at bede, tog sin Tilflugt til at spotte over den ømme, altfor punctionlige Hyrde, til Tvivl om Rigtigheden af den hele Rejse, til den Bemærkning, at der ogsaa efter Bordet vilde gives Tid og Leilighed til at indhente det Forsømte, og til lignende Overtalelser, — saa at Bendorf, efter lang Modstræben var svag nok til at blive.

Snart antraf nogle Gæster, Selskabet blev talrigt, det var muntert og vel valgt; Bordet godt, Vinen ligeledes god, og Julie blev, da man satte sig tilbords, Bendorfs Naboerske. Glimrende med falsk og sand Vittighed, havde hun endnu aldrig været saa uimodstaaelig, som nu; alle unge Piger bede sig misundelige i de blege Læber, alle unge Mænd beundrede og lovpriste hende. Men hun syntes at overse dem Alle idag med Ligegyldighed, stedse var kun Talen henvendt til Bendorf; stedse spurgte hun ham om hans Mening, og stedse traf det sig saa besynderligt, at det ogsaa var hendes. Naturligt, at denne Overeensstemmelse snart tiltraf ham Misundere og Modstandere, men enhver af disse, gjendrev og overvandt hendes Skarp-

find, eller ydmygede hendes Spot, med en Fiin-
hed, som man kun kan finde hos franske Damer,
forstod hun at fremhæve ethvert af Bendorfs
Jndfald og at stille det i et klarere Lys; hans
Selvfjærlighed var endnu aldrig bleven smigret
paa en saa fiin Maade, og hans Ubetydelighed
endnu aldrig seet sig hævet saa høit.

Man kan let tænke, at alt Dette behagede
den Uergjærrige; han var saa munter og frie,
hans Smigrerier saa varme og talrige, at den
betydningsfulde Hvidsten tiltog, og at endelig
en af de unge Damer, der syntes at Julie nu
var bleven rost nok, spurgte den halvdrufne
Yngling med en Blanding af Skalkagtighed og
Latter: om hun vel turde gjentage Bordsamtalen
idag, Ord for Ord, for hans Amalia?

Kæppe var dette ondskabsfulde Spørgsmaal
over den misundelige Qvindes Læber, førend
Julie betragtede Bendorf med et opmærksomt
Blik. Hun saae, hvorledes Liigbleghed verlede
med den dybeste Carmin; han fremstammede et
tvungent: „Hvorfor ikke det, Madame?“ og hen-
vendte sig derpaa til sin Naboerske paa den an-
den Side med den vigtige Sagttagelse, at hen-
des carmosinrøde Dragt klædte hende allertjærest.

Intet af Dette undgik den aarvaagne Julies Op-
mærksomhed, ikke engang den Forlegenhed, med
hvilken han i lang Tid ikke vovede at tale til
hende igjen. Dette behagede hende mere, end
den meest smigrende Compliment; Haabet om,
at Alt endnu ikke var aldeles tabt, opmuntrede
hende til at anvende alle hendes farligste Baa-
ben imod ham; og hendes tre Gange gjentagne
Opfordring gjorde ham atter saa veltalende og
munter, at han ved alle tilkomne Samtaler over
Bordet spillede den vigtigste Rolle.

Endelig, allerede langt ud paa Eftermid-
dagen, gik man fra Bordet. Bendorf tænkte
nu atter paa Amalia, og tillige med en Alvor
med hvilken han forlængst burde have gjort
det. Forgjæves indbød man ham til at tage
Deel i en lille Spadseretour efter Caffen, han
afflog det med den stærste Standhaftighed, og
Julie fandt selv for godt at antage, at for i
Dag var Noe gjort, idet Intriguen nu var be-
hørigt forberedt, og at det nu maatte komme
an paa Fremtiden, om Hændelsen vilde under-
støtte hendes Trædselighed, saa at hun kunde vente
sig fordeelagtige Følger af hendes Krigslist. —
Hun indbød ham derfor blot indstændigen til,

snart at komme igjen, og, lovende Dette, gif han.

Bendorf befandt sig næppe i det Frie, førend Tanken om hans letsindige Ubetænsksomhed nedtyngede hans Sjæl med Centnervægt, dog trøstede han sig ligesaa snart igjen med Håabet om, at dens Følger just ikke vilde være ham farlige. Da han kom til Amalias Bolig, holdt en Bogn for Døren, og hans Bruds Pige var endnu isærd med at indpakke Noget. — „Godt, at De dog endelig engang kom,“ tilraabte Pigen ham, „min Jomfru har ventet paa Dem i Gud veed hvor lang Tid; Bognen har i det mindste holdt her een Time, og vi komme nok til at reise i den mørke Nat.“ — Bendorf løb op ad Trappen; forvirret ved den nylig hørte Efterretning, dyngede han Feil paa Feil, af Frygt for at komme til at bøde for den Første; han foresatte sig, at skjule den sande Marsag til sin længe Udeblivelse under en vigtigere opfundnen, og traadte just derfor strax med en noget forlegen Mine ind i Amalias Værelse. Hun, allerede forlængst reiseflædt havde igjennem Vinduet seet ham komme, og gif ham langsomt imøde. Hendes Blik tvang

sig til et ligegyldigt Smil, men de blussende Kinder forraadte hendes sande Tilstand. — Han omfavnede hende med Barme; hun taalte hans Kys, uden at gjengjælde det, omtrent som to Egtefolk pleie at kysse hinanden.

„Elkede, dyrebare Amalia!“ udbrød han; „Brede Du over, at jeg i Dag har ladet Dig vente saalænge paa mig?“

„Hvem siger Dig, at jeg just har ventet paa Dig?“ svarede Amalia, med kold og tvungen Fatning.

„Mit Hjerte.“

„Troe for alting ikke det!“ vedblev hun. „Hos mig idetmindste har det tabt sin Credit. Det har vel sværmet saa Meget om brændende, glødende Kjærlighed, men nu seer jeg, det har just ingen Nød med Opbrændingen. Der ligger vel ikke stor Bægt paa min Bæren eller Ikkeværen, Bendorf, da det endog var Dig ligegyldigt, om jeg reiste bort uden Dit Lovvel!“

„O nei! Du mistjender mig, kjære Amalia! Undskyld min Uesterrættelighed — en vigtig, uforudseet Forhindring, en Indbydelse, jeg umulig kunde undslaa mig for at modtage. —“

„Umulig?“ spurgte Amalia spottende. „Hm! Hvo var da denne Jndbyder, hos hvem enhver Undskyldning var saa umulig? Har Du ikke været hos Julie?“

„Naturligviis! Tidlig idag — Du har jo tvende Gange befalet mig det, og jeg adlød punctligen. Men siden efter . . .“

„Sidenester! og hvad sidenester?“

„Da jeg gik fra hende . . .“

„Om Forladelse, at jeg afbryder Dig, naar var vel omtrent det?“

„Omtrent Klokken Tolv,“ fremstammede Bendorf forlegen.

„Allerede saa tidlig! Saa har Du vel ikke opholdt Dig der længe?“

„Kun saalænge, som mit ubehagelige Grinde og Høfligheden fordrede det.“

„Besynderlige Menneſke!“ udbrød Amalia nu med tvungen Lystighed, — „iftun at op- holde sig i saa kort Tid hos en af de yndigste Piger!“

„O Den, hvis Die og Hjerte fængsles af Amalias Inde, hvilken Fornøielse kan Den vel endnu finde, fjernet fra hende?“

„Hvor det var nydeligt sagt, kun Skade, at jeg allcrede tusinde Gange har læst det trykt, dog — for ikke længer at afbryde Din Fortælling, — — da Du gif fra hende, sagde Du før — hvad da?“

„Da mødte Hr. von Westen mig, talte til mig, og, da vi havde vigtige Forretninger at udføre i Fælledsskab, indbød han mig til Middag, for at vi hjemme hos ham bedre kunde tale sammen disse angaaende. Jeg afflog det høfligt; men han paastod, at jeg skulde, og paaberaabte sig især den Omstændighed, at jeg vilde gaae hjem — hvilket jeg havde været uforsigtig nok til at sige ham i Løbet af Samtalen. Jeg veed ikke, gode Amalia, om Du kjender ham nøie; det er en brav Mand, der formaaer Meget hos Ministeren, og, selv med eget Tab, gjør sine Venner en Tjeneste, men som ogsaa har den Feil, at han er meget ømtfindtlig; den mindste Tilfidesættelse, eller hvad der ligner en Saadan, kan bringe ham i Harnisk, og omendskjøndt hans Brede just ikke er af stor Barighed, saa er den dog undertiden farlig — —“

„Lær jeg bede Dig, gjemme Dine vandre Characteerffildringer til en anden Leilighed, og vedblive i Din Fortælling! Du seer, jeg staaer paa Springet.“

„Denne Characteertegning hørte nødvendigviis med til min Fortælling,“ bemærkede Bendorf fripostig. — „Af Frygt for at fornærme en saa vanskelig Mand, hvis Venskab jeg ofte behøver, modtog jeg omsider Indbydelsen — gik med, og blev, trods alle mine Udflugter og Undskyldninger, opholdt der — indtil nu?“

„Bendorf!“ sagde Amalia i en meget alvorlig Tone; — „Bendorf! har Du ikke ofte selv sagt til mig, at ingen Fornærmelse traf smerteligere, end naar man vilde anmode Dig om at troe en Usandhed?“

Bendorf følte sig truffet. „Bistnok! Men . . .“

„Nu“ — vedblev hun — „saa vid da, at jeg i dette Punkt er ganske enig med Dig, og at Den fornærmer mig smerteligere, end jeg formaaer at udsige, der søger at indbilde mig et Eventyr, hvad enten det nu er fint anlagt eller ikke. — O, forgjæves stirrer Du saa stivt og fremmed paa mig. Dig er det, Bendorf, Dig er det, jeg mener; Dig, om hvem jeg med

Visshed veed, at Du idag har spist hos Julie, forglemte mig ved Biin og Spøg, ja endog rød-
mende har skammet Dig ved mig, da mit Navn
blev nævnet. — En ligegyldig Bagatel, da jeg
erfarede det af en Andens Mund; men ikke
mere en Ubetydelighed, da Du søgte at skjule
det for mig ved at lyve. — Gaae, Bendorf,
gaae! Her har Du intet Mere at gjøre. Imellem
os er det forbi."

Hun vilde forlade ham. Bendorf holdt
hende tilbage. „Amalia, dyrebareste Amalia,
hør mig dog først! Jeg er straffskyldig, jeg til-
staaer det; men tilgiv mig en Ubefindighed jeg
kun begik, for at gjøre en mindre god igjen."

„En meget lille Forseelse!" gjenmælede
hun med Bitterhed. „Der gaaer han, han der
vil hedde min Brudgom, og omslagrer med
tusinde Smigrerier en Taabe, om hvem han
veed, at jeg hader hende, og hun mig; lader,
som om det kostede ham uhyre Overvindelse at
afslæppe hende en ubetydelig Compliment, og
bliver da hele Dagen hos hende, bortspøger ikke
blot min Indbydelse og Afsted, men vilde endog
skjule det som en Hemmelighed for mig. Hvad
vil vel Manden gjøre, naar Elskeren gjør det?

Hvilke Bevæggrunde kunde De vel have til Be-
dragerie og kunstige Opfindelser, dersom Deres
eget Hjerter ikke sagde Dem, at De havde handlet
urigtig imod mig? Lev De vel! og trøst De
Dem hos Julie i min Fraværelse; thi ogsaa
jeg vil anvende al min Flid paa, at kunde
vende her tilbage med foldt Hjerter."

Bed disse Ord forlod hun ham hurtigt,
og iilte ind i et Sideværelse. Forgjæves prø-
vede Bendorf at følge hende, han fandt Døren
aflukket; forgjæves bad han udenfor den, blot
om Tilladelse til at retfærdiggjøre sig, blot om
at blive hørt i to Minutter — der fulgte intet
Svar. Han svor: ikke at ville forlade Stedet;
en haanende bitter Latter svarede ham. Idet
han endnu ventede og bønfuldt, hørte han en
Allarm udenfor Husets Dør, han iilte til Vin-
duet, og saae Amalia, der var flygtet ud af
en Bagdør, hurtig, som om hun frygtede for
hans Efterstræbelse, stige i Bognen og kjøre
bort.

Det vilde være spildt Umage, at forsvare
Amalias Fremgangsmaade. Men, man tænke
sig en Pige, der første Gang elsker; der gløder
af Skinsyge, der seer sig tilfidesat, netop i det

Dieblig hun meest ængstelig venter den Elskedes Komme, og som ovenikjøbet føler sig fornærmet og skuffet ved en Usandhed: — og man vil da idetmindste undskylde hende.

Bendorf derimod, der kun ansaae sig halvt saa straffskyldig, som han blev behandlet til, stod, da han saae Amalia flygte, i Begyndelsen nogle Secunder saa stiv som en Billedstøtte, kastede sig da paa en Sopha, sprang ligesaa hurtig, uden maaskee endnu at have berørt dens Staafljedre, op igjen, og udbrød: „Nu, ved Himlen! For Meget er og bliver dog altid for Meget! Skal jeg da her trygle og tigge, krybende som en Skjødehund, om Tilgivelse for en Forseelse, hun selv har foranlediget? Bort! Bort!“ og han skyndte sig ned af Trapperne, Bognen var forsvunden, og han gik, ifølge et mechanisk Dnske efter at adspredde sig ved en Spadseretour, stedse fremad ud af Broen, idet han forgjæves estertænkte, hvem der vel kunde have forraadt ham.

Det er naturligt, at en Mand, der ellers ikke pleiede at see godt, nu næsten slet ikke kunde see Noget. Han løb imod overalt, idet høieste Pressen. Oktoberkvartal. 8

undveg han Folk, uden at have seet Andet af dem, end deres Fødder; ligesaalidt hilste han Andre, end takkede Dem, der høfligen forekom ham. — Saaledes ffred han ogsaa midt i Alleen forbi en heel Mængde velklædte Damer, og var allerede tre Skridt foran Dem, da han bemærkede en Latter og de Ord: „Na vist ei! vi ville dog ikke lade den Drømmer komme fra os, uden at drille ham lidt.“

„Men naar han nu, ligesom Archimedes, bad os lade være at forstyrre hans Cirkler?“ sagde en halvklæd Gjæk. Bendorff dreiede sig om, og saae til sin store Forundring, Julie, samt hendes hele Selskab, der netop var i Begreb med at foretage den Spadsjeretour, til hvilken man før havde indbudt ham; han vendte derfor om og undskyldte sin Distraction.

„O al Undskyldning er her overflødig,“ faldt Julie ham leende i Ordet. „Er De ikke Brudgom, endog maastee en forelsket Brudgom og tillige en — troløs! Er det ikke tilstrækkelig Grund til at være adspredt? — Men har De da allerede taget Afsted med Amalia?“

Bendorff fremtvang et Ja, imedens Julie nøie betragtede hans Miner og smilte over hans

Forvirring. Han blev paany anmodet om at gjøre Selstfab, og modtog Tilbudet med Glæde. Hans Brede imod Amalia gjorde, at Julie nu forekom ham dobbelt indtagende, endstjøndt hun allerede havde en Ledfager, tog hun dog ogsaa ham under Armen, og hendes hele Beltalenhed var nu atter henvendt til ham. Imedens de saaledes talte og gik, rullede en Vogn bagved dem. — „Ih see engang, der er jo først Amalia!“ udbrod Julie. „Naa, Gatten af, Hr. Seladon!“ En ny Overræstelse for den stakkels Bendorf, der slau, som en greben skulkende Skoledreng, snappede Gatten af, uden at turde troe sine Dine, og dog var det kun altfor vist at det var hende. Hun havde afhentet en Beninde, og atter hos hende forsinket sig nogle Minutter. Amalias Bei gik ligeledes over Proen og igjennem Alleen, hun kjendte ham allerede langt fra, høiede sig med den meest haanlige Mine, hendes ellers saa blide Ansigt var mægtig, ude af Vognen, og sagde: „Det glæder mig at træffe Dem, Hr. Bendorf, i saa godt Selstfab; — det bliver ved vor Aftale!“ og hermed kjørte hun bort.

(Sluttes.)

V i e l s e n.

(Af Henrik Steffens.)

Den Sjælland er mod Nordvest, ved en smal, øde, sandig Landstrækning, forbunden med en Halvø, der, yndig og frugtbar, er bedækket med Byer og danner et eget Distrikt (Odsherred.) Men hiinsides Halvøens eneste lille Stad rager en Deel af samme ud i det vilde Kattegat. Det danner en Egn af et frygteligt øde og vildt Udseende. Flyvesandet har fortrængt al Plantevært. Bevægelige Sandhøje, et Spil for Stormene, som uhindrede suse over Landet fra det vilde Hav, forandre bestandig deres Sted, opstaae og blæse bort, for igjen at optaarne sig paa andre Steder. Jeg tilbragte, idet jeg gennemreiste Egnen, en Time her, som efterlod sig hos mig et uforglemmeligt Billede af den vildeste Ødelæggelse, og ikke var uden Fare. — I det jeg alene reed over den øde, sandige Egn,

reiste sig fra Havet en nordlig Storm med Uveir. Bølgerne hævede sig, Stjerne fløi urolige imellem hinanden, Himlen blev rørkere og mere truende, Sandet begyndte at bevæge sig stedse i større og større Masser under Hestens Fødder, hævede sig i Hvirvler og opfyldte Luften. Veien blev ukjendelig, Hesten sank dybt ned i den løse Sand; Himmel, Jord og Hav blev blandet og alle Gjenstande indhylledes i Støv og Sandstøver. Intet Spor af Liv eller Vegetation; Stormen susede gennem Luften, Bølgerne i det nære Hav pidskede mod Strandbredden, Tordenen rullde i det Fjerne og Lynet kunde næppe i røde, dunkle Glimt trænge gennem Støvsfyerne. Faren var øiensynlig, da pludselig en voldsom Tordenbyge bragte Sandet i Rolighed, saaledes at jeg aldeles gjennemblødt kunde naae til den lille By. Det var en gyselig Blanding af alle Elementer. Ligesom Jordstjælvet er et Suk af Naturens dybe Bryst, saaledes gav dette Chaos Billedet af et vildt sønderrevet Gemyt: ethvert Haab forspildt, enhver Glæde udtømt, Fortidens Ruiner, som bedække Rummer og fortvoblende Naserie, nedgravet under urolige Lidenskabers øde Tomter. Samvittighedens

truende Tordenrøst, i det Fjerne den fortærende Ild, der lyser med mørke Glimt i den forstyrrede Sjæl, indtil den længst forstyrrede Laarefilde aabner sig igjen med en voldsom Strøm og Bemoden begraver den sønderrevne Sjæl i sine Bølger. I denne sørgelige Egn laae for en Tid siden Byen Nørvig, omtrent en Miil borte fra Strandbredden. Flyvesandet har bedækket Byen, Indvaanerne, for det meste Skippere og Fiskere, havde bosat sig tæt ved Strandbredden; kun den faste Kirke, bygget paa en Hvi, staaer endnu eensom, omgivet af den sørgelige, bevægelige Udørken. Den er Skuepladsen for denne gaadefulde Fortælling.

I den første Halvdeel af det forrige Aarhundrede sad Stedets gamle ærværdige Præst i sin eensomme Stue, hensjunken i fromme Betragtninger. Det var imod Midnat. Huset laae ved Enden af Byen, og Indvaanernes enfoldige Sæder kjendte saa lidt til gjensidig Mistro, at Laas og Skodde vare fremmede for dem og enhver Dør blev staaende aaben. Den natlige Lampe brændte dødsig, den høitidelige Stilhed blev kun afbrudt ved Havets Brusen og den blege Maane speilede sig i de squalpende

Bølger. Da hørte han Døren aabnes under-
 neden, fornam stærke Fodtrin paa Trapperne,
 og ventede en Opfordring om at staae en Døende
 hi med geistlig Trøst. To fremmede Mænd
 traadte hastigt ind, indhyllede i hvide Kapper.
 Den ene nærmede sig høfligt til ham: „Min
 Herre,“ sagde han, „De maa øieblikkelig følge
 os. De maa forrette en Vielse, Brudeparret
 venter allerede i Kirken. — Denne Sum,“ talte
 han videre, og viste Oldinden en fuld Guldbørs,
 „vil holde Dem tilstrækkelig skadesløs for Deres
 Skræk over en saa uventet Opfordring.“ Old-
 dingen stirrede forfærdet paa de fremmede Skif-
 telser, der syntes ham at have noget frygteligt,
 ja spøgelsesagtigt ved sig. Den Fremmede gjen-
 tog paatrængende og bydende sit Forlangende.
 Da Oldingen var kommet lidt til sig selv igjen,
 begyndte han venligt at forestille de Fremmede,
 at hans Embede ikke tillod ham at foretage en
 saa høitidelig Handling, uden at kjende Perso-
 nerne og uden de Formaliteter, som Lovene
 fordrer. Da traadte den anden truende frem:
 „Min Herre, De har Valget, vil De følge os
 og tage mod den tilbudne Sum, eller blive her,
 men da farer en Kugle gjennem Deres Hoved.“

Han holdt ham en Pistol for Panden og ventede paa Svar. Den gamle Præst blegnede, reiste sig langsomt og stiltiende, klædte sig hurtigt paa og sagde da: „Jeg er færdig.“ De Fremmede havde vel talt Dansk, men dog saaledes, at man let kunde kjende Udlændingen. De gaadefulde Mænd gik stiltiende gennem Byen i den tause Nat, Præsten fulgte efter dem, Det var en aldeles mørk Høstnat; thi Maanen var allerede gaaet ned. — Da de traadte ud af Byen, saae den af Skræk og Forsærdelse bedøvede Olding den fjerne Kirke klart oplyst; og endnu stedse tause skrede hans Ledsagere over den øde, sandige Flade, indhyllede i deres hvide Kapper, medens han estertænksom og kun med Nøje fulgte efter. Da de havde naaet Kirken bandt man ham for Dinene. Den Præsten velbekjendte Sidedør aabnede sig knagende, og han blev voldsomt stødt ind i en Trængsel af Menneffer. Rundt omkring sig hørte han en Mumlen, der gik igjennem hele Kirken, nær ved sig Samtaler i et ham aldeles ubekjendt Sprog, som han formodede var det Russiske. Og da han nu med tilbundne Dine, trykket fra alle Sider, stod raadvild og forvirret der, følte han sig pludselig greben af

en Haand og blev med Magt trukket gjennem den tætte Trængsel. Endelig var Folket, som det syntes, vejet tilbage, man løste Bindet af, han gjenkjendte en af sine natlige Ledsagere og fandt sig staaende for Alteret. — En Række af store brændende Vordlys i prægtige Lysstager af Sølv, prydede Alteret, Kirken selv var saa klart oplyst af en Mængde Lys, at man kunde gjenkjende de fjerneste Gjenstande. Og var deres Mumlen før, da han tilbunden blev stødt ind i den tætte Brimmel, irygtelig for ham, saa opfyldte nu Mængdens gyselige Læusshed hans bange Sjæl med Forfærdelse. Nagtet Sidegangene og Stolene vare fulde af Menneſker, saa var dog den midterste Gang aldeles tom, og ved Enden af den opdagede han en i Gulvet nylig gravet Grav. Stenen, som han nu saae, stod lænet op til en Stol. Præsten saae ingen andre end Mandfolk, kun i en bortliggende Stol troede han at kjende et Fruentimmer. Stilheden varede i nogle Minutter, uden at Noget rørte sig. Saaledes gaaer vel i den Bildfarendes Sjæl en stille, ængstelig Grundten foran enhver forfærdelig Gjærning. — Endelig reiste en Mand sig op, hvis prægtige Paaklædning adskildte ham

fra de øvrige, og forraadte hans høie Stand. Han skred raft gjennem den tomme Gang, idet Mængden stirrede efter ham og hans Trin gjenløb i Kirken. — Manden var af middelmaadig Væxt, bredskuldret, af nerveus Legemsbygning, Haarene ravnsorte, Ansigtstrækkene strænge, Læberne ligesom tilsluttede fuld af Forbittrelse, en dristig boiet Næse forhøiede det bydende i hans Udseende, dunkle, lange, bukkede Dienbryn skyggede over de smaa sorte Dine, der brændte af en vild Glød. Han bar en grøn Klædning, rigt besat med Guldtresser, paa Kjolen glimrede en Stjerne. Bruden, som knælede ved hans Side, var klædt med Pragt, ja endog med Omhu. — Et himmelblaat Gewand, riigt besat med Sølv, omflyngeode den ranke Skabning og faldt i store Folder ned omkring de yndige Lemmer. Et Diadem, der lynede af Edelstene, zirede de blonde Haar. Den høieste Ynde og Skjønhed opdagede man i de af den dybeste Smerte misdannede Ansigtstræk. —

De dødblege Kinder vare som uden Blod og Bevægelse, de blegnede Læber syntes døde, Dinene vare brustne og de flappede Arme faldt tæt ned til det sammensjunkne Legeme. Saaledes

knælede hun, et Dødens Billede, og en frygtelig Forførdelse syntes at holde saavel Bøvidsthed som Liv i en velgjørende Slummer. — Nu først opdagede Præsten en gammel, hæslig Kvinde, i en karikaturmæssig Klædning, Hovedet bedækket med en blodrød Turban, der saae arrig ja endog spottende hen over den knælende Brud. Bagved Brudgommen havde en kjæmpemæssig Mand stillet sig, af mørkt Udseende, der saae ubevægeligt, stivt og alvorligt hen for sig. — Præsten, stiv af Skræk, forblev stum i nogle Diebliske, indtil et vildt Blik fra Brudgommen mindede ham om Bielsen. Hvad der bragte ham i ny Forvirring, var Uvissheden om Brudeparret vilde forstaae hans Sprog. Det var ham ikke sandsynlig. Desuagtet fattede han sig dog, og vovede at spørge Brudgommen om Brudeparrets Navne. „Neander, Feodora,“ svarede denne med en raa Stemme. Præsten begyndte nu at oplæse Bielsesformularen, idet hans Stemme ofte hævede og han saaledes tog Feil, og derfor maatte gjentage Ordene, uden at dog Brudeparret syntes at mærke hans Forvirring; hvorved han blev bestyrket i sin Formodning, at Begge, om ikke ganske, dog maatte

være ubekjendte med Sproget. Da han nu spurgte: „Neander, vil Du erkjende den her ved Siden af Dig knælende Feodora for din Hustru?“ da tvivlede han om Brudgommen, som ukjendt med Sproget, vilde svare; men til sin Forsærdelse udtalte denne høit, ja næsten sfrigende, Jaet, i en frygtelig svingrende Tone, der trængte gennem hele Kirken. Dybe Sukke, der brøde frem overalt blandt Mængden, ledsagede dette forsærdelige Ja, og et stille Træk, liig et svagt Lyn, satte Brudens dødblege Ansigtstræk i en snart overgaaende Bevægelse. Han vendte sig derpaa, idet han opløstede sin Stemme, som om han vilde vække hende af Dødsflummeren, til Bruden, og sagde: „Vil Du Feodora, erkjende den her ved Dig knælende Neander for Din Egteherre og Gemal, saa svar med et lydeligt Ja!“ Da opvaagnede den affjælede Brud, en dyb, gruelig Forsærdelse bevægede de stivnede Kinder, en hurtigt forsvindende Ild lignede fra Dinene, Brystet hævede sig, en voldsom Taarestrøm slukkede Dinenes Blød og Jaet hørtes, liig en Døendes Angstfrig, og syntes i det uvilkaarlige Suk, der trængte sig frem af ethvert Bryst blandt Mængden, at finde et dybt

Echo. Nogle Minutter forløb i frygtelig Taus-
 hed. Da saae Præsten den dødblege Brud knæle
 som forhen uden Bevidsthed, og fuldendte Vielsen.
 Brudgommen reiste sig og førte den vaklende
 Brud til sin forrige Plads; den gamle Hjæmpe-
 mæssige Mand fulgte. Præstens ledsagere kom
 atter frem, bandt ham for Dinene, trak ham
 ikke uden Nøje gennem Trængselen, og efterat
 de havde stødt ham ud af Døren, laasede de
 den indvendig og overlod ham til sig selv. Her
 stod han nu eensom og uvis, om den gyselige
 Begivenhed med alle dens frygtelige, ja spøgelse-
 agtige Omstændigheder ikke var en Drøm, der
 ængstede ham. Da han havde revet Bindet fra
 Dinene, da han saae den klart oplyste Kirke
 lige for sig og hørte Mængdens Mumlen, maatte
 han vel overtøde sig om Virkeligheden af denne
 gaadefulde Begivenhed. For saameget som muligt
 at erfare Udfaldet, skjulte han sig i en Krog
 af Kirken paa den modsatte Side, og idet han
 lyttede her, hørte han, hvorledes Støien stedse
 blev stærkere og stærkere. Det var som om de
 geraadede i en heftig Strid, han troede at gjen-
 kjende Brudgommens barske Stemme, der be-
 falende paabød Tausshed. Derpaa fulgte en

lang Pause. Et Skud faldt, et Strig af en qvindelig Stemme lod sig høre. Derpaa atter en Pause, og da en Graven og Arbeiden, som varede i næsten et Dvarteer. Bysene bleve slukkede, Støien begyndte igjen og den hele Mængde styrtede ud af Kirken, og iilte larmende til Havet.

Nu reiste den gamle Præst sig og skyndte sig tilbage til sin By. Der vækkede han Naboer og Benner, og fortalte dem, endnu rystende af den heftige Skræk, det Vidunderlige og Utrolige, der var mødt ham. Men saa roligt og stille, saa venligt var Alt, hvad der traadte disse eenfoldige Mennesker imøde, at de paa en ganske anden Maade følte sig bestyrkede. De troede nemlig, at et eller andet ulykkeligt Tilfælde havde bragt deres elskede Lærers Indbildningskraft i Uorden, og kun med megen Møie, og fordi de vilde rette sig efter hans formeentlige Phantasier, overtalte han Nogle til at forsyne sig med Brækjern og Stuffer og følge ham til Kirken.

Imidlertid var Natten forsvunden, Solen reiste sig allerede, og da Præsten steg op ad Høien med sine Ledfagere, bleve de et Krigsskib

vaer, der fjernede sig fra Strandbredden, og med fulde Seil styrede mod Norden. Et saa overraskende Syn i denne eensomme Egn gjorde allerede Bønderne tvivlraadige; men endnu tilbøieligere vare de til at fatte Tiltroe til Oldingen, da de fandt Sidedøren til Kirken voldsom opbrudt. Præsten viste dem nu den Grav han om Natten havde seet aaben. Det var let at see, at Stenen havde været væltet fra, og siden lagt ned igjen. Man opløstede den paany med Brækjernet, og i den aabnede Grav fandt man en ny, rigt smykket Liigkiste. Med næsten ungdommelig Fyrighed steg Oldingen selv ned i Graven, de Andre fulgte ham, Laaget blev aabnet og den gamle Præst fandt sin skrækkelige Ahnelse stadfæstet. Bruden laae myrdet i Liigkisten. Kuglen var gaaet igjennem Brystet tæt ved Hjertet. Den dybe Kammers misdannede Træk vare forsvundne, en himmelsk Fred havde forklaret det skønne Ansigt, og som en Engel laae hun der. Den bedagede Olding styrtede høit grædendened ved Liigkisten og bad for den Myrdedes Sjæl, medens hans ledsagere stode betagne af Gysen og Forsærdelse.

Præsten følte sig forpligtet, ufortøvet og omstændeligt at indmelde denne Begivenhed til Sjællands Biskop, og tog sine Venner i Sed paa at de skulde tie indtil han fik Efterretning fra Kjøbenhavn. Graven blev atter tildækket og ingen vovede at tale noget derom.

Bludselig ankom en anseet Mand fra Hovedstaden, erkjendte sig nøie om Alt, lod sig forevise Graven og roste dem for deres hidtil udviste Forhold, men fordrede tillige, at det Forefaldne skulde blive en bestandig Hemmelighed, idet han truede enhver, der vovede at tale derom med den haardeste Straf. Efter Præstens Død fandt man et skriftligt Dokument, der fortalte denne Begivenhed, tilføjet Kirkebogen. Nogle troe, at den kunde staae i en eller anden hemmelig Forbindelse med de hurtige og voldsomme Thronforandringer i Rusland efter Peter den Førstes og Katharinas Død. Denne gyselige Gjærnings dybe Gaade vil være vanskelig, om ikke umulig at løse.

Noddeskallen.

(En Fortælling af Concordia.)

—
Sluttet.

„Skal da ogsaa Alt storme ind paa mig idag!“ udbrød Bendorf, forglemmende sig selv.

„Storme ind paa Dem?“ spurgte Julie hastig. „Hvem gjør da det, kjære Ven? Har De havt nogen Misforstaaelse med Amalia? Dog vel ikke endog for min Skyld?“

„Gud bevares!“

„Det skulde gjøre mig meget ondt! Sandelig, jeg kjender Amalia i saa Henseende; hun er skinsyg som en Romerinde; vistnok ene og alene af lutter Kjærlighed, men dog altid noget for skinsyg. Deres forlængede Besøg hos os idag skulde vel ikke — —“

„Åt nei, skjønneſts Julie! havde jeg havt nogen Strid med Amalia, saa maatte jeg dog

være noget ilde stemt; og jeg mindes ikke, at jeg nogenfinde har været meer fornøiet end nu. De skal selv erfare det."

"Godt, jeg tager Dem paa Ordet."

Hendes Spøg og Bittighed forjagede snort den Midsmods Laage, der omgav ham. Han tiltvang sig hin udsvævende Munterhed, hvilken vi fordømte — da dog Forstillelse gjerne springer et eller to Trin over — pleie at sætte istedet for en tilbageholdt Uergrelse. Indfald afløste Indfald, spøgfuld Ordverlen og Latter fulgte Slag i Slag; ja, han blev endelig, hvad han vilde have synes at være: — oprømt, ligesom der gives Mennesker, der omsider blive virkelig beruste, naar de i lang Tid have forestillet sig saaledes.

Hvad Under, at Bendorf idag atter paany erhvervede sig Damernes Yndest, og derved, ansporede Julie til af alle Kræfter at fængsle Flygtningen! — Det lykkedes hende mere, end hun selv kunde haabe. Hvor han gik og stod, da han kom hjem, saae han Julies Billede i det skjønneste Lys og Analias i Skygge. Jo mere han estertænkte Dagens Begivenheder, jo mere nedværdigende fandt han sig behandlet af

Denne, og desto ædlere behandlet af Hin. Et hvert vittigt Indfald af Julie randt ham i Hu' enhver af hendes Indigheder var ny for ham. — „D, det er en herlig Pige!“ saaledes endte enhver Samtale, han havde med sig selv, og i hvilken Julie stedsse var Hovedpersonen.

Julie havde ved Afskeden anmodet Bendorf om at ledsage sig den næste Dag til Skuespilhuset. „De er jo dog“ — tilspøiede hun leende — „nu halvt om halvt en Enkemand, og naar Solen skjuler sig, tør vel Maanen stund m vove at træde frem.“

„D, jeg forsikkrer Dem, skønneste Julie, at denne Maane. —“

„Siig De mig det imorgen, kjære Bendorf, præcise Klokken fem venter jeg Dem,“ — og vips var hun borte. —

Bendorf bemærkede den fremspirende Videnskab, og hans Følelser for Amalia vare, trods den lille Strid, endnu saa inderlige, at han maatte tilstaae for sig selv: det var urigtigt ei at qvæle dem itide; men alligevel seirede hans Misnøie med den Elskedes Opsørsel, hans Agtelse for Høflighedens Love, og hans — egen letfindige Ultraa. Han saa allerede Julie fem

Minutter førend den bestemte Tid, hørte neppe halvanden Scene af det hele Skuespil, ledsagede som i en halv Ruus sin Dame hjem, og blev ved Afskeden atter, skjøndt ganske i en henkastet Tone, spurgt om han vilde være med til en Spadseretour imorgen. „Jeg har sørget for en Plads til Dem i vor Bogn,“ lagde hun til, og greb skjodesløst hans Haand: „De kan dog vel taale at kjøre baglænds? thi under mit Op-syn maa jeg beholde Dem, for at De ikke skal komme til Skade.“ Han bejaede det, lovede det halvt, gik to Timer uenig med sig selv op og ned i Bærøset, sagde endelig: Kun endnu denne gang!“ og gennemspillede saaledes sex eller syv Dage det hele kjære Spil, endskjøndt med nogle ringe Variationer. Dog var Bendorf ingenlunde saa letfindig, at han ikke ogsaa ofte med Bekymring tænkte paa Amalia og en Forsoning med hende. Et godt Ord fra hendes Side havde vistnok endnu bragt den Feilende tilbage paa den rette Vej; men hun udtalte ikke dette, og efter den sidste Hændelse paa Broen havde hendes Skinsyge og Mistanke vundet ny Næring. Et ærefrygtsfuldt, og med al mulig Kunst skrevet Afbigtsbrev, hvilket han sendte

hende, erholdt intet skriftlig Svar; Budet hilste blot og sagde: Hun lod ham takke for det smukke Digt. Dette forbitrede Bendorf endnu mere. Julies Bittighed var sig selv stedsse liig, hendes Indighed blev ham stedsse farligere, ofte svævede allerede en glødende Kjærlighedserklæring paa hans Læber, men ligesaa ofte holdt han den tilbage, og netop vilde han til at tage Mod til sig og tale, da han hørte, at Amalia igjen var ankommet til Byen. Hans gode Skytzensengel vaagnede nu med ny Kraft, han fløi til hende, men blev afviist; han gjentog det tre Gange, og stedsse forgjæves.

Det vilde være umuligt, her at vedblive med en omstændelig Fortælling, uden at blive vidtløftig eller meget mere: uden at blive kjedsom. — Nok: der fandtes tjenstvillige Mænd i tilstrækkelig Mængde, der forstode at udtyde Amalias Avillie med tusinde Udsmykkelser, og, paa den anden Side, at meddele hende, hvor ofte, og under hvilke betydningsfulde Omstændigheder, han havde været hos Julie! Nok: at hun nu besluttede at prøve ham strengt! Nok: at han snart blev kjed heraf, og blev borte fra en Dør, han fandt tilluftet for sig! Nok: at

dette hos Amalia gjældte for Høiforræderi og Meeneed, og at Julie snart saae sig som hans Hjertes erklærede Beherskerinde! — Han tilstod hende nu sin Kjærlighed, hun ham en gjensidig Tilbøielighed; hendes Fader glædede sig over Partiet, og inden saa Ugers Forløb vare deres Hænder forenede.

Efterretningen om dette Giftermaal satte den næste Morgen hele Byen i Forundring. Amalia, allerede længe tilforn gjort fattet derpaa, var een af de Første, der lod Bendorff ønske til Lykke, og oversendte ham tillige en stor Pakke Papirer, ledsaget af følgende Linier:

„Min Herre!

„Der gaves en Tid, i hvilken vi, for visse
 „Forholds Skyld, ofte vexlede Breve. Denne
 „Tid er nu forbi; jeg vil gjøre Alt, for
 „at glemme den, og for ikke at have Mere,
 „hvad der kan tilbagefalde mig den, sender
 „jeg Dem herved Deres Breve tilbage, idet
 „jeg ligeledes venter af Deres Edelmødig-
 „hed, at De giver mig mine tilbage.“

„Amalia Mildau.“

G. St. „Et Brev fra Deres nærværende
 „Gemalinde vedspies. Det er jo nu det
 „Samme, som om De selv havde skrevet det.“

Bendorf gennemløb hurtig Paffen, for at finde Julies Brev. Han studsede da han fandt det og læste Følgende:

„Kjæreste Mildau!

„De har meget overrasket mig, ved at lade
 „mig bede om Forladelse for en Bagatels
 „Skyld, der tilgiver sig selv; og endnu
 „mere har De overrasket mig ved Personen,
 „De har overdraget denne Undskyldning.
 „Deres Bendorf, der idet jeg skriver dette,
 „spiser hos os, og fra hvem jeg med megen
 „Umage har bortstjaalet mig nogle Die-
 „blikke, gjør ved sin Biid og Munterhed,
 „Deres Balg Ure; hele Selskabet er enigt
 „om at rose ham. Vi have nyligen fore-
 „flaaet Deres Skaal, og tænk Dem blot
 „engang, den blye Hyrde blev rød, og
 „vilde endog benægte sin Kjærlighed. —
 „Tilgiv mig og min Fader, at vi idag be-
 „røve Dem hans Selskab nogle Timer;
 „snart er han jo dog ganske Deres! —
 „Dersom De endnu idag som han siger
 „os, skal reise bort, saa ønske vi Dem en
 „lykkelig Reise, og vær overbevist om, at De
 „med sand Søstertjærlighed kysser Deres
 Julie Hilmer.“

E. St. „Maaskee giver jeg ogsaa Bendorf
 „Kysset at gjemme til Dem. Tør jeg det?
 „Eller er De skinsyg, kjære Pige?”

To Gange læste Bendorf denne fatale Billet.
 — Nu stod Aarsagen til Amalias Adfærd, der hidtil havde været ham saa uforklarlig, tydelig for hans Die; nu kunde han forklare sig hendes Skinsyge og Bitterhed ved den sidste Samtale; nu vidste han, hvem han havde at takke for, at han var bleven overbevist om en Usandhed, ogsaa var han skarpsindig nok til at gjætte Julies Hensigt med at skrive dette Brev.

Den arme Bendorf! Kun Et vidste han ikke: om han skulde vredes, eller være tilfreds. Skamfuldhed over sin Adfærd, Avillie over Julies List og Taushed, opæggede ham til Hint; men en anden Stemme: at Amalias Skinsyge sandsynligviis vilde have gjort ham ulykkelig, at Julies glødende Kjærlighed udtalte sig af dette Skridt, at han alene havde hende at takke for sin nærværende Lykke, gjorde, at han idetmindste ansaae sig for at være dette.

Imedens han endnu overlagde og vaskede traadte hans unge Gemalinde ind. Hendes Ynde, det kjærlighedsfulde Die, de brændende

Kysse, fortrængte alle andre Ideer, og i hendes Arme, ved hendes elskovsfulde Barm glemte han sit Mismod og enhver Mistanke om hendes Oprigtighed og gode Sindelag. Vel viste han hende Brevet, men den oprigtige Bekjendelse, at kun Kjærlighed til ham, og Ønsket efter hans Besiddelse, havde diceret hende hvert Ord, hendes halvt spøgende, halvt høitidelige Forsikkring, at dette Bytte aldrig skulde angre ham, bragte enhver Bebreidelse til at forstumme. Han takkede hende med Haandkys og kjærlige Omfavnelser, tvivlede om hun fortjente saa megen Æmhed, og opfordrede trodsende Himlen til at vise sig en lykkeligere Mand.

Den Forblændede! Han betænkte ikke, at ethvert Fruentimmer har idetmindste tvende Sider, at den Elskede, Bruden og den unge Kore stedse klogeligen vide at stille den bedste Side i Lyset, men at Kloden tidstnok kommer til den anden Side. Som Brudgom havde han endeel Besøg at aflægge med Julie. — Dette lod han gaae, som det kunde, men for Uegtemanden begyndte de snart at blive besværlige. Ikke alene at disse mange nye Venner røvede ham hans Tid, nei: den saa ofte indbudne Secretair maatte

nu, da han havde faaet sin egen Huusholdning bede igjen. Julie klædte sig med Smag; Brudgommen havde ofte yttret sig med Velbehag derover; men Egtemanden, der skulde betale Modehandler-, Skrædder- og Kræmmerregningerne, sukede nu derover, og endnu mere maatte han bide sig i Læberne, da han iagttog hendes Lyst til Spil, ved hvilken hun hver Aften bortpødslede ti, tolv og endnu flere Louisd'orer, som om det havde været ligesaa mange Regnepenge.

Og saaledes gik han stedse Afgrundens Rand med fordoblede Skridt imøde. Hans Indtægter strækkede langt fra ikke til Udgifterne. Han arbejdede over Evne, men han kunde dog hverken bede Selskaber, eller give Julie Kuller Ducater til nye Silkekæder og til Spillepenge som hidtil. Hun blev i ilde Lune, og søgte Dpreisning og Erstatning andetsteds. En ung Greve — riig og artig — Grev Starberg, besøgte dem. Han tilbød sig at ville hjælpe dem ud af enhver Forlegenhed. Med dybeste Foragt afviste Bendorf hans Forslag, og bragte endog, for at formilde Julie, en Sum Penge tilveie, hvilken han overlod hende at skalte og valte over. Henrykt omfavnede hun ham, spurgte

ham, hvorfra han saa uventet havde faaet en saadan Capital, men erholdt et undvigende Svar. Erkjendtlig herover skrev hun nu et Par Ord til Greven og frabad sig hans Besøg. Greven svoger Hævn. — Snart var Summen ødelagt. Bendorff maatte gjøre nye Udveie. En Dag erholdt han en Billet fra en Ven: „Flygt! Din Kasse skal undersøges.“ — Den fortviolede Egtemand havde vovet at angribe en ham betroet Kasse. Han tøvede endnu. Da styrtede Weller — hin Ven — ind. „Ræd Dig! en formaaende Mand er med i Spillet. Du er tabt, spilder Du et Dieblif!“ Bennen trykkede ham en Pung i Haanden. Bendorff vilde dele med Julie. Han skyndte sig til hendes Bærelse. „Hun er syg,“ sagde Kammerpigen. Bendorff gik dog ind. Hun var der ikke. Han søgte overalt. Pigen, ængstelig over hans ophidsede Tilstand, faldt ham tilføde, og tilstod, at Julie var ikke syg, men gaaet ud. „Og hvorhen?“ spurgte han rasende. „Til Grev Starberg,“ lød Svaret.

Tilintetgjort styrtede han i en Stol. „Og saa Dette!“ udbrød han og slog sig med knyttet Haand for Panden. — „Skal jeg oppebie den

Troløse her og straffe hende, skal hun falde for min Haand? Nei, nei — Hævnens hører Himlen til! Armod, Skam og Samvittighedsnag straffe hende!" — og han faldt paa Knæ, og takkede inderlig rørt den gjengjældende Retfærdighed. „Her, her paa det Sted, hvor jeg har begrædt mine tvende Børns Død, takker jeg nu Dig, evige Forsyn, at Du tog dem til Dig! Nu behøver jeg ikke at tænke paa Faderpligter — Egtemandens kaster jeg her fra mig, den Utroe er ikke værd at kaldes min Kone! — Gjerne erstattede jeg endnu, hvad jeg har berøvet Staten; men af, jeg kan det ikke! Dog Alt her skal forblive uanrørt.“ Han greb Wellers Haand. Bennen glædede sig over Udfaldet, thi han havde formodet et endnu værre Optrin. — Inden et Dvarteers Forløb sad Bendorff til Hest, og forlod for stedse sin Fødeby.

Kun ved eet Huus maatte han holde stille idet han flygtede; — ved Amalias. — Hun havde alt i nogle Aar været gift med en retskaffen Mand, og var en lykkelig Moder og mange Redeliges agtede Veninde. Forlængst havde Tiden mildnet hendes Sorg over Bendorffs Tab; men hun beklagede nu af Hjertet

hans ullykkelige Stjæbne. — „Her, her kunde Du have levet,“ sagde han til sig selv: „lykkelig i Nutiden og endnu lykkeligere i Haabet om den nærmeste Fremtid. O, fordømt være det Dieblif, i hvilket Du ved et ubesindigt Raft tillige bortkastede Dit Livs Lykke, og tilintetgjorde dets hele Salighed!“

Dybt rørt flygtede han videre, og henlevede sin øvrige korte Nest af Dage under en fremmed Himmel i Stjul og Armod.

Den finske Frøken

efter August Blanche.

Blandt Belgjørenhedslegaterne her i Hovedstaden findes et, som efter sin Stifter bærer Navnet „det Fagerbergske Legat,“ og som uddeler aarlige Pensioner til fattige Enker og Børn af Middelklassen. Jeg mindes endnu

ret vel Stifteren fra min Barndom af. Han var i sin Tid Stokholms første Saddelmager, en Borger af den gamle Skole. Naar han om Søndagen gik i Kirke bar han blaa Frakke med store Splvknapper og Støvler med gul Krave udenpaa Beenklæderne; i sit Bærksted gik han derimod fra Morgen til Aften med grøn Klædeskaffjet og grønt Lærredsforklæde. Han var stærkt bygget og havde et fyldigt Ansigt med rene, men meget alvorlige, ja næsten strenge Træk. Han var Ritmester ved Borgervæbnin- gens Cavalleri, men efter hvad man siger, havde han aldrig været til Hest i sine levende Dage, skjøndt han ikke manglede Heste, og naturligviis endnu mindre Sadler. Den eneste Hest han nogensinde havde bestøget var en stor graae Træhest, der stod inde i hans Bærksted med Hovedet vendt mod Vinduet. Denne Hest, der tjente til at prøve Sadler og Seletøi, var forfærdiget af en udmærket Billedhugger, og Folk som gik forbi, pleiede da at staae stille og see paa Hesten.

„Der er Ingen i hele Stokholm, der er saa koket som Fagerbergs Hest,“ hørte jeg en Dag et vittigt Hoved sige, idet han tilspøiede:

„Men i Modsetning til andre Kofetter, der ødelægge deres Familier, har Fagerbergs, uden nogensinde at forlade ham, trukket idetmindste 20 Tønder Guld hjem til sin Huusbond og det uden at fortære saameget som et Halmstraae eller et Havreforn, noget som ikke nogen levende Hest selv af det renefte Blod gjør den efter.“

En Formiddag, da jeg og nogle Kammerater fra Clara Skolen standsede udenfor det Fagerbergske Huus for at see paa Hesten, bleve vi paa det Behageligste overraskede ved at see en ung, smuk Dame ride paa Hesten. Vi havde vort bestemte Ideal af qvindelig Skjønhed, det nemlig som Tegner i sit Digt: „Kung Carl den unge hjelte,“ giver os i Aurora Königsmark, den polske Kong Augusts Elskerinde:

„Högbormad, smärt, guulhårig,
En ny Aurora kom
Från hjelten tjugoårig
Hon vände snörd om.

Det forekom os ikke mindst heltemodigt af den „stäglose dunderguden,“ som Tegner benævner Carl den 12te, at kunne vende Ryggen til en
Presjen. Oktoberkvartal.

saadan Skjønhed. Det synes os meget lettere at flaa et Doufin Russere ihjel. Men da den nye Aurora smilende nikkede til os, som stode med Næserne klemte flade mod Vinduesruderne, bleve vore Kinder purpurrøde, som om de bleve farvede af Morgenrøden. Vi vare „skjægløse,“ men ingen „dunderguder.“ Men vi saae hende ogsaa smile og hidske med en ung Maud, som stod ved Siden af hende i den sædvanlig Sadelmageruniform, det grønne Forklæde ikke at for-glemme. Vi kjendte vi godt, han var første Svend hos Fagerberg og kaldtes i Almindelighed „den smukke Sadelmager,“ hvilket vi ikke ret kunde forstaae. Hans store krogede Næse behagede os ikke, thi vi tænkte os alle Tyranner med store krogede Næser.

Han havde store, skinnende, brune Dine og røde Kinder, men dertil blaa Hage og blaa Overlæbe, hvilket langt fra var smukt i vore Dine, skjøndt det røbede en stærk Skjæg væxt. Vi syntes naturligviis, at hvis nogen af vort Kjøn skulde kunde kaldes smuk, maatte han see ud som en af os. Fruentimmerne vare dog af en anden Mening.

„Hvem er det derinde paa Hesten?“ spurgte vi en Læredreng, som gik forbi Bærstedet.

„Den finste Frøken,“ svarede han.

„Hvad hedder hun?“

„Den finste Frøken,“ lød atter Svaret, ligesom hun var den Ene af sit Køn, der var bleven hos os efter Tabet af Finland.

„Hvorfor rider hun paa Fagerbergs Hest?“

„Hun prøver en Sadel, som hun har bestilt.“

„Naa, saa hun rider!“ mumlede vi med noget mindre Henrykkelse, thi vi kunde ei godt lide Fruentimmer til Hest, maaskee fordi det var et Indgreb i vore Rettigheder.

Vi gik altsaa bort ret kjede af at have taget Feil af vort Ideal. Men dermed var Historien med den finste Frøken ikke færdig.

Olson, det var Navnet paa den smukke Saddelmager, viiste sig ofte i vor Gaard, thi han var noget i Slægt med Bognfabrikanten, som boede der, derfra skrev vort Bekjendtskab sig. Han var Søn af en Kapellan i Sødermanland og havde gaaet et Aar i Strengnæs Latinskole, som han imidlertid ved Faderens Død maatte forlade for at gaae i Lære hos

Fagerberg, en Ungdomsven af hans Fader. Hos Fagerberg blev han omfider Svend, men kom engang i Klammeri med sin Mester og fik et Par solide Kindheste af ham, noget som hørte til Dagens Orden i disse patriorchalske Tider. Forarget over en saadan Tingenes Orden som han endnu ikke havde vænnet sig til, lod han sig strax paa Timen hverve ved Livgarden til Hest. Det lykkedes imidlertid Fagerberg som angrede sin Overielse, efter godt og vel et Aars Forløb med store Opoffrelser at faa ham løskjøbt. Armeen slipper ikke gjerne en kraftig, velbygget Karl, som holder sine 6 Fod og 2 Tommer. Olson var ikke bleven mindre interessant ved at have faaet en god militairisk Holdning, som endnu mere fremhævede hans stadfæstede Skikkelse. Han gjenvandt snart hele Fagerbergs Tillid og bestyrede Værkstedet, som havde det været hans eget. Han bidrog væsentlig til Forretningens store Anseelse, næst efter den graa Hest vel at mærke.

Nogle Uger efter den omtalte Scene udenfor Binduet, blev Olson kaldt hen til en finsk Oberst v. B., som nylig var flyttet til Sverrig efter at have taget sin Afsked fra den finske

Garde. Han blev anseet for at være en meget
 riig Mand, og havde blot en eneste Datter, som
 hed Billi. Hun var næppe 18 Aar gammel paa
 den Tid vi tale om og var en rigtig, hvad man
 kalder „en Poffers Tøs,“ som vilde komman-
 dere Alle, sin Fader ikke at glemme. Hun vakte
 megen Opsigt ikke alene ved sit smukke Ydre og
 sin smukke Medgift, men ogsaa ved sine øvrige
 Eiendommeligheder. Hun viste sig ofte til Hest
 ved sin Faders Side — og en ung Dame til
 Hest vakte paa den Tid næsten Forargelse —
 men hun var heller ikke bange for alene at
 strøise omkring paa sin vælige Ganger og saa
 gif det i Carriere. De unge Damer vare og-
 saa noget bange for en Beninde, som vilde
 vende op og ned paa Alt, og de gamle Damer
 rystede betænksomt paa Hovedet. De unge
 Mennesker nærrede paa engang Beundring og
 Frygt for hende; thi hun var skaanselsløs i
 sine Bemærkninger. Hun var en Blomst, som
 Alle havde Lust til at plukke, men Ingen havde
 dog Mod dertil af Frygt for spidse Tørne. For-
 øvrigt var hun selve Godheden og Belgjøren-
 heden. Saadan var den finste Frøken, som i
 sin Tid gav saameget Stof til Samtale i Hoved-

staden. En Dag sagde hun paa sin sædvanlige ugenerte Maade til sin Fader:

„Tidlig eller seent maa det frem. Veed Papa at jeg er aldeles fortryllet af vor Sædelmager?“

„Det undrer mig ikke,“ svarede Faderen, „han tager sig ret godt ud med sine Sølvknapper og gule Støvlekraver.“

„Ret godt! Det er hans unge Mestersvend jeg mener.“

„Ja hvad saa videre?“

„Saadan kommer bestemt min Egtemand til at see ud.“

„Men saadan kommer bestemt min Svigersøn ikke til at see ud.“

„Det kunde dog nok være, Papa.“

„Det skal ikke skee; thi det bliver vi To om.“

„Jo vist! Naar Mand og Kone ere Gæt, saa er Fader, Datter og Svigersøn ogsaa kun To.“

„Du er tosset, kjære Lilli, troer Du jeg har Lust til at lugte Fidtlaeder hele Dagen igjennem.“

„Jeg synes at vore Næser ikke ere blevne for godt vante i Rusland,“ meente Lilli.

„Ingen Dumheder! Jeg vil hellere see Dig paa Havsens Bund! Farvel.“

„Hvor gaaer Papa hen?“

„I Adelsklubben.“

„Jeg har ogsaa Lyft til at gaae ud,“
yttrede Lilli.

„Hvorhen da?“

„Ikke til Havsens Bund.“

„Det var Skade, Du kunde ellers have taget et Par Aborrer med hjem til Aften.“

„Hvorfor gaaer Papa i Adelsklubben?“

„For at faae mit Parti.“

„Papa faaer sit Parti; men jeg har allerede taget mit,“ erklærede den finske Frøken.

Slige Dispytter vare ikke usædvanlige. Fader og Datter holdt ikke desmindre hjerteligt af hverandre; men de vare begge lige selvfloge og Selvfløgskab er som bekjendt et Charactertræk hos det finske Folk, en Feil eller en Dyd, alt som man tager de. Det var rimeligviis efter en saadan Dispyt, at Olson en Dag blev kaldt op til Oberst v. B.

„Jeg er Finne og pleier at gaa lige løs paa Sagen,“ begyndte Obersten; „Jeg synes godt om Dem, min gode Hr. Olson, De er ung og dygtig i deres Forretning, men De bør see Dem om i Verden; thi der er meget at lære ogsaa for en Saddelmager. Kort og godt, jeg giver Dem 1000 Rd. til Hjælp til en Udenlandsrejse.“

Olson blev ikke lidt forundret. Han havde nok hørt tale om Mæcenoier, der hjalp Kunstnere frem, men aldrig om Nogle, der tog sig af Saddelmagersvende. Men disse Finner ere nu altid saa originale.

„Der er kun en eneste Betingelse forbunden med Sagen,“ vedblev Obersten, „og det er, at De, om muligt skal begive Dem paa Veien den Dag imorgen. Sagen er den, at jeg har en Ven i Berlin, som De egenhændig skal overlevere et Brev af megen Bigtighed.“ Naa hvad siger De saa til mit Forslag? Er det ikke tilstræffeligt, saa behøver De blot at henvende Dem til min Ven i Berlin, og De faaer da mere hos ham.

Olson takkede paa det varmeste, men troede dog at han først burde raadsføre sig med sin Mester.

„Ret saa,“ indrømmede Saddelmagerens Mæceu, „jeg havde selv tænkt at ville tale med den Gamle endnu i Eftermiddag. Pengene faaer De inden Aften, og saa Lykke paa Reisen. Jeg bliver den Første, som giver Dem Handsel naar De kommer hjem igjen. Skulde De senere trænge til Noget for at etablere Dem, saa stol kun paa mig, og dermed Punktum.“

Olson skyndte sig hjem. Fagerberg syntes i Førstningen ikke om saadan paa Studs at miste sin høire Haand, men længere op ad Dagen og især da han havde talt med Obersten erklærede han sig tilfreds med Reisen. Det vilde jo ogsaa have været reent Galsskab ikke at benytte sig af et saadant Tilfælde, som næppe vilde komme igjen. Inden Aften havde Olson sine 1000 Rbd. i Lommen, mod det bestemte Løfte at reise inden tredie Dagen derefter, alt sammen for det vigtige Brevs Skyld. Da han var faldet i Søvn den Nat, drømte han om alle Udlandets Herligheder.

Men Dagen efter henimod Middagstid fik Olson Tilsigelse fra den finste Frøken om strax at komme til hende. Olson skyndte sig at klæde sig om og han kom i en bedre Toilet end Dagen

iforveien. En ung Frøken og en gammel Oberst der er ogsaa Pokker til Forskjel. Frøkenen var ene, Faderen var ogsaa om Formiddagen i Adelsklubben.

„Det bliver ikke til Noget med din Reise,“ begyndte Frøkenen, som ogsaa gif lige løs paa Sagen.

„Obersten har da forandret Anskuelse?“ spurgte Olson.

„Nei, min Fader troer, at De alt har pakket, men De kommer i saa Tilfælde til at pakke ud igjen. Det skulde stee i al Hemmelighed og havde De og min Fader faaet Lov til at raade, saa havde De reist, uden først at have beviist den Artighed at tage Afshed. Men jeg synes nu ikke om Overraskelser.“

Den finske Frøken sagde sandt. Hun vilde selv overraske, og dengang gjorde hun det saa grundigt, at Olson i lang Tid ikke kunde faae Munden paa Gled. Han saae blot paa den unge Dame, som sad med den ene Arm støttet mod Bordet, og Hovedet hvilende i Haanden. Hun saae noget blegere ud end sædvanlig, og hendes Dine søgte Gulvet. Men et Smil fuldt af frodig Villiestyrke spillede omkring hendes Mund.

„Jeg har slet Intet imod Deres Haandværk, kjære Olson,“ begyndte hun paa ny, „men meget imod Militairstanden. Og desuagtet er det nødvendigt, at De bliver Soldat. Det er dumt, det veed jeg. . . Men nok dermed, De maa tage Tjeneste ved et Regiment, ligemeget hvilket, naar De bare faaer Officeerspatent og det kan ikke blive Dem vanskeligt. Jeg har hørt, at det skeer lettest ved Landeværnet; men det er ligemeget, naar det blot bliver til Noget og det lidt snart. Jeg ønsker det! Jeg vil det, og De har for megen Taft til at spørge mig om Grunden. . . Den vilde han nok kjende, hvis han blot var ligesaa skarpsæende som smuk,“ lagde hun til, men blot ved sig selv.

Olson var mere skarpsæende end Frøken Lilli troede, og man maatte da ogsaa være stokblind for ikke at see hvordan det stod til, især da den finste Frøken hjalp saa godt paa Bei. Den unge Mand følte en trykkende, men livsalig Varme strømme gennem Aarernes paa sig. Men han fattede sig snart, og skjøndt han endnu ikke var Fændrik ved Landeværnet, saa handlede han dog som en klog General og svarede:

„Der er Intet i Verden jeg hellere vil end at gjøre Frøkenens Billie til min Lov. Men det er dog en egen Sag, at tage Afsted med et Haandværk, som man har lært grundigt og som giver Een et hæderligt og lønnende Erhverv, og istedet derfor vælge et Andet, som oprigtig talt gaaer ud paa Intet at bestille.“

„Hæderligt og lønnende Arbejde,“ gjentog Frøkenen, „det forstaaer sig, hele Verden har bestandig de Ord paa Læberne: Arbeidets Ret og Arbeidets Værd prises af Alle, men agtes af Ingen. Alle prise Rugbrødet, som det kraftigste og sundeste, men Enhver vil hellere have Hvedebrød, om det saa er nok saa daarligt. Men nu nok dermed. De bliver Soldat, De bliver Officeer og lev vel til da!“

„Dermed rakte hun ham sin Haand. Han følte den fine, hvide Haand i sin, som al Agtelse for Arbeidet, ikke var synderlig fin.“

„Det seer næsten ud som om De aldrig har kysset et Fruentimmer paa Haanden,“ sagde den finste Frøken leende, „gjør det da nu, og naar De engang kommer igjen med Officeerspatentet i Lommen, saa . . . saa . . . hvad gavner alle de Dmsvøb, som ikke ligge i min

Natur! . . . . saa tilhører denne Haand Dem og det med Tilbehør, som der staaer i den Regning, jeg fik forleden Dag.

Længere op ad Dagen og netop som Obersten modtog sin Hat af Datterens Haand for at gaae i Adelsklubben, kom Tjeneren ind med en lille Pакke til sin Huusbond. Obersten brød den, men næppe havde han kastet et Blik paa det Papir som laae øverst i Pакken, før han slængte den hele hen ad Gulvet, hvorved en Regn af Bankoscedler fløi omkring i Stuen.

„Buh! brølede Obersten, saa gaae nu ad hede S . . . . til . . . .“

„For Guds Skyld, kjære Papa! bad Frøken Lilli, læggende sin Haand paa hans Mund; hvis jeg gif derhen, saa maatte jo Papa følge med og hvordan gif det saa med Partiet i Adelsklubben.“

Natten derefter var Olsons Drømme af en mere fædrelandsk Natur, skjøndt Finland rigtignok tog Broderparten.

En Eftermiddag, kort efter Hærøvelserne næste Sommer, meldte Oberstens Tjener en Visit af Fændrik Olson ved Landeværnet. Obersten gjorde en Grimace, men Datteren svarede: „Bed

Hr. Fændriksen komme ind," og Fændrik Olson traadte ind i fuld Uniform, visende en Figur som en Fyrste kunde have misundt ham. Frøken Lilli saae straalende lykkelig ud og kunde ikke see sig møet paa sit Hjertes Udkaarede.

Obersten derimod vidste ikke til hvad Side han skulde see. Det blev naturligtviis en livlig Samtale, ved hvilken Lilli saagodtsom ene maatte føre Ordet. Det varede imidlertid ikke længe inden Obersten maatte give efter og Frøken Lilli fik sin Billie sat igjennem. Det følger af sig selv, at Olson ganske lagde Saddelmagerhaandteringen paa Hylden og blot lagde sig efter at blive en lydige og underdanige Uetemand. Saa-
dan ender Historien om den finske Frøken.

S ø n n e n.

Under Keiser Joseph II Regjering indtraf en Tidlang hyppige Kassemangler, saa at Keiseren fandt sig foranlediget til at udsætte en Belønning for Hver, der angav en saadan Kasse-defect.

Lieutnant B . . . , hvis Fader var anbetret en offentlig Kasse, begjærede ofte store Summer af Faderen, fordi hans Sold ikke var tilstrækkelig til hans Udgifter.

Den vel estergivende Fader understøttede ham, saalænge hans Evner tillode det, men den udsvævende Søn havde saamange Fornødenheder, at Faderen tilsidst ikke kunde tilfredsstille dem.

Engang fordrede han 600 Gylden af ham, under det Paaskud, dersom han ikke strax paa Stedet erholdt dem, saa mistede han sin Vre og sin Post.

Faderen forsikrede, han var ikke istand til at skaffe ham en saadan Sum i dette Dieblit; men Sønnen bestormede den svage Olding saa-

længe med sine Bønner, at han omsider lod sig bevæge, og tog Pengene af den ham anbetroede Kasse.

„Der,“ sagde han, „tag dette for at redde Dig.“

Lieutnanten tog Pengene, og Faderen lagde et Gjældsbeviis i Summens Sted.

Lieutnanten ilede strax efter til Keiseren. Han sagde til Monarken:

„Deres Majestæt har helligere Ret til mig end selv min Fader. Dette tvinger mig til at blive hans Angiver formedelst en Uforsigtighed han har begaaet, han har taget 600 Gylden, af den Kasse, der er anbetroet ham.“

Paa dette Udsagn lod Joseph strax undersøge Embedsmandens Kasse, hvor man ogsaa, istedet for Pengene, fandt Beviset.

Men ved nærmere Undersøgelse erfoer man det iønde Sammenhæng. Da Keiseren blev underrettet herom, beklagede han den ulykkelige Fader, søgte at trøste ham, og forhøjede hans Gage.

Angiveren derimod, som havde gjort Regning paa den fastsatte Belønning, blev infam casseret og sendt ti Mar paa Fæstningen.

Prinsens Indling.

(Fortælling af „Rheinisches Taschenbuch,“ af Johanna Schoppenhauer.)

„Gi, naadige Herre!“ raabte Ludvig den 14des Kammertjener den unge Grev Lauzun imøde, idet han derhos næsten berørte Gulvet med den skjønt pudrede Toupee paa hans store Baryt, „ei, naadige Herre! hvad forskaffer mig da den sjældne Lykke, at kunde forsikre Dem om min dybeste Erbødighed paa denne Tid og i dette Bærelse? Kongen arbejder endnu her ved Siden af i Finantsraadet,“ tilspøiede den ellers smidige Hofmand en Smule forlegen; „vistnok knirke undertiden de Hjul, som holde Statsbestyrelsens store Maskine i Gang, og det gaaer da lydeligt nok til inde i hiin Sal. Desaaarsag tør, som vist er Hr. Greven bekjendt, foruden en ubetydelig

Tjener som jeg, egentlig Ingen opholde sig i dette Forgemaſt paa denne Tid. Dog De, naadige Herre! gjør overalt en Undtagelse, hvor kunde en ussel Dør tillukke sig for den, for hoem alle Hjertes aabner sig." — "Vi ville ikke undersøge hvormegen Sandhed der kan ligge heri," svarede Lauzun, "dog beder jeg Dem, kjære Hr. v. Myert! at taale mig her denne gang, jeg lover Dem, at Kongen ikke vil see suurt dertil, naar han finder mig her." — "Ei, hvorledes kunde jeg her nære nogen Tvivl, jeg Kongens første Kammertjener," faldt Myert ind med fordoblet Venlighed, "holder Hr. Greven mig da for en saa stor Begynder i min Tjeneste?" — "Viſt ikke," svarede Lauzun, "jeg kjender den retfærdige Tillid, hvormed Kongen belønner Deres prøvede Troſkab. Derfor vil jeg ikke heller gjøre nogen Hemmelighed for Dem af, at egentlig glad Forventning drev mig herhen. Vor Monark, kjære Myert! ſtaaer atter i Begreb med at give mig et stort, ja jeg kan vel ſige ganſke usædvanligt Beviis paa ſin Naade. Jeg var ſaa træt af, hjen me at tælle Minutterne til den beſtente Time, derfor maa De endelig tillade mig, at jeg her bortſladrer den kjedelige

Tid med Dem." — „Ak, Hr. Grede!" afbrød Npvert ham i underdanig Fortviøvelse, „hvoreledes kan De dog paa denne Maade ville spotte mig, jeg er jo overordentlig lykkelig ved at vore den Første, der tør bevidne Dem sin glade Deeltagelse. Den Maade, som Kongen har tiltænk't Dem, maa vistnok vore stor og overordentlig." — „Det er den ogsaa," afbrød Lauzun ham, „hvor ville mine Venner triumphere over den glimrende Bane, som om faae Minutter aabner sig for mig!" — „Om faae Minutter!" gjentog Kammertjeneren næsten andægtig. „Ja, ja, min Ven, om faa Minutter!" raabte Lauzun, henreven i Tummelen af glad Forventning, og faae smilende sin ydmyge Tilbeder i hans venlige Ansigt, hvorimod den godmodigste Nysgjerrighed af Verden stod skreven med læselige Træk. „Indtil nu," vedblev han, „maatte jeg vel efter Kongens Befaling vore taus, thi han har selv bestemt den nærværende Dag, til, endnu førend Messen at forestille mig for Hoffet i min nye Værdighed. Smidlertid, medens vi her vente paa hans Majestæt med hinanden, tør jeg vel yde Dem et Beviis paa min taknemmeelige Belvillie for Deres Deeltagelse i min

Lykke, og betro Dem, hvad endnu Jngen ahner. De maa da vide, at Hertug Mazarin virkelig trækker sig tilbage fra alle Forretninger, og at jeg bliver hans Efterfølger som General = Felttøimester." Lykønskninger, Taksigelser for den høie Fortrolighed, Udraab af den meest levende Beundring, hvorpaa Lauzun hørte med smilende Selvbehag, strømmede nu uafbrudt fra den vel-talende Kammertjeners Læber, indtil han paa engang med alle Tegne paa den høieste Forfrættelse pludselig forstummede. „Gode Gud! hvad har jeg glemt midt i min Glæde!" raabte han derpaa med ganske forandret Ansigt, „vel er det i Grunden kun en ubetydelig Ting, min allernaadigste Herre har paalagt mig, men saaledes som Hans Majestæt er — ei, ei, ei!" stønnede han, i det han ængstelig trippede om og knipsede med Fingrene, derpaa trak han sit Uhr op; et Blik paa dette syntes at indgive ham nogen Trøst. „Maaskee er det endnu Tid!" sukede han og tørrede Angstsveden af sin Pande, „ni Minutter bliver endnu Finantsraadet forsamlet. Selv det Umulige maa man forsøge i Monarkens Tjeneste!" Med disse Ord og et meget dybt Buh gik han forbi Greven og ud af Døren,

hvilken han omhyggelig lukkede i efter sig, listede sig derpaa, som en Kat paa Fløielspoter og med indtrukne Kløer, sagte op af en lille Bagtrappe, tog stedse tre Trin i hvert Skridt og stod efter saa Secunder ganske aandeløs for Minister Louvois i det lille Kabinet, hvori han sædvanlig arbejdede alene den hele Dag, naar Hoffet, som det denengang var Tilfældet, opholdt sig i Saint Germain. — Med megen Taf og endnu større Løfter lod den almægtige Minister sin tro Spion igjen forlade sig saa hurtigt som muligt, skræbde derpaa uden særdeles Balg nogle Papi rer sammen og mumlede for sig selv: „Paa den lille Kadet fra Bredden af Garonne vore Bingerne fordømt hurtigt; han flyver vist over Hovedet af os Alle, hvis vi ikke forebygge det.“ — Nært var allerede for længe siden igjen nede i Jorgemaffet og fortalte Grev Lauzun med den største Ufskyldighed om de Roser og Orangeblomster, som han havde været saa lykkelig, endnu i rette Tid at kunne bestille til Fru v. Montespan, da Louvois med sine Papi rer i Haanden, traadte ind og med et lidet Buf gik forbi dem begge, lige til den Dør, som gik ind til Salen, hvori Kongen var. For-

gjæves stillede Kammertjeneren sig kjæft i Veien og forsikrede ham i en temmelig bestemt Tone at Monarken endnu ikke var synlig. Louvois agtede ikke derpaa, beraabte sig paa vigtige Depescher, som han øiebliffeligen maatte meddele Kongen, og gif derpaa lige ind, endstjøndt han hverken havde Sæde eller Stemme i Finantsraadet. Med et let Træf paa Skuldrene og hemmeligt triumpherende Smil saae Lauzun Fløidørene falde i efter ham, og blev derpaa ved, idetmindste med synlig Opmærksomhed at høre paa Kammertjenerens Underholdning, indtil Ministeren efter faa Minutters Forløb igjen ilede tilbage igjennem Bærelset og strax derpaa ogsaa Kongen. Den Sidstes første Blik faldt paa Greven, der i spændt Forventning nærmede sig ham et halvt Skridt, men ogsaa strax trak sig tilbage igjen, thi Monarken ilede ham kold forbi. — „Hvem veed, med hvilke Dumheder Louvois har gjort ham fortrædelig!“ sagde Lauzun til sin egen Trøst; thi denne for ham ganske uvante Kalde havde i Begyndelsen dog berørt ham en Smule ubehageligt. „Dette Dieblif gaaer ogsaa forbi, og efter Messen vil han vist erindre sit Løfte,“ tænkte han videre, og sluttede

fig nu ganske forgløs til Følget, som ledsagede Kongen til Hofcapellet.

Lange glimrende Rækker af de skjønneste og fornemmeste Damer opfyldte forventningsfulde Bænkene, maaskee i en Andagt, ikke ganske lige fordeelt mellem Verdens synlige og usynlige Behersker. Thi for ingen Priis havde man ved hiint af Usædelighed og udbortes Anstand sammensatte Hof villet forsømme, at gjøre baade Kongen og den kjære Gud sin af Etikette bestemte Opvartning. Lauzun saae dog en Smule mere mørk ud end sædvanlig, da han fra sin Plads bagved Kongen mønstrede den Hær af Skjønheder, der udbredte sig for ham og som ikke var et Tulipanbed ulig, dog en Straale af de skjønneste blaa Dine opmuntrede ham snart, det var et Blik, der vel kunde have bragt ham til at glemme endnu flere feilslagne Forventninger end de han nylig havde lidt. — Anna von Montpensier, den skjønneste, aandrigste og stolteste Fyrstinde ved Ludvig den 14des Hof, var den mægtige Fee, der vidste at øve denne Tryllekraft over Lauzun. Som Ludvig den 13des Datterdatter og Gaston von Orleans Datter, nær beslægtet med Kongen, eiede hun Rang som

første Prindsesse af Frankrige. De umaadelige Rigdomme, de betydelige efter hendes Fader arvede Godser, gjorde at hun blev betragtet som den rigeste Prindsesse i Europa, om hvis Haand Fyrster, ja endogsaa fremmede Konger hidindtil forgjæves have anholdt. Og saaledes stod hun nu som Herkerinde, i Ordets egentlige Forstand en Pallas i Mand, Mod og Stikkelse, netop ved Begyndelsen af hendes Livs Sommer. Denne høie Dame havde med den første Ungdoms flygtige Glands ikke tabt nogen af sine Indigheder, thi hendes nu i fuld Bragt udblomstrende Skønhed behøvede den ikke for at henrykke. Man tilbød hende i det Fjerne, som man tilbeder de Uopdelige, og kun en saahøitstræbende og gutæmmelig Mand som Lauzun kunde tillade sig, ikke stedse i hende at see Fyrstinden, men ogsaa stundom den skønne Qvind, der i blidere Hengivelses vistnok sjeldne Diebliske syntes saameget mere uimodstaelig, jo høiere hun i det sædvanlige Liv stod ophøiet over Alle. Det forekom ham, at han aldrig havde seet hende skønnere, end denne Morgen. Hans Blik tabte sig i den phantastiske Labyrinth af de imellem Berler og Baand op hæstede og slyngede Lokker og Haarpidse. Den

stolte Lilliehals beskyggedes af næsten usynlig fine Points d'Alençon, foran sammenhæstede med en stor Brystsløise af Diamanter. Et vidt Bevandt af sorte Schenille-Kniplinger, hvorunder en guldstraalende Underflædning fremlyste, omgav den skønne Figur, uden at forraade mere af hendes Former end Spidsen af den skønneste Fod, der kun undertiden blev en Smule synlig. Det udmærkede Held, hvormed Prindsessen ved Udgangen af Kapellet vendte sig til Grev Lauzun, og tillod ham at overrække hende Bievandet, fuldendte det Tryllerie, der for Diebliffet bragte ham til at forglemme Alt. Vel kaldte han sig selv en indbildt Daare, saasnart han havde tabt hende af Syne, og lagde sig selv, dog uden synderlig Nytte, paa Hjerte ikke at forglemme Ifaros Skjæbne.

Hele den øvrige Dag tilbragte han som sædvanlig i Nærheden af Kongen, uden at denne endog kun med et eneste Ord nævnedes den ham lovede Befordring. En Hær af smaa, som det syntes tilfældige Hindringer stillede sig oveni købet imellem enhver fortrolig Nærmelse, hvormed Greven ellers ofte blev værdiget af sin Herre, og saaledes fandt han først sildig, da

han med de Fornemste ved Hoffet efter daværende Etikette bivaanede Kongens Afklædning, den af ham hele Dagen med Længsel ventede Seilighed til at kunne erindre Monarken om det ham givne Løfte. „Ja, ja, det gaaer ikke saaledes strax, vi ville see, hvad der ved Seilighed kan lade sig gjøre,“ var Alt hvad han erholdt til Svar.

Den arme Lauzun stormede hele Natten i vild Harme frem og tilbage i sit Værelse; hine med iisnende Kulde let henfastede Ord havde nedstyrtet den forvænte Yndling fra alle sine Himle, og han blev et Kov, snart for den meest rasende Brede, snart for den umaadeligste Smerte. Det var ikke saameget Harmen over at see sig skuffet i et stort, glimrende Haab, der saaledes bevægede ham, det var Følelsen af hans kongelige Bens, for ham saa uventede Nordholdenhed, der gjennemtrængte hele hans Sjæl med voldsom Smerte. Thi han hang virkelig med Liv og Sjæl ved sin Herre, og vilde endnu igaar ridderligt og tappert, som en Fortidens Paladin, have forsvaret ham med sit Liv imod Enhver, der havde vovet at yttre kun den mindste Mulighed af det, han nu selv maatte erfare.

Opvoeret i Stilhed og Gensomhed, opdraget efter hine gamle Ridderstabs-Love, ved hvilke hans skjønne Fædreland allerede tidligere saa ærefuldt havde udmærket sig, var Grev Lauzun for ikke lang Tid siden kommen fra sine Fædres Borg i Gascoigne til Paris, i hans Nærbeslægtede, den mægtige Marschal af Grammonts Huus. Han erindrede sig, at det sømmede en ganske ubemidlet ung Søn af et gammelt adeligt, men ikke rigt Huus, at søge sin Lykke paa en ærefuld Maade, enten ved Hoffet eller ved Armeen. Hans ædle Figur, den behagelige Ynde der var udbredt over hele hans Væsen, gjorde ham snart i hans Onkels Huus yndet baade af Høie og Lave; den exentriske Maade, hvorpaa hans ofte i klare Lysstraaler gjennembrydende Aand udtrykte sig, hans Mod, hans Foragt for alt Uædelt, hans Trostid i Kjærlighed og i Had, gjorde, at han ganske vandt Marschallen af Grammonts ældste Søn, Greven af Guiches Hjerte; thi ung, skjøn og tapper, som Lauzun selv, saae denne i sin Slægtning sin egen Tilværelse fordoblet. Denne tro, men ogsaa meget formaaende Ven, banede overalt Veien for den nys fremtraadte Begynder; han forestillede ham

for Kongen, der fandt stor Behag i den Fremmede fra Syden, overrøste ham med Naadesbeviisninger og fængslede ham saameget som muligt til sin egen Person. Saaledes steg den for endnu kort siden saa ubetydelige Lauzun, nu Kongens erklærede Yndling, hurtigt som Lynet, fra Trin til Trin, indtil han blev General-Major; han higede efter at stige endnu høiere, saae sig allerede ganske nær ved Maalet, og styrtede saa pludseligt ned! Det var vel naturligt, at dette saa uventede Fald matte bebrøve ham, og saameget mere, da det blev ham umuligt at gjætte, hvorved han kunde have paa draget sig denne Forhaanelse. — Natten forstørrer enhver af vore Sorger til en sønderknusende Rjæmpeskikkelse, dog, er det endelig lykkes os at finde Sønnen, saa staacr Morgenens, naar vi vaagne, liig en Trøstens Engel ved vort Leie, og viser os Gjenstanden for vore Befymringer saa formindsket, at vi ofte medlidende smile over vor natlige Rædsel for den. Men anderledes er det, naar Morgensolen finder os vaagende, som en Boldt for hine feberagtige Strækkebilleder, med hvert Minut stormer da det oprørte Blod mere rasende fra Hjertet og

til Hjertet; Daarligheder, uoverlagte vilde Gjer-
ninger, der stedse styrte os dybere i Fordærvelsen
betegne sædvanlig den Dag, hvis første Straale
efter en saadan Nat, saarer den Ulykkeligens
brændende Dine med gjennemborende Smerte. —

Grev Lauzun havde gennemvaaget en saa-
dan Nat, i hvilken tusinde Planer, een stedse
mere eventyrlig end den anden, var opsteget i
hans Sjæl og atter forkastet. Sen holdt han
imidlertid fast og udførte den ogsaa, idet han
saa tidlig, som det kunde passe sig, begav sig
til Fru v. Montespan, Ludvig den 14des skjøn-
neste, stolte, almægtige Beherskerinde. Hun havde
stedse været venlig imod ham, derfor turde han
vove at gjøre Fordring paa hendes Hjælp til
at drage Sløret fra Marsagen til hans Herres
fornedrende Forhold imod ham; thi derefter var
det isærdeleshed hans Hjerte higede.

Halvt trøstet ved hendes venlige Tiltale,
forlod han den skjønne Dwindes Bærelse, hun
havde forundret sig med ham, klaget med ham,
lovet at forsøge Alt, baade Muligt og Umuligt
til hans Hjælp, hvad kunde han vel i sin Stil-
ling ønske bedre? Men desværre forblev han
ikke længe i denne behagelige Stemning, det

varme gascogniske Blod drev ham paany uop-
 hørlig omkring. Han havde ønsket at kunne
 være overalt, usynlig at kunne omsvæve Alt,
 Kongen, Montespan, Venner og Fjender, og ge-
 raadede endelig paa et i Udførelsen høist far-
 ligt Indfald, men som han dog ikke formaaede
 at opgive, thi for hans dristige, ubøielige Sind
 var enhver Tilbagetrædelse umulig, saasnart
 engang et ret stort Bovestykke lokkende havde
 fremstillet sig for ham. — Ved Guld, Bønner,
 Smigrerier og fremfor Alt, ved den ham egne
 Uimodstaaelighed, som han kunde gjøre gjældende
 naar han vilde, lykkedes det ham virkelig at
 bevæge en gammel Kammerjomfru hos Fru v.
 Montespan til, at hun om Eftermiddagen, paa
 den Tid, da Kongen pleiede at besøge sin Ven-
 inde, skjulte ham i hendes Hersterindes Bærelse.
 Timen slog, Kongen kom, og Lauzun, kun skilt
 fra Borret ved et tyndt Tapet, gik ikke Glip af
 en eneste Stavelse af en Samtale, hvis fornemste
 Gjenstand han var. Den sagteste Bevægelse, et
 lydeligt Aandedrag, eller endogjaa en uvilkaorlig
 Hosten kunde føre ham hans Undergang imøde;
 hans Skjæbne var rædselsfuld, hvis Kongen op-
 dagede den forvovne Lurer, men hans gode

Engel vaagede over ham, og holdt ham, trods Uroligheden i hans Indre, dog udvortes rolig. — Endelig erindredes Kongen ved Slaget af det med rigtforgyldte Snirkler zirede Uhr paa den røde Damasses Bæg, om at det var Tid, at begive sig til Generalprøven paa en stor Ballet, som med det første skulde forskjønne en glimrende Fest. Fru v. Montespans traadte efter hans Bortfjernelse nogle Dieblikke ind i sit Toiletkammer, for at lægge stærkere Sminke paa til Aftenbelysningen, og Lauzuns skjælvende Fortrolige benyttede denne korte Frist til at udfriske ham fra hans farlige Fængsel. Velbekjendt med alle Slottets Krinkelkroge, ilede han saa hurtig som en Piel ned af en lille Bagtrappe, og stod allerede ved den anden Side af Fru v. Montespans Appartement, i hendes Forgemak, da hun saa Dieblikke efter traadte ud, for at følge Kongen til Balletprøven.

Meget høflig bød Greven hende Armen, og ledsagede hende igjennem den lange Række af Gallerier, Korridorer og Sale, hen til Opera-salen, hvor allerede det hele Hof var forsamlet. — „Har De, skjønnede, velgjørende Fee, erindret Pressen. Oktobertartal. 10

mig hos Kongen?" hvidskede Lauzun til hende, idet han tiltraadte den ikke endda saa korte Vandring med hende. „Og hvad sagde min Monark?" spurgte han videre, da Damen med et smilende Nik bejaede hans Spørgsmaal; hans Stemme var bevæget, Armen, hvorpaa Fru v. Montespan lænede sig, skjælvde fjendelig; dog dette kunde man vel tilgive Greven i hans nærværende Stilling. „At onde Tunger, som jeg imidlertid ikke nærmere veed at betegne, have været travlt med at sætte Dndt mellem Dem og Kongen, lader sig ikke nægte," svarede Fru v. Montespan, „men hans Brede er allerede i Af- tagende; kun endnu Taalmodighed en kort Tid fra Deres Side, og Alt vil blive godt, thi at jeg anvender alt muligt, for at bringe ham paa bedre Tanker, derom vil Grev Lauzun sikkert være overbevist." — „Virkelig?" svarede han med en ganske besynderlig forandret Tone, „virkelig, min Naadigste! De har altsaa med den bedste Villie taget Dem af mig, talt for mig og forsvaret mig?" — „Ganske sikkert! Hvilket Spørgsmaal!" svarede Damen, „jeg siger Dem, Deres Sag er allerede saa godt som afgjort; kun endnu nogen Taalmodighed, og

alle Deres Duffer —" — „Glendige Bolerste!
 usle Løgnerste! ligesaa troløs, som listig, lige-
 saa pligtforglemmende som fræf," hvidskede Greven
 hende i Dret, med en Tone, som hun alene
 kunde høre, imedens han, der i sin øvrige An-
 stand og Holdning beholdt sin forrige Verbødig-
 hed imod den dødelig forskrækkede Dame. „For-
 gjæves," vedblev han paa samme Maade, „for-
 gjæves søger De at skuffe en Mand, for hvem
 intet kan blive skjult. Jeg veed ethvert Ord,
 som Kongen for endnu ikke ti Minutter siden
 talte med Dem i Deres hemmeligste Bærelse.
 Han har fortalt Dem, at Louvois igaar opsogte
 ham i Finantsraadet, trak ham hen til et Bin-
 due, og der forebragte ham, at jeg med util-
 giveligt Overmod overalt roste mig af min nær-
 forestaaende Dphøielse til Generalselttøjmester.
 Han har derpaa forestilt Kongen, at han fra
 nu af daglig vilde blive bebyrdet med Twistig-
 heder, hvorved han maatte være Fredsstifter,
 fordi den Uoverensstemmelse, der hersker mellem
 mig og Louvois, i dette nye Forhold vilde med-
 føre evig Strid, da han som Krigsminister jo
 umulig kunde gaae afveien for mig. Siden for-
 talte Kongen Dem, at Louvois havde skildret

mig for ham som en overmodig og paatræn-
 gende, til Forandringsystemet hældende Daare,
 der var taalelig i Omgang, men ubrugbar til
 betydelige Forretninger; og De, naadige Frue!
 De har taget Louvois's Mening om mig i Be-
 skyttelse mod min gode Herre. At han er op-
 bragt imod mig og kalder mig indiskret, at han
 troer, jeg af Forsængelighed har sladret af Sko-
 len, hvor han bød mig tie, det har jeg Dem
 alene at takke for. De har bestyrtet ham i
 denne Troe, De har gydet Olie i Ilden, Deres
 Falshed alene er Skyld i, at Kongen har brudt
 sit hellige Ord imod mig." Lauzun havde endnu
 længe kunnet blive ved i denne Straffeprædiken
 thi hans sønderknuste Tilhørerinde formaaede
 af Skræk neppe længer at holde sig opreist, og
 tænkte hverken paa at svare ham eller tale til
 sit Forsvar. Dog de vare i dette Dieblif komne
 til Skuespilsalen, hvor Lauzun med et dybt Buk
 bortffjernede sig fra sin Danae. Mandeløs og ud-
 mattet sank hun i dyb Afmagt ned i den første
 den bedste Stoel. Det hele Hof kom i Allarm
 derover, endogsaa Kongen forglemte sig saa-
 meget, at han ligesom Dronningens Dine ilede
 hende til Hjælp. Man maatte bære Fru von

Montespan bort, og den Dmtale og de Spørgsmaal, dette uforklarlige Tilfælde foranledigede, tog hele Aftenen igjennem ingen Ende blandt de Tilstedeværende.

Da Kongen kort efter besøgte sin Elskede i hendes Bærelse, for at erkjendige sig om hendes Befindende, fandt han hende rasende af Brede, skjælvende af Angst, i den uroligste Tilstand af Verden. Hun klagede for ham under hede Taa-
rer over den uværdige Behandling, hun nylig havde lidt, og dernæst reiste Haa-
rene sig paa hendes Hoved af Rædsel, og en Gyser efter den anden foer hende gjennem Marv og Bein, thi hun var fast overbevist om, at Greven kun ved mørke Magters Bistand i samme Minut havde kunnet erfare, hvad hun havde talt med Kongen, da intet dødeligt Dre kunde have hørt det. Hun foer hvert Dieblif forskrækket sammen, fra hver Krog forekom det hende, som om djævelske Skikkelser griinte hende imøde, imedens hun med svag Stemme anklagede Fornærmeren, og hun vovede neppe at fordre Hævn, saa længjelsfuldt hun enodgsaa ønskede den. Ogsaa Kongen, hvor høit fortørnet han end var, kunde ikke afholde sig fra, undertiden at henfalde i dyb Ester-

tauke. — — I hvilken gjensidig Spænding Kongen og Lauzun saae hinanden igjen den følgende Morgen, er let at gjætte. Den Sidste taalte ikke længe denne qvælende Tilstand. Han greb det første gunstige Dieblif, hvori han kunde tale med sin Herre uden Vidner, for med sin vante Frimodighed otter at erindre ham om sit Løfte i Henseende til Generalfelttøimester = Embedet. „Og I vover,“ svarede Kongen, i det han med Møie betvang sin Brede, „I vover virkelig endnu at gjøre Fordring paa Mazarins Plads, medens I kun har min forvidt drevne Estergivenhed at takke for, at I endnu gaaer fri og ustraffet omkring ved mit Hof? Paalagde jeg Eder ikke, at bevare Hemmeligheden om den Eder tiltænkte Dphøielse, troe i Eders Bryst, indtil jeg selv fandt for godt at bekjendtgjøre den? I fandt ikke for godt at vise Uydighed imod mig, nu kan I takke Eders indiscrete Overmod for, at denne Post er tabt for Eder, og lære en anden Gang at være mere besfeden.“ — Lauzun blev som ude af sig selv af Brede, da han hørte hvad der kun forekom ham at være en tom Undskyldning for det forsættelige Brud af hans Monarks kongelige Ord,

thi han følte sig fri for Brøde; hiin Samtale med Kammertjeneren havde han for længe siden glemt. Med funkende Dine og glødende Kinder traadte han nogle Skridt tilbage, vendte sig noget bort fra Kongen, trak, henrevet af Diebliffets Magt, sin Kaarde rask ud af Skeden, sønderbrød Klingen og lagde Stumperne for Kongens Fødder, med den tydeligt udtalte Erklæring, at han ikke længer ønskede at tjene en Fyrste, der havde brudt sit givne Ord. — Under denne Scene stod Kongen lænet til et Vindue, og legede med sit Spanskrør i Haanden. Bleg af Brede, synlig gysende af indtæt Harmé, knugede han det med frygteligt truende Mine fastere i Haanden, men vendte sig i samme Dieblif om til Vinduet, aabnede det, og kastede Røret ned i Gaarden. Et Par Sekunder drog han Beiret dybt, derpaa vendte han sig igjen til Greven. „Jeg vilde aldrig kunnet tilgivet mig det, om jeg, endog saa opirret af den retfærdigste Brede, havde ladet mig forlede til, at behandle en Adelsmand som en Dreng,“ sagde han, gif kold og alvorlig forbi ham og ud af Bærelset. — Følgerne af denne Time, som Greven ventede med en Mand's Rolighed, der har ladet sin Brede

rase ud, udebleve ikke længe. Et Lettre de Cachet, sendte ham endnu samme Aften til Bastillen, hvor der i et af de gyseligste Taarne blev anvist ham en mørk Bolig, adskildt fra hele det øvrige Liv. Hvilken Afstand fra det muutre, glimrende Hof, som han nylig forlod, til disse smudsige, graa Mure, hvor, igjennem et neppe synligt Gittervindue, selve Dagslyset blev ham tilmaalt! — Farveløs som Bæggene der omgave ham, laae den tilkommende Tid for ham, uden Udsigt til nogen Forandring eller endogsaa kun en Afbrydelse af hans nærværende Tilstand, til noget Forhør, til Lov og Dom, til Anklage eller Forsvar. Disse frygtelige Lettres de Cachet, denne forfærdelige Opfindelse af den meest rasende Despotisme, overleverede dengang sine Offere i muligste Stilhed til Glendigheden, ligesaa haabløse, som om de af Verdensdommeren selv vare overgivne til evig Fordømmelse. Kongen udsendte dem efter Indfald, og forærede undertiden sine Favoriter dem, som et Raadesbeviis, naar de udbade sig dem hos ham for deres Yndlinger, i den priselige Hensigt, uden Mord at udslette et dem til Byrde faldende Mennekeliv af de Levendes Liste.

Den Magt en gammel Sædrane har, som her lod Kongen, næsten uden Abnelse om Uret, udøve den forfærdelige Magt, der var overgivet ham, forblindede til Lykke ogsaa Hoffet og Staden imod den, Alle med hver Time truende Fare, thi ellers havde Ingen i Paris kunnet føle sig glad ved sit Liv. Thi Ingen var sikker paa, ikke den næste Morgen at blive udreven af en glimrende og nydeljesriig Tilværelse og henslængt i et skummelt Fængsels mørke Nat. Hverken Rang, Alder, Familie eller endogsaa den reneste Vandel kunde beskytte derfor; man saa det hænde sig saa godt som daglig, og just derfor tænkte Ingen paa, at Loddet næste Dag kunde træffe ham. Det gik dem Alle dermed, som det gaaer Menneskene mod Døden, den Forsvundne blev hurtigt glemt, og de der bleve tilbage vedbleve som før, at leve fort for egen Regning.

Grev Lauzun's Skjæbne var imidlertid bedre end han selv havde vovet at vente det; en sagte Stemme talte endnu stedse i Kongens Hjerte for den, der engang havde været ham saa kjær, og som han overalt ugjerne savnede, omendskjøndt han i Begyndelsen ikke vilde tilstaa det for sig selv. Derfor blev det ikke vanskeligt for dem,

der meente det godt med den stakkels Fange, paa mangfoldig Viis at stemme hans Herre mildere imod ham. En stor Deel af hans Forseelser bleve tilregnede det som bekjendt let irritable gascogniske Blod, der endog var bleven til et Ordsprog; man bad Kongen betænke, at den smertelige Følelse over at blive skuffet i et saa overordentlig Haab, der var bygget paa hans eget, hellige Ord, vel nogenlunde kunde tjene til Undskyldning for den Ulykkelige's øieblikkelige Selvforglemmelse, og saaledes kom det virkelig dertil, at Lauzun, efterat have henlevet no le Uger i Fængsel, endelig paa en ganske usædvanlig Tid hørte Kongen nærme sig med hurtige Skridt; Skodderne raslede, Hængslerne flirrede, knirkende bevægede de svære Døre sig, og hans trofast hengivne Ven, Ridder von Guitry, der belønnede ham for tidligere viste betydelige Tjenester med den inderligste Hengivenhed, traadte ind til ham. Laarer fyldte den gode, ærlige Ridders Dine, da han saae sin Ven, hvis henfaldne Skikkelse og forstyrrede Ud-vortes allerede viste tydelige Spor af de Lidelser, han havde maattet udstaae. „Guitry!“ raabte denne ham med glad Forundring imøde, og

hans Kinder farvedes igjen med den fordums Rødme, „kommer Du for at besøge mig, trofaste Ven! eller,“ — vedblev han pludselig mere alvorligt, „have de ogsaa sendt Dig herhid? Gaaer ogsaa allerede Din glimrende Bane Undergangen imøde?“ — „Kongen sender mig som Naadens som Fredens Sendebud,“ svarede Ridderen idet han glad sluttede den Fangne i sine Arme. „Holdt! Holdt!“ svarede Lauzun med megen Bitterhed, „Du seer at jeg er for slet meubleret til at jeg kan modtage en saa høi Gesandt efter hans Værdighed; Du har kun Balget imellem at tage Sæde i min Seng her, eller paa min Stoel hist henne i Krogen, medens jeg i Ydmyghed hører, hvad min Monark's huldrige Mildhed ved Dig lader mig forkynde.“ — „Ikke denne Tone!“ bad Guitry, „forglem ikke, hvor meget Du har opirret Kongen.“ — „Har han da opirret mig mindre?“ udbrød nu den dybt- saarede Lauzun, „eller var det maaskee Under- saattens Pligt, i Ydmyghed og dybt i Støvet at beundre og ære sin Herres Nordholdenhed, som en kongelig Gaensskab? Skal det da lægges os til Last, at en affindig og rasende Fremfærd, ogsaa driver os til Affindighed, og ud af Livets

sædvanlige Gled?" — „Ludvig er ikke mindre mild end retfærdig," svarede Ridderen i en fredsmæglende Tone, „hans kongelige Sjæl føler, at han ikke har har handlet saaledes imod Dig, at jo en formildende Undskyldning for Din Forfeelse kan være mulig, derfor ønsker han at gøre godt igjen, hvad han selv maaskee kan have forseet sig, ja han vil meer end det, han sender mig derfor. — —" „For endelig at forkynde mig min Udnævnelse til General Felttøjmester!" afbrød Lauzun ham rask. — „O, Du ægte Gasconner, hvad tænker Du paa?" raakte Ridderen smilende; „at fordre det Umulige er Børneværk, min Ven! Hiin Post er allerede forlænge siden besat med Hertugen af Lude; men Dig tilbyder Kongen en Capitains Plads ved sin Livgarde. Du veed selv, at de første i Riget føle sig ærede ved et saadant Tilbud, hvilket de maa betragte som det høieste Beviis paa Kongens Tillid." „Læg mig kun ligesaa dybt og plat for Monarkens Fødder, som Du behager," svarede Greven med bitter Latter, „men gør ham tillige forstaaeligt, at den arme, fangne Lauzun ikke lader tinge med sig, at han hellere vil hensmægte levende eller død i sit Laarn,

som et Minde om fyrstelig Trofskab og Retfærdighed."

Efter lang Kamp og frugtesløse Bønner saae Guitry sig endelig nødsaget til, virkelig at overbringe Kongen dette hans Bens Svar, dog i muligt formildende Udtryk. Kongen følte sig i Begyndelsen vistnok ikke lidet fornærmet ved en saa uhyre Bægning. Dog den gamle Hengivenhed for den Gjenstridige, lod sig endnu bestandig ikke qvæle, selv ved Fru v. Montespans Kunst; det Ønske igjen at have ham hos sig blev maaskee endnu mægtigere i hans Sind ved de Banskfeligheder, der modsatte sig dets Opfyldelse, og saaledes maatte da efter fire Dages Forløb, til hele Verdens Forundring, Guitry tilbage til sin Bens Fængsel, for anden Gang at forsøge sin Overtalelseskunst hos ham, — Han fandt ham om muligt endnu halstarrigere end første Gang. „Nu, saa behold da Din Billie!" raabte Ridderen endelig halv uvillig, halv sørgmodig, efterat han i flere Timer for-gjæves havde trættet sig med, at overbevise Greven om sin Uret. „Behold Din Billie, og gid det Egenfind, der nu gjør Dig saa standhaftig, aldrig maa bpie sig, paa det at Du maa beholde

Mod til at bære det Lod, Du selv har valgt Dig. Hvor ville alle de, som elste Dig blive bedrøvede for Din Skyld! Din Søster, Din Onkel Grammont, den ædle Guiche, og hvad vil Brindsessen — — “Anna Montpensier,” afbrød Lauzun ham nu, “bedrag mig ikke, tænker hun enonu paa mig? Har hun lagt Mærke til at hun ikke længer seer mig?” “Du fortjener hverken Dine Bønners Kjærlighed eller Brindsessens Grindring,” svarede Guित्रy, “thi Du er ikke engang oprigtig imod os; hvorledes lod ellers disse ydmyge Tvivl sig rime sammen med Trodsigheden i Din øvrige Adfærd?” — “Har hun virkelig tænkt paa mig? udtrykk lig nævnet mit Navn?” spurgte Lauzun med Hestighed. — “Jeg svarer Dig ikke mere,” gjentog Ridderen og vendte sig bort for at forlade ham; men Lauzun holdt ham tilbage, med Blikket ufravendt hæftet paa hinanden stode Begge et Dieblif stiltiende ligeoverfor hinanden, et dybt Suk tvang sig frem fra Lauzuns høitbevægede Bryst. “Guित्रy,” sagde han endelig, “mere end alle Dine Bønner og Overtalelser har de Ord Du sidst udtalte erindret mig om, hvor skjønt Livet var i det milde Sollys, hvor stort det Døjer er,

som jeg staaer i Begreb med at bringe! Du har her opvaakt en Storm, som — siig mig, ved Din Gode besværges jeg Dig, tør jeg træde tilbage til Livet? Vil ingen Plet mere hæfte paa mig, det er sandt, kun min egen Villie er det, som binder mig, og Hundrede forlode før mig denne Grav, Hundrede som — —” „Fuldend ikke hvad Du vil siige,” raabte Ridderen glad, „søg ingen Undskyldninger for, at Du endelig vil høre Fornuftens Stemme; overlad Din Sag til mig, jeg skal nok styre den.” — Næste Morgen stod Lauzun atter for sin Konge, der modtog ham med huldrig Naade, og saasnart det første Gjensyns desuagtet meget piinlige Time var overstaaet, behandlede ham paa en Naade, som tydelig viste, hvormeget han ønskede at holde ham skadesløs for Alt det han havde lidt. At hele Hoffet vilde følge Kongens Exempel, kunde man vente, Venner og Fjender trængte sig forekommende omkring den Gjenopstandne, og endogsaa Fru v. Montespan syntes enten at have forglemt den Fornærmelse han tidligere havde tilspøiet hende, eller holdt ham for straffet nok, til at kunne tilgive ham. Lauzun lod det altsammen gaae meget ligegyldigt

forbi, ifkun Gjenfyndet af Prindsessen af Montpensier bragte ham noget ud af Ligevægten, og det usigelige Guldb, hvormed hun stedse drog ham længere ind i sin Tryllekreds, lod ham undertiden forglemme Kongen og den hele Verden i den sødeste Tummel. — En Morgen da han, som det ofte hændte, vilde gjøre hende sin Opvartning, fandt han hende alene i hendes Kabinet; hendes Blik hilste ham med et ganske usædvanligt Udtryk af Forlegenhed, det syntes som om en Byrde hvilede paa hendes Hjerte, hvilken hun ønskede at lette ved Meddelelse, uden at hun desuagtet strax kunne beslutte sig dertil. Hendes øiensynlige Forlegenhed smittede ogsaa Greven, han var allerede i Begreb med at trække sig ærbødigt tilbage i det aabentstaaende Forværelse, da Fyrstinden vinkede ad ham, at han skulde træde nærmere. „De er Kongens Ven,“ begyndte hun rødmende, efter nogen Tøven med usædvanlig sagte Stemme, „De understøtter ham ofte med Deres Raad; ogsaa jeg behøver i dette Dieblis en saadan Raadgiver, vil De være det?“ Grev Lauzun svarede kun med et Blik, og lagde Haanden paa Hjertet.

Fortsettes.

Inrstens Indling.

(Fortælling af „Rheinisches Taschenbuch,“ af Johanna Schoppenhauer.)

—
Fortsat.

„Jeg er hjertelig kjed af det Liv, jeg fører vedblev Prindsessen i det hendes Tale stedse blev livligere og livligere, jeg er kjed af evig uden Hensigt at færdes i dette glimrende Set og det Samme, der endnu længere kan skjænke mig nogen Glæde, ja ikke engang Nyhedens Tillokkelse. Desuden hader jeg de hinanden gjen-nemkrydsende Planer, der sysselsætte dem, som uafsladtligen bevogte mig, for at benytte mig, eller sværere engang mine Besiddelser, eller om det endog skulde være, naar jeg ikke længer er til, som Grundsteen for tilkommende Storhed. Saaledes staaer det til med mig i det Indre af min Familie. Udenfor kjeder og

trætter man mig fra Dag til Dag mere og mere ved disse evige Tilbud, som jeg kunde kalde Forsølgelser. Jeg staaer for høit ti, at jeg skulde behøve en udenlandsk Brindses Haand, for at hæve mig endnu høiere. Hvad kan man byde mig, som jeg ikke allerede besidder? Hvormed kan den første Throne i Europa holde mig skadeløs for mit skjønne Fædreland, der skjænker mig alt hvad nogen Dødelig kan synes værd at ønske, Magt, Rang, Anseelse og Rigdom?" Brindsessen taug, for at give Greven Tid til Svar, dog da denne endnu stedse forblev taus, tog hun paany Ordet. "Jeg har nu fast besluttet, om muligt at være lykkelig her i mit Fædreland, ved at gjøre et Bæsen lykkelig, som elsker mig, og som jeg tør elske igjen; — jeg vil formæle mig, Grev Lauzun, og vælge min tilkommende Gemal blandt mit Lands høie Adels, blandt min kongelige Slægtnings trosfaste Tjenere." — Lauzun følte Nødvendigheden af, endelig at maatte svare, dog, ganske forladt af den Landsnærværelse, der ellers stedse var ham egen, formaadede han neppe og temmelig usforhaeligt, at fremstamme nogle usammenhængende Ord. Til Lykke var Brindsessen selv for bevæget til at mærke det,

hun kjæmpede synlig for at vinde Fatning til at kunne tale videre. „Jeg er overbevist om,“ sagde hun, ikke at have taget Feil, naar jeg i dette mit Livs vigtigste Anliggende vælger mig til Raadgiver en Ven af den, der ogsaa er min kjæreste Ven. — „Og Kongen?“ frembragte Lauzun endelig med Møje. „Han kjender og billiger min Beslutning, saavel som de Grunde, der have bevæget mig til at fatte den,“ var Svaret, „men han har afflaaet at være mig behjælpelig i at styre mit Valg, og hvor vanskeligt er det ikke, alene, blandt saamange Værdige, at vælge den Værdigste! — Dog, hvorfor skulde jeg vel skuffe Dem?“ vedblev hun efter kort Tausshed med nedslagne Dine, „mit Valg, Greve! troer jeg er sfeet; dog har jeg ikke fast Tiltro til mit Hjerte, jeg vilde sige, jeg tør ikke tro det ubetinget, jeg ønsker Stadfæstelse — jeg ønsker — De, Lauzun er den, jeg har valgt, til at raade mig afgjørende. For Dem nævner jeg det Navn, jeg ikke engang endnu har nævnet for Kongen.“ Hun taug, glødbende over sit hele Ansigt, medens Lauzun blev bleg som Døden. „O nei, nei!“ raabte han ganske ude af sig selv, idet han bøjede sit Knæ for hende i den meest ydmyge Stilling,

„nævnt mig ikke den Ulykkelige's Navn, undlad det — som en Barmhertighed imod mig. Hvorledes var jeg istand til at afgjøre her!“ vedblev han, idet han med Vispie fattede sig, „og hvis jeg vovede det, og min Dom havde den Ulykke at mishage Deres kongelige Høihed!“ — „Denne Feighed ligger ikke i deres Natur, Grev Lauzun, og De er i dette Dieblif ikke saa aabenhjertig imod mig, som min uindskrænkede Tillid fortjener,“ svarede Prindsessen med nogen Høihed. „Hvem kunde vel dybere føle det Hædrende i denne naadige Tillid end jeg!“ gjentog Lauzun, „dog ikke mindre dybt føler jeg hvor vanskeligt det er, at vise sig værdig dertil.“ — „Veed De vel, at man kunde tage disse Udflugter fra en meget fornærmende Side?“ sagde Prindsessen, idet hun vendte sig bort fra ham; hun reiste sig derpaa fra sin Lænestol, og nærmede sig den aabentstaaende Dør til det Værelse hvori hendes Damer og nogle af Hoffets Herrer forfortede Tiden med vittige Samtaler og Skjemt og med hiint frivole Galanterie, der udmærkede hvin Tid. Lauzun fulgte hende, uden at vide hvad han gjorde, den paafaldende Bevægelse, hvori han befandt sig, undlod ikke at fordoble

den almindelige Dymærksomhed, som hans lange Tête à Tête med Prindsessen allerede havde opvakt, dog han, alene beskæftiget med sig selv mærkede det ikke, men drog sig saa hurtigt som muligt ud af den glimrende Kred, for i Eensomhed at estertænke hvad han nylig havde oplevet.

Længe gjorde han sig forgjæves Umage for at ordne alle de Dusker, Forhaabninger, Beskymringer, som i denne Morgen larmende gennemkrydsede hans Indre. Han gyste af Harmen ved den Tanke, maaskee ved egen Brøde at være bleven et Maal for den høie Dames Spot, men strax forkastede han igjen dette Indfald, som uværdigt for hende og for ham selv; dog nu blev han greben af den Frygt, at have bortskjerfet hendes Tillid ved sin altfor store Uengstelighed. Saaledes svævede han længe mellem Himmel og Hælvede, indtil han endelig halvt fortvivlende fattede den Beslutning, for enhver Priis at befrie sig fra denne qvælende Uvished og ved Bønner og Forsikringer om ubetinget Dyrigtighed at tilvinde sig den Erklæring af Prindsessen, som han nylig med saa megen Møie havde undvegen, men da ogsaa med Frimodighed og

Selvopoffrelse at fortjene hendes Tillid, om han endogfaa selv skulde gaae til Grunde derved. — Først sildig om Aftenen lykkedes det ham igjen at nærme sig hende, det var paa en Mafferade, hvorved Kongen tilligemed dem, der vare nærmest om ham lode sig see, klædte som arabiske Hyrder. I deres stive, med Edelstene besaaede Klæder af Guldbrofaade, med meget store stærkt forgyldte Hyrdestave i Hænderne og med store, glimrende Blomsterkrandsje paa de vel-pudrede og af Pomade dustende, lange, nedhængende Haar, vilde de, trods deres Baaklædnings store Pragt, i vore Dage have spilt en temmelig latterlig Figur, dog hin Tids for-dærvelige Smag fandt det altsammen ganske jortræffeligt. Anna af Montpensier, i proven-salsk Nationaldragt, ikke mindre rigt, men meget smagfuldere klædt end hine idealiserede Hyrder, tog sig langt bedre ud. Den landlige Dragt gav hende noget mildt, fremmed, ualmindeligt til-lokkende i sit hele Væsen, og hævede Grevens Mod, idet han nærmede sig til hende. „Dør en Angrende bønfulde om det, han for faae Timer siden i usalig Blindhed stødte fra sig? hvidskede han til hende. „Tag Eder i Vare for

Uven, min skjønne Hyrde, og forglem for al-
 ting ikke Eder's sædvanlige Forsigtighed," var
 hendes i en halv lystig, halv fornærmende Tone
 let henkastet Svar. "Jeg frygter intet, thi jeg
 har intet mere at tabe, og dette har jeg mig
 selv at takke for," gjentog Lauzun, "dog af,
 min Fyrstinde!" tilspøiede han strax derpaa bøn-
 lig, "tillad mig nu ikke længer at vedblive denne
 Masquerade, jeg føler mig i dette Dieblik ikke
 stærk nok dertil. Vidste De hvilken Kamp, der
 siden i Morges har raset i mit Bryst, kjendte
 De min Anger, min hede Længsel efter at kunne
 hellige min hele Tilværelse alene til Deres Tje-
 neste! Deres idag mod mig viste Fortrolighed
 har, efterat jeg har betvunget det uventede deri,
 hævet mig over mig selv, jeg føler Mod til for
 enhver Priis, at ville fortjene den, skjænk mig
 den atter, og jeg tilsværger Dem, i det mindste
 at gjøre mig værdig dertil ved Troskab og Op-
 rigtighed, endogsaa om jeg derved skulde staae
 Fare for at mishage Dem!" — — Lauzuns
 Stemme skjælvede kjendeligen, ogsaa Prindsessen
 var meget bevæget, længe saae hun taus og
 tøvende paa ham. "Det forekommer mig," sagde
 hun endelig, "som om jeg ikke mere er den

samme, jeg var i Morges, dengang havde jeg Mod, Deres Engsteligbed, Grev Lauzun, tror jeg har smittet mig." Hun taug igjen, en Taare glindsede i hendes skjønne blaa Die, et veemodigt, frygtsomt Smil svævede paa hendes igjen halvt aabnede Læber — da forkyndte et Taffel- uhr i Salen med høit gjenlydende Slag Midnatsstunden, og Brindsessen foer forstrækket sammen. „Det er Midnat, og det er en Fredag, der begynder,“ sagde hun blegnende. „Det er en ond, uheldsvanger Dag, paa hvilken man ikke kan begynde paa Noget, der skal falde lykkeligt ud. Nu tør jeg ikke nævne Dem, Navnet, det er for mig, som om min Lykke allerede var halvt forspildt, fordi jeg netop i dette Minut vilde have sagt det, og sørgelige Ahnelser sammenpresse nu mit Bryst. Gaae, kjære Greve, til Kongen. God Nat! — i Morgen, Løverdags hos Dronningen,“ tilspjæede hun flygtig, idet hun vinkede ad sine Damer, der stod i nogen Frastand fra hende. — Da hun bortfjernede sig med disse, saae Lauzun længe tankesuld efter hende, og vovede ikke at ville betjæmpe en, i hine Dage næsten almindelig herskende Overtro for hvilken han maaskee ikke selv følte sig ganske

fri. Langsomt snege Timerne sig, og hidførte endelig den Aften, der skulde ende al hans Frygt og Haab. Allerede omskabte i Dronningens Bærelse Børlys i Hundredetal Matten til det klareste Solskin, deres Straaler bleve i tusindviis reflecterede fra de rigt forgyldte Bægge, og den seeagtige Glands af de blinkende Juveler, de funklende Broderier, de utallige Girandoler af Bjergkrystal, udbredte en egen, i alle Regnbuens Farver spillende Lykning gjennem den med stærk Bellugt opfyldte Luft. Hertugindeerne paa deres temmelig ubequemme Tabouretter, dannede en misundt Halvkreds om den i sin Armstol thronende Dronning, og saae stolt hen paa den talrige Skare af de øvrige Damer, Grevinderne, Marscheserne, Vicomtesserne, som af den ubønhørlige Hofetikette vare fordømte til bestandig at staae, og endnu kun med Nisje holdt sig opreiste. Galanterie, Intrigue, høflig tom Sladren snævrede hvidskende gjennem Salen. Underholdningen var, som den pleier at være paa saadanne Steder, sagte, afmaalt, betænkksom i Nærheden af Dronningen, livligere med forhøjet Interesse, jo længer den bortfjernede sig ra hende. — Ved Siden af et stort Speil noget

bortvendt fra de øvrige, sad Anna af Montpen-
 sier estertænkfom og indesluttet i sig selv paa
 den Stol, der tilkom hende som Prindsesse af
 Frankerige. Det var allerede langt ud paa Af-
 tenen, og endnu havde hun ikke udtalt det Navn
 endnu havde hun ikke fundet det gunstige Dieblif,
 der skulde bringe Grev Lauzun i Nærheden af
 hende, hun var maaskee endogsaa sig selv ube-
 vidst gaaet af Veien for ham, thi ogsaa i Fyrst-
 indernes Bryst slaaer et bange, trodsigt og for-
 sagt Hige hjerte. Nu gjennemfløi hendes Die
 endnu engang Forsamlingens glimrende Rækker
 og saae den Eneste, som det søgte, staaende i
 et Hjørne af Salen, ikke langt fra hende ganske
 tabt i hendes Beskuelse. Det var hende i dette
 Dieblif, som om venlige Aander tilhvidskede
 hende et Middel, til at beseire hendes bange
 Undseelse, en stærk Rødmænd, en kort Betænk-
 ning, og hurtig, som om hun selv ikke vilde
 give sig Tid til Overlæg, vendte hun sig til
 Speilet, ligesom for at ordne noget paa den af
 Edelstene sammensatte Blomsterbouquet, som
 hun bar paa Brystet. Endnu engang saae hun
 igjennem Speilet hen til hiint Hjørne, hvortil
 hun nu vendte Ryggen. Lauzun stod der endnu

hun saae hvorledes hans skarptseende Die op-
 mærksom forfulgte, endogsaa den mindste af
 hendes Bevægelser. Sagte, som Engle kysse
 sovende Børn, aandede hun paa Speilet, og
 med let Finger skrev hun paa den af hendes
 Alonde - beduggede Plet, med store Bogstaver:
 „C'est vous.“ Derpaa sank hun udmattet til-
 bage i sin Stol, den magiske Skrift var ligesaa
 hurtig forsvunden som den var kommen. —
 Dronningen reiste sig netop nu, for at bryde
 op, Alle trængte sig ærbødigt sammen, for at
 gjøre Plads for hende, og den oerved opstaaede
 Tumult, gav lykkeligviis Prindsessen Tid til
 ubemærket at komme til sig selv igjen. Ogsaa
 hun maatte nu med sine Damer begive sig til-
 bage til Balladjet Luxemborg, i Forbigaaende
 søgte hendes Die endnu engang den lykkelige
 Lauzun. Bleg af Glæde stod han endnu paa
 samme Sted, hun saae, at han havde læst og
 forstaaet, hun følte, hvorledes hans Blik fulgte
 hende, men hun formaaede ikke at see sig om
 efter ham. I den høieste Henrykkelses Tummel
 ledsagede han hende, uden at nærme sig, ned
 til Vognen. „C'est vous“ stod hvorhen hans
 Dine end saae, „C'est vous“ stod med Flamme-

skrivt i hans Hjerte, „C'est vous“ stod paa den stjernefulde Himmel. Han tænkte intet, kunde intet andet tænke end disse to Ord, han sov ind ved Tanken derom, og de lyste igjennem alle hans Drømme i denne lykkelige Nat. — „Er jeg i Besiddelse af mine Sandser? Er jeg en Daare?“ spurgte Lauzun sig selv, da ved hans Opvaagnelse den forrige Nats Begivenhed svævede for hans mere afsjølede Sind som et Drømmebillede. Den gamle Kamp begyndte paany; snart havde han Medlidenhed med sig selv over sin daarlige Indbildning, snart priste han sig jublende som den Lykkeligste paa Jorden. „Jeg maa see hende,“ besluttede han endelig „hun vil vel give mig at forstaae, om jeg har drømt eller ei.“ — Han saa hende igjen under Gudstjenesten i Hofcapellet, ved Dronningens Side, hensjunken i Andagt syntes hun ikke at bemærke ham, thi mere og inderligere steg vel aldrig nogen Bøn til Himmelen fra en Fyrstestol, end Annas Bøn i dette hendes Livs afgjørende Vendepunkt. Efter fuldendt Gudstjeneste reiste Brindsessen sig, for at ledsage Dronningen til de kongelige Børn i Louvre, og Lauzun glædede sig for første Gang ret hjerteligt

over sin udmærkede Stilling ved Hoffet, der tillod ham, at ledsage Fyrstinderne derhen. Med glad Ængstlighed lyttede Anna af Montpensier efter Lyden af hans Fodtrin, dog uden at see sig om efter ham, hun kjendte sig neppe selv, saa forandret følte hun sig, saaledes havde den Kraft og Aandsnærværelse forladt hende, der ellers var hende saa egen. Ja hendes Forlegenhed steeg, til det piinlige, da nu Dronningen gif ind i et Siderværelse med Gouvernanterne, og lod hende alene med Greven. Uden ret at vide, hvad hun gjorde, satte hun sig halvt siddende halvt knælende i en hvøist yndig Stilling, ned paa en stor Hynde, som var bestemt for Børnene og laae ved Kaminen, medens Greven nærmede sig for at benytte dette frie Dieblif. „Jeg døer af Kulde.“ sagde hun, for dog at sige noget, og derhos vovede hun ikke at see iveiret, men syntes kun beskjæftiget med at varme de skjønne Hænder ved Ilden. „Og jeg, min kongelige Hersterinde, og jeg! — jeg kunde vel have fortjent denne Straf,“ sagde Lauzun i synlig Bevægelse. Brindsessen saae med spørgende Blik op paa ham. — „Denne Spot,“ tilspøiede han neppe hørligt. — „Og troer De da virkelig

at jeg spotter Dem?" spurgte Prindsessen, idet hun reiste sig, og saae ham derhos i Ansigtet med et, kun hende eget Udtryk af Trost, Reenhed og den høieste Tillid, begges Dine mødte hinanden, og nu behøvedes der intet Ord mere mellem dem. Henrykt, bedøvet, forglemmende Alt, stod Lanzun i Begreb med at synke ned for sin Elskedes Fødder, dog hun var nu atter sig selv liig, og hendes Bink gjorde ham endnu til rette Tid opmærksom paa, at Dronningen strax vilde komme ind i Værelset igjen.

Endnu selvsamme Søndagasten fandt og benyttede Prindsessen et gunstigt Dieblif, for vistnok under stærk Hjertebanken, at aabenbare Kongen den Mand's Navn, paa hvem hendes Balg var faldet. „At De, Sire! udmærkede ham fremfor alle Andre," sagde hun, „det gjorde ham først kjær for mig, at han er deres Undersaat, at han er en fransk Adelsmand, at han er en Bogter for Deres hellige Person's Sikkerhed, det, min Konge! sætter ham i Rang i mine Dine, med enhver uderlandsk Fyrste. Det vil i Fremtiden være min Stolthed, mit Livs eneste Glæde, hvorfor jeg daglig takker Gud, at jeg er i en Stilling, der tillader mig

ogsaa ved Glands og Rigdom at kunne udmærke dette ubeskrivelig ædle Menneſke, den redeligſte Mand i Deres Kongerige, ſaaledes, at han ligeſaa vel i det Udvortes ſkal overſtraale dem, ſom hidindtil af Egennytte have beilet til min Haand, ſom han er dem overlegen i indvortes Værd."

— Alvorlig og deeltagende hørte Kongen paa ſin Slægtningſ fra Hjertet ſtrømmende Ord. „Det være langt fra mig," ſvarede han hende, „at ville bortvende en ſaa høi Gunſt af Skjæb-
nen fra en Mand, der er mig ſaa dyrebar; men før opoffrer jeg Alt, end at man ſkulde ſige, at jeg var iſtand til at bygge en Yndlings Lykke paa en elſket, med mig ſaa nær beſlægtet Fyrſt-
indes Bekoſtning. Derfor, dyrebare Anna! til-
lader jeg mig ingen Stemme ved Deres Balg, jeg overlader det ganſke til deres ſkjønne Hjerte og deres lyſe Mand. Jeg vedbliver at være deres Ven, kjære Kouſine! aldrig, i ingen Stil-
ling i deres Liv ſkal de finde mig forandret. Vær lykkelig, idet de udbreder Lykke omkring dem, og modtag kun endnu den Advarſel, for Altid ikke at glemme Forſigtigheden; thi Lau-
zun har mægtige Fjender." — „Hvem kan ſkade

os? Hvem vil være os imod, naar Kongen er med os?" raabte Anna henrykt, og bødiede sig for at kysse hans Haand, men han tog hende smilende i sine Arme, kyskede hende paa Panden og forlod hende.

Jutet kan lignedes ved den Opsigt, den Larm, den Forundring, der udbredte sig over hele Paris, da den følgende Dag Efterretningen om Brindsessens Formæling, som allerede var bestemt til den næste Søndag, blev bekendtgjort ved Høffet. Ligesom bedøvet løb Alle imod hinanden, Alle spurgte og svarede i eet Mandedrag, enhver fortalte den Anden den uhorste Nyhed, som denne fortalte ham igjen i samme Dieblif, og de forsikrede og svore ogsaa høit dyrt, at de hverken kunde forstaae eller begribe det. „Naar I skrige af Forundring,“ skrev Fru v. Serigne til hendes Datter i Provindsen, idet hun meddeelte hende Lauzuns uhorste Lykke, „naar I ere ude af Eder selv, naar I forsikre, at vi tilskrive Eder en Fabel af en meget taabelig Opfindelse, kort naar I skændte paa os og sige os Injurier, saa have i stor Ret, thi vi alle her i Paris have gjort det samme mod hinanden.“ — Hele Frankrigs høie Adel følte sig

ceret ved den uhorste Udmærkelse, som Prindsessen lod en af deres Stand vederfares, og en Mængde Lykønskende strømmede fra nu af bestandig ind og ud i Balladset Luxenburg, ja mange af de Fornemmeste, med Hertugen af Richelieu i Spidsen, takkede hende knælende for den høie Gæve hun beviste dem alle ved Balget af sin Gemal. Lauzuns Slægtninger og nærmeste Venner, Mænd og Damer, trængte sig omkring hende med uudsømmelige Glædesyttringer og Taksigelser, de omfavnede hendes Knæ, kysede hendes Hænder, ja endogsaa Sømmen paa hendes Klædning. Anna af Montpensier svømmede i Salighed og Henrykkeffe. „Elsker ham, af, elsker ham dog ret inderligt, ret hjerteligt,“ raabte hun i den gladeste Tummel til dem, „den hele Verden har jo ikke Kjærlighed nok, til at belønne ham saaledes som han fortjener det!“ Den kongelige Familie, Kongen undtagen befandt sig rigtignok i denne Tid i en Stemning, som var meget modsat den offentlige. Fremfor alle harmedes Dronningen, thi hun havde bygget de meest glimrende Planer for hendes yngste Søn, Hertugen af Anjou, paa sin Slægtnings betydelige Efterladenskab, hvis

denne, som hun haabede, forblev uformælet, og var svag nok til at sige dette til Prindsessen, og at overpøse hende med Bebreidelser istedetfor at ønske hende tillykke, hun anvendte endogsaa Bønner og Stjælden, Taarer og Brede, endogsaa en under hede Taarestømme gennemvaaget og gennemstridt Nat, for at bevæge sin Gemal til at tage hans allerede givne Tilladelse tilbage, dog dette var ikke den rette Vej, til at bringe Ludvig den 14de paa andre Tanker. Ogsaa Monsieur, Kongens Broder saae ved Prindsessens Formæling en Plan voldsomt forstyrret, hvis Udførelse han holdt for ganske sikkert, og yttrede dette ligeledes ganske uden Omsvøb. For saa Uger siden var han bleven Gufemand, hans Gemalinde, Henriette af England, hvis uforli nelige Ynde og Guldsalighed, opbevaret for Efterverdenen i hendes Portrait, af van Dycks Meisterhaand, fortryller os i det dresdenske Gallerie, blev forgiftet af den affhyelige Chevalier de Lorraine, hendes Gemals Yndling, der desuagtet ikke mindre vedblev at være det, endskjøndt Gjerningen var almindelig bekendt, og Monsieur ventede kun endnu Enden paa den første Sørgetid, for at kunne byde sin

rige Kousine sin Haand. Hans Forsæt var ved Hoffet en offentlig Hemmelighed, og sandsynligviis fremskyndte hans Uttringer Prindsessen af Montpensier til hurtigere at udføre sin Beslutning, da hendes Sjæl vel maatte opfyldes med Rædsel ved Tanken om et saadant Egtteskab.

Prindsessen agtede, i fast Tillid til Kongen kun lidet paa hendes øvrige Slægtningers Brede, ogsaa Lauzun kunde ikkun tænke paa sin Lykke, og glemte hele den øvrige Verden; dog de, der virkelig meente det godt med Begge, vare langt fra ikke saa ubekymrede. Midt blandt Glædesbeviisningerne og Lykønskningerne hævede sig advarende Stemmer, som bade, ikke at nøle for længe med Udførelsen af hvad der var besluttet, ogsaa blev Greven raadet, ikke at gaae ud uden Ledsagere og uden Vaaben. Disse Advarsler bleve vel i Begyndelsen kun lidet agtede af de Lykkelige, men fandt dog lidt efter lidt Indgang hos Prindsessen, da de, efterat være gjentagne ofte og af saa Mange, sandsynligviis maatt gjøre Tanken om truende Fare sandsynligen for hende. Og saaledes blev da endelig endnu samme Aften besluttet, at opsætte den til næste Søndag bestemte Formælingsstid, der

skulde skee i Louvre med kongelig Pragt, og i dets Sted at lade sig vie allerede næste Torsdag paa Landet og i al Stilhed. Kongen lod sig let bevæge til, ogsaa at samtykke heri, og saaledes laae der nu kun en eneste Dag imellem Diebliffet og de Elskendes fuldendte Lykke. Var det et Under, at de fra deres Hvide oversaae denne tilsyneladende ubetydelige Kløft, og forglemte, at eet Skridt eller hundrede Mile fra Maalet i Grunden er eet og det samme.

Den sidste Dag tilbragte Prindsessen med, ved meer end kongelige Foræringer, at sætte sin tilkommende Gemal istand til paa en værdig Maade at kunne fremstilles ved Siden af hende, saavel ved Tillysningen fra Prædikestolen, som ved Egtefælscontractens Underskrift. Hun overgav i Forveien til ham, ved retsgyldige Gavebreve, fire af hendes Godser, hvis Værdi beløb sig til 22 Millioner. Disse vare Hertugdømmet Montpensier efter hvilket han i Fremtiden skulde føre Navn, Grevskabet Gu, hvis Besiddelse gav ham Rang som første Pair af Frankrig, og de tvende rige Hertugdømmer, Saint Fargeau og Châtellerault. Lauzun var nærvæd at synke under Byrden af al denne Herlighed;

det gif ham dermed, som naar man staaer tæ ved det nederste Trin til en herlig Domkirke og kaster Blikket i Veiret. Hans Lykkes mægtige Bygning truede med at sønderknuse ham, han svimlede, han kunde ikke glæde sig, denne Storhed var ikke hans Clement, den fortrængte Kjærligheden og lænkebandt den med gyldne Kjæder i gammeldags, stive Former, der stedse vare forblevne fremmede for hans Sind. — Endelig frembrød Torsdagen, og Alt var beredt til Rejsen til Charenton, hvor den Geistlige ved Alteret ventede Brudeparret. En Time forløb efter den anden i bestandig mere og mere utaalmodig Forventning, indtil endelig den Efterretning kom at Egtteskabscontracten ikke kunde blive fuldferdig fra Notarerne før ved Nattens Indbrud. Formælingsfesten maatte derfor opsættes til den følgende Dag. „En Fredag!“ raabte Brindsessen gysende, og bleg Joescerdelse malte sig i alle hendes Træk, „gode Gud! skal vi træde for Alteret paa en Fredag? — Forgjæves søgte nu Lauzun at forjage denne bange Frygt fra hendes ellers saa fast bestemte og freidige Sind, det var hende umuligt at overvinde den, han maatte med tungt Hjerte forlade hende i en

næsten træstesløs Stemning, thi hans Pligt, som han selv paa denne Dag ikke vovede at efterlade, kaldte ham i Nærheden af Kongen. — Forgjæves søgte Anna i de Besøgendes Brimmeler endnu stedse holdt hende omleiret, at unddrage sig denne ahnende Følelse, som efter Lauzuns Bortfjernelse hvilede endnu tungere paa hendes Sjæl. De Ansigter, der omgave hende, forekom hende ikke længer at være de samme som igaar og iforgaars. Kolde, lurende Træl gjorde hende selv Mandedraget vanskeligt, falske Smil grinte hende imøde, hvor hun tilforn kun saae Kjærlighed og Trost, hver Time udsendte hun Bud, for ved Trudsler, Bønner, Overtalelser, glimrende Løfter at paaskynde Contractens Udfærdigelse, hun vilde for enhver Priis undgaae den frygtelige Fredag, og havde fast besluttet, endog saa med den indbrydende Nat at tiltræde Veien til Charenton, — dog forgjæves. Retspersonerne vedbleve egensindigen at gaae den aller langsomste Sneglegang, enhver, endog saa den mindste Formalitet maatte overlægges ti Gange, overalt fandt man Vanskeligheder og Ophold, man lovede at arbejde hele Natten, og haabede maasse at blive færdig ved Dagbræk-

ningen. — Endelig, med Aftenens Komme vendte den elskede Ven atter tilbage til hende, dog ogsaa han saae bleg og udmattet ud, tusinde drillende Tilfældigheder havde forfulgt ham den hele Dag igjennem, intet af hvad han havde foretaget sig var lykkedes ham. Hans erklærede Fjenders ondskabsfulde Venlighed, hans sande Benneres bekymrede Udseende, meget indstændige Advarsler, der havde mødt ham fra flere Sider, Alt havde ogsaa ladet ham føle Forskjellen imellem idag og igaar, og dog kunde han ved den alvorligste Efterforskning ikke opdage, hvad der egentlig havde forandret sig. Kongen var tilsyneladende ligesaa venlig imod ham som ellers, dog havde han den hele Dag kun talt lidet med ham, og intet Dieblif uden Bidner, thi Fru v. Montespan var upasselig, og Monarken havde tilbragt flere Timer hos hende i hendes Bærelse. — For første Gang idag glimtede en Straale af Glæde i Annas Dine, da hun atter saae sin Ven, hun rakte ham huldtsmilende sin Haand, og bad ham at sætte sig fortrolig ved hendes Side; men han afflog det. „Lad mig blive staaende her for Dem, min tilbedte kongelige Fyrstinde, saaledes

som det anstaaer en Underfaat af Deres Huus," sagde han, „und mig den Stolthed, aldrig endogsaa i Glandsen af den høieste Lykke at have glemmt mig selv, og hvad jeg er! Endnu er jeg bedrøvet af den ubegribelige Bending, som Skjæb-
nen her taget med mig, endnu er det mig stedse som om jeg svævede i en Drøm af himmelsk Salighed, med den Bevidsthed at Alt, Alt vil blive mig røvet naar jeg vækkes. Alt, fra hvilken Side vil det Stød komme, der vækker mig?"

— „Lauzun!" raabte Brindsessen, „De ængster, De bedrøver mig uudsigelig!" Men uden at agte paa disse Ord, sank han paa Kne for hende. „Tilgiv mig," sagde han, „naar jeg med den Aabenhjertighed, som jeg er Dem skyldig, tilstaaer Dem, at fremfor Alt, den Tanke er qvælende for mig, at De maaskee engang kunde angre at have ophøiet mig til Dem, at det maaskee allerede nu kun var UEdelmødighed kun Trofasthed mod Deres givne Løfte, der bevæger Dem til, trods alle de Bannskeligheder, der optaarne sig, at fuldende, hvad De har begyndt. Hvis det var saaledes! O saa overlæg det vel, det gjælder et heelt Liv, det gjælder maaskee min tilkommende Salighed! Troe

mig, Ingen vil dable Dem, Verden vil rose,
 ja maaskee endog beundre Dem, naar De, om
 vi endogsaa stode for Alteret! —“ — „For
 Guds Skyld, hvilket Sprog!“ afbrød Prindsessen
 ham. „Hvorledes kan det være muligt, hvor-
 ledes er det muligt, at en saadan Tanke kunde
 opstaae i deres Sjæl!“ — „Jeg er, og jeg siger
 hvad jeg maa,“ gjensvarede Lauzun, og skjulede
 sit nedscænkede Hoved lig den til Døden udmat-
 tede Forfulgte, i begge sine Hænder. „Ulykken
 svæver over mig; jeg hører dens Bingeslag,“
 sagde han halvt for sig selv, „Slaget, der til-
 intetgjør mig, vil og maa ramme mig, skulde
 jeg ikke finde Trøst deri, at det vilde træffe mig
 fra den dyrebare Haand, der har skabt mit
 Livs Lykke?“ — I dette Dieblif aabnede Døren
 sig, Lauzun sprang op, begge stirrede med bleg
 Forfærdelse hen imod den. Det var en af Prind-
 sessens Damer, som bragte hende den Esterret-
 ning, at Kongen om et Dvarteer ventede hende
 i sit Værelse. „Gud skee Lov!“ raabte Prind-
 sessen, idet hun aandede dybt i Veiret, „Con-
 tracten er særdirig, man har bragt Kongen den
 til Underskrevet, og min gode Fætter skyer selv
 ikke den sildigste Afstentid, for at forskaffe mig

en rolig Nat." Lauzun deelte gjerne Prindsessens Troe, der ogsaa igjen gjorde ham let om Hjertet. I al Hast blev nu nogle Bestemmelser til den næste Morgen gjentagne. Klokkerne vilde de, efterat hver for sig, som Skik var, havde skriftet hos sin Skriftefader, kjøre fra Paris i to forskjellige Vogne, for henimod Klokkerne seer at mødes hos Marschalinden af Crequi i Charenton, hvor Stedets Præst skulde forrette Vielsen. Paa ny reiste der sig en hemmelig, forudahnende Smerte, da de nu, omendkjøndt kun for nogle faa Timer, skulde skilles fra hinanden. Lauzun fattede sig med piensynlig Anstrængelse; men Anna brast ud i hede Taarer, da han var borte — „Hvor jeg dog er glad," sagde hun til sin Hofdame, „over endelig at være kommen saa vidt, at jeg har overvunden denne Dag!" og hendes Taarer fløde stedse hyppigere, men de lettede ikke hendes Hjerte.

Hun fandt Kongen i hans Bærelse, han var bedrøvet, i piensynlig Forvirring, han omfavnede hende, og holdt hende længe stiltiende i sine Arme, førind han begyndte at tale. „Dyrebare Anna!" sagde han endelig, „De finder

mig i Fort ivelse, men det er bedre, at De erfarer, hvad der ikke kan forandres, uden Tøven, og af mig, Deres elskede Ven, hvis Medfølelse vil lindre Deres Smerte. Min elskede Anna! Vi Konger staae i Verdens Dine, som Solen paa Himmelen, derfor tør ingen Pletter heste paa os. I Paris, i hele Kongeriget, ja endogsaa langt over dets Grændser, i fremmede Fyrsters Gebet, ved deres Throne — jeg veed det med uimodstaaelig Bished — overalt gaaer det Rygte omkring, at jeg opofrer Dem, dyrebare Kousine, at De, fordi jeg vil det, opofres for at skabe min Yndlings, Lauzuns Lykke, at jeg paa Deres Bekostning opløfter ham til Rang med Prindserne af Blodet. Det tør ikke være saaledes, min kongelige Gæst for mit Folks og Verdens Dine taaler det ikke. Jeg føler Deres Smerte, ja endogsaa den Uret, som De og han paa en vis Maade derved maa taale, men De maa begge bære det med Fatning, det gjælder det Helligste i Verden, Deres Konges Gæst; De maa opgiye den Tanke, at blive Lauzuns Gemalinde." — Hvo kunde skildre den Scene, som nu paafulgte: Annas Smerte, hendes Forestillinger, hendes Klager, hendes Bønner, hellere

at give hende Døden, end for en Grilles Skyld at adskille hende fra den inderlig Elskede; Alt var forgjæves, den Ubønhørlige klagede med hende, han knælede ved hendes Side, da hun med fortvivlelsesfuld Bøn sank for hans Fødder, han holdt hende længe omfavnet, Kind mod Kind, hans Taarer blandede sig med hendes, han var nærved at forgaae af Medlidenhed, men han forblev fast ved sin Beslutning. Ludvigs Hæder gjaldt ham mere end hans egen Følelse, og man havde fundet Veien til hans svageste Side og vidst at gribe denne saa kunstigt, at han ikke var istand til at løsrive sig. Fru v. Montepan, Lauzuns hemmelige, men desto farligere Fjende, havde hverken glemt eller tilgivet den engang af ham lidte Fornærmelse, omendskjøndt hun vidste at give sig Skind af at det var skeet. Hun, og med hende de fjendtlig-sindede Medlemmer af Kongens Familie, der ikke skuede noget Middel for at naae deres Døds-med, havde vidst at benytte den eneste Dag, som den ved deres Rænter opholdte Ægteskabscontract skjænkede dem. De havde bragt det dertil, at Kongen troede at handle stort, der hvor han kun viste sig svag og grusom, og in-

gen Grunde, ingen Beviser, som stode til den stakkels Annas Raadighed, formaaede at overbevise ham derom.

Tilintetgjort, sønderknust paa Legeme og Sjæl, naaede hun lig en Døende sin Bolig. Neppe var hun kommen der, saa aabnede Døren sig atter til hendes Bærrelse, og, ført af sin troe Ben Guiry, ledsaget af Hertugen af Montangier og Marschal v. Crequi, traadte Lauzuns blege Skikkelse ind. — „Kongen har befalet os,“ sagde Hertugen, „at bringe Hr. v. Lauzun herhen, for ydmyg at takke Deres kongelige Høi-
hed for den Raade og Ære det har behaget Dem at tiltænke ham. Kongen glæder sig meget over den Lydighed, hvormed De begge midt i Deres Smerte har underkastet sig hans Villie, han beder Deres kongelige Høi-
hed at vær: overbevist om, at han vil gjøre Alt, for at kunne give Dem Beviser paa sin Kjærlighed og Erkjendtlighed.“ — „Hvad kan han gjøre,“ udraabte Brindsessen i vild Fortvivlelse, „hvad kan han gjøre, den Usmægtige, — der kan trøste mig. fordi han saa grusomt søndertraadte min Lykke, min Rolighed og min Fred? O Lauzun! hvorledes vil De, hvorledes ville vi begge her-

efter kunde udholde Livet? Derpaa reiste hun sig pludselig fra den Sopha, hvorpaa man efter hendes Afmagt havde lagt hende, og greb Lauzuns Haand, „At kage Afssheed fra min Lykke, fra den Mand, over hvis Tab jeg evig maa sørge, vil dog vel blive mig tilladt uden byrdefulde Bidner?“ sagde hun med en Høihed i Blik og Tone, hvorfor Lauzuns Modstandere maatte forstumme. Hun førte derpaa Lauzun ind i det til hendes Værelse stødende Kabinet, det samme hvori hun for faae Dage siden første Gang forsøgte at forraade sit Hjertes stille Hemmelighed for ham, høit grædende sank hun her til hans Bryst, og for første og sidste Gang indesluttede den Elskede hende i sine Arme.

Sluttes.

Jnrstens Indling.

(Fortælling af „Rheinisches Taschenbuch,“ af Johanna Schoppenhauer.)

—
Sluttet.

Ogsaa han blev her forladt af den Fasthed, hvormed han hidindtil havde staaet for hende, ogsaa fra hans Dine frembrøde hede, brændende Taarer, mægtige Sukke opstege fra hans svært betyngede Bryst, dog kun faa Minutter, da vendte han sig bort og gik atter derfra, taus som han var kommen, medens den Arme i en dyb Afmagt fandt en kort Hvilepunkt for sin Smerte. Hun vaagnede kun af denne til en lang, frygtelig Kamp imellem Døden og hendes plyndrede, fra dette Dieblif af glædeløse Liv. — Ferend denne Kamp blev afgjort, var den ulykkelige Lauzun allerede forlængst andengang ved et Lettre de Cachet bleven ud=

stødt af de Levendes Nige; thi trods alle hans
 Fjenders Overtalelseskunster, talede desuagtet
 en altfor lydelig Stemme i Kongens Hjerter,
 om den Uret, som han havde lidt, til at han
 ikke skulde laane Dre til ethvert Forsøg paa at
 fremstille ham som skyldig i Brøde, og man er
 aldrig grusommere end mod dem, mod hvem
 man føler, allerede engang at have gjort Uret.
 Derfor overtalede han sig selv til at troe, hvad
 han i sit Hjerter ikke kunde troe; han antog den
 Beskyldning for sand, at Lauzun under Under-
 danigheds Maske kun skjulede den Plan, des-
 uagtet hemmelig at lade sig forene med Prind-
 sessen af Montpensier, og straffede denne suppo-
 nerede Forbrydelse med exempelløs Haardhed,
 for blot ikke at see den Mand, hvis Syn maatte
 tjene ham til evig Bebreidelse. Thi Svagbed
 og Tyrannie gaee stedse Haand i Haand. —
 Taus, indesluttet i sig selv, besteg den beklaget-
 sesværdige Lauzun den Vogu, der skulde føre
 ham, — han vidste ikke hvorhen. I alle Stæder
 paa den lange Vej opvakte hans haarde Skjæbne
 den almindeligste Deeltagelse, han optog dette
 saa ligegyldigt, som om Taus var om en Bild-
 fremmed. Officieren, der var givet ham med

til Ledsagelse, stræbte saameget som muligt at lette ham den sørgelige Reise; han søgte ofte med ægte fransk Urbanitet, at afløste ham en Samtale, for at give ham Leilighed til at give sit beklemte Hjerte Luft ved Klager, dog Lauzun forblev taus. Kun een Gang, ved Grændserne af Savoyen, hvor man paa et meget farligt Sted bad ham stige ud af Bognen, svævede det bittert Smil paa hans Læber: „Farer I em denne behøver Grev Lauzun ikke at frygt,“ svarede han, blev siddende i Bognen, og saae med usravendt Blik ned i den dybe Afgrund ved Siden af den smalle Landevei. — Endelig naaede man den høie, af sørgelige Fyrretræer omgivne Bjergfæstning Pigneral, i de piemontiske Bjerge, hvor han maaskee hele sit Liv skulde bøde for et Par forlængst glemte, til en Kammertjener i Utide let henkastede Ord; thi egentlig havde han kun ved Følgerne af denne Usorgtighed paadraget sig den mægtige Montespans Brede, som nu tilintetgjorde ham. Taus som han kom fulgte han sin Sluttes, taus betraadte han den huultgjenlydende, klippefaste, halv underjordiske Hvelving, der skulde tjene ham til Fængsel. Med alvorligt Blik betraadte han den sørgelige

Bolig; „in Saecula Saeculorum,“ udraabte han da Skoddernes og Laasenes Naslen forkyndte ham den lange Afstand fra Solen og Luften, fra Livet og Glæden, og han var fra nu af, ligesom Tusinde før ham, forglempt af Alle, kun ikke af den Elskede.

In Tidensklab,
 Novelle af Elias Berthel.

—
 I.

I Begyndelsen af dette Aarhundrede saae man paa Bredderne af Loire i kort Afstand fra Orleans et lille Landsted, som havde en malerisk og yndig Beliggenhed. Naar Rejsende droge forbi ad den nærliggende Landevei, standsede de henrykte for at betragte denne nette og zirlige Bygning med dens røde Tagsteens Hjørner, dens livlige Biinbjerg, der strakte sig ud over

Facaden, som en Vifte af Grønt, dens Vinduer som vare indfattede i purpurfarvede Rarme, og dens to, fordum forgyldte Fløie, som ragede op over den paa en ganske lehnsmæssig Maade. — Man skulde have troet, at det var et af disse lykkelige Tilflugtssteder, som den Viise drømmer om, hvor Oldingen kunde puste at døe. — Hvis imidlertid een eller anden af disse begejstrede Forbigaaende henimod Slutningen af Efteraaret 1804 havde fulgt den svære Allee af forknytte Kirsebærtræer, som førte til Urtegaarden (saaledes hed denne lille Eiendom), vilde han meget snart have erkjendt, hvor bedrageriff Skinnet var. Taget var i en daarlig Forsatning, og de, hvem det gav Ly, maatte være bange for Stormene. Vinduesskodderne, som fordum vare malede grønne, stode i Begreb med at falde sammen, og Haven, som stødte op til Huset, laae udyrket og begroet med Senegræs, Bingelurter, Tidsler og andre vilde Planter, idet dens Hvidtjørnehegn, som var overladt til sig selv, hist og her udsendte Snyltegrene. I det Hele taget vilde man dog have været i Forlegenhed med, om man skulde skrive denn Norden og denne Fornedrelsestilstand paa e

yderlig Sigegyldigheds eller en dyb Armod's
 Regning, hvis ikke en stor Blacat, som var
 hæftet fast inderst paa Hoveddøren, og som en
 utaalmødig Haand i et Anfald af Brede havde
 søgt at rive løs, med store, sorte Bogstaver havde
 underrettet Een om, „at dette Huus var til-
 salgs ved tvungen Expropriation.“ — Dette
 Huus tilhørte dengang en uformuende Sprade-
 bøsse, Ridder de Werneville, som tidligere havde
 beklædt et ringe Embede ved Ludvig den XVI
 Jagtslot. Hans Obskuritet var saa stor, hans
 Indflydelse saa ringe i Landet, at man ikke en-
 gang havde tænkt paa at forurolige ham under
 Rædselsperioden, og det uagtet han var Adels-
 mand og ikke var lidt stolt af sin Adels-
 tittel. Ridderen var en ligefrem Mand, godmodig og
 omgængelig ligeoverfor Alle; det var det som
 frelste ham. — Urtegaarden indbragte kun meget
 Lidt, og dog havde Ridderen sin Kone og sin
 Datter Octavia at sørge for; denne Sidste, et
 vakker Barn paa 16 Aar, vorede op paa denne
 eenfomme Slette som en kostbar og upaaagtet
 Plante. Uden at gjøre en Beføstning, som havde
 kunnet drage Opmærksomheden paa ham, havde
 han dog villet hævde en lidt høiere Rang end

de simple Bønder i Omegnen. Desuden havde han, som vi skulle see, en fremherskende Liden-
skab, en Art Monomanie, som fortærede hans
Tid, optog alle hans Tanker og slugte hele hans
usle Indkomst. Som en Folge deraf havde
Monnevillle flere Aar i Træk solgt sine dyrkelige
Jorder særskilt og i smaa Lodder, ligesom og-
saa de productive Biingaarde og Enge, som
hørte under denne Eiendom. Han havde snart
ikke andet tilbage end det lille Huus, som vi
nylig have beskrevet. — I nogen Afstand fra
Urtegaarden fandtes der en anden Bygning, hvis
ydre Udseende rigtignok var mindre tiltrækkende
end Ridderens Eiendom, men som dog vilde
have behaget en praktisk Landmand i vor Tid
langt mere. Det var en Volsgaard med smud-
sige og frastødende Udgange; men dens rumme-
lige Lader vare fulde af Hø, dens Tagkamre
af Korn og rundt omkring den laae der fede
Græsgange, Skove og frugtbare Marker, medens
prægtige Flokke af Dvæg om Aftenen vendte
hjem til dens Stalde: Alt aandede der Over-
flødighed og Held. — Denne Boligs Eier Hr.
Simon, havde paa Grund af sin velbekjendte
Gjerrighed i hele Provindsen faaet det usædvan-

lige Tilnavn „Rogue-Biard;“ det var en gammel Landmand, som havde bidst at benytte Omstændighederne til at samle sig en stor Formue. Det var ham, som Stykke for Stykke havde kjøbt de Jorder, som Monnevillle havde været nødt nødt til at sælge; det var ham, som havde laant ham Penge mod Pant, og uagtet alt dette var han dog gaaet saa suilddt tilværks, at Ridderen troede at skylde ham Forbindtlighed. Monnevillle havde som en Følge deraf tillige søgt at glemme Oprindelsen til den gamle Landmands Formue og havde paa en venstabelig Maade modtaget sin Nabo hos sig, det saae en Tidlang ud, som om Adelsmandens Familie, uagtet de forskjellige Vilkaar, levede fuldkommen intimt Barvenuens med Familie. — Simon havde en eneste, dengang 20 Aar gammel Søn, hvem han havde ladet nyde en glimrende Opdragelse i Paris. Charles — saaledes hed denne Søn — havde paa en værdig Maade svaret til Faderens Forventninger. Da han efterat have fuldendt sine Studeringer vendte tilbage til Nulsgaarden med Tittel af Sagfører, blev han kjærligt modtaget af Ridderen; Madame de Monnevillle viste sig fuld af Forekommenhed mod denne unge

oannebe og elskværdige Mand, som mindede hende om det Selskab, hun tidligere havde be-
væget sig i, og det uskyldige Barn, Octavia, som
hengav sig til sine naturlige Indtryk, elskede
Landmandens Søn uden i Begyndelsen selv at
have nogen Ahnelse derom. — Charles elskede
ligeledes Octavia, og den umaadelige Formue,
hvis sandsynlige Arving han var, syntes at
maatte jævne den Afstand, som der var mellem
ham og hende.

Da han talte til sin Fader om denne be-
gyndende Videnskab, gned den gamle Rogne-Biard
sig tilfreds i Hænderne, som om han endelig
saae Udførelsen af en Yndlingsdrøm nærme sig.
Han smilte til sin Søn, isørte sig sin Søndags-
dragt og begav sig paa Veien til Urtegaarden,
idet han muntert udbrød: „Vent lidt paa mig,
min Dreng! vor Nabo er ingen Tyrk og tiltrods
for alle Verdens „de“er skal denne Sag snart
være ordnet. Jeg har længe arbeidet derpaa.“

Men Simon havde gjort Regning uden
Bært, Adelsmanden tog Landmandens Begjæ-
ring meget ilde op. Denne blev derfor vred,
der vexledes spydige Ord, og de to Naboer skild-
tes med Trudsler fra den ene Part og haanende

Udtalelser fra den Anden. Fra dette Dieblif af reiste der sig mellem dem et af disse saa levende, saa dybe og giftige Fjendskaber, som man undertiden træffer hos Landmænd fra samme Egn. Simon gjorde Fordring paa de Summer, han havde tilgode, og da Ridderen ikke kunde betale, fik han med Rettens Haandlangere at gjøre, og tilsidst fandtes denne frygtelige Placat, som vi nylig have omtalt, en skjøn Morgen fastklifret paa Huusdøren.

Hvis man imidlertid kunde troe, hvad Omegnens Bønder berette, havde Charles og Octavia ikke hørt op med at elske hinanden, uagtet det dødelige Fjendskab, som bestod mellem deres Fædre.

See, saaledes stode Sagerne i det Dieblif da denne Fortælling begynder. Ridderen og hans Familie saae sig reducerede til den yderste Glendighed som en Følge af de Processer, hvormed den uforsonlige Simon havde hjemstøgt dem, og Madame de Monneville, som blev syg af Sorg, kunde ikke mere forlade Sengen!

Men hvad var Grunden til en saa fuldstændig Ruin?

En sjon September Morgen spadserede Monneville sørgmodig om i sin Have, klædt i en Dragt, hvis talrige Reparationer snarere vidnede om yderlig Armod end om Skjodesløshed. I den yderste Ende af Hovedalleen var der et umaadeligt Fuglehuus, som var afdeelt i et stort Antal ulige store Afdelinger, enhver af disse Afdelinger var beboet af forskjelligartede Fugle, hvoraf flere syntes sjeldne og eien-dommelige. Da Ridderen nærmede sig, syntes der pludselig at komme Liv i den lille Coloni.

Monneville betragtede med Smerte de tomme Vedtrug, og der rullede to store Taarer ned ad hans Kinder. Man gjætter nu let hvori den fattige Landmands fordærvelige Videnskab bestod!

„Intet, slet Intet mere!“ udbrød han, idet han gned sig i Panden. „Min Gud! hvor dog Trang er en gyselig Ting!“ — Idet han derpaa samlede sammen paa sin gamle Klædnings lappede Skjoder, gav han sig til rundt omkring Fuglehuset at opsamle disse Frøforn, som Fuglene kaste tilhøre og tilvenstre naar de æde. Da han havde fundet nogle enkelte skyndte han sig at bringe dem hen til de stakkels Udhung-

rede, men, det var saa lidt! pludf lig stod han op, han havde nylig taget en Beslutning. „Siden jeg ikke kan føde dem,“ sagde han til sig selv, „vil jeg idetmindste gjengive dem Friheden, som selv ville kunde finde deres Føde paa Sletten. . . . At holde dem længere i Fangenskab vilde være et unyttigt Barbari.“

Han gik hen til den Deel af Fuglehuset hvor de fiskeædende Fugle fandtes, og da han ikke længere havde smaa Fiske at give dem, aabnede han Døren med en Art høitidelig Resignation og med bortvendte Dine.

I Begyndelsen syntes Kostgjængerne at tvivle om hans Oprigtighed og saae med Forbauselse paa deres oabne Fængsel. Den, som først benyttede sig af denne Frihed var en kraftig Heire, som dristig strakte sin skjæggede Hals ud af Buret og med et Spring styrtede ud i Haven. Da den først var der, klappede den med Næbet, lod sine Fjer reise sig for den fri Luft, udstrakte derpaa sine mægtige Vinger og hævede sig hurtigt lige op til Skyerne. De andre Fugle fra samme Afdeling af Buret fulgte snart det givne Exempel. I Løbet af nogle Minutter fulgte Ridderen dem med Diet gjennem

de uhyre Lustrum, som de gjennemløbe, udstø-
dende hæse Glædesfrig.

Efter dette smertelige Offer gif Monnevill
sagte henimod den anden Udkant af Fugle-
huset. Han standsede foran en prægtig Fugl,
der omtrent havde en Kalkuns Størrelse, hvis
Fjer havde en blaa Skiferfarve, og hvis Hoved
var forsynet med en stor hvid Top. Det var
den indiske Krodue, den sjeldneste og meest kost-
bare af alle de Fugle Ridderen besad. For at
betale den havde han solgt Alt lige til sine Fa-
miliejubeler. Han betragtede den længere end
de Andre: Fuglen havde ikke rørt ved det Stykke
grove Brød, som var kastet for den.

„Denne Føde behager den ikke,“ mumlede
han; „i Krodue staaer i Begreb med at
døe af Hunger. O, min Gud! hvad skal jeg
gjøre for at frelse den?“

I dette Dieblif lod der sig en klagende
Stemme høre i Haven. Man kaldte paa Monne-
ville; men, fordybet i sin Smerte, svarede han
ikke. „Min Fader! min Fader!“ gjentog Stem-
men, og en ung, bleg og vaklende Pige nær-
mede sig til Fuglehuset. Det var Octavia.

Det stakkels Barns Udseende, saavel som Faderens røbede en dyb Afkræftelse, som en Følge af Mangel paa Føde.

„Hvad er der dog paa Færde?“ sagde Ridderen, uden dog at høre op med at see smerteligt paa sin prægtige, indiske Fugl,

„Fader, Sognepræsten er kommen for at besøge min gode Moder, og han ønsker at tale med Dem.“

„Nu skal jeg strax komme, min Datter!“ og efter nogle Secunder tilføjede han: „See Octavia, min skønne Due er syg!“

„Moder er ogsaa meget syg,“ svarede den unge Pige med en engleagtig Sørghed, hvori der ikke engang laae Bebreidelse over hendes Faders Daarfsob.

„Den fulter.“ gjentog Ridderen.

Octavia vendte Hovedet bort uden at svare. Hendes Fader forstod hende og trykkede hende i sine Arme, idet han under qvalt Hulken mumlede: „Og vi ogsaa, ikke sandt, min Datter?“

II.

Han traadte ind i et Værelse, som var be-
røvet sine Meubler, ja, endog manglede Gar-
diner. Sognepræsten, en ærværdig Olding med
hvide Haar, sad paa en Stol ved Siden af
den Syges Seng. Madame de Monneville,
som var bleg og afmagret, svarede med svag
Røst paa Præstens Trøstegrunde.

„Vær velkommen i Urtegaarden Hr. Sogne-
præst,“ sagde Ridderen, idet han fremhylede
en Munterhed som ikke fandtes i hans Hjerte.
„Saalænge jeg er Herre over denne lille Eien-
dom — og uheldigviis vil jeg ikke være det
ret længe — skal den modtage Guds Tjener
med Ærbødighed.

„Deres Tjender ere blevne haardt straffede
for deres Uretfærdighed, Hr. Ridder,“ svarede
Sognepræsten, „jeg kommer fra Aulsgaarden. . .
Hr. Simon er bleven grebet af et pludseligt
Ønde, og maaskee er han ikke mere til i dette
Dieblif, da jeg taler til Dem . . .“ Gid Gud

maa have Medlidenhed med ham!" — "Er al Forsoning da umulig mellem Dem og ham? Vil De ikke nu, da han ligger paa sit Dødsleie, tilgive ham alt det Onde, han har gjort Dem?"

"Har De til Hverv at forsøge en Tilnærmelse?"

"Nuvel! om saa var, ville De da være ubønhørlig? . . . Jeg kjender Simons uværdige Dødsførelse mod Dem, og dog har jeg ikke anset ham for uværdig til Tilgivelse!

"Jeg skulde tilgive denne Usling!" raabte Ridderen i et Udbrud af Brede, "tilgive denne skammelige Nagertarl, som Tomme for Tomme har frarevet mig min Arv, som har bragt mig i Fortvivlelse, og som i Morgen, i Dag eller maaskee endog om nogle faa Dieblikke vil jage mig og min Familie ud af dette vort sidste Tilflugtssted!"

"Forband ham ikke," udraabte Præsten, "som jeg sagde Dem, staaer han i Begreb med at dø!"

"Ak! han vilde gifte sin Søn med min Datter," vedblev Monneville, idet han høfligt spadserede frem og tilbage i Værelset, "han

denne Bønde, denne modbydelige Mand, som har beriget sig ved Tyverie og Rager! . . . Min Datter dette ædle, dette rene Barn skulde have det brændemærkede Navn „Rogne-Liard!“ . . . Ved dette Ord, som blev fremsagt med en foragtelig Ironi, skjulte Octavia, som nylig var raadt ind, sit Ansigt i Hænderne.

„Min Ven,“ sagde den Syge blidt, „stil ikke Charles ved Siden af hans Fader: det er en brav ung Mand af en loyal og ædelmodig Character.“

„Og hvad kommer Døglens Søn mig ved?“ afbrød hendes Mand hende bydende, „lad mig blive fri for at høre Mere derom. . .“

„Er dette Deres sidste Ord?“ spurgte Sognepræsten sørgmodigt. „Vil De da ikke gjøre nogen Indrømmelse, noget Offer, om ikke for Deres egen personlige Stilling, saa dog idetmindste for Madame de Monnevilles og Deres Datters?“

„Min Ven, dersom Octavia skulde miste os,“ sagde den Syge, „hvad skulde der da blive af hende?“

Octavia kastede sig i sin Moders Arme, idet hun udstødte et Skrig af Skræk.

Monneville tilspjode efter et Dieblifs Taus-
hed: „Var det Alt, hvad De havde at sige mig?“

„Min Herre,“ svarede Sognepræsten, som
søgte at efterligne Ridderens kolde og rolige
Tone, „jeg har endnu et Forslag at stille Dem.
. . . En af mine Benner i Byen, der ligesom
De er en stor Ynder af Fugle, har overdraget
mig at tilbyde Dem 500 Francs for Deres
Krondue.“

„500 Francs,“ gjentog Ridderen, „den har
kostet mig mere end 1000, og jeg har udtrykke-
lig gjort en Reise til Paris alene for at skaffe
mig den. . . 500 Francs, en Fugl, som er ene-
staende i Frankrig, den meest skattede, den
meest eftersøgte Art af hele Duefamilien.“

„Man vil byde Dem 1006 Francs og mere
om det er fornødent, men afftaa denne Fugl
til mig. Pengene skulle blive Dem betalt end-
nu i Afsten, hvor stor end Prisen er.“

Monneville betænkte sig et Dieblif . . . .
„Nei, jeg kan ikke,“ afbrød han derpaa med en
smertelig Austrængelse.

„Hvorledes! De afflaaer det?“

„Min skjønne Krondue!“ sagde Ridderen,
idet han spadserede op og ned ad Gulvet med

en forvildet Mine, o, jeg vil ikke sælge den! Tilgiv mig Madame, tilgiv mig Octavia . . . men jeg kan ikke sælge min Krondue!"

Han bøjede sig ned over sin Kones Seng og trykkede hende i sine Arme. „Hav Medyndt med ham," sagde Madame de Monnevillle i en bønfuldende Tone til Sognepræsten.

„O, ja! hav Medlidenhed med mig," gjentog Ridderen, „thi derne fordærvelige Kjærlighed er endnu selv efterat den har bragt mig i den yderste Armod, mægtigere end min Kjærlighed til disse To. . . . Jeg seer Dem drønde manglende Alt, og dog kan jeg ikke mildne deres Ulykke for den Pris, De forlanger af mig!"

„Nu vel, min Herre," svarede Sognepræsten, idet han gik tæt hen til ham, dersom dette Kjøb er Dem for pinligt, saa lader os ikke mere tale derom . . . men modtag i saa Fald den contante Sum jeg kan tilbyde Dem . . . ! Jeg har rige Venner . . . Man vil ikke genere Dem i Henseende til Betalingsterminen, og maa skee . . ."

„En Almisse," udbrød Ridderen i en saaret Stoltheds Tone. „O, jeg vil arbeide i Jorden, om det behøves, men jeg vil aldrig

modtage, hvad jeg ikke er vis paa at kunne betale tilbage . . . Jeg er Adelsmand!"

Samtalen afbrødes her, og der blev en kort Pause.

"Vor kjære Syge," begyndte Sognepræsten omsider igjen i en noget ophidset Tone, "maa idetmindste tillade mig at tilbyde hende nogle lette Smaafager . . . Jeg har bragt dem med fra Byen for hendes Styld."

"O, hvad det angaaer, saa takker jeg Dem derfor," sagde Ridderen, hvis Dine straaledede af Fornøjelse.

I det Dieblif, da Præsten vilde til at bryde op, henvendte han nogle trøstende Ord til Madame de Monneville. Pludselig udstødte Octavia, som havde nærmet sig til Vinduet et Skrig af Skræk.

Præsten løb til Vinduet.

"Det er Retsbetjente og deres Medhjælpere, udbrød han. "Udentviol er Eiendommen jolgt . . . De komme for at tage den i Besiddelse, eller for at gribe . . . Hr. Ridder, jeg bønfaller Dem . . ."

Han kastede et Blik omkring til alle Sider. Ridderen var der ikke længere, og af de to

Tvebakter, som Præsten havde raft den Syge, fandtes endnu kun den ene paa Gueridoren. „Mine Damer,“ skyndte Sognepræsten sig at fortsætte uden at tage videre Notits af denne besynderlige Omstændighed, „jeg maa øieblikkelig tage Afsted . . . Siig til Ridderen at han skal opholde disse Folk saalænge som muligt i Urtegaarden, og at han fremfor Alt ikke maa lade sig henrive til nogen Voldsomhed. Hvad mig angaaer, saa gaaer jeg at søge Een som interesserer sig for Dem . . . Maaſkee ville Tingene have forandret Udseende, naar jeg kommer tilbage!“

„Hr. Sognepræst!“ raabte Octavia, „De vil forlade os i dette skrækkelige Dieblit, hvad skal der blive af os?“

„Det er nødvendigt, min Datter, vær ved godt Mod, jeg vil være her igjen om en Time . . . Sid Gud maa formilde de haarde og umedlidende Hjerter!“

Saa Dieblitte efter fjernede den gode Olding sig fra Huset, idet hans Hest løb i et stærkt Trav.

Octavia gik igjennem Haven og løb hen til Fuglehuset. Hendes Aelse havde ikke be-

draget hende, hendes Fader var der ganske rigtigt og stod foran den skønne Krondue, hvem han havde bragt den Tvebak, han havde plyndret fra sin Kone!

„Den er syg, Octavia, den spiser ikke; o, hvis den skulde døe! . . .“

Boldsomme Slag paa Døren rystede pludseligt Huset.

„Hvad er der dog paa Færde spurgte Monneville, med en adspredt Mine.“

„Det er Rættens Folk . . . De komme for at jage os herfra. For Guds Skyld gaa endelig at tage imod Dem. Hvad mig angaaer, saa vender jeg tilbage til min stakkels Moder . . . Dette sidste Stød kan maaskee blive skjæbnesvangert for hende. . . .“

Med disse Ord skyndte hun sig bort.

III.

Da Ridderen aabnede Døren, styrtede 4 a 5 Mænd med et frastødende Gdre hurtigt ind i hans Bolig. Deres Ansører hilsende dybt.

„Det er Hr. Ridder de Monneville jeg har den Ære at tale med?“ spurgte han i en horningsød Tone.

„Ja,“ svarede Adelsmanden, idet han med Foragt maalte denne Person fra Top til Taae.

„J saa Fald, min Herre,“ vedblev Retstbetjenten, idet han præsenterede ham et Papiir, „maa jeg, hvor nødtigt jeg end vil, betyde Dem at De har at rømme dette Huus inden 24 Timer . . . det er nylig blevet solgt ved offentlig Auction til Hr. Simon, med Tilnavnet „Rogne-Giærd,“ for en Sum paa . . .“

„Solgt,“ gjentog Monneville vaklende; „solgt, det Huus hvori jeg er født. . .“

„Det er ikke Alt, det gjør mig ondt at maatte forkynde Hr. Ridderen, at jeg, Anselmus Rondeau, retslig Auctionsholder ved Orleans civile Domstol, har faaet det Hverv, at gjøre Fordring paa den Sum, der findes anført paa de Documenter, som De her seer, hvilken Sum øieblikkelig maa betales mig i rede Penge, i Francs og Centimer, da jeg i modsat Fald uopholdelig skal skride til at lægge Beslag paa alle de Meubler, som tilhører Hr. Ridderen.“

„Træd indenfor,“ sagde den ulykkelige Eier.

„Det gjør mig ondt . . .“

Monneville gjorde en truende Bevægelse, fuld af Had og Brede; Retsbetjenten standsede derfor midt i sin sædvanlige Høflighedsformular og, idet han gav Medhjælperne Ordre til at følge sig, ledsagede han Ridderen til det Værelse, hvor Moderen og Datteren opholdt sig.

Bed Synet af dette uheldsvangre Selskab fastede de stakkels Stabninger sig tause i hinandens Arme.

Monneville lod sig falde paa en Stol og bedækkede sit Ansigt med begge sine Hænder.

„Det gjør mig ondt, at jeg maa forstyrre dem, mine Damer,“ sagde Retsbetjenten frygtfomt, thi han kom i Tanker om, paa hvor lidt opmuntrende en Maade Monneville havde modtaget ham, „men,“ tilføiede han, idet han lod et af hine Blik vandre omkring til alle Sider, som ere ligesaa meget værd, som en fuldstændig skreven Inventarie Fortegnelse, „vi skulle ikke ret længe være Dem til Gene.“

Samtidigt med disse Ord hvidskede han ganske sagte til en af sine Medhjælpere: „Der

vil ikke engang være Noget til at dække Omkostningerne med."

"Den gamle Rogne-Viard er en snu Karl, svarede den Anden med et dyrist og ondskabsfuldt Smil; nu ve., til Sagen."

En Skriver satte sig foran Gueridoren og udfoldede sit Papiir, hvorpaa man begyndte at beslaglægge alle de Huusholdningsagenstande, som Armoden endnu havde ladet den ulykkelige Familie beholde.

Man var snart færdig. Netsbetjenten kastede et begjærligt Blik paa den Smertens-Seng, som Loven forbød ham at tage, derpaa aabnede han en Dør tæt ved sig, som førte ind til Octavias Bærelse. Barnet skjælvede, da det saae disse uværdige Mænd trænge ind i denne jomfruelige Helligdom og med deres plumpe Hænder berøre det, som tilhørte hende.

"Skriv," vedblev Netsbetjenten, idet han gik henimod Skrивeren; "en hvid Kjole, garneret med Valenciennes . . ."

"Den Kjole, som min Datter har, da hun første Gang var til Alters," udbrød Madame de Monneville smerteligt, "den Kjole hun be

nyttede ved festlige Leiligheder! Rør ikke ved den, mine Herrer, det er en Profanation!"

"Madame," svarede Retsbetjenten med sin honningsøde Høflighed: „den 592de Artikkel i den civile Rets Lovbog siger, at man ved Beslaglæggelie kun skal lade urørt „de Klæder," hvori de Paagjældende staae og gaae, og det gjør mig ondt . . ."

"Hr. Ridder," udbrød den Syge, idet hun faldt tilbage paa Sengen, „Det tilkommer Dem at værne om Deres dyrebare Datters kydske Klædning."

Ridderen reiste sig op, en levende Harmo malede sig paa hans Ansigt. Men pludselig syntes en hemmelig Tanke at fortrænge denne Brede; hans Arm, som allerede var hævet, sænkede sig igjen, hans Mund, som havde aabnet sig for at true, lukkedes igjen uden at fremsføre et Ord, hans Hoved sank atter sagte ned mod hans Barm.

Da Alt i de to Værelser var optaget i Fortegnelsen over Inventariet, kastede Rondeau endnu et speidende Blik omkring til alle Sider for at forvise sig om, at han Intet havde glemt. Pludseligt gjorde han et Hop af Glæde, henne

ved Kaffelovnen hang der et Portrait i Medail-
lon, rigt besat med Perler og fine Stene. Ma-
dame de Monneville og Octavia udstødte et tungt
Suf.

„Jh see, et Portrait prydet med Edelstene!“

„Min Herre, min Herre!“ raabte den Syge,
„lad mig i Himlens Navn beholde denne Ju-
veel! Dette Portrait er af min Fader, som te-
stamenterede mig det, da han stod i Begreb med
at døe . . .“

Uden at bevæges i mindste Maade vedblev
Rondeau at dictere: „18 Perler, 3 Brillanter
af en tilnærmelsesviis Vægt af . . .“

„O, min Herre,“ sagde Octavia, som næsten
faldt paa Knæ for Retsbetjenten, „jeg bønfaller
Dem om ikke at fratage min Moder denne Ju-
veel, som er hende saa dyrebar!“

„Af en tilnærmelsesviis Vægt af 20 Gram,“
vedblev Rondeau, uden at give Agt paa den
unge Piges Bønner, „fremdeles en Rubin. . .“

„Min Gud, hvem vil beskytte os?“ raabte
Octavia, idet hun hævdede sine Hænder mod
Himlen.

Hendes Fader bevægede sig frampagtigt paa
sin Stol, der samlede sig en let Skummasse

i hans Mundkroge, og hans Tænder vare fast sammenpressede. Han reiste sig og bemægtigede sig Portraitet.

„Det er jo Guldet og Diamanterne De vil have, ikke sandt?“ sagde han til Rondeau, „tag Medaillonen og lad os beholde Maleriet.“

„Nei, paa ingen Maaade, paa ingen Maaade,“ svarede den ubarmhjertige Olding, „saavidt jeg har kunnet skjønne, er dette Portrait blevet malet af en stor Mester . . . Det har indvortes Værdi, som jeg ikke kan gjøre Afkald paa.“

„Behold saa Alt,“ sagde Monneville med qvalt Stemme, idet han atter gik hen og satte sig ned. De to Dvinder, som kjendte Ridderens stolte og irritable Character, vidste ikke, hvad de skulde troe om denne uhyggelige Følelseshed. Der var i hans Ansigtstræks Udtryk en besynderlig Blanding af sammentrængt Brede og af dyb Skræk. Han iagttog Retsbetjentens Bevægelser, han studerede ængsteligt det usølsomme Udtryk i deres Ansigter, og kun engang imellem saa man ham knuge sine Hænder sammen i skræffelige, men tause Udbrud af Hestighed.

Dansider, da der slet ikke var mere tilbage som den rovbegjerlige Retsbetjent kunde bemæg-

ige sig, reiste han sig og sagde phlegmatisk til Skrивeren: „Tag Deres Pen og Deres Papiir . . . Vi skulle nu aflægge et Besøg i Tagkamrene, i Haven og fremfor Alt i Fuglehuset, hvor vi, efter hvad man har sagt mig, ville finde kostbare Fugle . . .“

Nu først kunne man fatte Grunden til Ridderens Vengstelse. Ved Ordet „Fuglehuus,“ styrtede han hen mod Værelsets Dør som for at forhindre Rættens Folk i at gaae ud. „Mine Fugle,“ raabte han med en gjennemtrængende Stemme, „ah! De vil ogsaa have mine Fugle, Glendige! Man har givet dem Anviisning paa mit Fuglehuus, skjændige Røvere!“

„Hr. Ridder!“

„Ah, De vil have mine Fugle,“ gjentog Adelsmanden ude af sig selv, men veed De ogsaa, at de udgjøre min Glæde, min Trost, at de ere mine eneste Adspredelser, mine eneste Fornøielser, og at De have Skylden for de skrækkelige Ulykker, som overvælde mig idag?“

„Min Herre,“ svarede Retsbetjenten bukkende, „det gjør mig ondt, at jeg maa gaae saa strengt tilværks med Dem, men Creditorens utrykkelige Ordre.“

„Det er altsaa ikke nok,“ raabte Ridderen, „at jeg har ladet Dem tage Alt hvad der endnu er tilbage i dette Huus, at jeg med Kollighed og Ufølsomhed har seet paa, at De røvede min Datters indviiede Dragt og det Portrait, som var min Kone saa dyrebart? Det er altsaa ikke nok, at jeg undertrykkede min Brede, da de Begge kaldte mig til Hjælp? . . . De vil ogsaa have mine Fugle, mine dyrebare Fugle! O nei, De skal ikke fratage mig dem, saalænge jeg er ilive og kan forsvare dem!“

„Modstand er forgæves, min Herre,“ svarede Rondeau, idet han med uroffelig Koldblodighed gjentog sine Hilsener. De vil vist betænke Dem paa at tvinge os til at anvende kraftige Midler. Jeg beder Dem overveie.“

(Sluttes.)

In Idenskab,
 Novelle af Elias Berthel.

—
 III.

„Overveie, naar De truer med at lægge Beslag paa mit Fuglehuus . . . D! tag Dem i Agt! Før skal jeg døe, før skal jeg myrde Eder alle . . .“

Rondeau gjorde et Tegn. To kraftige Medhjælpere bemægtigede sig Monnevillie og holdt ham, medens de Andre gik ud, derpaa slap de ham, idet de loe spoff, og nu løb de Alle ud i Haven.

Ridderen greb en Kaarde, som hang paa Bæggen, trak den ud af Skeden og beredte sig til at forfølge dem. Octavia greb imidlertid fat i hans Klæder og holdt fast ved hans Kne.“

„Slip mig, Frøken,“ sagde han i en vred Tone.“

Madame de Monneville strakte sine to foldede Hænder ud imod ham og rettede de indstændigste og meest rørende Bønner til ham.

„Lad mig komme afsted for tusinde Djæвле.“

Med disse Ord styrtede han henimod Trappen.

Maa skulde have ondt ved at vide, til hvilken Uderlighed han kunde være gaaet, dersom ikke en anden Stemme havde ladet sig høre bagved ham. Skjøndt han var saa overordentlig ophidset, vendte han dog Hovedet om og saae, at det var den gamle Sognepræst, som løb til saa hurtigt, som hans af Alderen betyngede Been vilde føre ham. Da Ridderen gjenkjendte denne ærværdige Mand, som beklædte en indviet Post, begyndte han at rødmme over sin Hidsighed og sagttuede sine Skridt.

„Hr. de Monneville!“ raabte Præsten i en myndig Tone, „hvad staaer De i Begreb med at gjøre? hvortil denne blottede Skaarde? Ulykkelige, De vil udgyde Blod!“

Ridderen svarede ikke et Ord og lod sig uden Modstand afvæbne. Præsten tilspøiede livligt: „Jeg bringer store Nyheder . . . men jeg beder Dem vær rolig og lad mig handle.“

De nærmede sig til Fuglehuset. Retstbetjenten dicterede med sin eensformige Stemme:
 „En Fugl, som har en Krave af orangefarvede Fjer med sort Emaille.“

„Min Guldsfasan!“ mumlede Ridderen hulfende.

„Mine Herrer,“ sagde Sognepræsten med Fasthed, „det er frugtesløst at gaa videre . . . Jeg opfordrer Dem til øieblikkelig at standse med Beslaglæggelsen og at rømme Huset saa snart som muligt.“

„Vi have ingen anden at modtage Ordre af, end Hr. Simou, kaldet Rogne-Liard, Forfølgeren,“ svarede Rondeau.

„Hr. Simon vil ikke give Dem flere Ordre, Mester Rondeau, han er nylig død . . . Hans Søn og Arving befaler Dem at lade denne brave Adelsmand i Fred.“

„Men hvilke lovmæssige Beviser . . .“

„See her er et,“ sagde Præsten, idet han præsenterede ham et Papiir. Rondeau kastede et Blik derpaa og sagde derpaa til sine Medhjælpere: Forretningen er endt Børn, Hr. Charles Simon spørger ikke, og jeg maa søge at beholde hans Søgning. . . .“

Rondeau bukkede derpaa lige til Jorden, faldte paa sine Medhjælpere og forlod langsomt Pladsen tilligemed disse.

Aldrig saasnart vare de borte, før Ridderen gik tæt hen til Sognepræsten, og spurgte ham om hans gamle Fjende virkelig ikke mere var til.

„Han er just død for et Dieblig siden med den Bøn til Gud, at han vilde tilgive ham al hans Uret mod Dem!“

„Og hans Søn?“

„Hans Søn har intet høiere Dnske end at gjenvinde Deres Gnnst!“

„Octavia,“ sagde Monnevillle vredt, idet han vendte sig mod sin Datter, som lyttede til dem med en ubeskrivelig Rørelse, „Du glemmer at berolige Din Moder.“

Hun sukkede og foer afsted henimod Huset, let som en Svale.

„Nær ikke længere nogen Befymring, min Herre,“ vedblev Sognepræsten: „Charles Simon er Eier af dette Huus siden Salget i Morges; han hønfaller Dem om at beboe det som tidligere og hvis de tillader det, vil han, saasnart han har opfyldt den sidste Pligt mod sin Fader,

søge Dem her for at ordne Alt paa en venstabelig Maade."

"Og alt det, fordi han elsker min Datter og ved Edelmødighed vil forsøge at tilrive sig mit Samtykke," udbrød Monneville, "Hr. Sognepræst, jeg vil ligesaa lidt modtage nogen Naadesbeviisning af Sønnen, som af Faderen . . . Dette Huus er hans, jeg vil træffe mine Forberedelser til - at forlade det. . . De skal varetage mine Interesser her, og jeg vil gaae at søge mig et eller andet bestemt Erhverv, hvorved jeg kan ernære min Familie!"

"Altid dette blinde Had!"

"I Morges har De, Hr. Sognepræst, tilbudt mig 500 Francs for min Krondue . . . Jeg afflog det i min Vanvid . . . Nu modtager jeg Tilbuddet. Udbetal mig disse Penge, de skulde tjene mig til at forlade dette ulykkelige Landskab og begynde en ny Tilværelse."

"Jeg vil ikke være denne Bonde- og Agerfarleslægt forbunden."

"Under denne Samtale vare De komne til Kronduens Buur. Monneville udstødte et Skrig.

"Hvad er der dog paa Færde?" spurgte Præsten.

„See!“

Den prægtige Fugl laae udstrakt uden Bevægelse paa Bunden af Buret.

„Død!“ raabte Ridderen, „død af Hunger, min Stolthed, min Lykke, min sidste Tilflugt!“

IV.

Fjorten Dage vare henrundne. En blid Sol kastede sine første Straaler paa Urtegaardens Beboelsesleilighed; det var en af disse friske og glade Morgener, da Naturen endnu engang udfolder de Blomster og det friske Grønsvær, som Kulden næste Dag igjen tilintetgjør.

Det var tidligt paa Dagen, og dog vare det lille Huus's Beboere allerede paa Benene. I Ridderens Bærelse traf man Forberedelser til Afreisen, og nogle smaa Pakker vare kastede rundt omkring paa Gulvet. Madame de Monnevillle sad fuld paaflædt paa en Scenestol; men af den Modløshed, som var udbredt over hen-

des Ansigt, af den Træthed, som kom tilsyne i hendes Bevægelser, saae man at Spiren til den Sygdom, som saa længe havde fængslet hende til Sengen, endnu var tilstede. Ridderen var mørk og taus, Octavia græd.

Bludseligt standsede en Hest foran Husets Dør, og det varede kun et Dieblif, inden Sognepræsten traadte ind. Monneville rakte ham Haanden.

„De kommer,“ sagde han med et melancholff Smil, „for at være Vidne til en stakkels Families Afreise, som bliver jaget bort fra sit arvelige Lag . . . Hvor stor end vor Ulykke er, skal De idetmindste ingen Knurren høre.“

„Som De seer,“ vedblev Monneville, „medtage vi ikke Andet end hvad vi havde kjøbt tilbage, ved Hjælp af den Sum, som vi skyldte Deres Forekommenhed . . . Min Kaarde, mine Adkomstbreve paa Adelskab, min Datters hvide Kjole og et Familieportrait, see, det er Alt, hvad vi have tilbage, Alt, som tilhører os for nærværende Tid!“

„Hr. Ridder,“ sagde den gamle Sognepræst i en noget hidfig Tone, „hvorfor twinger Deres Stolthed Dem til at aflaae en Persons Tjenester. . . .“

„Hr. Sognepræst,“ svarede Denne med Træthed, „Loddet er i saa Henseende fastet: vi forlade Urtegaarden for bestandigt . . . vi have kun tilbage at sige Farvel til dette bestedne Tilflugtssted, hvor vi have tilbragt saa lykkelige Tider!“

„Vil De ikke,“ sagde Sognepræsten, idet han forlegent slog sine Dine ned, „endnu een Gang gjensee Deres lille Have, Deres Fuglehuus og Deres Fugle?“

„De kommer mine Dnsker i Forkjøbet,“ sagde Mionneville sørgmodigt, „ja jeg vil endnu endnu engang gjensee disse stakkels Dyr, de have i alt Fald ikke Skyld for, at deres Herre har foretrukket Dem for sin Families Lykke!“

Den Syge støttede sig til sin Mands Arm paa den ene Side, til sin Datters Skulder paa den Anden; man iteeg ned i Haven.

Der var noget imponerende og høitideligt i denne en stakkels Families sidste Promenade, som var nødt til at forlade sin bestedne Arv. Det saae ud, som om Naturen gjorde sig endnu skjønnere end sædvanlig for at forøge Sorgen og Savnet. Efterhaanden som man nærmede sig til Fuglehuset, malede der sig en hæftig Eng-

stelse paa Sognepræstens og de to Damer's Ansigter. Præsten benyttede et Dieblif, da Ridderen, fordybet i sine spørgmodige Betragtninger var ude af Stand til at bemærke hvad der foregik omkring ham, til hurtigt med Fingeren at vise hen til et tæt Lysthuus og mumlede: „Han er der.“

Derpaa gif han hen til Monneville.

„See, nu er det grusomste Dieblif kommen for Dem,“ sagde han, „disse Fugle, som vare Dem saa dyrebare. . . .“

„O! jeg har forandret mig meget,“ svarede den stakkels Ridder modløst, „mine Ulykker have bragt mig til at anstille sørgelige Betragtninger over min foregaaende Dpførsel!“

„Det skulle vi ret strax faa at see,“ mumlede Sognepræsten rørt.

Bludseligt syntes Monneville, som var en Smule foran det øvrige Selskab, truffet af den meest levende Beundring. En ubestrikelig Følelse af Glæde og Forbauselse malede sig paa hans Træk, han vilde tale, men kunde kun fremstøde afbrudte Ord. Damerne og den gode Sognepræst standsede tavst, det afgjørende Dieblif var kommet.

Monneville troede at finde sit Fuglehuus øde og næsten tomt, saaledes som det var, da han forlod det Dagen iforveien, men o Vidunder! den lille Coloni var talrigere og mere henrykkende end nogensinde før. Den var bleven forøget med en heel Masse sjældne og særegne Arter, som Monneville aldrig før havde besiddet. Disse skjønne Heirer, disse Natravne og Søravne, som han havde gjengivet Friheden nogle Dage iforveien, syntes af sig selv at være vendte tilbage til deres Buur og spadserede værdigt omkring bagved deres Messinggitter. Men hvad der især forbausede Ridderen, det var at see en Krondue paa Gresspladsen, en Krondue, fuld af Liv og Bevægelse, som hovmodigt bragte sin Njur-Hals til at svulme op, og som i Form af en Biste udfoldede de hvide Fjer, som prydede dens Hoved, og lod en majestætisk Kurren høre.

Dette Liebhaver Instinct, som Monneville havde troet tilintetgjort hos sig, vaagnede nu i sit fulde Omfang. „En Krondue!“ raabte han „Den, som jeg eiede, var da ikke enestaaende i Frankrig?“

Saadan var hans første Tanke.

„Hvem er kommen her?“ vedblev han kort efter, „hvor alt dette er skjönt, hvor alt dette er kostbart! Hvem tilhøre disse Vidundere?

„Dem, Hr. Ridder!“ sagde en ydmyg Stemme bagved ham, og en ung, fortflædt Mand traadte ud af Avnbøgshækken.

„Hr. Charles Simon,“ udbrød Monneville i den høieste Forbauselse.

„Ja, en Søn, som kommer for at bevæge Dem til at tilgive hans Faders Minde!“

Ridderen forblev stum, men nu kom Touren til Sognepræsten at nærme sig.

„Hr. Ridder,“ sagde han, „modstaae ikke denne gode unge Mand's Bønner . . . Han har altid sukket over den Uretfærdighed, hvorfor De har været et Bytte, imod Deres Vidende har han overvældet Dem med Belgjerninger . . . De er endnu lovmæssig Eier af denne Eiendom. Hr. Charles har tilintetgjort Salgsacten og Proceduren . . . De Penge, som jeg laante Dem, jeg, den fattige Præst, som lever af Almisser, kom fra ham; medens De forbandede ham, vaagede han over Dem og Deres Familie! Da jeg underrettede ham om, hvilken Fortvov-

Daniel og hans Blomster.

Novelle af „Aglaia“ for 1823, af de la Motte Fouquee.

—

Dronning Maria af Skottlands Henrettelse, var for ikke længe siden fuldbyrdet efter Elisabeth af Englands Befaling, og en stum Forfærdelse hvilte tungt paa Alles Hjertes, maaskee selv paa den kongelige Dommerindes.

I denne Stemning talte engang Dronningen, alene omgivet af sit Hof's Fortroligste, i et afliggende Slots Lystskov, om det Fangenskab som hun havde mattet udstaae under hendes Søster Marias Regjering. „Man regnede det for en særdeles Naade,“ sagde hun, „naar jeg løsladt af Towers mørke Sale og Haller, i nogle Timer turde gaae omkring i den af Ringmure omgi ne Have. — Ak, og hvor forbittrede man ikke denne Gang for mig, da man berøvede

den sin bedste, ligesaa uskyldige som simple Lyst.“
 — En veemodig Grindringstaare traadte i Elisabeths skjønne Die. Hun plukkede tankfuld de Blomster, hvormed Græsbænken var prydet, indtil hun paa engang standsede og i sin Adspredelse udbrød: „Haor gjerne vil ikke det daarlige Menneſke ødelægge, ødelægge uden al Marsag! Saaledes har de ogsaa ødelagt mig min søde, bedste Blomsterglæde.“ Fattende sig igjen, men dog stedse gjennemtrængt af en drømmende Bæmod, begyndte hun at fortælle følgende: „En huld, venlig Dreng paa, paa omtrent fem, sex Aar, mødte mig engang i Towers Have, med de smaa Hænder fulde af friske Blomster, og, deels fordi han i sin Overraskelse saae sødt paa mig, eller ogsaa fordi denne lysende Blomstervervimmel af mig eensomme Pige blev anseet for en kostelig Skat, spurgte jeg ham: om han vel vilde overlade mig nogle af hans smukke Blomster? — „Bred Dit Forklæde ud, Du arme, smukke Kongemp!“ raabte den Lille, da jeg adlød hans barnlige Befaling, udbrystede han sin hele dustende Herlighed. Min Glæde var ubetkrivelig, og da han bemærkede det, indfandt min lille Blomstergenius, Daniel hed han, sig

hver Dag med rigere Gaver." — „Daniel!“
 udraabte en gammel Greve, der havde indtaget
 den ham ikke langt fra Dronningen tilkommende
 Plads, og nu, da Elisabeth forbausset saae hen
 til ham, svarede, idet han ærbødigt bøjede sit
 Hoved: „Tilgivelse, Deres Majestæt, fordi jeg
 har vovet at afbryde Dem! Men De seer, at
 Deres hjertegribende Tale ogsaa kunde bringe
 en Olding ud af Fatning!“ Dronningen sva-
 rede, idet hun sæstede sit venlige, gjennemtræn-
 gende Blik paa ham: „Der opgaaer en synder-
 lig Ahuelse for mig! Skulde J virkelig kunde
 give mig Underretning om min Blomstergenius
 Daniel.“ — „Meget muligt!“ gjensvarede Greven.
 Saafremt Deres Majestæt forunder mig at hør-
 Slutningen af Deres Historie. Blomster og Da-
 niel ere uadskillelig sammenkjædede i min Erin-
 dring. — Ogsaa i min! sagde Elisabeth, idet
 hun saae ned for sig, med sørgende Beemod.
 Dog min Fortælling er snart til Ende idetmindste
 det glædeligste af den. Man havde bemærket
 mit Blomstervennskab med Daniel, og vore smaa
 Sammenkomster syntes mine ligesaa haardhjer-
 tede som frygtsumme Bevogtere farlige nok, til
 Bressen. Oktoberkvartal. 13

at forvise den stakkels Dreng fra mig. Jeg vil aldrig forglemme den Eftermiddag, da jeg længe forgjæves søgte efter den lille Daniel i den indskrænkede Hauges Gange og Løvhytter. Først frygtede jeg for, at han var bleven syg, men da jeg i min Angst nærmede mig til Gitterdøren, stod han grædende udenfor den, og, idet han til Afsteed kastede en Haandsfuld Roser giennem Jernstængerne, hvidskede han: Nu tør jeg ikke mere bringe Dig Blomster, Du stakkels Brindsesse. De har forbudt mig det. Og ligesom forjaget løb han sin Vej, og jeg har ikke seet ham siden. — Taarerne qvældede uimodstaaeligen frem af hendes Dine. Hun skjulte sit Ansigt med sit Lømmetørklæde. Da sagde Greven sagte: Om Deres Majestæt saa ham igjen, det kan jeg vel ikke paastaa, men at den gode Daniel Arrov meget ofte har seet Deres Majestæt, det veed jeg vidst. — Hvorledes da? raabte Dronningen, hvoraf veed J, at han hedder Daniel Arrov, jeg troer ikke at jeg har nævnet hans Tilnavn. — Biskop har Deres Majestæt ikke nævnet det, sagde Greven. Naar De imidlertid vil tillade mig at aflægge en kort Beretning, saa vil De finde min Formodning,

om ikke grundet saa dog naturlig. Og hiin begyndte da at fortælle paa følgende Maade: „Paa mit Tog mod Rebellerne i de nordlige Grevskaber, havde jeg engang af raast Jver vovet mig forlangt frem med min Rytterfære, saa at jeg snart paa alle Sider saa mig omgiven af Stimænd, Huulveie, Moradser og Krat. Forgjæves havde jeg prøvet paa, at lokke Fjenden frem til et oabent Angreb, fjendende sin Fordeel blev han staaende ligesom fastnaglet til sine Smuthuller. Skjændig Død enten ved Hunger Slyngekast eller Pilestød var vel bleven mit og min vakkre Skares endelige Lod. Da drev pludselig en djerv Skare af Landmænd og Hyrder frem af Bjergpassene, i Spidsen for dem en høi, smækker Yngling, hans gyldne Haar ubedækket, men bekrandsset af en høi Fletning af Roser og andre lysende Blomster. Han førte Piil og Langbue i sin Haand, stjød dermed uden at standse i Løbet af sit Angreb, ind i de fjendtlige Rækker, og det saa sikkert, at enhver Piil enten traf en af deres Anførere, eller en anden dygtig Stridsmand. Da han kom dem nærmere, løste han Spydet, som hang paa hans Skuldre, og trængte nu med et mægtigt

Landfestød ind i de fjendtlige Rækker, idet han udbrød: „Elisabeth og Blomster!“ — Liig en Halvgud trængte han nu ind med sin Skarc blandt de ellers frigsvante Fjender, brød og nedkastede Række for Række, saa at jeg først kunde trænge frem med mine Ryttere gjennem de rensede Bjergpas, da der intet andet var at gjøre for mig, end at tage til Fange og at forfølge Flygtningerne. — Og om denne Helt hører jeg idag Tale for første Gang? sagde Dronningen i en blid, men dog alvorlig bebreidende Tone. „Det er ikke min Skyld naadigste Frue, men Heltens egen, svarede den ædle Greve, jeg matte isorveien forsikre ham Opfyldelsen af to Bønner, da jeg omfavnede ham paa den tilkjæmpede Baldplæs for begge Skarerne. Den første var aldrig at nævne ham for Deres Majestæt uden hans Samtykke, den anden at optage hym blandt mine Ryttere. Mit givne Ord tvang mig til at sige Ja til begge Dele. Thi hiint vidste jeg var ikke efter min Dronnings hømmodige, taknemmelige Sindelag. — Og hvad det andet angik, saa meente jeg han vilde gjøre bedre Tjeneste, naar han, som hidtil, vedblev at væbne Landsfolket mod Skot-

terne og Rebellerne, end naar han formerede min Trop med en Mand, der, som uøvet Rytter kun gjorde os forgjæves Umage med hans Exercits. Imidlertid tænkte jeg paa et Par gamle Ordsprog: Et Ord er et Ord, en Mand er en Mand! og Menneskets Billie er hans Afgud! Saaledes gif det da efter Blomsterridderens Billie. Blomsterridderen siger jeg, thi nu fremkom han med en tredie Bøn, som han overlod til mit Forgodtbefindende at nægte eller billige. Hvis jeg nemlig skulde mene, at hans Tjeneste idag fortjente nogen Belønning, saa udbad han sig her paa Kamppladsen Midderlaget af min egen Haand. Forgjæves forestillede jeg ham, at slikt i vore Dage betydede lidet eller slet intet, og at der egentlig kun gives Ordensriddere, udnævnte dertil af Capiller og Potentater; han vedblev sit Ønske, idet han med den største Beskedenhed indrømmede, at han vel ikke endnu havde fortjent en saa stor Ære, og at det skulde være ham magtpaaliggende, ved næste Leilighed at gjøre sig mere værdig til den. Og dertil saae han rødmende og beskjæmmet ned for sig, og dog tillige saa ædelt, — han bevægede mig — jeg maatte for at spøe ham, spille en For-

tidens værende Ridder. — Jeg seer intet Spil deri, sagde Elisabeth, hvorlænge er det vel siden, at Franz, Frankrigs ridderlige Konge modtog Ridderslaget af Bayards tappre Haand paa den tilkjæmpede Baldplads. — Desto bedre, naar Deres Majestæt villiger min Opsørsel, sagde Greven, desto bedre for mig og min Ridder, hvad ham angaaer, saa havde han ikke alene vel fortjent sine Sporer, men han vidste til min store Forbauselse at bruge dem efter bedste Ridderskik. Han tumlede sin Hest saa vakkert, at jeg matte tilraabe ham det ene Bravo efter det andet, og da jeg spurgte ham om Kilden til hans Ridderkunst, erfarede jeg at hans Fader havde været i Deres Majestæts Tjeneste, men var tidlig ved et Saar bleven udhygtig til at ride, og havde ikke vidst at stille sin dybe Kummer herover paa bedre Maade end ved at oplære Sønnen det han forstod af ridderlige Kunster. I Begyndelsen var han ansat blandt Towers Besætning, men siden havde han som alderstegen Kriger, faaet et lille Lehn her paa Grændsen, og der havde det stedse været Jugliogens Lyst, at bekrige alle Rebeller og Skotteafdelinger i hans herlige Dronnings Navn.

Men nu havde han Lyst til at lære Andre og Stærkere af hans Dronnings Modstandere at kjende, og naar det kunde lade sig gjøre, ogsaa lade sit Feltraab: „Elijabeth og Blomster!“ seierrigt gjenlyde paa hiin Side Havet. „Og dog vil Du forblive ubekjendt for Din tilbedte Fyrstinde? spurgte jeg ham. Ikke altid, hvis Gud vil, svarede min Daniel Arrov; men først maa der en berømmeligere Handling være fuldbragt af mig end hidtil; en Gjerning, der idetmindste ikke er saa ganske uværdigt til at blive bemærket af den kongelige Dame! — De kan selv bestemme, naadige Frue, hvor kjær Unglingen maatte blive mig ved hvert Ord, og saaledes lod jeg ham trolig hans frie Villie i Alt. Noget havde jeg gjerne vænnet ham af med. Man saae ham næsten aldrig uden en Blomsterkrands, som han vidste at skaffe tilveie paa den tørreste Hede, og som han med megen Færdighed forstod at sætte fast paa sin Stormhue. Saa ofte Fjendehaand eller Solen ødelagde hans forunderlige Smykke, skyede min Ridder Daniel ingen Uleilighed for at bringe den istand igjen. Hans Kammeraters Drillerier herover taalte han villig, saalænge de holdt sig inden Anstæn-

dighedens Grændser, men vovede de at kaste det mindste usædelige Ord paa hans Blomsterfrands, saa rystede hans gode Sværd det saa eftertryffeligt af igjen, at Enhver tog sig iagt for ikke at fortrædige hans underlige Lune. Da jeg engang venligt formanede ham til at afstaae fra dette ukrigerigste Smykke, fik jeg ud af ham at han undertiden ved Leiligheder, som han ikke kunde omtale videre, havde turdet tilbringe Deres Majestæt Blomster, og da havde Blomsterne paa en sælsom Maade indvævet sig i hans hele Liv, at han slet ikke vidste hvorledes han skulde være sig ad for at leve uden dem. Alligevel, vedblev han ydmygt, hvis min høie Hersterinde engang skulde befale det, eller naar De, Hr. Greve, bod mig det i hendes Navn, da maatte jeg vel tage min kjære Blomsterfrands af Hovedet. Og allerede hævede han i stille Hengivenhed Haanden for — — Jeg haaber dog, udraabte Elisabeth heftigt, at De har ladet ham beholde sine kjære Blomster?

„Det gjorde jeg, uaadigste Frue,“ sagde Greven, „og de vare i Fremtiden til ingen videre Hinder for den modige Blomstergenius. Thi at hans Kammerater spøgende begyndte at

falde ham, som en gammel Ridder fra det
 runde Bord: „Daniel fra Blomsterdalen!“ det
 fandt han sig gjerne i, ja han smilede gjerne
 derved, og naar jeg vilde udsende ham till en
 særdeles dristig Gjerning pleiede jeg at nævne
 ham ved d tte Navn, og at give hans Trop
 det Feltraab: „Elisabeth og Blomster!“ og jeg
 kunde da sikkert holde ham for uovereindelig
 — Saaledes har han kjæmpet under mig i
 Irland, og ogsaa i fremmede Verdensdele, uden
 at nogen af hans mange berømmelige Gjer-
 ninger har syntes ham værdig til at blive
 nævnet for Deris Majestæt. Men naar vi
 vare hjemme i Fædrelandet, saa lod han ikke
 nogen Leilighed gaae forbi til at see og beundre
 Eder, naadige Frue; men stedse i den aller-
 ærbødigste Afstand, saa at De næppe kan være
 bleven ham vaer blandt Mængden af det jub-
 lende Folk, der pleier at omringe Dem paa
 Deres Spadseregange.“ — „Og dog,“ sagde
 Elisabeth med et besynderligt Smil, „og dog
 — jeg veed ikke om min Phantasie affspeiler et
 Luftbillede for mig; men det forekommer mig
 som om jeg undertiden midt imellem den bøl-
 gende Mængde har seet en blomsterkrandsset

Indling, næsten liig min Skyttsaand; o, i Sandhed, det maa have været min Blomstergenius!" Og skuende med Høihed rundt omkring sig, idet et stolt Smil opklarede hendes Ansigt sagde hun: „Kan Nogen vel nævne en Fyrstinde, der er bleven elsket saa huldt, saa reent som jeg? — eller en Fyrste?" tilspøiede hun, som om hun vilde forbedre sine Ord. „Men, Greve, sagde hun pludselig, „vi ville ikke haabe at Eders Ridder fra Blomsterdalen er død? Eller paa hvilken anden Maade kan han have fritaget Eder for Eders Taushed?" — „Hvad det sidste angaaer," sagde Greven, og en ædel Stamrødme foer over hans ædle Oldingsansigt, „saa maa jeg for første Gang i mit Liv beklende mig skyldig i at have brudt mit Ord. Men Deres Majestæts Fortælling havde forhen mig ubevidst aabnet mine Læber, og da var allerede formeget sagt til at jeg længer kunde tie. Jeg beder Dem altsaa, naadige Frue, at understøtte den kvindelige Trolddom, hvormed De bragte mig til at sladdre, med et kongeligt Magtsprog, der maaskee kan retfærdiggjøre min Handlemaade i dette Uuliggende." — „De har her som altid viist Dem som en tro Undersaat

og en ulastelig Ridder," svarede Dronningen naadig: „og skulde Hr. Ridder Daniel finde noget lastværdig i Deres Opførsel, saa skal hans Dronning selv paatage sig Deres Forsvar. Men siig mig dog, hvor kan vel Ridderen nu opholde sig?" — „Formodentlig ikke ret langt herfra, naadige Frue," svarede Greven, „thi saasnart han ikke er i Tjeneste, finder man ham næsten altid ikke langt fra Deres Majestæts Omgivelser, og tillige eier han ikke langt herfra et lille Meierie, som han kjøbte sig for sin Andeel af Byttet af eet, især ved hans Tapperhed erobret fjendtligt Skib, fordi han fandt Jordbunden saa passende til Blomsterdrift. Her opelsker han de meest blomstrende og dustende Juveler til sine Krandsse, og ofte har han Besøg af Folk, der ville vederkvæge sig ved hans rige Blomsterhave." — „Saa ville vi ogsaa engang gjøre det; jeg troer nu strax," sagde Dronningen, „jeg kjender ikke noget mere vederkvægende end Blomsterdust i en saa stille Aftenstund som denne, og den korte Spadsertour frem og tilbage vil forhøje vor Glæde. Jeg beder om Deres Arm, Hr. Greve, De skal være min Ledfager til Deres Daniels Blomster-

dal." — Glad over den ham beviste Naade, gladere endnu over alt det Gode han ventede sig af dette Besøg for sin Yndling, adlød Greven den kongelige Befaling, og det lille Reiseselskab begav sig med al den Munterhed, som det bevægede Sind og den spændte Forventning vilde tillade. Da man havde besteg et en Bakke, saae man Gaarden tæt ved sig og lige ind ind i Haven, i hvilken der i Sandhed prangede en Riigdom af Blomster, som maaskee endnu Jngen af det ædle Selskab havde seet, hverken i saadan Mængde eller saa findrigt ordnet. En Mand af ædel Skabning gik med langsomme Skridt, ganske fordybet i sig selv, frem og tilbage mellem Bedene. „Der er han mellem sine Blomster!“ raabte Dronningen, uden hverken at ville eller kunne skjule en Taare, der glindsede i hendes Øie. Greven bekræftede glædelig, at det var hans Ridder Daniel. — „Min Blomstergenius, Daniel!“ hvidskede Elisabeth og blev staaende, for endnu længere ubemærket at kunne iagttage ham. — „Men han bærer jo ingen Blomsterkrone paa sit dybt nedbøjede Hoved.“ — „Jeg veed selv ikke, svarede Greven, „hvorfor han

just idag har nægtet sig sit Prindlingsfmykke. Men een eller anden findrig Betydning har det sikkert; thi uagtet hans Væsen er muntert, er han dog tillige estertænkfom og dybsindig." — „Vi ville vel erfare det," sagde Dronningen, endnu tvøvende med at fremføre det Dieblif, til hvilket hun glædede sig; „med see dog kun, hvad tager han sig nu for," tilspøiede hun næsten forfkræffet. Langfomt og høitideligt havde han hentet sit skjønne Sværd ned fra Væggen, trukket det ud af Skeden, og betragtede det med alvorlig Opmærkfomhed. Nu hævede han det langfomt iveiret, og idet han med afmaalte Trin ffred igjennem Gangene, afmeiede han i langfomme Sving Blomfterne til begge Sider, idet han fang diſſe Ord dertil efter en melankolff Melodi:

Hvi ſtaaer I duftende og vinker,
 I Blomfter, frøe, med barnligt Mod?
 Mod Haabets Spirer Staalet blinker;
 Nu er mit Løfen: Blod!

Brat ſkal Du fegne, hvide Lilie,
 Fra grønnen Stengel, fjøn og rank!
 Ret fom for Grumheds haarde Billie
 Nys Skotlands Lilie fank.

Halv afmægtig var Dronningen sunket tilbage i sine Dammers Arme, medens Ridder Daniel, uden at bemærke hende eller Nogen af de Andre, med høitideligt opløstet Sværd gif bort fra de nedmeiede Blomster. — Man har ikke seet ham siden i England. — — Elisabeth, der med sin sædvanlige Tilbageholdenhed og Styrke vidste at samle sig igjen af denne Rystelse, sagde kun, idet hun atter vendte tilbage til Lystflottet: „Min kongelige Fader, der uforfærdet turde gaae enhver Fare under Die, kunde ikke taale een Ting: Synet af en Bannvittig! — Det gaaer mig som ham. Skade, at jeg nu ikke tør falde den ellers velfortjente Daniel Arrov frem for min Throne!“ — — Hun tænkte dog igjen derpaa. Da den spanske uovervindelige Flaade først havde tabt sit stolte Tilnavn, og derpaa sig selv ved Englands dristige og øvede Seilere — da Elisabeth i pragtfuld Seierssmykke stod beredt til at holde sin Kirkegang, da syntes pludselig den Tanke at opstaae hos hende, at Gæt fattedes endnu i hendes Lykke og Glands: hendes Blomstergenius! og han maatte vel ogsaa igjen være at finde, nu da Lykken tilstod hende Alt. Hun fastede

et straalende Blik over den ved Balladjet staaende Folkevrimmel; et begejstret Jubelraab lød tusindstemmig hende imøde. Men ikke kunde hendes skarpe Øie opdage Blomsterkronen blandt den hølgende Brimmel. Rask vendte hun sig til hiin gamle Greve, der eengang havde fremkaldt den sørgelige Begivenhed, og spurgte ham: „Hvor er Daniel Arrov?“ — „Død i Deres Majestæts Krigstjeneste!“ lød det alvorlige Svar. — „Hvorledes døde han?“ — „Jeg beder Deres Majestæt fritage mig for Beretningen.“ — „Jeg vil vide det, ved Eders Lehnspflicht: hvorledes døde han?“ — „Tildeels ved min Brøde, min naadige Hersterinde! Men nød mig idetmindste ikke til at fortælle mere i dette høitidelige Dieblif.“ — „Jeg vil vide det, just nu!“ — „Idet jeg udsendte ham paa et farligt Tog, med en let Baad, gav jeg ham, ligesom i tidligere Dage, det Løsen: „Elisabeth og Blomster!“ Han vendte feirrig tilbage og havde udrettet noget næsten Umuligt. Det var Nat, da han lagde til mit Skib for at bringe mig Rapport. Bagten raaber ham an; Elisabeth og Blomster! vil han sige, men han formaaer det ikke; stammende udstøder han: „Elisabeth

og Blod!" — „Fjender!" raaber Bagten, og en Salve kaster den Dpflorende tilbage i sit Fartøi." — Elisabeth svarede ikke et Ord; intet Suk trængte over hendes Læber; hun fuldendte Fæsten med majestætiff Aftand. — Men da, efter flere Mars Forløb, en Dame i hendes Nærværelse priste den uegennyttige Heltedaad, som Ridderne forrettede i ædle Damers Tjeneste, som den ædlestes Krands, der kunde bydes Skjøn-
 hed og Dyd, frembrød de Ord af Elisabeths blegnende Læber: „Dog ere ofte de skarpe, straffende Torne skjulte mellem Bladene!" Og sagte, sagte hvidskede hun da hen for sig: „Elisabeth og Blod!"

